

T.C.

KIRIKKALE ÜNİVERSİTESİ

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

DOĞU DİLLERİ VE EDEBİYATLARI ANABİLİM DALI

FARS DİLİ VE EDEBİYATI BİLİM DALI

İZNİKLİ KUTBÎ'NİN HEVES-NÂME'Sİ ÜZERİNE BİR İNCELEME

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan

Mazlum ÖZKAN

Danışman

Doç. Dr. Yakup ŞAFAK

KASIM 2019

KIRIKKALE

KABUL-ONAY

Doç. Dr. Yakup ŞAFAK danışmanlığında **Mazlum ÖZKAN** tarafında hazırlanan “**İznikli Kutbî’nin Heves-nâme’si Üzerine Bir İnceleme**” adlı bu çalışma jürimiz tarafından Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Fars Dili ve Edebiyatı Bilim dalında Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

.../.../20..

Jüri Üyeleri

[Prof. Dr. Adnan KARAİSMAİLOĞLU] (Başkan)

.....

[Doç. Dr. Yakup ŞAFAK]

.....

[Dr. Öğr. Üyesi Ebubekir ŞAHİN]

.....

Yukarıdaki imzaların adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.

.../.../20..

(Doç.Dr. Abdussamed YEŞİLDAĞ)

Enstitü Müdürü

KİŞİSEL KABUL

Yüksek Lisans Tezi olarak sunduğum “İznikli Kutbî’nin Heves-nâme’si Üzerine Bir İnceleme” adlı çalışmanın, tarafımdan bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurmaksızın yazıldığını ve faydalandığım eserlerin kaynakçada gösterilenlerden oluştuğunu, bunlara atıf yapılarak faydalanılmış olduğunu beyan ederim.

.../.../20...

Mazlum ÖZKAN

ÖZET

Bu çalışma, Osmanlı döneminde yaşamış XV. yüzyılın değerli alim ve şairlerinden İsmailî mahlasıyla şöhret bulmuş olan Muhammed b. Muhammed b. İsmailî'd-dîn el-İzî'nin (öl.927/1520) Farsça Heves-nâme isimli eserinin incelenmesini ihtiva etmektedir.

Bu eser, Fars şiirinde sevgili için yaygın olarak kullanılan benzetmeleri konu edinmektedir. Çalışmamızda ayrıca Fars edebiyatında bu alanda ilk eser olarak kabul edilen Şerefü'd-dîn-i Râmî'nin “Enîsü'l-İşşâ” adlı eseriyle mukayese yapılmıştır.

Heves-nâme tanıtıldıktan sonra, içindeki değerli bilgiler, semboller, beyitler, şairler tasnif edilip değerlendirilmiş, haklarında bilgi verilmiş ve gerekli görülen listeler hazırlanmıştır.

Alanında önemli bir yeri bulunan bu değerli eserin gerek Klasik Fars şiirini anlamada ve çözümlemede gerekse Eski Türk Edebiyatı alanında katkıda bulunacağına inanıyoruz.

Anahtar Kelimeler: İsmailî-i İzî, Heves-nâme, Enîsü'l-İşşâ, Mecazlar, Klasik Fars Şiiri, Eski Türk Edebiyatı.

ABSTRACT

This study involves the screening of a Persian book *Heves-nāme*, by a valuable scholar and a poet named Muhammed b. Kutbeddîn el- Iznikî (date of death 927/1520) who was known as Kutbi, who lived in XV century.

The study mainly discusses the metaphors commonly used for the beloved in Persian poetry. Our study is also compared with *Enîsü'l-luṣṣa*, which is accepted as the first work in Persian literature in this field.

After the introduction of *Heves-nāme*, valuable data, symbols, couplets, poets are classified and evaluated, information is given about them and various lists are prepared.

We believe that this valuable work, which has an important place in its field, will contribute understanding and analyzing classical Persian poetry.

Keywords: Kutb-i-iznikî, *Heves-nāme*, *Enîsü'l-luṣṣa*, Metaphors, Classical Persian Poetry.

ÖZET.....	II
ABSTRACT.....	III
KISALTMALAR.....	VI
TRANSKRİPSİYON ALFABESİ.....	VII
İÇİNDEKİLER.....	IV
GİRİŞ	1
FARS EDEBİYATI'NDA BENZETME, SEVGİLİ İÇİN KULLANILAN MAZMUNLAR VE BU ALANDA YAZILMIŞ ESERLER.....	1
BİRİNCİ BÖLÜM.....	7
1.1 MU'AMMED B. MU'AMMED B. U'BE'D-DİN EL- İZNÎ İ.....	7
1.1.1 Hayatı.....	7
1.1.2 Eserleri.....	9
İKİNCİ BÖLÜM.....	11
2.1 HEVES-NÂME.....	11
2.1.1 Eserin Nüshaları.....	11
2.1.2 Eserin İçeriği, Önemi ve Kaynakları.....	11
2.1.3.1 Heves-Nâme'de Yer Alan Bablar, Mazmunlar Ve Şahit Beyitler.....	14
Birinci Bap: Hüsn ve Cemal.....	14
İkinci Bap: Aşk.....	16
Üçüncü Bap: Saç.....	21
Dördüncü Bap: Alın.....	39
Beşinci Bap: Kaş.....	40
Altıncı Bap: Göz.....	44
Yedinci Bap: Kirpi.....	52
Sekizinci Bap: Gamze.....	54
Dokuzuncu Bap: Yüz Ve Yanak.....	57
Onuncu Bap: Burun.....	67
On Birinci Bap: Hat.....	68
On İkinci Bap: Ben.....	79
On Üçüncü Bap: Dudak.....	86
On Dördüncü Bap: Diş.....	95

On Beşinci Bap: Ağız.....	97
On Altıncı Bap: Çene.....	102
On Yedinci Bap: Boyun.....	104
On Sekizinci Bap: Göğüs.....	105
On Dokuzuncu Bap: El Ve Bilek.....	107
Yirminci Bap: Parmak.....	108
Tırnak Faslı.....	110
Yirmi Birinci Bap: Boy.....	110
Yirmi İkinci Bap: Bel.....	113
Yirmi Üçüncü Bap: Baldır.....	115
Yirmi Dördüncü Bap: Beden Ve Endam.....	115
Yirmi Beşinci Bap: Zat-ı mahbub.....	117
Yirmi Altıncı Bap: Söz.....	125
2.1.4 ESERİN İNCELENMESİ VE ENÎSÜ'L-UŞŞÂ İLE MUKAYESESİ.....	131
2.1.4.1 Heves-Nâme'de Bablar.....	131
2.1.4.2 Heves-Nâme'de Şairler.....	131
2.1.4.3 Heves-nâme ve Enîsü'l-uşşa 'taki Müşterek Babların Karşılaştırılması.....	146
2.1.4.4 Sadece Heves-nâme'de Bulunan Bablar.....	164
2.1.5 ESERİN İNDEKSLERİ MECAZLAR, BEYİTLER, ŞAİRLER.....	168
2.1.5.1 Mecazlar.....	168
2.1.5.2 Beyitler.....	209
2.1.5.3 Şairler.....	244
SONUÇ.....	261
KAYNAKÇA.....	262

KISALTMALAR

age.	Adı geçen eser
A.ü.	Atatürk üniversitesi
As.	Aleyhisselam
b.	Bin(oğul)
Bkz.	Bakınız
c.	Cilt
d.	Doğumu
DİA	Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi
E.U.	Enîsü'l-İuşşâ
h.	Hicrî (Kamerî)
Hş.	Hicrî şemsî
Hz.	Hazret-i
m.	Miladi
No.	Numara
nşr.	Neşreden
ölm.	Ölüm
s.	Sayfa
Tez	Bu çalışmanın araştırma kısımları
Ktb.	Kütüphane(si)
vb.	Ve benzeri
v.d.	Ve diğerleri
yy.	Yüzyıl
Yp.	Yaprak
S.B.E	Sosyal Bilimler Enstitüsü
Ün.	Üniversite

TRANSKRİPSİYON ALFABESİ

Bu çalışmada Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisin'deki transkripsiyon sistemi kullanılmıştır.

Uzun Sesliler: ا, آ, ع, ی:ā; ى:ī; ۇ:ū

Kısa Sesliler: e,a;ı,i; o,u,ö,ü

Sessizler:

ا	ب	پ	ت
ث	ج	چ	ذ,ڈ
ر	ز	س	ش
ط	ظ	ف	ق
ك	گ	خ	گ
ل	ل	ف	ف
م	م	ن	ن
ن	ن	و	و
ی	ی	ک	ک
د	د	ل	ل
ر	ر	م	م
ج	ج	ن	ن
ز	ز	و	و
س	س	خ	خ
ش	ش	ی	ی

GİRİŞ

FARS EDEBİYATI'NDA BENZETME, SEVGİLİ İÇİN KULLANILAN MAZMUNLAR VE BU ALANDA YAZILMIŞ ESERLER

Bilindiği üzere teşbih beyan tabirlerindendir. Aralarında ya hakikaten yahut mecazen münasebet bulunan şeyleri birbirine benzetmektir. Teşbih, şair ve yazarın bir şeyi diğer bir şeyin sahip bulunduğu sıfatlardan birinde ona denk kılıp benzetmesinden ibarettir. Teşbihin dört ögesi vardır: müşebbeh, müşebbehünbih, edat-ı teşbih ve vech-i şebeh; yani benzeyen, benzetilen, benzetme edatı ve benzetme yönü.

Teşbihler hakiki veya mecazî olur. Meczaz, bir lafzı hakiki manasının dışında kullanmaktır. Başka bir deyişle bir münasebetle asıl manasından başka bir manaya nakledilen ve kendi manasında kullanılmasına engel bir karine bulunan kelime demektir. Karine, benzetmeye dayanırsa bu tür mecazlara istiare denir.¹

İstiare lügatte birinden ödünç bir şey isteyip almaktır. Belagat bilginlerine göre ise bir lafzı hakiki manasının dışında kullanmaktır. Yani bir kelimenin manasını geçici olarak diğer bir kelime adına kullanmaktır. Kısaca istiare cümle içinde kendi manasında kullanılmayan lafız demektir. Bu manada her istiare bir mecazdır. Alakası ise teşbihtir. İstiarede de teşbihte olduğu gibi dört temel öge vardır; Müsteârun minh, müsteârun leh, musteâr ve câmi.²

Şairler, insani duyguları harekete geçirmek, maddi ve manevi güzellikleri ortaya koyabilmek için genellikle hayal gücünü kullanırlar. Bunun yanı sıra bütün dini ve felsefi bilgilerden, kıssalardan, mucizelerden, tarihi hadiselerden, mitolojiden yararlanırlar. Kendi dönemindeki toplumların sosyal yapılarını, iç dünyalarını, zevklerini, beğenilerini ve yaşam tarzlarını kaleme alırlar. Hayal gücü ile birlikte bütün bu içerikleri kullanırken şairin en çok istifade ettiği söz unsurları ise hiç şüphesiz teşbih, mecaz ve istiaredir.

Benzetme, herkes tarafından istifade edilen bir ifade yöntemi olduğundan, etkili ve kalıcı olması, ondaki tazelik, güzellik ve nadirliğe bağlıdır.³ Bu şekilde beğeni

1 Tahirü'l-Mevlevi, **Edebiyat Lügati**, nşr. Kemal Edip Kürkçüoğlu, İstanbul, 1973, s.71-96.

2Veyis Değirmençay, **Fünûn-i Belâgat ve Sınâât-ı Edebi**, Erzurum, 2013, s. 138-151.

3Şebî Nu'mânî, **Şîru'l-Acem**, c. IV, s. 43-44-46-47 .

kazanan benzetmeler çok kullanıldığından zamanla klişeleşir ve herkesçe anlaşılır bir benzetme halini alır.

Bilindiği üzere şiir, Fars edebiyatında, tasavvufî cereyanlar yaygınlaştıktan sonra nesrin önüne geçmiştir. Özellikle İran ve Anadolu sahalarında tasavvufî duyarlılık yepyeni bir sembolizmin oluşmasını sağlamış, başlangıçta serbest oluşum dönemini yaşayan bu sembolizm, daha sonraki dönemlerde Fars ve Türk şairleri tarafından sistemleştirilmiş ve böylece bütün şairler tarafından ortaklaşa kullanılan bir mecazlar sistemi doğmuştur.

Benzetmede asıl amaç çoğunlukla tasavvufî hakikatleri dile getirmektir. Bu hususta edebiyat âlimleri birçok açıklamada bulunmuşlardır.

Zeynü'l-âbidîn Mu'temen bu konuda da şu değerlendirmeyi yapıyor: Sûfî manevî yolculuğu esnasında gönlüne doğan sırları, erbabı olmayana açıklamaktan çekinir ve herkesi Hakk'ın sırlarına lââyık görmez. Bu, aynı zamanda toplum içinde fitne çıkmasını önlemek için de zaruridir. Hallâc-ı Mansur, sırları doğrudan doğruya söylediği ve ifşa ettiği için darağacına gitmişti.

Her kaba, sırlar ve hakikatler sığmaz; hiçbir ham, pişmişin halinden anlamaz. İhtiyarlığın elden gittiği sekr hali dışında, yanlış anlaşılmayı önlemek ve dinî prensipleri gözetmek gerekir. Hakikatlerin üzerinden örtü kaldırılırsa çok fitneler, karışıklıklar çıkar. O halde Mevlâna'nın,

Hoşter ân bâşed ki sırr-ı dilberân

Gofte âyed der hadîs-i digerân

Dediği gibi, güzellerin sırrını, başkalarından söz ederken (müphemlik perdesinde) zikretmek daha iyidir.”⁴

Prof. Dr. Ali Nihad Tarlan da konuyla ilgili şöyle bir izahta bulunuyor: “Tasavvuf ile alâkadar olan Divan edebiyatı şairleri, bir insanın güzelliğine karşı aşklarını söyledikleri zaman, onun şeffaf varlığından geçip güzelliğin hakiki sahibi olan Allah'a teveccüh ederler. Buna dair şiirlerinde ekseriya bir ipucu bulunur.”⁵

XVI. yüzyılın büyük edebiyat tenkitçisi Latîfî, tezkiresinin başlarında özetle şunları söyler: “Bu şairlerin tasvir ettikleri güzellik, yüz, göz, ben, kaş, endam tasviri gibi

4Z. Mu'temen, *Ta'âvul-ı Şîr-ı Fârsî* Tahran. h.ş. 1345, s. 161-162.

5Ali Nihad Tarlan, *Fuzûlî Divanı Şerhi*, Ankara, 1985, c. I, s. 41.

görünür, fakat hakikati araştırılınca adı geçen güzellik unsurlarını yaratan yüce Tanrı'ya şükürdür. Güzellik denilen maddî olgular gerçekte iç bilgisine sahip kişiyle, yani arif ile Tanrı arasında bir suret, bir perdedir. Kalıba, şekle değil, manaya bakanlar her güzelin güzelliğinde mutlak güzel olan Tanrı'nın güzelliğinin sırlarını görürler; resimde ressamı, varlıkta var edeni temaşa ederler.”⁶

Kanunî döneminin büyük âlimlerinden Gelibolulu Mustafa Sürûrî Efendi de Bahrü'l-maârif'inde konuyla alâkalı olarak, “yiğitlerin (mana erlerinin) bulunduğu makamda hatta ve bene iltifat yoktur” beytini naklederek şiirin caiz olması için şairin, dinî prensiplere aykırı talepleri dile getirmemesini ve hikmet, öğüt, bilgi gibi faydalı amaçlar taşımasını şart koşuyor. Söz konusu sembollerin şiirde kullanımını ise “mecâzî sûretinde olan eş'ârdan meânî-yi hakîkiyye fehm iderüz” sözleriyle onaylıyor.

Mazmunlar içerisinde önem arz edenler, hiç şüphesiz bir sevgilinin çeşitli uzuvları, kendisi, hal ve tavırları için söylenenlerdir. Bu mazmunların en fazla kullanıldığı şiirler ise gazellerdir. Gazel bir aşk şiiridir. Maşukun vasfı aşkın hali ve aşkın keyfiyeti bu şiirdeki değişmez unsurlardır. Şair gazelini, çoğu kez sevgilisini tasvir etmek ve onu övmek için söyler ve bunların yanı sıra aşkın zorluklarını, kavuşma özlemini ve kendi perişanlığını, bazen de şikâyetlerini dile getirir.⁷

Geleneğin belirlediği standart sevgili tipinin fiziki özellikleri, “büt ve cennet hurisi” gibi sıfatların yanında “afet, belâ-yı hüsn” gibi isimlendirmelerde alan sevgili hangi asrın, hangi değişik coğrafya ve bölgenin şairi olursa olsun hepsinde sevgililer aynı özellikleri alarak tek bir çerçevede bütünleşmiştir.

Bu ideal sevgili tipinin, boyundan, saçlarından, gözünden kaşına ve dudaklarına kadar fizikçe bahsedilebilecek her tarafı ve her bir özelliği ayrı ayrı tespit edilmiştir. Geleneğin tasvirinde sevgilinin boyu servi gibi uzun, beli ince, saçı uzun ve siyah, yanakları gül kırmızısı, bakışları kılıç gibi keskin ve ok gibi yaralayıcı, daima sıhhatli ve yaşı da gençtir. Gelenek, standart sevgili tipinin fiziki özelliğine o kadar çok hazır unsur ve teşbih getirmiştir ki onun vücudunu ve çeşitli uzuvlarını tavsif eden bu malzemeyi şairler için bir kılavuz hizmetini toplu şekilde gösteren eserlerin kaleme alınması ihtiyacı doğmuştur.

6Latîfî'nin nakledilen görüşleri bkz. Mehmet Çavuşoğlu, **Divan Şiiri**, Türk Dili (Türk Dili Özel Sayısı II), nşr:415-417, s.6-7.

7Z. Muhtemen, **Ta'arruf-ı Şiir-i Fârsî** s.241-246.

Şiirin vazgeçilemez unsurları olarak belirttiğimiz benzetmelere Fars edebiyatında iki tür eserlerde rastlamaktayız. Bunlardan birincisi, beyan, bedî, ve genel olarak belagat sahasında yazılmış kitaplardır. İkincisi ise gerek eserin tamamında gerekse muhtelif bölümlerinde müstakil olarak benzetmeyi konu edinen eserlerdir. Yani teşbih, istiare, vb.nin belagat kitaplarında ele alınma biçiminden ziyade çeşitli şairlerin şiirlerinden seçme yapma ve örnek gösterme yoluna gidilmiş, bazı yerlerde benzetmede uyulması gereken kurallar üzerinde durulmuştur.

Belagat sahasında yazılmış ilgili eserler:

1-Muhammed b.Ömer er-Rādūyānî'nin 481-507= (1088-1114) yılları arasında yazdığı “Tercümānū'l-belāga” isimli eser.

2-H̱arezms̱āhlar devletinin büyük edip ve şairi Reşîdü'd-dîh-i Vāvā'ın (öl.583=1177-1178), *Tercümānū'l-belāga*'yı esas alarak yazdığı “Hadāi' u's-s̱irfī de' āli' i'ş-şir” eseri.

3-Şems-i āys olarak tanınan Şemsü'd-dîh Muḥammed b. āys er-rāzî'nin, 630(1233) yılında tamamladığı, Arap ve Fars aruzuna dair kaleme aldığı, “el-Muḥcem fīme'āyī'i eş'āri'l-ācem” adlı eseri.

4-VIII/XIV. yüzyılın tanınmış şairlerinden Şerefü'd-dîh-i Rāmî'nin (öl.795=1393-?) Celayirî hükümdarı Sulḥān Muḥizzü'd-dîh Ebū'l-feth Üveys'e (757-776=1356-1374) ithaf etmek için kaleme aldığı “ā āliku'l-ādāik (veya ā āliku'l-ā āli)” isimli eseri.

5-VIII/XIV. yüzyıl şairlerinden Tācū'l-ālāvī diye meşhur olan Alī b. Muḥammed'in “De' āli' u'ş-şir” isimli eseri.

6-VIII/XIV. Asır edip ve şairlerinden olan Şems-i Faḥrî Isfehānî'nin “Mi'yār-ı cemāl” isimli eseri.

7-Burhānū'd-dîh Aḥāullāh b. Maḥmūd-i Meşhedî'nin (öl. 913=1507-1508) “Bedāyi'u'ānāyi” ve “Tekmiletü'ānā” isimli eserleri.

8- Nāmū'd-dîh Aḥmed b. Muḥammed āli el-üseyne-ıddikî'nin 1060 (1650) yılında edebi sanatlarla ilgili kaleme aldığı “Mecme'u'ānāyi” adlı eseridir.

Benzetmeyi Konu edinen eserler:

1-VIII/XIV. yüzyılın tanınmış şairlerinden Şerefü'd-dîn -î Râmî'nin (öl.795-1393-?) tezimizi de ilgilendiren “Enbû'l-uşşâ” (826/1423) adlı küçük kitabı.

2-Çalışmamıza konu olan ütbî İznî'nin “Heves-nâme” isimli eseri.

2-Ââfî'nin “Armağan” adlı eseri.

3-”Şad” mahlaslı Muâmmmed Pâdişâh'ın (ölm.1306-1889) “Ferheng-i müterâdifât ve ıllâ ât” adlı eseri.

4- İmâm ü ulû Cengî Vâreste'nin “Muâla âtü's-suarâ” adlı eseri.⁸

İlk defa Enbû'l-uşşâ'ta ele alınan, bir güzelin baştan aşağı bütün uzuvları için kullanılan mazmunlar “serâpây” olarak adlandırılan birtakım manzumelere de konu edilmiştir. Nitekim edebiyat tarihi ve edebi bilgilerle ilgili eserlerde hakkında fazla bilgi edinemediğimiz bu tür hakkında merhum Prof. Dr. Ahmed Ateş, Kemâl b. Ğiyâs'ın Teşbîât'ı münasebetiyle şöyle söylemektedir: “ Onun Teşbîât'ı bir güzelin tepeden tırnağa kadar tasvirini veren ve sonraları İran edebiyatında “serâpây” -bunlar daha çok mesnevi şeklinde yazılır- denilen adeta bir edebi nevi olan tarzda uzun bir kasidedir.

Kaynaklarda tespit edilen Fars edebiyatında “serâpây” türünde manzume yazmış olan şairler tarih sırasıyla şu şekildedir:

Kemâl b. Ğiyâs-î Fârsî (1077-1105=1666-1693) ŞâhSüleymân için kaleme aldığı “Mîhrî ü Arab” adlı serâpây türündeki manzumesi. Ve diğer serâpây türündeki manzumelerin şairleri; XI/XVII – XII/XVIII. yüzyıllarda yaşamış bulunan ü asret-î Meşhedî ; XII/XVIII. yüzyıl şairlerinden Mollâ Muâmmmed Tevfîk-î Keşmîrî ve Mîr ü amerü'd-dîn Minnet-î Dihlevî (ölm.1208=1793) ; Feth'Alî Şâh (1212-1250=1797/1798-1834/1835) dönemi şairlerinden Miînet-i Kürdistânî ; ayrıca yaşadıkları dönemleri tespit edemediğimiz Mîrzâ Muâmmmed Maîrem-î Keşmîrî, Ârâm-î Meşhedî ve Dāvūd-î Mütevellî'dir.

İlk kez İranlı belagat müellifi Şerefü'd-dîn-î Râmî'nin Fars şiirinden derleyerek bu alanda hazırladığı Enbû'l-uşşâ'ı (826/1423) örnek alınarak Osmanlı sahasında da ütbî'nin Heves-nâme'si (891/1486), Gelibolulu Sürûrî'nin Bahrü'l-maârif'i

8Ayrıca mazmunlar konusunda yazılmamış olmakla birlikte Şâ'ib-î Tebrîzî'nin (ölm.1087=1676/1677) sevgilinin uzuvlarını ele alan gazellerinden oluşan “Mîrât'ül-cemâl” adlı eserini zikretmek gerekir.

(956/1540), *Muallî'nin Miftâ'u't-teşbih'i* gibi müstakil eserler kaleme alınmıştır. Bütün bu eserlerde sevgilinin çeşitli unsurları ile beden güzelliklerini tasvir etmek için şiirde yapılabilecek teşbihlerin, kullanılabilecek sıfatların neler olduğu bunlarla hangi mazmunların meydana geldiği gösterilmiştir.⁹

⁹ Bu bölümün hazırlanmasında geniş ölçüde şu çalışmadan istifade edilmiştir: Yakup Şafak, Doktora Tezi, *Sürûl'nin Ba'rû'l-ma'ârif'i ve Enüsû'l-uşşa ile Mukayesesi*, Atatürk Üniversitesi S.B.E., Erzurum, 1991, s. 469-477.

BİRİNCİ BÖLÜM

1.1 MUḤAMMED B. MUḤAMMED B. ḤUṢṢ BE'D-DÎN EL- İZNÎ İ

1.1.1 HAYATI

Ḥuṣṣî'nin kendisiyle ilgili malumat vermeden önce, *Heves-nāme*'nin mukaddimesinde kendisi ve eseri ile ilgili olarak arz ettiği malumatı özetlemek uygun olacaktır.

“Gençliğimde dünyevi aşka düşmüştüm. O aşk acısı içinde ilim tahsil ederken şiir hakkında bazı bilgiler edindim. Bu bilgilere binaen *Enṣû'l-uṣṣâ* tarzında bir risale yazıp edebiyatseverlere hatıra bırakmak istedim. *Enṣû'l-uṣṣâ*'ta konular çok değildi. Onu genişletmek için ne kadar uğraştıysam da tamamlamak kısmet olmadı. Yirmi yıl geçti on bap dahi ikmal edemedim. Aziz ömrümden de otuz beş yıl geçti.

Gençlik yıllarım hayatın zorluklarıyla tükendi. Bendeniz, “bu risale, Hintli ve Habeşli gibi olan yokluktan Rum (Anadolu) gibi varlık sahnesine çıkmadı” diye hayıflanırken, Allah'ın lütfu ve takdiri ile o büyük padişah (Allah'ın yeryüzünde gölgesi milletin idaresini elinde tutan Arap ile Acem'in sultanı padişahların en âdili...) Sülṭān ibni Sülṭān, Sülṭān Bāyezîd b. Sülṭān MuḤammed b. Sülṭān Murād Ḥān. İstanbul'da Anadolu ülkesinin padişahlık tahtına oturdu, hazinelerin kapısını açtı, Hatemî-i Taî gibi herkese cömertlikte bulundu. O'nun döneminde bütün dünya sevinçli oldu. Benim gibi mahzun, başı dönmüş, perişan birisinin dahi yorgunluğu dinlenmeye, cefası sefaya, zilleti izzete döndü.

Dedim ki; padişahımızın devleti zamanında o müsvedde siyahlık (yokluk) belasından kurtulup beyazlığa (varlığa) kavuşsun. Ama gönül doğanı tekrar aynı hevesle bu güzellik timsali tavus gibi olan risaleyi beş yıl boyunca da avlayamadı. Bu hilekâr ve kurnaz felek bu kulu kadılık görevine müptela etti ve Müslümanların davalarıyla meşgul olmaktan risaleyi tamamlayamadım. Allah'ın yardımı, Padişahın lütfu ile h. 891(1486) yılında Medrese-i Ḥalebî olarak meşhur olan Sülṭān Bāyezîd Ḥān Medresesinde müderrisen bazı tatil günlerinde bu risaleyi müsveddeden temize çektim. Onu bir mukaddime, yirmi altı bap olarak tertitledim. Adını *Heves-nāme* koydum. Dünyevi heveslerin aslı, güzellerin ve sevgililerin cemâli olduğundan ve bu risale de güzelliğin vasıflarını beyan ettiğinden, adının *Heves-nāme* olması uygun

düştü. Bendenizin isteği şudur ki bu risale padişahımızın talih iksiri olan göz ucu ile bakışına erişsin, insanların nezdinde altın gibi rağbet görsün.¹⁰

Muḥammed b. Muḥammed b. Ḥ uḫbe'd-dîn el-İznîî'nin fazilet ehlerinden ricası şudur: “Eğer bu risalede bazı yanlışlar görürlerse tashih etsinler yahut o ayıbı alicenaplık eteği ile örtünler.”¹¹

Muḥammed b. Muḥammed b. Ḥ uḫbe'd-dîn el-İznîî, (bazı kaynaklarda Ḥ uḫbî Gıyase'd-dîn Çelebî geçmektedir.) İznîk'te doğmuş, Ḥ uḫbî mahlasıyla tanınmıştır; fakat bazı kaynaklarda Paşa Çelebî lakabıyla da zikredilmiştir. Ak Şemsettin'in yeğeni olup, aslen Niğdeli olan, İznîk'e göç etmiş, Şeyḥ Ḥ uḫbe'd-dîn-i İznîî'nin torunudur. Kendi döneminin âlimi, fakihi ve ileri gelenlerinden olan dedesi, dönemin politik sorunlarıyla yakından ilgilenmiştir. Yıldırım Bâyezîd'in oğlu İsa Çelebî'nin Timur'a itaatini bildirmek üzere elçilik yapmıştır ve Türkçe ilmihal geleneğini başlatan ilk bilginlerdendir. Bu geleneğe örnek teşkil edecek *Mukaddime* adlı eseri günümüze kadar gelmiştir. Ayrıca “Tefsirü'l-Ḥ ur'an” (Tefsir-i Ḥ uḫbe'd-dîn) isimli kaç cilt olduğu bilinmeyen Arapça tefsiri, bilinen eserlerindendir. Hicri 821/1418 yılında vefat etmiştir. Naaşı İznîk'e defnedilmiştir.¹²

Babası, Ḥ uḫbe'd-dîn zade Muhammed Muḥ yi'd-dîn b. Ḥ uḫbe'd-dîn el-İznîî'dir. İznîk'te doğmuştur. Molla Fenarî'nin öğrenciliğini yapmıştır. İznîk Orhan Gazi Medresesinin müderrisliğini yapmıştır. Ayrıca İznîk kadılığı ile müftülüğünü beraber ifa etmiştir. Fatih Sultan Mehmet'in bazı seferlerine katılmıştır. Bilinen eseri, “Fatḥ Miftâḥ al-ğayb” Sadre'd-dîn Konevî'nin “Miftâḥ al-ğayb” isimli eserine yazdığı şerhidir ve bunun yanı sıra dini ve tasavvufi eserler telif etmiştir.¹³ Hicri 885/1480 yılında vefat etmiştir. Kabri İznîk'te babasının yanındadır.¹⁴

Ḥ uḫbî'nin, doğum tarihi kaynaklarda yer almamaktadır; fakat *Heves-nāme*'de kendi ifadelerinden anlaşılaçağı üzere otuz beş yaşındayken Sultan II. Bayezid Ḥ ān tahta geçmiştir ve h. 886/1481 yılında Sultan tahta geçtikten beş yıl sonra h. 891(1486) yılında Ḥ uḫbî, *Heves-nāme*'yi bitirmiştir. Bu durumda da Ḥ uḫbî'nin doğum tarihinin h. 850=1446-1447 veya h. 851=1447-1448 yılları arası olduğunu görmekteyiz.

10 Ḥ uḫbî-i İznîî, *Heves-nāme*, Milli Kütüphane, yazma no: 439, s.1b-3b .

11 Ḥ uḫbî-i İznîî, *Heves-nāme*, s.6a.

12Reşat Öngören, “Kutbüddin İznîkî” *DİA*, 2002, c.26, s.485-486.

13Osman Engin, “*Sadraddîn Al- Qunawî ve Eserleri*”, Şarkiyat Mecmuası, İstanbul, 1958, c.2, s.69.

14Reşat Öngören, “Kutbüddin zâde İznîkî” *DİA*, 2002, c.266, s.489-490.

Divan şairi olan       , Hz. Peygamber neslinden olup tasavvufa eğilimli birisidir. Fazilet ve hikmet konusunda bütün ilimlere vakıf ve onlardan haberdardır.¹⁵ Son derece iyi Medrese tahsili gören       , *Heves-n  me*’de kendi ifadesiyle Medrese-i        olarak meşhur olan Sultan B  yez  d      Medresesinde müderrislik yaparken bu süre zarfında *Heves-n  me* adlı eserini kaleme almıř ve h. 891(1486) yılında bitirmiřtir. Hicri 901/1496 yılında Sahn Müderrisi, h.907(1502) de Eyüp Medresesi M  derrislięi, h. 922(1517) yılında Amasya Kadılıęını yapmıřtır.En son Kudüs Medresesine müderris olarak atanmayı talep eden       , Kudüs’e gitmeden h.927(1520-1521) yılında Bursa’da vefat etmiřtir.¹⁶

      ’nin, Sultan B  yez  d     ’nın Amasya valisiyken; niřancılıęını yapmıř olduęu, isminin       ’d-d  n A  med b. M  s   olduęu bilgileri ve Kudüs’te vefat ettięi bilgisi bazı kaynaklarda yer alsada bu bilgilerin, dięer kaynaklarda ve *Heves-n  me*’de hayatı hakkında yer alan bilgiler göz önünde bulundurularak teyide muhtaç olduęu anlařılmıřtır.

Son olarak Fars edebiyatının eski kaynaklarında        hakkında bir bilgiye rastlayamadıęımızı; fakat günümüzde İran’da *Heves-n  me*   zerine yapılan ilmi çalıřmalarda kısada olsa kendisi hakkında bilgi yer almaktadır ve bu çalıřmalara, *Heves-n  me*’nin nüshaları bařlıęı altında yer verilecektir.

1.1.2 ESERLER  

“Div  n-ı       ” isimli bir divanı vardır. Kaynaklarda bu divanda kendine has düřünceleri barındıran beyitleri olduęu aktarılmıřtır. Divan hakkında kaynaklarda bařka bir malumat yer almamaktadır.

      ’nin Divanından bařka bilinen ve çalıřmamıza konu olan eseri, *En    ’l-uřř  * tarzında yazdıęı *Heves-n  me* isimli manzum ve mensur eseridir.¹⁷Bu eseri, Milli Kütüphane Yazmalar Koleksiyonu 06 Hk 439’da kayıtlıdır.

15Seh  , *Seh   Bey Tezkiresi*, nřr. Mustafa   sen, Ankara, 1998, s.96-97.

16 Mehmet N  il Tuman, *Tuhfe-i N  ili*, Divan řairlerin muhtasar biyografileri, h  r. Cemal Kurnaz, Mustafa Tatcı, Bizim Büro Yayınları, Ankara, 2001, c.2,s.858; Haluk   pekten, Mustafa   sen, v.d., *Tezkirelere Göre Divan Edebiyatı   simler Sözlüęü*, K.T.B. yayınları, Ankara, 1968, s.258.

17Bursal   Me  med       , *Osmanlı Müellifleri*, İstanbul, 1971, c.3, s.384.

Heves-nāme, bir mukaddime ve yirmi altı baptan oluşmaktadır. Her bir bap sevgilinin bir uzvunu konu edinmekte olup, konunun girişinde bu uzuvlar hakkında kısa bilgiler verilmiş, kelimelerin kökeni Arapça ve Farsça olarak zikredilmiştir. Konunun daha iyi açıklanabilmesi adına verilen mazmunlara, ünlü şairlerden şahit beyitler aktarmıştır. Bölümler, İbārāt-i Arab ve İbārāt-i Acem faslı olarak iki kısımdan oluşmaktadır.

Kaynaklarda şiirleri için verilen örnekler şunlardır:

Ne dil-i haste-i mecrūhuma merhem bulunur

Ne zamane gussaları defline derman bulunur

Ne perişanlığımı hâtır-ı sevdā-zedenin

Şefkat ü rahmi düben bir sorar ādem bulunur

Āşinâlıkda sebat üzre ne bir kimse olur

Bu cihân içre karar üzre heman gam bulunur¹⁸

Çıkdı gözümden hevā-yı sebze-i bāg-ı İrem

Biteli gülşen yüzünde süsen-i anber-feşan¹⁹

¹⁸Sehî, *Sehî Bey Tezkiresi*, nşr. Mustafa İsem, Ankara, 1998, s.96-97.

¹⁹*Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi*, Dergâh yayınları, 1986, c.6, s.

İKİNCİ BÖLÜM

2.1 HEVES-NÂME

2.1.1 Eserin Nüshaları

Heves-nâme'nin tespit edebildiğimiz üç yazma nüshası vardır. Bunlardan birinci nüshayı görüp inceledik; diğer iki nüsha hakkındaki bilgileri dipnotlarda gösterilen kaynaklardan aldık.

Birinci nüsha: Ankara Adnan Ötügen İl Halk Kütüphanesi koleksiyonunda olan, Milli Kütüphane'de 06 Hk 439 arşiv numarasıyla yer alan ve çalışmamızında asıl kaynağı olarak kullanılan nüshadır.

Miklebli, kahverengi meşin cilt. Şemseli, ilk sayfa rumî tezhipli, söz başları kırmızı. Bu nüsha 193 yaprak, 14 satır, 180x120-112x75 mm boyutunda (dış-iç), yazı türü nesih, kağıt türü renkli abâdi'dir. Hicri 891 yılında yazılmıştır. Eserde "Sultan b. Sultan Bayezid b. Sultan Muhammed b. Sultan Murad('a) Kostantini'ye beldesinde yazıldığı kayıtlıdır. Üzerinde Nev'izade Abdullah'ın 1034 tarihli, Rüstem zade Ebu Bekr-i Şirvanin'in, Ali Paşa camii imamı Yahya b. Abdullah'ın mülkiyet kayıtları ve Seyyid Şehabeddin mührü bulunmaktadır."

Başı (1b):. کتاب هوسنامه الحمد لله الذي خلق الإنسان في أحسن التكوين.

Sonu(197a): تَمَّتْ هذه الرسالة الشريفة اللطيفة المسماة بالهوس نامه

İkinci nüsha: Tahran Medrese-i Âliyy-i Şehîd Mülahharî Kütüphanesi'nde bulunmaktadır. H. 906 yılında istinsah edilmiştir. 120 yapraktan oluşmaktadır.

Üçüncü nüsha: Tahran Üniversitesi Merkez Kütüphanesinde 1328 arşiv numarası ile kayıtlı olan nüshadır. Bu nüshada 87 yapraktan oluşmaktadır.²⁰

2.1.2 Eserin İçeriği, Önemi ve Kaynakları

Eserin muhtevası hakkında müellifin kendi kitabında naklettiği malumat şu şekildedir: "Bu risalede yazılan her lafız şairlerin kabul ettiği ve şiirlerinde

²⁰ Pejman Fîruzbağ, "Pârekendehâ", *Bu ârâ Dergisi*, sayı 92, 1392, s.316-327 ve Nidâ Seyfîpür, Yüksek Lisans Tezi, *Ta'îlî-i İntîâdî-i Risâle-i Heves-nâme-i İznîî Ba Ta'îlî Der E'vâl ü Sebki Müellif*, Simnân Üniversitesi, 2011, s.23.

kullandıkları ibarelerdir ve eğer kullanıma biri uygun düşmezse bir diğeri uygun düşer. Bu durumda da şairin bu bilgilerin yardımıyla şiir söylemesi kolaylaşır. Her bapda Arapça ibareleri ve Farsça ibareleri Kâtipler için Arapça şiir ve terkiplerde güzellerin vasfını yazmakta kolaylık sağlaması için ayrı ayrı yazdım. Bölge isimleri, hece harfleri ve her iki dilde müşterek olan kelimeleri Arapça bölümünde yazdım. Bu tür kelimelerden Farsça bölümünde yazılanlar çok azdır. Zira Arap dili bütün dillerin en şerefliisidir.

Ve bir kısmı Arapça, bir kısmı Farsça olan kelimeleri Farsça kısmında yazdım. Çünkü bu kelimeler Arapçada kullanılmamaktadır ve Arapça kısmında yazılan her kelime halis Arapça grubundan değildir. Aksine Arapça lügat ve kitaplarda yazılı olan muarreb bir şekilde nakledilegelen yapay kelimelerdir.

Bütün Arapçalaşmış kelimeleri Arapça kısmında yazmayı gerek duymadım, zira bazı meârib kelimeler bir münasebetle Farsça kısmında yazılmıştır. Farsça kısmında hiç Arapça kelimenin bulunmamasını da zarurî görmedim. Çünkü bazı Arapça kelimeler vardırki Acemlerce farklı manada kullanılmıştır ve bu tarz kelimeler Farsça faslında yazılmıştır.

Müşterek ya da nakledilmiş olmayan, halis Arapça olan, Araplarında asıl manasında kullandıkları bazı kelimelerbir münasebetle Farsça kısmında yazılmışsada bu tarz kelimeler istisna kabilinde birkaç kelimedir.

Bu risalede yazdığım bütün sıfatlar Arap ve Acem divanlarından tamamıyla görüp yazdığım sıfatlardır. Fakat kitabın hacmini büyütmemek için her birisi için örnek beyit yazmadım. Ve benzeyen ve benzetilenin münasebeti konusunda örnek teşkil etmesi için bazı sıfatların benzetme yönünden bahsettim.”

Müellif bu eseri, İran'ın VII/XIV. yüzyıldaki tanınmış şairlerinden Şerefü'd-dîn -î Râmî'nin (ölm.795=1392 /1339?) sevgililerin vasıflarını beyan sırasında kullanılan benzetmeleri konu edinen *Enîsü'l-İuşşâ* adlı kitabını örnek olarak kaleme almıştır. Muhtasar bir eser olan *Enîsü'l-İuşşâ* 'ı genişletmiş; konularına yeni ilaveler yapmış, getirilen mazmunların çoğunluğuna örnek beyit getirmiştir.

Heves-name bir mukaddime 26 baptan oluşmaktadır. Bu bapların her biri sevgilinin tepeden tırnağa tasviri için kullanılan, mazmunlardan ve örnek beyitlerden

oluşmaktadır. Ayrıca Her bap, ibarat-i Arap ve ibarati acem olarak iki kısımdan oluşmaktadır.

Müellif, bap başlarında söz konusu konuyla ilgili kısa açıklamalarda bulunmuş, daha sonra konuyla alakalı bulduğu mazmunları ve misalleri sıralamış, metin içinde az bilinen kelimeleri izah etmiş ve gerekli gördüğü yerlerde açıklamalarda bulunmuştur. Eserde sadece Arapça ve Farsça mazmunlar getirilmiştir.

Bu baplarda *Enîsü'l-uşşa'tan* aktardığı mazmunların ve beyitlerin yanı sıra, konulara yeni mazmunlar ilave ederek, yeni beyitler ilave etmiştir. Bu beyitleri de çoğunlukla Fars, az olarak Arap şairlerin divanlarını ve mesnevilerini tarayarak meydana getirmiştir. Divanı bulunmayan şairlerin de, şiirleri için çeşitli eserlerden ve mecmualardan yararlandığı muhakkaktır. Şiirlerinden örnek verilen bu şairlerin sayısı 99 'dur. Bu şairlere, *Heves-nāme*'de ismi geçen şairler başlığında daha kapsamlı yer verilmiştir.

Heves-name'de yer alan şairlerin büyük çoğunluğu VII/XIV ve IX/XV. yüzyıllarda yaşamıştır. Aynı zamanda müellifin kendilerinden en çok örnek getirdiği şairlerin her biri kendi dönemlerinin büyük şahsiyetleridir.

Örneklerden ve zikredilen şair isimlerinden anlaşılabacağı üzere müellif eserini, pek çok divan ve şiir mecmuası tarayarak meydana getirmiştir. Ayrıca kitabında şu eserleri zikretmiştir:

Ni'āmî'nin *Leyl ü Mecnūn*, üsrev ü Şîrîh, *Heft Peyker*, üsrev-nāme, *İskerder-nāme*, *Ma'zenü'l-esrār* ve *İbāl-nāme-i İskenderî* isimli eserleri, A'ār'ın *Mihr ü Müşterî* isimli eseri, üsrev'in üsrev-nāme, *Heşt Bihişt*, *İskerder-nāme* isimli eserleri, Kemāl b. Ğıyās'ın sevgiliye övgüler içeren “*Serāpāy*” kasidesi, İbn-i Sînā'nın ānūn isimli eseri, arîr'nin *Ma'āmāt* isimli eseri, umeydî'nin *Ma'āmāt* eseri, Sa'dî'nin *Būstān* adlı eseri, Kemāl-i ucendî'nin *Divan*'ı, ā'ānî'nin *Divān*'ı ve asamiyāt isimli eseri.

Son olarak müellif bazı tıp kitaplarından Arapça alıntılar yapmıştır. Bu tıp kitaplarının isimlerini zikretmemiştir. Ayrıca bazı Arap bilginlerinden alıntılar yaparak konuyu daha da açığa kavuşturmuştur.

2.1.3.1 Heves-nāme'de yer alan baplar, mazmunlar ve şahit beyitler

Bu listede mazmunlar eserde yer aldığı sıra ile verilmiş, yanlarına bap, nüsha sayfa numarası, mazmun ve şair adları eklenmiştir. Ayrıca *Heves-nāme'nin Enṣū'l-ūṣṣā* ile karşılaştırma imkânı vermesi için *Enṣū'l-ūṣṣā'ta* mevcut sayfa numaralarıda zikredilmiştir ve *Enṣū'l-ūṣṣā'ta* bulunan beyitler artı işaretiyle gösterilmiştir.

Birinci Bap üsn Ve Cemāl Hakkındadır				بایں بایں بایں بایں بایں
BAP, YP. NO / MECAZ / EU. S. / ŞAİR /				BEYİTLER / EU
01.B.006a	Keşşāf		Kemāl-i ucendī	رخ تو آیت کشاف حسن را تفسیر بایں بایں بایں بایں بایں
01.B.006b	Vara		asan	حجت نو ساز نشان تازه کن بایں بایں بایں بایں بایں
01.B.006b	Meşri		asan	ای چو خورشید بر آورده سر از مشرق حسن یا رب از دور فلک هیچ زوالت مرصاد
01.B.006b	ādef		asan	نخاست از صدف حسن جوهری چو تویی
01.B.006b	Felek		Selmān	بر فلک حسن تو صنع جهان آفرین پیکر خورشید را ذره دهن ساخته
01.B.006b	Evc		asan	آفتاب آسا ثباتی خواهش در اوج حسن چه با ما اتفاق انقلابی اوفتاد
01.B.007a	Ber		Kātīb	ای بهار ابر پوشش آب باران بهار برق حسن لا معش شمع شبستان بهار
01.B.007a	Serf		Selmān	ای گل بنارکی بنشین بر سریر حسن کز حسن طلعت تو جهان رنگ و بو گرفت
01.B.007a	Kūs		Kemāl-i ucendī	چو کوس حسن زدی قلب عاشقان مشکن که تاج و تخت شهان زینت از سپه دارد
01.B.007b	Ālem		met	چه کم شود ز تو ای آفتاب عالم حسن که سایه باز نکردی ز خاکساری چند
01.B.007b	Binā		Kemāl-i ucendī	بنای حسن نهادی و بر کشیدی طاق بایں بایں بایں بایں بایں
01.B.007b	Sevād		Āer	زهی کشیده خطت بر سواد حسن سپاه

			شده ز فتنه چشمت هزار خانه سیاه	
01.B.007b	Meydān	Kemāl-i ucendī	دل که چون گوی است در میدان حسن آشفته حال گر به چوگان نسبت زلفت کند بیهوده	
01.B.008a	Ceyb	asan	تا بر کشیده ای تو سر از جیب حسن خویش من پای دل به دامن حیرت کشیده ام	
01.B.008a	Māide	Fettā	ماید حسن تو دعوی یوسف شکست که آب وی از چاه بود ملح تو از کان حق	
01.B.008a	ātem	Kemāl b. Abdū'l- azīz	ای ز برای مرغ دل زلف تو دام عنبرین لعل لب چو شکرت خاتم حسن را نگین	
01.B.008b	Ārūs	Selmān	گر بنگرد عروس جمالت در آینه خود بینی شود هر آینه آن به که ننگرد	
01.B.008b	Ārūs	āfīz	عروس حسنت اجازت مگر نداد ای گل که پرستی نکنی عند لیب شیدا را	
01.B.008b	āvūs	Selmān	بیکر طاوس حسن بال گشاید طوطی لعلت چو پر سبز بر آرد	
01.B.008b	Šarāb	asan	شراب حسن تو در جام وصف کی گنجد کسان که جامی از آن خورده اند می دانند	
01.B.008b	Šarānc	Kemāl-i ucendī	گر چه باشد هر یکی را رخ ز عاج	
01.B.009a	Eblā	asan	ابلق حسن ار به زیر ران یوسف بود بس عالمی گرد سمندت دست در فتراک چیست	
01.B.009b	Eblā	ā ib-i miftā	صحا القلب عن سلمی و اقصی باطله و عری افراس الصبی و رواحله	
01.B.009b	Āsmān	Eşref	تو سالها بپای که در آسمان حسن طالع نگشت مثل تو ماهی به سالها	
01.B.009b	Āftāb	Selmān	لعل را بر آفتاب حسن گویا کرده ای ز آفتاب حسن تو یک ذره پیدا کرده ای	
01.B.009b	Māh	āfīz	ای فروغ ماه حسن از روی رخشان شما آب روی خوبی از چاه زرخدان شما	
01.B.009b	Āteş	Kātīb	ز آتش حسن چراغ رخت افروخته باد داغ تو شمع درون من دل سوخته باد	
01.B.010a	Gül	Āt	عشق بارد ز فلک درد تو روید ز زمین	

01.B.010a	Cūybār		Cāmī	صد جان فدایی حسن تو کز جویبار حسن هرگز یکی نهال بدین نازکی نرست
01.B.010a	Gūy		Selmān	زلف شبر نگش که باد صبح سر گردان اوست گوی حسن و دلبری امروز در چوگان
01.B.010a	Şādurvān		Nāīr-ı Buārī	چو شاد روان حسنت می کشیدند به دربانیت رضوان آفریدند
01.B.010a	Serāçe		Kemāl-i ucendī	به نقش ابروی تو نیست درسراچه حسن که دست صنع در آن طاقها مهندس شد
01.B.010b	Genc		Fettāī	ترسم که گز ز اسرافهای شوخی و ناز و عتاب تو
01.B.010b	Hvān		Kemāl-i ucendī	بر خوان حسن خود نکو کردی فراوان زلف را عادت بود بر روی خوان سبزی پریشان ریختن
01.B.010b	Leşker		Eşref	ترک من تا که جهانگیر شد از لشکر حسن رخ گفتش که تویی شاه عجم میر عرب
01.B.010b	Şif		Nāīr-ı Buārī	خط دشمنست حسن ترا اندکش مبین موری که دست شیر بیچد ضعیف نیست
01.B.010b	armen		ācū	چرا از خرمن حسن تو یک جو نمی باشد نصیب خوشه چینان
İkinci bap aşk hakkındadır				نوروزی
02.B.011a	Āyet		üseynī	مشکلت آیت عشق تو چه تفسیر کنم من بیچاره درین کار چه تدبیر کنم
02.B.011a	Şerīat		Kemāl-i ucendī	مپوش رخ ز نظر ها که در شریعت عشق گرفته اند تماشای روی خوب مباح
02.B.011a	Zebūr		āfız	یا مطرب که از بلبل ز بور عشق گیری یاد بیا بلبل که از حافظ سخن گویی بیاموزی
02.B.011a	Kitāb		Kemāl-i ucendī	عاشق کشی ثواب بود در کتاب عشق آن شوخ هم ز دست نداد این ثواب را
02.B.011a	Defter		asan	عقل را از دفتر عشقت چه علم ورقها را نشان دیگر است
02.B.011a	ible		Kātībī	قبله عشقت نزد اهل صفا کعبه ریگی در این بیابان است

02.B.011b	āfīb		asan	تا خطیب عشق او بر منبر جان خطبه کرد راه گم کردم عزیزان مسجد آذینه را
02.B.011b	Mekteb		ācū	در مکتب عشق ز نوک خامه لامی بر نیاید
02.B.011b	ātem		Mevlānā Āār	به نام پادشاه عالم عشق که نامش هست نقش خاتم عشق
02.B.011b	Sulān		Muizzī	غیر سلطان عشق هیچ کسی لمن العلق را نداد جواب
02.B.011b	Sulān		Selmān	ق ملک دل و دین فرو گرفت او حاکمست نیست کسی را بر او گرفت
02.B.011b	ayl		Kātībī	بس که در شهر وجودم خیل عشقت قتل کرد خون بجای آب می بینم روان در جوی چشم
02.B.012a	Livā		Irāī	لوی عشق بر افراختی چنان در دل که در زمان علم صبر سر نگون داری
02.B.012a	arrāf		Nāīr-ı Buārī	ناصر نیافت وجه زر از دار ضرب عشق صراف عشق خاک ترا تا محک نکرد
02.B.012a	Şīne		asan	بر شحنة عشق تو هر روز همی بینم در کشتن مسکینان از خط تو فرمان ها
02.B.012a	Türk		asan	ترک دل کردم چو دانستم که ترک عشق تو هرگز آبادان نخواهد داشت این ویرانه را
02.B.012a	ancer		Kātībī	خنجر عشق خون من ریخت به خاک پای تو رای تو بود کشتنم کشته شدم برای تو
02.B.012b	Hümā		Müçfī-ī Beyleānī	در غم هجرش تن من بهر آن افکند گوشه تا همای عشق او را استخوان آمد پدید
02.B.012b	Uāb		Selmān	کبوتر حرم من گرفت بر من نیست عقاب عشق ندانم که چون گرفت مرا؟
02.B.012b	Şāhīh		Atīī	ای از دل شیر فلک آهوی چشمت صید گر از جسم مرغ قد سیان شاهین عشقت طعمه جو
02.B.012b	Bāz		Şeyī Aār	در غم من در غم من
02.B.012b	Bār		Seyyīd Celālū'd-dīh	در ورطه است کشتی صبرم به بحر عشق کز غرقه گاه موج به ساحل نمی شود
02.B.012b	Bār		Nāīr-ı Buārī	در بحر عشق جانان جانم رسید بر لب

				باشد که از میانش ممکن بود کنارم
02.B.013a	Dürr	Āḡerī		در عشق از صدف کون و مکان بیرونست کشور عاشقی از هر دو جهان بیرونست
02.B.013a	Bisā	Kātibī		در بساط عشق جانبازی بسی کردم لیک خواهم این شطرنج را این بار بهتر باختن
02.B.013a	Nerd	asan		نرد عشقت راست می بازم ولی ترسم از آن کعبتین چشم غلطانی و بازیها دهی
02.B.013a	ās	Kātibī		کعبتین مهر تا درطاس عشق افکنده ام هر زمان در پیش نقش دیگر آوردی مرا
02.B.013a	īmār	Kātibī		در قمار عشق دل بردند جان هم باختم هر که را بردند چیزی خواست دیگر باختن
02.B.013a	Rāh, bādiye	Nāḡir-ı Buārī		در ره عشق اگر می روی اینک سر و سنگ که در این بادیه هر جای سری بر سنگ است
02.B.013b	Vādī	Şeyḡ Attār		ترا اول قدم در وادی به زاری گشتن است آنگاه دار است
02.B.013b	āf	Hvācū		گر چه چون عنقا به قاف عشق کردم آشیان مرغ دل را هر نفس در آشیانی یافتم
02.B.013b	Bāg	Nāḡir		به باغ عشق ناصر عندلیب است که هر دم نغمه خوشتر سراید
02.B.013b	Silsile	Ubeyd		مبتلایی ست که امید خلاصش نبود هر که بر پای دل از عشق سلاسل دارد
02.B.013b	Ālem	asan		عالم عشقت جهانی دیگر است آستانت آسمانی دیگر است
02.B.013b	Maḡba	Kemāl-i ucendī		در مطبخ عشق تو کباب دل مارا لذت به از این غمزه خونخوار
02.B.014a	Burāk	azret-i Mevlānā		بی براق عشق و سعی جبرئیل چون محمد در منازل کی رسی
02.B.014a	Ud	Şālir		عشق چون عود است و دل مجمر و لیک عود آسود ست و مجمر سوخته
02.B.014a	Şem	Şeyḡ Attār		پروانه شمع عشق شد جان چون سوخته شد ز تو نشان یافت
02.B.014a	arāb	Şeyḡ Mağribī		ما شراب عشق از جام ازل کردیم نوش تا ابد هرگز نخواهم آمد از مستی به هوش

02.B.014a	Cām		Seyyid Celālū'd-dīh	عشق است یکی جام که بریاد لب دوست سر مستی کونین در آن جام نهادند
02.B.014a	Cām		Kemāl-i ucendī	جانب میخانه مخموران جام عشق را می زند هر خم به زیر لب صلائی بشنوید
02.B.014b	Sā'ī		Nā'ir	هر گه که داد ساقی عشق تو درد درد دلها کباب و کاسه سر جام کرده ایم
02.B.014b	Vebā		asan	در وبای عشق تو در مانده ام همچون حسن آخر از لعل لب ت یاقوت حمرا بی ببخش
02.B.014b	iyāmet		A'ār	ز عشق آمد قیامت بر سر او که اعضایش گواهی داد در رو
02.B.014b	ārm		Nā'ir	این ندا از صدای طارم عشق که جهان پرتو ست از رخ دوست
02.B.014b	Āftāb		Nā'ir	جمله کاینات سایه اوست
02.B.014b	āh		Kemāl-i ucendī	چو مرد راه شدی بگذر از سر و دستار که شاه عشق به فرمان خود چونین فرمود
02.B.015a	Sipāh		Mu'izzī	همه عالم سپاه عشق گرفت شد جهان زان سپاه پر شد
02.B.015a	Tīg		üseynī	کشته تیغ عشق او زنده جاودان بود سوخت فراغ او پخته شمر که خام نیست
02.B.015a	Tīşe		Kātībī	هر که را پای دل افگار شد از تیشه عشق روشنش شد که چرا بر دل فرهاد آمد
02.B.015a	Kemend		H'acū	کمند عشق امید خلاص نیست رغبت بود به کشته شدن پای بند را
02.B.015a	Şehr		Kemāl-i ucendī	مگو اصحاب دل رفتند و شهر عشق شد خالی جهان پر شمس تبریز است فردی کوچو مولانا
02.B.015b	Kūy		A'ār	زمین افتاده ای در کوی عشقش هوا آشفته ای از بوی عشقش
02.B.015b	Bāzār		Bedr-i Şirvānī	رخ مپوش از دیده ما زان که در بازار عشق رونق حسن تو از اهل نظر پیدا شود
02.B.015b	Āyine		Nā'ir	عشق آینه است لای یزالی از زنگ وجود غیر خالی
02.B.015b	Çār-sū		Seyyid Celāl	در چار سوی

				امروز سالهاست که با ما معاملند
02.B.015b	Cāme		Şālir	خوش بافته اند در ازل جامه عشق گر یک خط صبر در کنارش بودی
02.B.015b	Büte		Ḥvācū	خالص اید چو زراز روی حقیقت خواجه گر تو در بوته عشقش بگذاری چو رصاص
02.B.015b	Ḥvān		Kātībī	هست از نعمت دو عالم سیر هر که بر خوان عشق مهمان است
02.B.016a	Şarāb-āne	-	Nāīr	چون گشادی شرابخانه عشق شربت شادمانی در آنجا
02.B.016a	Mey-āne		Kucec	تا کجج خورد ز میخانه عشق تو شراب شربت شادمانی در آنجا
02.B.016a	um-āne		Selmān	تنها نه منم مست زمیخانه عشق کز جرعه جامش در و دیوار خراب است
02.B.016a	Bāde		Kemāl-i ucendī	زاهد چه عجب گر کند از عشق تو پرهیز کس لذت این باده که داند که نخوردست
02.B.016a	Deryā		Şeyḥ Attār	عشق دریابست قعرش ناپدید آب دریا خون و موج او کثیر
02.B.016a	Keştī		Kātībī	عشق او کشتی نوح است که در وی جانم با چنین شورش این اشک چو طوفان زنده است
02.B.016a	Rāh		Fettāī	مردان راه عشق چه خالت در آتش اند هست این مثل که مرد مشابه شود به خال
02.B.016b	Bīṣe		Kātībī	برون خرام چو شهران ز مرغزار جهان تو شیر بیشه عشقی مشو شکار جهان
02.B.016b	Fīl-bend		asan	هیاهات فیل بند عشقت شربت شادمانی در آنجا
02.B.016b	Sīmurğ		Irāī	تو مهمان و ما را هیچ نی هیچ پیش میهمان نتوان نهاد
02.B.016b	Sīmurğ		Irāī	نیم جانی پیش او نتوان کشید پیش سی مرغ استخوان نتوان نهاد
02.B.016b	Kebüter		Kātībī	پر آتش است جهان از پر کیوتر عشق مگر که نامه شوق من است در بلا
02.B.016b	Dām		Nizārī	کس را به دست عقل میسر نمی شود

				پای دل ضعیف گشادن ز دام عشق
02.B.017a	Dām		üseyñl	در دام عشق بلبل شیرین زبان منم بال و پریم شکست به همت همی پریم
02.B.017a	Düzđ		Selmān	دشمنی منم و دشمنی تو دشمنی تو و دشمنی منم
Üçüncü bap sevgilinin saçı hakkındadır				باب سوم در صفت موی نازنینان
03.B.017a	abl-i metfih		Nāır	دل که در چاه زرخدان تو افتاد ز شوق عاقبت حبل متینش سرگیسوی تو بود
03.B.017a	Resen	9	Kemāl-i ucendl	تشنه را جان سوزد آری چون به چاه افتد دشمنی تو و دشمنی منم
03.B.017a	Silsile		Hvācu	مویم سپید گشت و دلم می کشد هنوز پیرانه سر به سلسله طره سیاه
03.B.017a	Müselsel		Cāmī	قصد لیلی باشد از جعد مسلسل عرض حسن زان چه غم دارد که گردد بی دلی مجنون او
03.B.017b	Ġamāme		Cāmī	فروغ روی تو تابان بود ز زلف مسلسل کضولا مع برق یلوح خلف غمامه
03.B.017b	Ude		Cāmī	مپرس از من شمار عقد آن زلف که عقل آن عقده راه مشکل گرفتست
03.B.017b	Burā		Hvācū	زلف سیه کشیده که این قلب عقرب است روی چو مه نموده که این مهر انور است
03.B.017b	ināb		Mīr-i Kirmānī	دل را به هیچ روی امید نجات نیست زان دام عنبرین که طنابست در طناب
03.B.017b	Uab		Hvācū	مرغ دل من در شکن زلف دلارام یا رب چه تذرو است که در چنگ عقاب است
03.B.018a	Zāġ		Abdü'l-vāsī Cebelī	پیراسته زلف تو چو زاغ است نگوسار و آراسته روی تو چو باغ است شگفته
03.B.018a	Areb		Emīr Muizzī	ایا دو زلف تو چون عقرب و رخ تو چو ماه سفر مکن که ترا هست ماه د
03.B.018a	Cerrāre		Abdü'l-vāsī Cebelī	یک دل از فتنه عشق تو نباشد ایمن تا ترا بر سمن از مشک دو جراره بود
03.B.018a	Efī		Şems-i Gence	زلفت که چو افعی بن سر می گردد دانی پس پشتت به چه سر می گردد

				چون دید که لعل تو ۰۰۰۰۰۰۰۰ وحشی شد و بر کوه و کمر می گردد
03.B.018a	Sünbüle	8	Hvācū	ای سنبله زلف تو خرمن زده بر ماه وی روی من از مهر تو طعنه زده بر کاه
03.B.018a	Sünbüle		Kātībī	کرده قسمت ترک چشمت بر دل و جان آن دو ۰۰ چون کسی کو بخش سازد ۰۰۰۰ ۰۰ ۰۰
03.B.018b	Sūsen		Muḥizzī	بی روی و موی تو که چو گلبرگ و سوسن است ماند به شنبلید و سمن روی و موی من
03.B.018b	Sūsen		Nāḥīr	رخسار ترا لاله دل سوخته هندوست گیسوی ترا سوسن آزاده غلامست
03.B.018b	Žaymūrān		Hvācū	به فندق ضمیران را تاب داده به عشوه گوشه بادام بشکست
03.B.018b	Nesrīf		Niḥāmī	رخش نسرين و زلفش نیز نسرين لبش شیرین و نامش نیز شیرین
03.B.019a	Ġonçe		Kemāl-i İfēhānī	هر سال رنگ عارض و بوی که لاله ات بیچاره غنچه را دل و بازار بشکند
03.B.019b	Küfr		Āzerī	زلف سیه را با رخت هم دوست می دارم ولی نتوان به یک دل داشتن هم کفر و هم ایمان بهم
03.B.019b	Menāhī		Hvācū	خطر بر رخ زیبای تو کفر است بر اسلام رخسار و سر زلف تو شرع است و مناهی
03.B.019b	Zünnār	9	Şeyḥ Muḥizzī	چون بت و زنار زلف و روی اوست بی بت و زنار نتوانم نشست
03.B.019b	Zünnār		Kemāl-i ucendī	گر در آرد سر به مهر آن زلف بر رخسار به چون مسلمان شد بگو زنار بر آتش فکن
03.B.019b	alīb		Şeyḥ Saḍdī	صنم اندر بلد کفر پرستند و صلیب زلف و روی تو در اسلام صلیب و صنم اند
03.B.020a	Müşevveş		Kucec	چون زلفت ای نگار جهانی مشوش است غیر از دلم که با غم عشق تو سرخوش است
03.B.020a	Müşevveş		Müçfir-i Beyleḥ ānī	غیرت وجه حالی من وجهک المنقش ۰۰۰۰ ۰۰۰۰ قبلی من صد نمک المشوش
03.B.020a	Fetīl		Kemāl-i ucendī	می نماید رخت افروخته تر از سر زلف چون چراغی که در نور فزاید ز فتیل

03.B.020a	arrār	8	Irā	طره طرار تو در دلبری بوالعجبی های عجیب می کند
03.B.020a	arrār		Şālir	طراری آن طره ز رخسار تو پیداست هر جا که رود دزد به مهتاب نماید
03.B.020b	Cfm		Nizām	دهان تنگ او میم است گویی شکنج زلف او جیم است گویی
03.B.020b	Cfm		Calālū'd-dfh-i Ifehān	زهی دهان تو میم و ز لعل حلقه میم زهی دو زلف تو جیم و ز مشک نقطه جیم
03.B.020b	Nūn		Abdü'l-vāsī Cebel	مبتلا شد به محنت ذوالنون
03.B.020b	Kāf		Bedr-i Şirvānī	کاف است و میم نیست زلف و دهان تو بالله کزین دو حرف به نسبت کم افتد
03.B.020b	Kāf		Hvācū	کاف و نون پیش من آنست که خود ممکن نیست مگر آن زلف چو کاف و خم ابروی چو نون
03.B.020b	Dāl		Kātīb	بر کنار رخ تو زلف چو دال ماه من همچو دال خورشید است
03.B.020b	Dāl		Kemāl-i ucend	کمال آن زلف دالست و خیالست نان دالی به انگشتان کشیدن
03.B.020b	Lām	8	Cām	کرد تعریف جای تشریف است نبود آن جنس نکته بر تو نهان که الف لام بهر تعریف است
03.B.021a	Lām-elif		Kemāl b. Gıyās	یا صورت دو دال و دو جیم و دو لام الف یا هیات دو هندی دل دزد و کافر است
03.B.021a	Menşūr		Şems-i Gence	زلف تو که آیت نامسطور است خط نیست و لیکن به یقین منشور است
03.B.021a	alem		Kātīb	روی تو طغرای حسن و زلف را مشاط سر می بُرد گویا که آورده است بر طغرا قلم
03.B.021a	Tümār		Kemāl b. Gıyās	طره جعد تو چه طوماریست که درو هست چون چلیپا پیچ
03.B.021a	Tümār		Kemāl-i ucend	طومار زلف یار که شب خوانیش کمال پیش چراغ خوان که سواد مشوش است
03.B.021a	Mislar		Muizz	چابک مهندس آمده زلفین او که هست

				از مشک ناب و غالیه پر گار و مسطرش
03.B.021b	Misḥar		Seyfū'd-dīh-i İsperengī	از طره و شکستگی ماند بر صفحه دل چو نقش مسطر
03.B.021b	Tevḥīd		Kemāl b. Ġıyāṣ	اول چو شانه دست به مویش زدم که او در نامه جمال چو توقیع بر
03.B.021b	Ḥıḥr ve Ḥıḥb		Kemāl-i Ḥucendī	صبا چه گفت شنیدی به من رها کن زلف که عطر سای منم قدر طیب من دانم
03.B.021b	Ḥaranfūl, misk		Kemāl b. Ġıyāṣ	یا دسته بنفشه و یا شاخ ضمیران یا سنبل و قرنفل و یا مسک از فراست
03.B.021b	Ḥūd		Ḥasan	برت چون سیم و زلف تست چون عود طمع بر هر که خواهم بست خام است
03.B.022a	ḤAbfī		Nıḥāmī	وقتی که عبیر زلف خایی یا نافه بوی خوش گشایی بویی به نسیم صبح بسپار زان بوی مرا گشاد کن کار
03.B.022a	ḤĀlem-i ervā		Ḥasan	جانا ز سر زلف نسیمی به صبا بخش جان نو از آن عالم ارواح به ما بخش
03.B.022a	Ḥābız-iervā		Ḥvācū	فروغ پرتو روی تو مشرق الانوار کمند زلف سیاه تو قابض الارواح
03.B.022a	Mencen		Kemāl b. Ġıyāṣ	ابروش چون کمانی و بینیش تیغ تیز مژگانش تیر ناوک و گیشویش منجنیق
03.B.022a	Hārūt, sāḥir		Muḥizzī	حلقه شدست بر دو بنا گوش او دو زلفت گویی که بر دو زهره دو هار و تو ساهر است
03.B.022b	Belā		Ḥasan	ای خم زلف تو سراسر بلا هر دو لبّت نیز بلا بر بلا
03.B.022b	Belā		Cāmī	زلف از سر تا به پا آویختی هستی القصه ز سر تا پا بلا
03.B.022b	Ḥavā	7	Ḥālānī	به دو تا موی که تعویذ منست یادگار از سر مسکین رسنست
03.B.022b	Sebeb, Ḥırā		Cāmī	پشمینه سیه از سیب زلف تو کردیم دو خرّقه به زلف تو رسد سلسله ما
03.B.022b	Seccāde		Cemālū'd-dīh-i İfēhānī	هر دو انداخته سجاده بر اب

03.B.022b	āylessānī		Ḥvācū	زمشک ختن بر عذارش غباری ز شعر سیه بر رخس طیلسانی	
03.B.022b	Leylī		Kātībī	ز جان و تن گذشت و زلف شبرنگت گرفت ترک قوم خویش مجنون بهر لیلی می کند	
03.B.022b	Bilāl		Fettāī	زلفت ز دیده رفت و مرا ناله همچنانکه بانگ نماز گم نشد از رفتن بلال	
03.B.023a	īf		Seyf-i İsperengī	ای از رخ تو خجل شده بدر منیر وی زلف تو بر شکسته هنگامه قیر	
03.B.023a	Ābnūs		Şey Saḍdī	پستان یار در خم گیسوی تابدار چون گوی عاج در خم چوگان آبنوس	
03.B.023a	Ġāşiye		Selmān	سوار گشته همی راند و می کشید به دوش شمال غاشیه زلف عنبر افشانش	
03.B.023a	Naī	8	vācū	طره ات نعلم بر آتش تافته است زان شدم شوریده وقت از موی تو	
03.B.023a	al a	8	Kemāl-i ucendī	ما ره هوس زلف تو در کوی تو انداخت حاجی زیی خلقه قدم در حرم آورد	
03.B.023a	ayd		Cāmī	جامی از آن قید زلف جست رهایی ولی جنون نبود سلسله بگسیختن	
03.B.023a	Alem		asan	ای گیسوت همچون علم وی قلب عشاقست حشم از مشک بر گل دم بدم صف کش که سلطان آمدی	
03.B.023b	Bürc	8	Zahīr-i Fāryābī	چشمت به جادویی بدل چاه بابل است زلفت به کافری عوض برج خیبر است	+
03.B.023b	Ömr		Cāmī	هست هر موی زلف او عمری جامی این عمر هاست می گوید	
03.B.023b	irāz		Şālir	زلفت که طراز آستینش دیدم که بر فلک و گه به زمینش دیدم جاسوس ضمیرم ز ختن می آید پرسیدم از او گفت به چینش دیدم	
03.B.023b	abā		Aār	مدام او را از گیسوی معنیر قبای شعر مشکین داشت در بر	
03.B.023b	Edhem		İsimsiz	تا در خم زلف دلبری خوش می ران که آن ادهم تنگ بسته جولانی توست	

03.B.024a	av		Muizz	طوق کبوتر است خم زلف آن نگار من همچو باز در طلبش پر همی زنم
03.B.024a	Bāz		usrev- i Hindistānī	کسی که دل زخم زلف او برون آرد کبوتریست که از چنگ باز بستاند
03.B.024a	Şāhīh		Muizz	من چو شاهین تر ازو راست باری به دل در شکار جان من زلف تو از شاهین بتر
03.B.024a	āvūs	9	Kemāl-i ucend	سر زلف سمن سای تو طاوسیست پنداری که پای بسته می دارند در صحن گلستانش ز دست ما کجا بگریزد آن زلف که طاوسی است چندین رشته بر پای
03.B.024b	Meşārū1- arām		Selmān	در مشعر زلف تو حرم روح قدس را در موقف کوی تو مقام اهل صفا را
03.B.024b	Maşer		İsimsiz	گیرم که همه سلسله و دام منی شوریده چرا بی چو نه ایام منی
03.B.024b	Anber-i sārā Sünbül-i miskīh,		Muizz	یا بر سمن ز سنبل مسکین سلاسل است یا بر قمر ز عنبر سارا دو ابر است
03.B.025a	Hilāl-i misk		Kātīb	بر آفتاب از مسک تر هر سو هلالی بسته ای
03.B.025a	Silāsil		Cemālū'd-dīh-i İfehān	عارض چون سیم تو از زلف چون شمشاد تو همچو آب از باد اشکال سلاسل یافته
03.B.025a	Ağlāl		asan	منت سندس و استبرق فرد و هم نیست گر ز گیسوی سلاسل بنهی اغلام
03.B.025b	Süleymān (a.s.)		Muizz	گهی با آنکه حاصل گشت مر عرشش سلیمان را گهی با آنکه ریحان شد بر ابراهیم بن آزر
03.B.025b	İbrāhīm (a.s.)		Muizz	گر نه ای چون پور آزر بر نگار آزی پس چرا تو آتش بر خوشتن ریحان گهی
03.B.025b	Ferrāş, Naaş		Muizz	زلفین تو پر حلقه و پر بند و شکن شد بند و شکن و حلقه تو توبه شکن شد کارش همه فراشی و نقاشی ببینم فراش گل و لاله و نقاش سمن شد
03.B.026a	Bustān		usrev	به مجلس هر گل از من بوستان نیست ورآیم در و غا هر مونسنا نیست

03.B.026a	Teselsül		Kemāl-i ucendī	چون زلف و رخ نمودی کردم سوال بوسه دیدم تسلسل و دور آمد مرا سوآلی
03.B.026a	Devr		Kemāl b. Ġiyās	یا حلق تا حلق آمد یا بند دل مجموع یا دور و تسلسل شد یا زلف پریشان است
03.B.026a	ayme		Kemāl b. Abdü'l-azīz	بر مرغزار سبز عذارت ز زلف زد سلطان حسن خیمه عنبر طناب را
03.B.026b	Med		Kemāl b. Ġiyās	نمود آن سروسیمین تن الف از قد و نون زابرو نشاندش نقطه از خال و کشیدش مد از گیسو
03.B.026b	Ān		āfīz	شاهد آن نیست که مویی و میانی دارد بنده طلعت آن باش که آنی دارد
03.B.026b	āfiye		Aār	عذارش مطلع مطبوع و غرا بمشک چین گیسویش مقفا
03.B.027a	Müşk-bīz	8	Şāh	دلی که می شود از اهل عشق سر گردان در آن دو سلسله مشک بیز می جویند
03.B.027a	Müşk-āġīh	8	Kemāl-i ucendī	ترا من جان سپردم لیک جایش در آن گیسوی مشک آگین تو کردی
03.B.027a	armen-i misk		Kemāl-i ucendī	خرمن مسک است زلفت گرد ماه لال مسکین دانه ی از خرمن است
03.B.027a	Misk		Cāmī	سنبل زلف تو چون خرمن زند بر گل ز مسک گرد آن خرمن گدای خوش چین خواهم فتاد
03.B.027a	Müşk-bār		Hvācū	از آن سیاه شد آن زلف مشکبار که هست به چین فتاده و در آفتاب گردیده
03.B.027a	Anber-şiken	8	Hvācū	لیک لعل روان پرورکش جان بخشک سرک زلفک عنبر شکتش مشکینک
03.B.027b	Anber-āġīh	8	Nizārī	زبس طبیدن دل چون زره شود در هم چو یادم آید از آن زلف عنبر آگینش
03.B.027b	Anber-sā	8	Kucec	به سودای سر زلفش که من دایم در آن بندم که در بند سر زلفین عنبر سای او میرم
03.B.027b	Tūde-i anber		Muizzī	زان زلف گره گیر سیه پوش بتم صد توده عنبر است بر دوش بتم
03.B.027b	Anber-pūş		Kātībī	نورانی که در زلفش نورانی که در زلفش
03.B.027b	Anberīhe	7	Şey Saīdī	+ زلف تو عنبرینه گردن تمام بود

				معشوق خوب روی چه محتاج زیوراست
03.B.028a	Ġāliyedān		Seyfū'd-dīh-i İsperengī	ای شکن زلف تو غالیه دان صبا کشته عشق ترا هر دو جهان خون بها
03.B.028a	Şeb	8	Mu'izzī	از آن کوتاه بود زلفش بر آن روی نگارینش که کوتاهی بود شب را به ایام بهار اندر
03.B.028a	Şeb		Kemāl-i ucendī	جز اشک فشان جان نرود در سر زلفش شب راه بریدن نتوان جز به ستاره
03.B.028a	Şebistān	8	Kemāl-i ucendī	در شبستان سر زلف عبیر افشانت رخ زیبای ترا شمع معنبر گفتم
03.B.028a	Şeb-reng		Kātībī	عجب نباشد اگر گیسوی تو شب رنگ است شود سیاه کسی کش نگون در آویزند
03.B.028b	Şeb-i ömr		Selmān	طره از ناز مده تاب که آن زلف دراز شب عمر است نخواهیم که کوتاه باشد
03.B.028b	Tesbī		Selmān	بعد از این از گره زلف بتان کن تسبیح بعد از این از خم ابروی مغان کن محراب
03.B.028b	Şeb-i adr	8	Eşref	می کند سجده گیسوی تو مه در دل شب شب قدر است اگر سجده کند نیست عجب
03.B.028b	Şeb-rev		Kemāl-i ucendī	نه داعیه شب رویست زلف ترا چه موجب است به دامن چراغ پوشیدن
03.B.028b	Şebe		Şey Sa'dī	شب است آن یا شبه یا مسک یا موی گل است آن یا صنم یا ماه یا روی
03.B.029a	Şām	8	Kemāl-i ucendī	چشم به آرزوی تماشای زلف تست شام شام شام شام شام شام شام شام
03.B.029a	Şām-ı ġarībān	8	H'acū	زلف سیاهت شام غریبان روی چو ماهت شمع شبستان آن دل که سفر کرد بچین سر زلفت یا رب که در آن شام غریبان به چه حالست
03.B.029a	Semen-būy		Cāmī	آنکه بر گل گره از جعد سمن بوی تو رشته جان مرا در شکن موی تو بست
03.B.029a	Siyāh-pūş		asan	گویند هست در چین شهر سیاه پوشان در چین زلف او بین هرسو سیاه پوشان
03.B.029b	Çeng		Kātībī	ز سودا کاتبی شد خاک و جویان است زلفش را ببین این رند را قد خم شد و از چنگ می

				خم زلفش حریم شب نشینان دهانش ارزوی تنگ دستان
03.B.029b	arfm-i şeb-nişhān		āār	درت حاجتگه بخت جوانم دستار دهنده
03.B.029b	alvetgāh-i cān		usrev	زلفش به سیه رویی شد خصم شه کز کنگره خورشید آویخت نگونسارش
03.B.029b	alveSiyeh-rū		Bedr	ای شام زلفت بتخانه چین زلف سیاهت بر لاله پر چین
03.B.029b	Büt-āne-i Çfh		Hvācū	ای ز رویت جهان چو خلد برین چین زلفت نگارخانه چین
03.B.029b	Nigār-āne-i Çfh		Hvācū	به چین زلف تو چین را چه نسبت است بگو هزار چین سر زلف ترا به هر چینست
03.B.030a	Çfh	8	Şālir	مرا به زلف تو رای است زانکه طوطی را گمان مبر که به هندوستان نباشد رای
03.B.030a	Hindūstān	8	Hvācū	جانم کجا ز زلف تو یاد بدن کند طوطی قفس شکست به هندوستان رسید
03.B.030a	Hindūstān		Nālir	رسم است هندوان که در آتش کنند جای زان جای زلف تست مرا در دل و روان
03.B.030a	Hindū	8	Kemāl-i İfehān	کاتبی بنده آن زلف شد ای باد صبا بندگی ها برسان خسرو هندس
03.B.030a	usrev-i Hindūstān		Kātib	لالای سر زلف تو زان در تاب است که ابروی تو حاجیبست پیشانی دار
03.B.030b	Lālā	8	Şālir	به وصف زلف او فتاحی این نظم که گفتی لولوی لالاش گفتند
03.B.030b	Lālā		Fettā	گوهر چشم ز بحر هند می آید به روم سنبل زلفت ز چین در زنگبار افتاده است
03.B.030b	Zengbār	8	Nālir	ای دل چو شانه در ره زلفش قدم بنه که این دم سفر به جانب تاتار نازک است
03.B.030b	Tātār		usrev-i Naāş	ز زلفش نافه تاتار تاریست که هر تار از سر زلفش تتاریست
03.B.030b	Tātār		Hvācū	چو زلف هند وی زنگی نژادش ز هندستان سیاهی بر نیاید
03.B.030b	Zeng-nijād		Hvācū	

03.B.031a	Zengf		Şālir	ای باد صبا زمزمه نرم بکن تا رقص کند زنگی شوریده او
03.B.031a	Türkâne		Şālir	تو هم ای ترک خطا ترک خطا گیر مرا صید آن کاکل شوریده ترکانه مکن
03.B.031a	Dil-düzd	8	Bisāl	دزدید دلم زلف سیاهش مگذارید نزد منش از بهر خدا بسته بیارید
03.B.031a	Dil-düzd		Fettāl	اگر نه هند وی زلفت رود به دزدی دل به ماهتاب چرا ساخت قامت خود خم
03.B.031a	Siyeh-kār	8	Hvācū	حال دل از زلف تو پوشیده توان داشت کان هند وی دل دزد سیه کار نداند
03.B.031a	Dil-düzd		Nālir	زلف ترا به دزدی دل صد هزار بار بگرفته اند و بسته ولی باز هشته اند
03.B.031a	Düzd		Kātīb	می برد زلفش دل و دین با وجود آن دو رخ بر دل کاربان در روز روش می زنند
03.B.031a	Düzd ve rāh-zen	8	ayāl	کمند زلف تو یا رب چه راهزن دزدست که برد نقد دلم را وزو به جان آورد
03.B.031b	Maḍden-i dil		Hvācū	چشمه نوش گهرپوش لببت چشمه جان حلقه زلف شکن پر شکنت معدن دل
03.B.031b	Dil-ber	8	Hvācū	چشمت به جادویی شده درد هر روشناس زلفت به دلبری ز جهان بر سر آمده
03.B.031b	Der-bend	9	Kemāl-i ucend	سوی زلفش رفتم و دیدم که در بند دلست جز من شب رو که داند مگر آن عیاره را
03.B.031b	Çevgān	9	Kemāl-i ucend	در میان گریه با زلف تو چون بازم نظر روز باران نیست گویی وقت چوگان باختن
03.B.031b	Gūy		asan	سر آن ترک چوگان باز خود کردم که پیوسته خواهد
03.B.032a	Dil-āver		Hvācū	بیا که هند وی زلف تو قلب جانبازا چو بر گشود کمین از دلاوری بشکست
03.B.032a	Dil-güşāy		At	سری دارم فدای خاک پایت دلی در بند زلف دلگشایت
03.B.032a	Dil-keş		Bedr-i Şirvān	گفتمش دل را روان کردم به زلف دلگشت گفت نقد قلب را هر کس به شب سازد روان

03.B.032a	Ser-gerdān		Faṣṣā rü'd-dāh-i Lār	از روی لطافت گر با مات سری بودی آن طره سر گردان اندر کف ما بودی
03.B.032a	Ser-beste		Nāṣām-i Buṣār	زلف تو بسی گرد رخ خوب تو گشت سر بسته از آن در پس گوش افتادست
03.B.032a	Ser-āsfīme		Ḥ'ācū	عهدیست که آشگفتی خاطر خواجو از زلف سرا سیمه آن عهد شکن خاست
03.B.032b	Ser-zede		Şālir	همچون کبوتر است که افتد به چنگ باز
03.B.032b	Kemend-endāz	9	Şems-i Herev	ای پیشه زلف تو کمند اندازی خون ریختن جهان به چشمت بازی
03.B.032b	Rişte	9	ūs	چو شد ز هجر توسی پاره هیکل دل من مگر ز رشته زلفت کنند شیرازه
03.B.032b	Rişte-i cān		At	می کشیدم زلف او را او ز دستم می کشید رشته جان من است آن درکشا کش زان فتاد
03.B.032b	Rişte-i ōmr		Kucec	دلدار برید زلف مشکین ناگاه زین غصه ز جان من بر آمده صد آه گفتم که چرا زلف بریدی گفتا آن رشته عمر تست کردم کوتاه
03.B.033a	Rişte-i ōmr		Kemāl-i ucend	چو از رخ زلف ببریدی گسستی رشته عمرم چو بر لب داغ بنهاد نهادی داغ بر جانم
03.B.033a	Rişte-i nāz		usrev	برافکن زلف تازان رشته ناز شوم با چنیر باز گردن رسن باز
03.B.033a	Rismān		Bedr-i Şirvān	من ز خورشید رخس گویم دل مسکین ز زلف من سخن از آسمان می گویم او از ریسمن
03.B.033a	Resen-tāb	9	Ās	گر قصد خونم نیستش چشمت چرا خنجر کشد ور عزم بندم نبودش زلفت رسن تاب از چه شد
03.B.033a	Resen-bāz	9	Ḥ'ācū	هر دل که به دستش نبود رشته دولت همبازی آن زلف رسن باز نیابد
03.B.033a	Resen-bāz		Nāşır	هند وی زلفت رسن بازست هر شب تا سحر با مه روی تو در مهتاب بازی می کند
03.B.033b	Nev-bahār-ı miskf		Nāṣām	پر و بازی چو بلورین حصاری سر گیسو چو مسکین نوبهاری
03.B.033b	Benefşe	8	Kātīb	دانی که به هر دسته بنفشه رسن از چیست

				بست از هوس زلف تو زنار بنفشه
03.B.033b	Benefşe		Nāşır-î Bu Ārī	رفتی به باغ و سرو به پیشست قیام کرد دوتاه شد بنفشه به زلفت سلام کرد چو خیال کشتی ای تن خبری ده از میانش چو غبار گشتی ای سر بنشین بر آستانش چو در آتشی تو ای جان ز لبش حکایتی کن چو عدم شدی تو ای دل صفتی کن از دهانش
03.B.034a	Sünbül-î sıf-âb	8	Cāmī	زلف تو بر مه پریشان کرده مشک ناب را شاخ شاخ افکنده بر گل سنبل سیراب را
03.B.034a	Giyāh		Nāşır	نسوزد بر سر آتش چو عنبر زلف مشکینش که اندر معرض جنت خطر نبود گیاهی را
03.B.034a	Sebz		Enverī	ز اشک نرگس او می نمود بر زلفش چنانچه ریخته بر سبز دانه‌های گهر
03.B.034a	Gül-būy		Bedr-î Şirvānī	بند و زنجیر و بلا یا حلقه سودا بیان طره عنبر شکن یاسنبل گلیوشست آن
03.B.034a	Gül-būy		Hvācū	گر از آن سنبل گلبوی سمن فرسا نیست چیست آن بوی دلاویز که با باد صباست
03.B.034b	Şimşād		Nāşır-î Bu Ārī	شانه در شمشاد زلفش رفت و زغم شاد شد شمه ای دریافت دندان طمع بر می کشید
03.B.034b	Şimşād		Kemāl-î ucendī	گر نه شمشادست کز باد صبا در تاب رفت از چه پیچد در صنوبر کاکل مشکین دوست
03.B.034b	Şimşād		Cāmī	در آن بالا و زلف از باغبان صنع حیرانم که چون می پرورد شمشاد گاهی راست گاهی کج ؟
03.B.034b	Şimşād		asan-î Dihlevī	خرامان در رسید آن سرو آزاد ز سر آویخته زلفی چو شمشاد
03.B.034b	Deste-i şimşād		Abdü'l-vāsi	زلفین تو چون دسته شمشاد آمد
03.B.034b	Der-hem şode		asan-î Dihlevī	خط مشکینش دل خون شده را درهم زد زلف درهم شده اش باز بلای دگر آ
03.B.035a	Pfıç pfıç	9	Kemāl-î ucendī	در دل ریشم خیال آن دو زلف پیچ پیچ راست مار گنج را ماند که در ویرانه رفت
03.B.035a	Nfīm-tāb		usrev	پریشان گشته زلف نیم تابش

				بگرد غمزه ها میکرد خوابش
03.B.035a	Dü-tü		Fettā ī	م که در پی زلف دو تو رود هر جا که دید دام بلایی در او پرد
03.B.035a	Dü-te		Bedr	سرو مرا برگرد مه حلقه ما سیه چون افتد آن مسک دوته بر طرف گلپری □ □
03.B.035a	Dü-tā		Kemāl-ī ucendī	نسیم سحر باد دستش دو پاره که زلف دو تایی تو گیرد دو دسته
03.B.035b	urşīd-perest	9	Hvācū	دل از زلفت کثرت جان نبرد زانکه در او هند وانند همه کافر خورشید پرست
03.B.035b	Büt-perest		Hvācū	زلف سیاه سرکش هندوش داده عرض در چین هزار کافر زنگی بت پرست
03.B.035b	Mest		Muizzī	که می کند از لب چو عناب تو نوش که مست شود زمستی افتد بیهوش
03.B.035b	Mest		Hvācū	بر طرف آفتاب چه در خور فتاده است مرغول مسک رنگ و دلا ویز مستشان
03.B.035b	Mey-gün		üseyñ	ای چون تو ندیده چشم گردون بگشای کمند زلف میگون
03.B.035b	Mey-gün		asan-ī Dihlevī	بجناب زلف میگونت خرد را هوش یکسونه بغطان چشم ستانه فلک را دیده حیران کن
03.B.036a	ün-hvār		Abdu'r-rezzā	زلفی که همه سال دل و جان برد او هرگز به وفا سوی کسی ننگرد او گویند که سرخ است سیه بایستی چون سرخ نباشد که همه خون خورد او
03.B.036a	ün-hvār		usrev	طره ها سر زده ز خونخواری چشمها پر دژم ز بیماری
03.B.036a	Kāfir-dil		Kemāl b. Ġiyās	گفتمش دین می رباید طره کافر دلت گفت با کافر دلان زنهار هیچ از دین مگو
03.B.036a	Zālīm-pīše		asan-ī Dihlevī	تا شکستی زلف کافر کیش ظالم پیشه را آن شکسته با کسی نگذاشت ایمانی درست
03.B.036b	Dār		Kemāl b. Ġiyās	دل از طناب آن زلف آویخته است دارد منصوروار داری داری ولی چه داری گیسوی تو در شیوه گوی موی شکانت

				با پشت تو شده جنت و زمه روی بتافت
03.B.036b	Şūr-engl̥z		Kemāl b. Ġīyās̥	مرا به غمزه جادو و زلف شور انگیز ندانم از چه پریشان و سرگران داری
03.B.036b	Şest		ʿAbdūʿl-vāsi	گیرد همه کسی به شست ماهی تو ماه گرفته بدان شد
03.B.036b	ʿullāb		Cām̥	تنها یکی تن چون کشم از تو عنان دل چنین؟ کز زلف مسکین سوی او افکنده ای قلاب دو
03.B.036b	ʿal̥ a-i Fireng̥		Şey̥ Saḍd̥	چو ترک دلبر من شاهی بشنگی نیست چو زلف پرشکنش حلقه فرنگی نیست
03.B.037a	Dir̥-i Fireng̥		Şey̥ Saḍd̥	خط ماه رویان چو مشک تتاری سر زلف خوبان چو درع فرنگی
03.B.037a	Zirih		Şey̥ Saḍd̥	تو خود بجوش و برگستوان نه محتاجی که روز معرکه بر خود زره کنی مو را
03.B.037a	Zirih		ʿāfi	منش با خرقه پشمین چگونه در کمند آرم زره مویی که زنجیرش ره خنجر گذاران زد
03.B.037a	Zirih-nūmā		Muḥ̥izz̥	بر سیم خام سلسله بر ماه دایره است زلف زره نمایش و خط معنیرش
03.B.037a	Zirih-pūş		Ḥʿacū	ز تیره غمزه عاشق کش تو ایمن نیست و گر نه هندوی زلفت چرا زره پوش است
03.B.037b	ʿam̥ḍle		Kemāl-i ʿucend̥	دل تم ترسد در آن زلف خمیده شب است آری و سرهای بریده
03.B.037b	Şikeste		ʿĪmād-i Zernī	گفتم به شکسته دل چون داری کار با زلف شکسته خم اندر خم یار دل گفت تو فارغی از این دست بدار ما هر دو شکسته را بهم باز گذار
03.B.037b	Şikeste-ser		Bedr	آن سر شکسته زنی از سرکشی پیچین شد برگرد دام صف زد از زنکار لشکر
03.B.037b	Āşūfte	9	Bedr	پر ستاره شود آن روز رخ بدر از مهر چو برآید شب آشفته تو گرد سحر
03.B.037b	Bī̥ arār	9	Kāt̥ib̥	خرم آنان که سر زلف نگاری گیرند بی قراری به کف آرند و قراری گیرند
03.B.037b	Bī̥ arār		Kemāl-i ʿucend̥	دلا به زلف پریشان یار باز بگو که بیقرار توام من تو بیقرار که ای؟

03.B.038a	Tāb-dār	9	Kemāl-i ucendī	بکشت پیچش آن زل چنانکه دام کشد مرغ را به پیچیدن
03.B.038a	Şeydā		Aār	چو زلفش گشت شیدا و مشوش که بودش نعل جان و دل در آتش
03.B.038a	Şeh-per-i āvūs		Cāmī	سر زلفت چو شهپر طاووس می براند مگس ز شکر تو
03.B.038a	Per-i āvūs		Kemāl-i ucendī	تو آیتی ز رحمت و بر روی تو آن زلف همچون پر طاوس نشان بر سر آیت
03.B.038a	Şeh-per		āfī	همای زلف شاهین شهرت را دل شاهان عالم زیر پر باد
03.B.038b	Çeng-i bāz		āl ānī	مپرس از دلم کز چه ای چون کبوتر ف را کز چه ای چون چنگ بازی
03.B.038b	Āşiyān		Hvācū	چه مرغ زیرک آمد جان خواجه که او را دام زلفت آشیان است
03.B.038b	Per-i zāg		Nāīr	بر رو مپیچ سلسله زلف عنبرین بر عارض تذر و منه پر زاغ را
03.B.038b	Per-i perestū		Şey Saīdī	بان لعل چون خون کبوتر شادان و شادان و شادان و شادان
03.B.038b	Per-i ū āb		Nī āmī	عکس رویش به زیر زلف بتاب چون حواصل به زیر پر عقاب
03.B.038b	Zıll-i hümā		Cāmī	تو همایی و نیست ظل هما جز دو زلف تو دام ظلهما
03.B.039a	Mār	9	Muīzzī	زلف او مار است و مور است آن خط مشکین او من عجب دارم ازین تا مور چون زاید زمار ؟
03.B.039a	Mār-i Žā āk		Hvācū	مار ضحاکست یا شب یا طناب چنبری یا نقاب عنبری یا جعد مه فرسای او
03.B.039a	Ejdehā		üseynī	ای زلف تو از د های موسی ای وصل تو گنجهای قارون
03.B.039a	Ejdehā		asan	طره گر دوزخ تو پنداری کز دهه ازدها به پیچدست
03.B.039a	Dfī		asan	نوش لب و وقت نوش زلف چی مالی به لب زلف ز لب د و در دار دیو زانگشتی
03.B.039a	Dfī		usrev	از آن زلف و دهان خود سلیمانی بکن دعوی

				که هم دیویت بفرمانست و هم انگشترین داری	
03.B.039a	Ehremen		Sūzenī	اهرمن زلفی کی دارد دین یزدان بر دزخ دین یزدان را بیاراید به کفر اهرمن	
03.B.039b	Cādū	9	Zahīr-i Fāryābī	زلفت بجادویی ببرد هر جا دلیست آنکه بچشم ابروی نا مهربان دهد	+
03.B.039b	Cādū		Muḥizzī	زلف تو بهم در شد و در ماه آویخت که مشک نگار کرد وگه عنبر بیخت در زیر همه جادویی و رنگ آمیخت تا ماه سیاه کرد و فریاد انگیخت	
03.B.039b	Sāyebān	8	Ḥvācū	شکنج طره اش بر چهره گویی که از شب سایه بان بر آفتاب است	
03.B.039b	Sāye	8	Kemāl-i ucendī	زلفت کشید شانه و گفتا فرو نشین بر آفتاب سایه تقدم نمی کند	
03.B.039b	ūbī		Cāmī	طوبیست قد ناز تو و آن زلف دلاویز افتاد و بالا بزمین سایه طوبی	
03.B.039b	Sāye-i ūbī		Mücfī-i Beyle ānī	زلف او سایه طوبیست بکوشید مگ..... چشمه خورشید درخشان نگرید	
03.B.040a	Sevdā-zede		Şey Muḥizzī	از روی نگار همچو مویش سودا زدگان بیقراریم	
03.B.040a	Ārzū		Kemāl-i ucendī	آرزوی ماست زلفت بشکند در جهان یک آرزوی ما شکن	
03.B.040a	Sevdā	9	Kemāl-i ucendī	تا شد سرم درکار آن زلف عبیر افشان چه شد شوریدگان را بیشتر سربر سر سودا رود چو خاک ره شدم زین پس من و سودای زلف او که خاک راه را در سر جز این سودا نمی افتد	
03.B.040a	Kej-bāz		Kemāl-i ucendī	چه آموزی بان طره که چون فرزین نهد بندم چو کج بازست رخ دارد مگو با او دگر بازی به آن دو طره کژباز عشق چون بازم چنین که بازی ما را به بند ساخته ای	
03.B.040b	Pāy-māl		Kemāl-i ucendī	سر سوداییان به خاک درش از سر زلف پایمال تر است	
03.B.040b	Ömr-i dirāz	8	Kemāl-i ucendī	سر زلفت مرا عمر دراز است خواندا بده عمر درازم	

03.B.040b	Kārbān, nerdbān		āsan	کلک حسن را زان بود سودای عطر او روان کومسک بندد بارها از کاربان زلف چون وعده دیدار شد زلفی به شوخی برفشان بر کنگرت من کی رسم بی نرد بان زلف تو
03.B.040b	Kārbān, nerdbān		Kemāl b. Ġiyās	پر ز پیچ و تاب سر تا پا زماهی تا به ماه از سلاسل نرد بانی یافتم دانی که چیست
03.B.040b	Terāzū		ā ān	چو جو ارزان منم درین بازار که ترازوش زلف جادوی تست
03.B.041a	Terāzū-dār		Nā ām	نسیمش در بها هم سنگ جان بود ترازو داری زلفش بدان بود
03.B.041a	Sipāh		āsan	هر چند که زلف تو سپاهیست جهانگیر هر روز پریشان نتوان کرد سپه را
03.B.041a	Çihl		Hvācū	زلف هندوی تو چینی و ترا می روی چشم ترک تو خطایی و ترا زنگی خال
03.B.041a	Çetr-i siyeh		āsan	طالع شده بر تختگاه حسن چو شاهان چتر سیه از طره بر افراخته بودند
03.B.041a	Çetr-i siyeh		Nālir	سایبانست برگ خورشید همچو چتر سیاه گیسویت
03.B.041b	Pāsbān		Šālir	رخسار ترا نگاهبان گیسو به داند هر کس که پاسبان هندو به
03.B.041b	Çāvūş		Hvācū	غمزه اش قرچی و یاقوت خموشش جاندار ابروش حاجب و هندوی سیاهش چلوش
03.B.041b	Çāvūş		Hvācū	ارگوینده جاندار چلوش قرچی دو سر حلقه چلوش ابروش حاجب
03.B.041b	Cān-dār		Šālir	چون زلف تو بالای سرت کرد قرار ابروی تو پیش روی تو خدمتکار جاندار را به زلف مرد افکن ده لالایی را به حاجبان باز گذار
03.B.041b	Şāh		Hvācū	شاه زلفش چو می رود در چین شور در زنگبار می افتد
03.B.042a	Tāziyāne		Nā ām	ز پشت زین بر اسبان روانه ز گیسو کرده مسکین تازیانه
03.B.042a	ūşe-i āneb	8	Muizz	+ گرفته زلف گره گیر در میان دو لب

				چو خوشه عنب اندر میانه عناب
03.B.042a	ūşe		Kemāl-i ucendī	در دل نشان محبت خالsh به بوی زلف تا خوشه ها به دست کنی دانه ای بکار
03.B.042a	armen		Kemāl-i ucendī	به خرمن آتشم زانها رسیده
03.B.042a	Vara-ı mîsk-i bîd		Nîâmī	زلف سبه بر سر سیم سپید مشک فشان چون ورق مسک بید
03.B.042a	Rûzî-i dil		Şālir	چون باد زگیسوی تو یک طره گشاد دادم دل خود با سر زلف تو به باد
03.B.042a	Rûzî-i dil		Şālir	روزی دلم زلف تو آمد که خدا روزی پراکنده کسی را مدهاد
03.B.042a	Nāvek		Şems-i Gence	هر موی تو ناوکیست تا از بیمش خط زهره ندارد که برون آرد سر
03.B.043a	Çelîpâ		Lâlî	از زلف چلیپایت زنار همی بندم کز کفر سر زلفت برباد شد ایمانها
03.B.043a	a-i tersâ		asan	از قد خوب تو چون دین مسلمانان راست طره کافر تو همچو خط ترسا کج
03.B.043a	Çelîpâ	9	Muîzzî	بند د کمر و سجده کند زلف سیاهش چون از لب و انگشت کند شکل چلیپا
03.B.043a	Çelîpâ		Muîzzî	زلفت به صفت چون دل ترسا سیه آمد در پیش چلیپا نه عجب سجده ترسا
03.B.043b	Çelîpâ		Müçfir-i Beyleânî	ای زلف رخت سپهر و اختر وی روی و لب بهشت کوثر
03.B.043b	Şâl		Eşref	دو زلف و روی تو دیدم دوسال و یک ماه است ولی ز سر دهانت خدای آگاه است
03.B.043b	Fitrāk		Cāmî	گفتمش بردی زجامی دل به زلف خویش بند گفت هر صیدی کجا لایق به فتراک من است
03.B.043b	undüz		a-anî	ای چشم تو فتنه فلک را قلوز هجران تو شیر شرزه را گیرد بز وی زلف تو بر کلاه خوبی قندز
03.B.044a	Āstîh-i kerîmân		Şey Saâddî	چی بودی از سر زلفت به دستم افتادی چو آستین کریمان به دست درویشان

03.B.044a	Zencfī-ī Nūṣṭhrevān	9	Muḥizzī	دلبرای ای زلف جانان و ستم بر جان کنی از چه معنی خویشتن زنجیر نوشروان کنی
03.B.044a	Baṭ t-ī nigūn		Nāṭīr	بر هم وزن ای باد تو آن زلف نگوسار تا باز پریشان نشود بخت نگویم
03.B.044a	Baṭ t-ī nigūn		Nāṭīr	چو روی توست عمر من از آتش برگذر بینم چو زلف توست بخت من از آن هر لحظه □□□□□
03.B.044b	Rūzgār		asan	آن نه زلف است روزگار من است که ز سر تا به پا به پیچیده است
Dördüncü bap alın hakkındadır				باب چهارم در صفت جبین
04.B.044b	Seṭ er		Hvācū	گفتم آن زلف و جبینم به چنین روز نشاند گفت کان زلف و جبین نیست که شام و سحر □□□
04.B.044b	Müşterī	10	Muḥizzī	دو زلف چون دو شب و ماه در میان □□□ جبین چو مشتری و مشتری به زیر کلاه
04.B.044b	Zühre		Kemāl-ī ucendī	گر مه به زمین باشد آن زهره جبین باشد دوری طلبد از ماه نیز چنین باشد
04.B.044b	Zühre	10	Ferruḥī	بر فلک حسن اگر چه زهره جبینی زهره برقص آید از جبین بگشایی
04.B.045a	Nūr		Kemāl-ī ucendī	نور محض است عذار توجبین نیز چنین سر غیب است میان تو دهان نیز چنان
04.B.045a	Levī		Selmān	در لوح جبین باز خوانده نقش ازل و ابد کماهی
04.B.045a	Sūsen		Abdū'l-vāsi	هست همچون نرگس و لاله ترا □□□□ هست همچون سنبل و سوسن ترا جعد و جبین
04.B.045a	Gül		Cāmī	در گلستان حسن از آن بالا و رخسار و جبین یک شاخ نازک بین کزان رسته گل سیراب دو
04.B.045a	Gülzār		āfī	روان گوشه گیران را جبینش طرفه گلزاری است که بر طرف چمن زارش همی گردد چمن □□□
04.B.045b	Taṭ te-ī sfm		Kemāl bīn Gīyāś	زیر تاج زر درخشان تخته ای از سیم خام نصف مه بر آسمانی یافتم دانی که چیست
04.B.045b	Nīf-i mäh		Kemāl bīn	پیشانی است و لوح قضا صفحه قدر

			Ġıyās	یا نصف ماه چارده در زیر □ □ □ □ □ □	
04.B.045b	Cām-ı cem		Nāḥır-ı Şifāz	ینه منن یا پشنى جام جمن یامه بدر که نیم از کوه هلمدست نمی پنهان منن	
04.B.045b	Gül-i şigüfte		Kemāl bîn Ġıyās	گوش است یا شگفته گل روضه بهشت یا یک صدف دو نیمه که از در توانگر است	
04.B.046a	Gül-i □ aḥm		Şālir	گوشی چو گل خطمی و خطی چو بنفشه خدی چو گل سوری و قدی چو نهالی	
04.B.046a	Nesrñh		□ A□ār	بر اطراف گل آن سرو سیمین شگفته هم بر سنبل دو نسرین	
Beşinci bap kaş hakkındadır				□ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □	
05.B.046a	Peyveste	11	İsimsiz	پیوسته کسی خوش نبود در عالم جزا بروی یار من که پیوسته خوش است	+
05.B.046a	Hilāl	11	Cām	شیم در ماتم هجران دو ابرو در خیال آمد به سینه هر کجا ناخن زدم شکل هلال آمد	
05.B.046a	Hilāl		Kātib	زشوق ابروی او دل به پهلویم جا کرد که داشت شکل هلال استخوان پهلویم	
05.B.046b	Hilāl		Nāḥır	بی ابروی هلال تو دل شادمان نشد دانم یقین که عید کس روز شک نکرد	
05.B.046b	Hilāl		Kātib	پیش ابروی چو محرایش مشوای دل غمین چون هلال عید دیدی در دعا برآردست	
05.B.046b	□ ā	12	İbn-i Bennā	ندیده دیده معمار عشق طاقی جفت جز ابروی تو که طاق است جفت و عالم	+
05.B.046b	□ ā		Cām	از خیال آن دو ابرو مرد مان چشم ما طاقها بهر گذر بر روی جیحون بسته اند	
05.B.046b	□ ā		□ usrev	در قبله طاق ابروانش حاجب که بخواستم روا شد	
05.B.047a	□ ible		Kucec	طاق ابروی ترا قبله جان می بینم لطفی از نور خدا در تو عیان می بینم	
05.B.047a	Kaḥbe		Kātib	کاتبی را سوی مسجد مطلب زان ابرو کعبه اینجاست که روی دل ساجد باشد	
05.B.047a	Miḥ rāb	12	Kemāl-ı □ ucend	محراب دو شد زاهد سجاده نشین را زان روز که محراب دو ابروی تو دانست	

05.B.047a	Miṣrāb		Şāhī	زان گونه که قندیل فرو زند به محراب دل سوخت دران طاق دو ابروی خمیده
05.B.047a	Miṣrāb		asan	بسیار بگردیدم اندر همه مسجد ها شیرین تر از ابرویت محراب نمی آید
05.B.047a	Miṣrābī		Mesūd	مسلمان نیستم گر دور از ان ابروی محرابی به مسجد سجده بردم یا به ماه تو نظر کردم
05.B.047a	Muḥavves		Cāmī	پیش از آن روز که این طاق مقرنس کردند قبله ام از خم ابروی مقوس کردند
05.B.047a	avs-i ūza, bürç-i kavs		Hvācū	قامت خواجهست یا قوس قزح یا برج قوس یا هلال عید یا ابروی چون طغرای او
05.B.047b	ācib		Nālīr	ابروی تو حاجب کمان دار پیوسته ترک ناوک انداز
05.B.047b	ācib	13	Hvācū	تو شاه کشور حسنی و حاجبت ابرو ولی خموش که بس حاجبی پریشان است
05.B.047b	Şīne		Bedr	شحنه ابروی تو داد به حاجب کمان تا بزند ترک مست دست به تیغ ستم
05.B.048a	Nıf-i āyn		Kemāl b. Ġiyās	نون هلال یکشبه یا نصف عین از شبه یا نقش طاق بارگه یا قبله ابروی او
05.B.048a	Nūn		Bedr-i Şīrvānī	چو جیمش زلف الف قد ابروش نون به وجه خوش نظر کن نفس جان بین
05.B.048a	Nūn		Kemāl-i ūcendī	قامتی همچون الف داری و ابروی چو نون در تو هر آنی که گفتند از پی آن گفته اند
05.B.048a	Nūn		Nālīr	بنوشته است نقش جنون در خیال من آن زلف همچو جیم و خم ابروی چو نون
05.B.048a	Nūn		İsimsiz	چشم تو که صد سحر محسوس در اوست مثل دل من هزار محبوس در اوست خط تو خوش است لیک از ابرو و دو چشم یک عین گز و دو نون منکوس در اوست
05.B.048b	Tevā		Kemāl b. Ġiyās	ابروست یا هلال کمان کش بر آفتاب نونیست یا نگاشته توقیع محضر است
05.B.048b	ābe avseyn	11	Cāmī	بیا ای اهل دل را قره العین کمان ابروانت قاب قوسین
05.B.048b	ābe avseyn		asan	ای هلال ابرویت معر

				قاب قوسین بینم امشب آن شبست	
05.B.049a	Ġāliye		Muḥizzī	تیر بالا و کمان ابرو تویی جز ترا من ندیدستم ز سیم و غالیه تیر و کمان	
05.B.049a	urṭa		Kemāl b. Ġiyāṣ	یا خود بروی تخته دولت دو قرعه است کز آب آنکه حسن زراند و دو اخضرست	
05.B.049b	avs-i ūza	12	Şey saḍdī	آن وسمه بر آن کمان ابرو + □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □	
05.B.049b	avs-i ūza		Āār	چو رنگ وسمه در ابروش پیوست زغم قوس قزح پشت را بشکست	
05.B.049b	Siṭr		Şey Saḍdī	صورت کنند زیبا بر پرنیان و دیبا لیکن چو ابروانش سحر مبین نباشد	
05.B.050a	abīb		Nāṭir	ابروی تو مقام رنجوران حاجب تو طبیب بیماران	
05.B.050a	Keffe-i mīzān		Kemāl b. Ġiyāṣ	یا دال مه عید است یا قبله مشتاقان یا قوس قزح یا خود دو کفه میزان است	
05.B.050a	Fettān		Kemāl-i ucendī	ابروش گفته فتنه کار من است کز نشسته است و راست می گوید	
05.B.050a	Namāzgāh		asan	خیز ای خطیب برخوان هر خطبه ای که دانی رویش نگر چو عیدی ابرو نماز گاهی	
05.B.050a	Namāzgāh		Nāṭir-ı Buārī	□ □ □ □ چشمت در سایبان ابروست زان رو که خواب نرگس بر سایه در خور آید	
05.B.050b	Çetr-i siyāh		Kemāl-i İfēhāni	مردمک چشم تو سلطان وش است بر سرش ابروی تو چتر سیاه	
05.B.050b	Kemān-āne		Bīsā	کم نگردد ز کمان خانه ابروی تو هیچ □ □ □ □ گوی به تن خاکی ما اندازد	
05.B.050b	Kemān-āne		Bīsā	کمان ابروش خانه نخواهد کرد در چشم اگر من خاک خواهم شد ز شوق آن کمان خانه	
05.B.050b	Kemān-āne		Ḥvācū	چون کمان خانه ابروی تو میگردم باز تیر آه از سپر چرخ به در میگردم	
05.B.050b	Kemān-mühre		Şey Saḍdī	از دست کمان مهره ابروی تو در شهر دل نیست که در بر چو کیوتر نطیدست	
05.B.051a	Kec-bāz		Kemāl-i ucendī	زلفش آمد که بسودا زدگان کج باز ابروش چست که من کج ترا زان می بازام	

05.B.051a	Māh-ı nev, pür-ā am		Kemāl-i ā ucendī	هر کجا ذکری از آن ابروی پر خم می رود گر رود آنجا حدیث ماه نو کم می رود
05.B.051a	Pür-zirin		Kemāl bīn Ġiyās	بر سر دو جعبه پر تیرو بی پیکان و پر بر زره بی زه کمائی یافتن دانی که چیست
05.B.051a	Nāvek-endāz		āār	دو چشم ترک بر دلها کمین ساز دو ابرو بر جگرها ناوک انداز
05.B.051a	Füsünger		Nāīr-ı Buār	از غصه بیماری آن نرگس جادو دو تاه شد آن حاجب افسونگر هند و
05.B.051a	Şū		Hvācū	ز ابروی شوخ تو پیوسته همین دارم چشم که دل ریش مرا یک
05.B.051b	Şū		Şāh	بشوخی ابروت زیبا کمائی ست که چشمت خون خلقی از کمین ریخت
05.B.051b	Dil-güşā		Āer	طاق ابروی خوشت یارب چه طاق دلگشاست دلگشا هر گز نباشد طاق با این درهمی
05.B.051b	Tuġrā	13	Şālir	ظاهر آن است که بر صفحه توقع جمال مثل ابروی دلارای تو طغرای نیست
05.B.051b	Tuġrā		Şālir	آفتاب از روی آن مهوش مثال روشنست لیک طغرای نیست ندارد چون خم ابروی دوست
05.B.051b	Ābid-fır		Şey Saīd	بر ابروی عابد فریبش خضاب بشود
05.B.051b	Çeşm-bend		Hvācū	کسی که سرور جادوگران بود پیوست بود چو ابروی شوخت به چشم بندی طاق
05.B.052a	ūn-hvār		Kemāl-i ā ucendī	ابروی داری و چشم و غمزه ای هر یکی از یکدیگر خونخوارتر
05.B.052a	ūn-rfz		ā ayāl	به کف از غمزه شوخت تیغی کار ابروی تو پیوسته چرا خونریزیست
05.B.052a	Lālā		Şālir	چشم خوش تو که جاش جان اولیتر لالاش دو حاجبند آن اولیتر
05.B.052a	Lālā		Şālir	چون لالایی بحاجبان نزد بکند هم لالایی بحاجبان اولیتر
05.B.052a	Server		āār	در آمد هم پیش در مهراب چین رو بحاجب گفت که ای سرور چو ابرو
05.B.052b	Zengārīkemān	12	Şālir	+ ز ابروی زنگاری کمان تا پرده برداری عیان

				تا قوس باشد در جهان دیگر نتابد مشتری
05.B.052b	ā -ī pfrūzī		Hvācū	ای سواد خط تو شرح مصابیح جمال طاق پیروزه ابروی تو پیوسته هلال
05.B.052b	ā -ī lācīverdi		Kemāl b. Ġıyās	زیر طاق لاجورودی چون دو سیمین نایژه خوب و خوش بونا و دانی یافتم دانی که چیست
05.B.052b	Büt-āne		Şey Saḍd	بتی دارم که چین ابروانش حکایت می کنند بتخانه چین
05.B.052b	Çevgân	13	utb-i çevgân	خال تو فراز خم ابروی کجت گویست که آن در خم چوگان باشد
05.B.053a	Keşt-i ser-nigün		A med paşa	سرنگون کشتیت ابروی تو در دریای حسن از چنین کشتی رها جستن نشان ابلهی ست
05.B.053a	Dās		Kâtib	قضا ز مزرع آفاق قطع رندان خواست که شکل ابروی ساقی مثال داس نهاد
05.B.053a	Pergār		Nîām	ره باریک چون پرگار ابروش شب تاریک چون ظلمات گیسوش
05.B.053a	Küşti-gfrân		Kemāl-i fehâni	آن شهره صنم آویخته بی جنگ و خصومت درهم و آن ابرو بین به شکل کشتی گیران سر سوی سر آورده و قد ها زده خم
05.B.053b	Dü-mıra		Kemāl b. Ġıyās	روی تو مطلع حسن ابروت حسن مطلع زان همچو مطلع اورا بنوشته اند دو مصرع
05.B.053b	Pül		Kemāl-i ucend	در دیده گریان کمال ابرو و زلفت بر بسته به زنجیر پالی بر سر سیلیست
Altıncı bap göz hakkındadır				آن چشم را که در این دنیا
06.B.053b	Çeşm-i şehlâ	14	Şâlir	در خرابات مغان گویی که مستان غافلند از شراب شوق جام نرگس شهلاى تو
06.B.054a	Çeşm-i mey-gün		Eşref	اینچنین باده حسنی که ترا در جام است چشم شهلاى تو میگون نشود چون نشود ؟
06.B.054a	Çeşm		İbn-i Rûmî	قالوا اشتکت عینه فقلت لهم من كثرة القتل مسها الوصب حمرتها من دماء من قتلت والدم في النصل شاهد عجب

06.B.054b	Siṛ		Āṣerī	قد قیامت غمزه آفت فتنه چشم سحر عاشق بیچاره را هر دم بلای دیگر است
06.B.054b	alāb		Cāmī	چشم قلاب تو بهر کشش خاطر ما چون خم زلف تو قلاب نبیند هر گز
06.B.054b	Hārūt		ʿAbdūʾl-vāsi	روی تو امروز جانا بر جمال دیگر است درد و هاروت تو از فتنه مثالی دیگر است
06.B.054b	Hārūt		ʿAḥār	دو یاقوتش گرفته گونه کاه دو هاروتش زغم افتاده در چاه
06.B.055a	Fitne ve belā		asan	نام دو چشمت به که گویم که چیست هست یکی فتنه و دیگر بلا
06.B.055a	Fitne-i devr-i amer		İbn-i Yemīh	ای قبله صاحب نظران روی چو ماهت وی فتنه دور قمر آن چشم سیاهت
06.B.055a	Türk		usrev	چشم او ترک است مست و خنجر خونی به دست وه که با آن مست خونی چند بازی می کنم
06.B.055a	Alī		Cāmī	دل جامی به فکر نرگس تست کل رای من العلیل علیل
06.B.055a	annāz		usrev	من آن بازیگرم با چشم طناز که چین و روم بستانم به یک باز
06.B.055a	Cemmāş		Muḥizzī	بودم میان خلق یکی مرد پارسا فلاش کرد نرگس جماش
06.B.055b	Cemmāş		ʿAbdūʾl-vāsi	چون روی تو نقش هیچ نقاشی نیست چون چشم تو گاه غمزه جماشی نیست
06.B.055b	Muḥāmir		usrev	حریف می طلبد نرگس مقامر تو خبر به حلقه مردان پاکباز رسان
06.B.055b	Abher		Muḥizzī	چشمش چو عهر است چون جسم عهر است ز چشم چو عبهرش
06.B.055b	aḥāb		Şāhī	مژگان او که یاری آن چشم می کنند تیغ کشیده در کف قصاب می دهند
06.B.055b	ayyād		Hʾacū	جان کی برم آهوی صیاد تو هیهات گنجشک مگر در نظر باز نیاید
06.B.055b	Ġazāl		Enverī	ور به چشم تو در آید سخنم تا بزم در غزلها صفت چشم غزال تو کنم
06.B.056a	Hīndī] Müşterī]		Kemāl b.	یا خود دو ترک مست و دو هندوی گوشه گیر

	Zühre		Ġıyās	یا مشتری و زهره ی هرای از هر است	
06.B.056a	Şıṛā, Süheyl		Kemāl b. Ġıyās	گوی مگر که زیر خم طاق وسمه رنگ شعری و چون سهیل درخشان دو اختراست	
06.B.056a	Ferḥ adān		Kemāl b. Ġıyās	چشم است یا خود فرقد آن یا کعبتین طاس جان بادام دو مغز است آن یا نرگس جادوی او	
06.B.056a	Gez		Ḥvācū	آهوی مست است یا جزع یمن یا عین سحر یا فریب عقل و دین یا نرگس شهلای او	
06.B.056a	Şıṛ ne		usrev	چشم را دو ملک خوبی شحنه بیداد کن غمزه غماز را بر جادوان استاد کن	
06.B.056b	Şıṛ ne		Seyf-i İspereng	چشم ترکانه تو شحنه حالات منست باچنان شحنه بود زهره فریاد مرا	
06.B.056b	Assas		Kemāl-i ucend	بگذشت بصید بیم کمال از سر کویت ○○○○○○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○	
06.B.056b	Ayn	15	Laḥ	آنکه چشم و قد و زلف و دهنت را ببند از چه غمناک بود عشرت عالم با اوست	
06.B.056b	ād		Mesūd	بر چشم و ابرو و دهنت هر که دل نهاد زان صاد و نون و میم شد آشفته بر صنم	
06.B.056b	ād		Kemāl b. Ġıyās	چشم است یا عیان دو سر صاد یاد و عین جزع است یا معاینه بادام و عبهر است	
06.B.057a	Revzen		Kātīb	به خاک ما چو رسی چشم نپوشانی زباغ خلد بود روزنی ز تربت ما	
06.B.057a	İsmāḥ		Niām	زلف براهم و رخ آتکشرش چشم اسماعیل و مژه خنجرش	
06.B.057a	ab		Nāḥ	چشمت طیب جان و دل دردمند ماست بیمار شد طیب که سازد دوی ما	
06.B.057a	Arus-i abeş	15	āl ān	به دو مخمور عروس حبشی خفته در پرده جزع یمنست	+
06.B.057b	Nılüfer		Cām	چشم تو ریخت خون صد خسته جگر در ما تمشان کیود پوشید مگر نی نی غلطم که در گلستان رخت یکجای دمید نرگس و نیلوفر	
06.B.057b	La		Raẓıyyü'd-df	گر لعل شدست چشم آن حور نژاد از درد مدان که هرگزش درد مباد	

				در آینه رنگ رخ خود کرد نگاه عکس رخس از آینه بر چشم فتاد
06.B.057b	Mest	15	Kemāl-i ucendī	خرقهای صوفیان در دور چشم مست تو سالها باید که از رهن سراب آید برو
06.B.057b	Mest		asan	چشمت از ظلم زلف اگر نیست چشم تو زلف از ظلم زلف اگر نیست
06.B.057b	Mest-i lā-ya il		Şahī	اگر چشمت جفا بی کرد سهل است کسی بر مست لا یعقل نگیرد
06.B.058a	Mest-i lā ya il		Nāīr-ı Buārī	از دل ناصر کبابی میکنند چشمش ولی مست لا یعقل شدست آن می سوزد کباب
06.B.058a	Mest ü arāb	15	Nāīr	گر چو چشم تو من آشفته ام و مست خراب عذرم آن است که درد و تو هشیاری نیست
06.B.058a	arāb		Nāīr	رفتیم از دیار تو با دیده پر آب چشم تو ز دیده پر آب
06.B.058a	Nīm-mest	15	Mevlānā Hümām	لب میگون ز چشم نیم مستت کند تمکین عاقل جمله باطن
06.B.058a	Mest-i bīhūş		usrev	چشمش ز کرشمه مست و بیهوش آهو بره ای به خواب خرگوش
06.B.058a	Bāde-peymāy		Seyyid Celālū'd-dī	به دور نرگس مخمور باده پیمایت ز روزگار بر افتاد نام هشیاری
06.B.058b	Ġalān		asan	ماه من مست آمده ست آن طرفه کز مستی خود منکرست و مستیش از چشم غلطان می چکد
06.B.058b	umārī		usrev	خمارین نرگش در فتنه جویی میان خواب بیدارست گویی
06.B.058b	Mey-perest		Hācū	در عین خمار چند باشم چون مردم چشم می پرستش
06.B.058b	Mey-furūş		Cāmī	چشم تو می فروش و لعل تو می خود بگو چون زباده پر هیزم؟
06.B.058b	Meyāne		Mesūd	دل که رفت به چشم تو عقل و دین در باخ کسی که رفت به میخانه بی نوا آید
06.B.059a	Füsūn-sāz		Nāīr	ای چشم تو جادوی فسون ساز گیسوی تو هندوی رسن باز
06.B.059a	ūn-hār	15	İmet	مردم از حسرت آن نرگس خونخوار دریغ

				وزجگر خوردنم آگاه نشد یار دریغ حیف از آن نرگس خونخوار که تیغ مژه اش شود آزرده بخون دلافکاری چند
06.B.059a	ūn		Muizz	دلا از چشم سرمستش حذر کن که هم ترک است و هم سرمست و خونی
06.B.059a	Nā-müselmān		Kemāl-i ucend	شنیدم که چشمش مسلمان کش است مرا پیش آن نامسلمان
06.B.059a	Cān-sitān		asan	هر یکی در فن خود استادی
06.B.059b	Niyām u āncer		Seyf-i İspereng	ای لعل تو پرده دار گوهر وی جزع تو هم نیام و خنجر
06.B.059b	Kemān-dār		Kātib	به دور چشم کمان دار تست پیکر چو آن نشانه تیری کز استخوان سازند
06.B.059b	Kemān-dār		Hācū	عجب از چشم کمان دار تو دارم که مقیم مست خفته است و کمان بر سر بالین دارد
06.B.059b	Kemān-dār		Nāır-ı Buār	تیری ز دست چشم کمان دار تو مرا زان پیشتر که تیر فلک را کمان نبود
06.B.059b	Merdüm-dār	15	Hācū	آهوان صید مردند دلم صید آن آهوان مردم دار
06.B.059b	Merdüm-hār		Nāır	شیوه لعل شکر بار تو شیرین کاریست عادت نرگس خونخوار تو مردم خواریست
06.B.060a	Türkistān		Kemāl b. Gıyās	چشم ترکستان و لبها قندهار روی آذربایجانی زلف چین
06.B.060a	Türkāne		asan	چشم ترکانه اش به هر غمزه ناوک انداز می کند چی کنم
06.B.060a	Cān-şikār		usrev	تا ترا چشم جان شکار بود هر که را دل بود فگار بود
06.B.060a	Bed-kıř		Ās	گر نیست کافر چشم تو بد کیش و خونی از ور من نبودم کشتنی آن غمزه قصاب از چه
06.B.060a	Cefā-kıř		Kemāl-i ucend	داد ز دستت که ز ترکان دشت چشم جفا کیش تو بی دین تر است

06.B.060a	Cefākār		Muḥizzī	شیرین لب تو هست همه سال وفادار چشم تو چه بودی که جفاکار نبودی
06.B.060a	Arbede-cūy		Seyyid āsım	به ابروت نتوان کرد اشارتی که مدام ز ترک چشم تو ترسم که هست عربده جوست
06.B.060b	Çeşm-bend		Hvācū	به دو چشم شوخ جادو بر بود خوابم از چشم چشم زخمی به دو چشم چشم بندش
06.B.060b	Reh-zen		Mesūd	چشمت از رهنی اهل نظر بیمار است مست را بیخودی از عربده بسیار است
06.B.060b	Cādū	15	Cāmī	دو چشم تو عجایب جادوانند ندیدم همچو آن دو هیچ جادو
06.B.060b	Āhū	15	Kemāl-i ucendi	آهوست چشمت که در پیش او اگر شیر آید زبون می رود
06.B.060b	Āhuvāne	15	Cāmī	چو راند جامی از آن چشم آهوانه سخن سرود بزم غزالان مست شد غزلش
06.B.060b	Āhū-bere		usrev	چشمش ذکر شمه مست و بیهوش آهو بره ای به خواب خرگوش
06.B.061a	Āhū-yi siyāh		usrev	چشم سیهت که بی نظیر است آهوی سیاه شیرگیر است
06.B.061a	Ser-girān		Āsī	گر نیست جادو و غمزه ات شب خواب آسی را که ور نیست مست و سرگران چشم تو در خواب از چه شد
06.B.061a	Bīfmār	15	Hvācū	چشمهای ناتوان عجیبت که خون خسته دلانش غذای بیمار است
06.B.061a	Na-tüvān	15	Kātībī	کشته است چشمت ناتوان تا زرد سازد چهره ام عیار خود را بهر زر در گوشه بیمار افکند
06.B.061a	Bīfmār-āne		Kemāl-i ucendi	جانم ز زخم غمزه به چشم تو می گریه از خسته گیش میل به بیمار خانه بود
06.B.061a	Bīfmār		Şālir	پریشانی زلف خود مپرس الا ز چشمانت که احوال شب تیره نداند کس چو بیماران
06.B.061a	Na-tüvān		Kātībī	چشم و رخ او خوشند اگر چه بیمار در آفتاب خوش نیست
06.B.061b	Bīfmār		Hvācū	طیب ار ببیندت در خواب گر رخ پرده برداری

				ز شوق چشم رنجورت بمیرد پیش بیماران
06.B.061b	Nfīm-h ^v āb		Seyfū'd-dfh İsperengl	ز ان نرگس نیم خواب بشکن
06.B.061b	Nfīm-nāz		usrev	شدم در کندن جان نیم کشته ز چشم نیم مست و نیم ناز
06.B.061b	Şū u şeng		Seyfū'd-dfh-i İsperengl	بر دل من تیر غمزه می زند ترک مست چشم شوخ و سنگ تو
06.B.061b	Şū		Cāmī	کس نمی بینیم که سحر چشم تو خوابش نه بست پیش از آن شوخ تعلیم جادویی فکن هر کجا شوخ و ملیحست دلم کشته اوست خاصه آن چشم خوش شوخ و لب لعل ملیح
06.B.062a	Düzd		Kemāl-i ucendl	چشمش ره صبر و عقل و جان زد این دزد هزار کاربان زد
06.B.062a	Şūr-engl		usrev	نرگش از کرشمه شور انگیز کشته عشاق را به غمزه تیر
06.B.062a	Bāgbān		Āerl	کنیم غارت آن لب چو خواب شد چشمت ز حال میوه خبر نیست باغبانت را
06.B.062a	Nergiseyn		Mesūd	ز خواب نازگشا چشم نرگسین و ببین که هیچ گوشه نشین را نماند خواب از تو
06.B.062a	Bādām	15	Kemāl-i ucendl	سوی لب چشمش اشارت می کند کانچه بادام است حلوائ خوش است
06.B.062a	Bādām		Nālır-ı Buār	زلف تو گفت که هندویم از آن دل دزد چشم تو گفت که صیادم از آن بادام
06.B.062b	Bādām-i kemer-bend		Nāmī	بسحر آن دو بادام کمر بند به لطف آن دو عناب شکر خند
06.B.062b	Gūşe-nişf		Kātībī	دو چشم شوخ تو هر یک بلای خونریزند اگر چه گوشه نشینند و مردم آمیزند
06.B.062b	Gūşe-gf		asan	ز چشمت بر دوزم چو چشمت گوشه ای گیرم که با چشم تو چشم من نگویی چشم می باز
06.B.062b	Şıkār-pişe		Cāmī	شکار پیشه دوتر کند خفته چشمانت نهاده بر سر بالین خود کمان هر دو
06.B.062b	Şf-gf	15	Kātībī	کاتبی آهوی چشم شیر گیر وحشیش هر دم سر گشته می دارد صحرای دگر

06.B.062b	Rūbeh-bāz		Ḥṡācū	صید آن آهوی رویه باز صیاد توام ما شکار افتاد و شیر فلک نخجیر ما
06.B.063a	Endek-şerm		asan	در کشتن بیچاره گان بی پاک می بینم لبث وان چشم اندک شرم تو بسیار از آن بی باک [] []
06.B.063a	Kaḥbeteyn		asan	کعبتین چشم غلطانی و بازیها دهی [] حریف شوخ چشمی با تو نتوان باختن
06.B.063a	Dīl-āvīz		Şey Saḥḥ	مرا آن گوشه چشم دل آویز به کشتن می کند گویی اشارت
06.B.063a	Hindū-yi lāl		Ḥṡācū	از بس که جور و چون جگر مردم چشمت دل در سر آن هندوی لال نتوان کرد
06.B.063a	Hindū-beçe		Şems-i Gence	چشمانت که بر روی پری وش چینه هند و بچگانند در آتش خسبند
06.B.063a	Zengī		Kemāl b. Abdūl-azīz	داده با زنگیان چشم خوشت تنگ چشمان ترک و روم خراج
06.B.063b	Çāh-ı bābil	15	Zahīr-i Fāryābī	چشمیت به جادویی بدل [] [] [] [] [] زلفت به کافری عوض برج خیبر است
06.B.063b	Āftāb		Zahīr-i Fāryābī	چشم شوخش که آفتاب وش است خط سبزش که آسمان آساست [] [] [] [] [] کانچه ایشان کنند عین وفاست
06.B.063b	Sürmedān		Kemāl bin Gīyās	تا سیه چشمی کند با مردم از هر گوشه ای پر ز سرمه دانی یافتم دانی که چیست
06.B.064a	Siyeh-pūş, mī rāb-nīşh		Kemāl-i ucendī	چون عابد پر حيله به صد مکر و فن آن چشم پوشیده سیه گوشه محراب گرفته است
06.B.064a	üfī kâfir-dil		İsimsiz	ای مردم چشم از رق آن دلبنده با جامه صوفیان چه داری پیوند دل دزدی و خونریزی و ازرق پوشی این زرق توای صوفی کافر دل تا چند
06.B.064a	Ffūze		İsimsiz	گر چه سودا چشم خوش دلفریب تو سبزیست ای برخ چو مه چارده سیه این هم کمال خوبی خود دان که در بها افزون نهند قیمت فیروزه از شبه

Yedinci bap kirpik hakkındadır				باب هفتم در صفت مژگان	
07.B.064b	Sehm		Cāmī	سهم مژگان تو از دیدار ما را باز داشت همچو روح الله حجاب راه باشد سوزنی	
07.B.064b	Caḡbe		Kemāl b. Ġıyās	بر سر دو جعبه پر تیر و بی پیکان و پر پر زره بی زه کمانی یافتم دانی که چیست	
07.B.064b	Elmās		Fettā	خون شد دلم از باده که عکس رخ ساقی الماس به تغى مژه در جام می انداخت	
07.B.065a	Elmās	17	Emīr Muḡzzī	فرو زده به دو بادام صد هزار الماس برون شده سر الماسها ز در خوشاب	+
07.B.065a	Mismār		Kemāl b. Ġıyās	خار نظر اغیار الماس و نی و مسمار لرزنده زبان مار یا ناوک مژگان است	
07.B.065a	Nūk i ḡalem	17	Şerefü'd-dīn	مویی ز سر خامه تقدیر افتاد بر دیده نشست نام او مژگان شد	+
07.B.065a	Tıġ		Kātīb	بارم به تیغ غمزه جگر پاره پاره ساخت هر پاره را به تیر دگر پاره پاره ساخت	
07.B.065b	Tıġ	16	ḡāfi	مژگان تو تا تیغ جهانگیر بر آورد بس کشته دل زنده که بر یک دیگر افتاد	+
07.B.065b	ḡĀşī-küş		usrev	مرا فردا به دشواری برون آرند پای از گل بدین مژگان عاشق کش بسی خون در کفن	
07.B.065b	Fitne-bār		Mesḡūd	خون می خورد مگر که دهان سرخ کرده است از سهم ترک آن مژه فتنه بار تو	
07.B.065b	Düzd		usrev	چند گویی دلت دزدیده مژه چشم او نیک داند	
07.B.065b	Nişter	17	Kemāl b. Ġıyās	مسمار و خار و ناک و الماس آبدار لرزان زبان مار و نی و نیش و نشتر است	
07.B.065b	Niş	17	ā ānī	نوک مژگان چنان زدی بر دل که سر نیش در جگر بشکست	+
07.B.065b	Sūzen		Kātīb	هزار زخم گر از غمزه ات رسد غم نیست به سوزن مژه چون عاقبت بخواهی دوخت	
07.B.066a	Sī		Kātīb	مژه است سوی عذابم دلیل دل جانا که سیخ جانب سوز است رهنمای کباب	
07.B.066a	Mū-şikāf		usrev	به غمزه ز کوهی بر آرم نفیر	

				گر مو شود مو شکافم به تیر	
07.B.066a	Pflek		Kemāl b. Ġiyāš	چشمان سیاه اوست با هندوی غارتگر یا ترک کمین کرده یا پیلک و پیکانست	
07.B.066a	Ter-keş		Kemāl b. Ġiyāš	مژگان اوست آنکه به قربان او روم یا ترکشی ز ناوک پران بی پر است	
07.B.066b	Tfīr-nāvek		Kemāl-i ucend	چشم که رسید آیا باز این دل خرم را گر ناوک مژگانی آزرده پیکان شد	
07.B.066b	Zūpfh		Sūzen	د یلمی مویی که بی جنگ و جدل هر ساعتی بر دل و جان از سر مژگان زند زوبین مرا	
07.B.066b	adeng		Mes	از خدنگ آن مژه مسکین دلم صد پاره شد وز دو دیده دم به دم خون رنگ می آید □ □ □ □	
07.B.066b	Kemān-keş		Sūzen	مژگان تو صف صف کمان کش من زلفین توتۀ ته زره و رمن	
07.B.067a	Nfze-bāz		Kemāl-i ucend	ز نیزه بازی مژگان شوخ چشمانم سنان به سینه رسید و بگو که تا چه رسد	
07.B.067a	Tfīg-bāz		usrev	به تیغ بازی مژگان مریز خون مرا که نیست ریختن خون عاشقان بازی	
07.B.067a	Nfze-bāz, Tfīg-bāz		asan	احسنت ای حسن غزل خوب ساختی زهره بسازد این غزلت را ترانه	
07.B.067b	Hindū-yi āyine-dār	17	Esed	سنبل رخسار تو زنگی آتش پرست نرگس و مژگان تو هند وی آینه دار	+
07.B.068a	Şāne		Kemāl-i Ifehāni	رشاشه از سرشک کند شانه از مژه پیش رخ تو هندوی آینه دار چشم	
07.B.068a	Per-i Müje		İsimsiz	مرغ آبی نظر بهوای تو چون پرده کش هر زمان پر مژه از گریه تر بود	
07.B.068a	Per-i Tfīr		Mütenebb	رامیات باسهم ریشها الهد □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □	
07.B.068b	Çeng-i ankebüt	17	Seyfū'd-dfh	از پرده عنکبوتی نرگس تو در دل زده عنکبوت مژگان تو چنگ	+
07.B.068b	Mūr	17	Şālir-i sālir	موران به هوای شکرستان لبش در حلقه گرفته اند بادامش را	+
07.B.068b	Ney ve müsmār		Kemāl bīn	خار نظر اغیار الماس و نی و مسمار	

			Ġıyās	لرزنده زبان مار یا ناوک مژگان است	
07.B.068b	Ney ve neyistān		Kemāl b. Ġıyās	کعبتین گشته گردان در میان طاس حسن رسته گردش نیستانی یافتن دانی کی چیست	
07.B.069a	Çetr-i siyāh		Nāḫır	دید چشمش را که دارد از مژه چتر سیاه نرگس از خجلت نخواهد تاج زر بر سر □ □ □	
07.B.069a	Silāḫ-dār		ḫ usrev	فرموده کلالة را سواری داده مژه را سلاح داری	
07.B.069a	Dü-leşker Dü ḫaf		Kemāl b. Ġıyās	مژگان تیزش جان سپر شد تیر بی پیکان و پر یا خود دو لشکر سر به سر استاده رویاروی او یا دلربا دو جعبه پیکان جان ستان یا صف زده دو رویه برابر دو لشکر است	
07.B.069b	Dü ḫaf	17	İsimsiz	خیل مژگانم دو صف آراسته بر روی هم ریزش خون می شود آن دم که برهم می زند	+
07.B.069b	Leşker		ḫ asan	لشکر مژگانش قلبم بر دریده اشک من بین ایستاده هم نکرد	
07.B.069b	Sipāh		Kātīb	چون گریزد دل غم دیده به دزدی از چشم که سپاه مژه را از همه سو می گیرند	
07.B.070a	Leşker-i Hind		Nāḫır	صف کشیده خیل مژگان سیاه لشکر هندو به ترکستان غریب	
07.B.070a	ḫ anāre		Mihri	قصاب وار مردم چشمش به چابکی مژگان قناره کرده و دلها بر آن زده	
Sekizinci bap gamze hakkındadır				باب هشتم در صفت غمزه	
08.B.070a	Maḫmūr, Türk		İmād	بر ره اهل نظر غمزه مخمور تست مست کشیده کمان ترک گشوده کمین	
08.B.070a	Türk		Kemāl-i ḫ ucend	ترکان غمزه او بعد از هزار فتنه کردند ملک دل را یغما چنانکه دانی	
08.B.070a	Fettān		Mesḫūd	مسعود را به غمزه فتان مریز خون ور خون بها دهیش بگو بسمل من است	
08.B.070a	ḫ arām		Kātīb	دل از آن غمزه ننالد که حرامی همه وقت راه بر قافله از بانک جرس می کرده	
08.B.070b	Kāfir		Kātīb	دلا ناید وفا ز ان چشم و غمزه مسلمانی مجو از کافری چند	

08.B.070b	Cellād		ā san	دل گرفتار غمزه تو بماند بی گناهی اسیر جلادی
08.B.070b	Meşūīd		Mesūūd	به چشم غمزه نیکو می برد راه مشعید خانه عیار داند
08.B.070b	ā āāb		Kātībī	غمزه را هر دم به قصد خون من خنجر مده کز برای مور کشتن حاجت قصاب نیست
08.B.070b	ā āāb		Cāmī	ای ز ابروانت متصل عشاق را محراب دو با غمزه چشم تو دل قربان یکی قصاب دو
08.B.070b	Ġammāz		Fettāī	در گوشه دل رست ز بادام نهالی هر تیر که آن غمزه غماز نشانده
08.B.070b	ā āncer		Kātībī	غمزه او خنجر ساطور کوش کاکل او کافر کافرپوش
08.B.070b	ā ayyād		Kemāl-i ā ucendī	مرغ روحم به تو خود را بنماید پس مرگ تا به تیر افکنم غمزه صیاد تو باز
08.B.071a	ā ayyād		Cāmī	دل به آن غمزه خونریز کشد جامی را صید را چون اجل آید سوی صیاد رود
08.B.071a	ā abīb		Ḥācū	طره های تو کمند افکن طراران اند غمزه های تو طیبیب دل بیمارانند
08.B.071a	Maīlūl		Ḥācū	تا کی کند آن غمزه عاشق کش معلول در کار دل ریش من خسته تغافل
08.B.071a	Mest		Kucec	خونم بریخت غمزه مستش به دلبری جانم فداش باد که ما را درین رضاست
08.B.071a	Nīm-mest		īmād	آن غمزه نیم مست غماز و آن طره دلفریب طرار بس خرقة گرو کند به باده بس سبجه بدل کند به زین
08.B.071a	Ser-mest		Selmān	غمزه سر مست ساقی بی شراب کرده هشیاران مجلس را خراب
08.B.071b	Mest-i ā arāb		Raẓıyyü'd-dīh	ای آنکه همیشه در شرابی بی من چون غمزه خود مست خرابی بی من
08.B.071b	Peykān		Āerī	تا بریزانند خون عالم را بی گناه تیر مژگان ترا از غمزه پیکان ساختند
08.B.071b	Peykān		Kemāl-i	جز به سعی غمزه تیرت خوش نیاید در دلم

			ucendī	زانکه نبود کارگر تیری که بی پیکان فتاد
08.B.071b	Nāvek		ayālī	آمد هزار ناوک زان غمزه بر دل من پیوسته چشم بر ره دارم که دیگر آید
08.B.071b	Nāvek		Kemāl-i ucendī	از غمزه ناوکی که زدی بر دل کمال چون برکشید ز سینه مگر اه برکشد
08.B.071b	Tif		Āerī	سالها شد تا ز تیر غمزه اش در خاک و خون دل چو مرغ نیم بسمل بر زمین پر می زند
08.B.072a	ayd-efken		Kemāl-i ucendī	آهوان را از دویدن شد جگرخون و هنوز در نمی یابند مگر غمزه صیدافکنش
08.B.072a	Tifg		imet	به تیغ غمزه ام کشت و دل ریش جز آن لب خون بهای خود ندانست
08.B.072a	Tifg		Kemāl-i ucendī	غمزه ها را کشند سنگ بس تیغ را برنده کند
08.B.072a	Nif-zen		Kemāl-i ucendī	از پی رگ زدن ار کار به فصاد افتد نیست استاد تر از غمزه او نیش زنی آن غمزه چو از ریش دل آزد سر نیش خون گشت به آزدن او جان و دل ریش
08.B.072a	Neşter		Cāmī	وقت گل آن گونه کز گل سبزه تر می دمد کشته آن غمزه را از خاک نشتر می دمد دم به دم خون می رود از چشم پر نم تا مرا بر رگ جان غمزه خون ریز او نشتر زده
08.B.072b	Neşter		Kemāl-i ucendī	از غمزه چشم خونیت بر ریش دل زد نشتری خونها برون آمد ولی نشتر نمی آید برون
08.B.072b	Dil-düz		Kātībī	میروم صد ره چو عیسی تا ز عالم بگذرم سوزن آن غمزه دلدوز و امی گیردم
08.B.072b	Türkāne		Abdü'l-vāsi	ای برده بدان غمزه ترکانه دل من تو بیگانه دل من
08.B.072b	Türkmān		Kemāl-i ucendī	با چشم و غمزه او افتاد جان شیرین همچون مویز امانت در دست ترکمانان
08.B.072b	Sipāh		usrev	نرگست چون سپاه غمزه کشید عقل خیر خیمه در عدم نزند
08.B.072b	Leşker		asan	لشکر غمزه تو دین مرا غارت کرد چه کنم غارتیانند همه لشکریان

08.B.073a	Şū		İmād	از سرایم کشد به صحرا مست غمزه شوخ آهوان سرای
08.B.073a	Şū		Kemāl-i ucendī	تو جنگ میاموز به آن غمزه که آن شوخ در فتنه گری حاجت استاد ندارد
08.B.073a	Şū		Cāmī	غمزه شوخت به خونریزی کشد تیغ جفا با خیالت نیم شب گر دست در گردن کنم
08.B.073a	Cādū		İmād	ابرو غمزه او هر که ببیند گوید طاق محراب چرا زاویه جادوی است
08.B.073a	Cādū		Kemāl-i ucendī	چو در جان کرد و دل جا غمزه تو میان مردمش خوانند جادو
08.B.073a	Nātevān		Hvācū	بیا که هندوی گیسوی دلستان تو باشم قتیل غمزه خونریز ناتوان تو باشم
08.B.073b	Bīmār		Şems-i Gence	بیمار که جان دهد فراوان دیدم بیمار که جان ستاند آن غمزه تست
08.B.073b	Behrām		Kātībī	چشم مستنت ز هره مژگان تیر و عاشق مشتری غمزه ات بهرام مو کیوان و ماهت آفتاب
Dokuzuncu bap yanak hakkındadır				باب نهم در صفت رخسار
09.B.074a	Cennet		Mevlānā hemāmü'd-dīn	اگر دیدار ننمایی و جنت را بیا رایی برای هیمة دوزخ کشند از روضه طوبی را
09.B.074a	Ru sāre	19	Rūdekī	رخساره او پرده عشاق دریده با آنکه نهفته دارد اندر پرده
09.B.074a	Ru		Şālir	تو خواهی کفر گیر و خواهی اسلام نخواهم جز رخت محراب دیگر
09.B.074a	Rı vān		Kemāl-i ucendī	در کوثر اگر عکس فتد گویند که در روضه دو رضوان و دو طوبیست
09.B.074b	Bustān, bāg		Muizzī	چهره تو هست باغ و قامت تو هست سرو باغ خندان طرفه باشد بر سر سرو روان
09.B.074b	Verd	20	Seyyid Ni metu'llāh	با لب و رخسار و چشم مست یار جام شراب و ورد نیست
09.B.074b	Şa āyī		Şey Sa'dī	گل بوستان رویت چو شقایق است لیکن چه کنم به سرخ رویی که دل سیاه داری
09.B.075a	Şa āyī		Muizzī	شقایق بر سر گهار چون رخسار دلبر کشت

				بنفشه بر سر هر جوی چون زلفین جانان شد
09.B.075a	Reyān		Nāām	ریحان رخی از جهان گزیدم کالا به رخس جهان ندیدم دزدی به در آمد از کمینگاه ریحان بشکست و ریخت بر راه
09.B.075a	Sūsen		Abdūl-vāsi	زلفین تو چون دسته شمشاد آمد
09.B.075a	Sūsen		asan	باز نسیم گلشنم بوی تو یاد می دهد جلوه سوسن و سمن روی تو یاد می دهد
09.B.075a	Kāfūr	20	Kemāl bīn Abdūl- azīz	شد خطب مشک و عارضت کافور زلفت اندر میانه عنبر گشت
09.B.075b	Bāom	20	Muizzī	ای ترک بر بقم ز بنفشه رقم مکن اشکم ز عشق خویش چو آب بغم مکن
09.B.075b	īyāmet		Kemāl-i ucendī	قیامت است به خوبی رخت که در وی خط به جرم خیره کشی نامه سیه دارد
09.B.075b	īyāmet		Şey Saḍdī	گفته بودی قیامت بیند این گروه محب سودایی وین چنین روی دلستان که تو راست خود قیامت بود که بنمایی
09.B.075b	Belā		Cāmī	بهر جان و دل آن دو رخساره گونه گونه بلاست می گویم
09.B.075b	amer, devr-i amer		Ḥācū	گفتمش روی تو صد ره ز قمر خوبتر است گفت خاموش که آن فتنه دور قمر است
09.B.075b	Sırr-ı ilāhī		Ḥācū	آن جسم نه جسم است که روح است مجسم وان روی نه روی است که سرپست الهی
09.B.076a	Rū-i muavver		Aār	رخس روح مصور در طراوت لبش عمر مجسم در حالات
09.B.076a	uten	20	Sekkākī	از رخس چون آن خط شبرنگ می آید برون از ختن گویی سپاه زنگ می آید برون
09.B.076a	uten		Ḥācū	چون خط تو گرد رخ گلرنگ بگیرد سرحد ختن خیل شد زنگ بگیرد
09.B.076a	Bağdād		Muizzī	رخ او هست چون بغداد و چشم نشان دجله بغداد دارد
09.B.076a	Bağdād		asan	رویی دلفروز

				نشانی از حبش داده به بغدادم
09.B.076b	Türkī		Nāṣirī	مگر دید شب ترکی روی من که چون خال من گشت هندوی من
09.B.077a	Dihār		Şāḥir	النشر مسک والوجه دنانیر واطراف الاکف عنم
09.B.077a	Nūs e-i üsn		Atıl	تو نسخه حسن است و هر نفس زان خط نسخه حسن است و هر نفس زان خط
09.B.077a	Vara	20	Nāṣirī	هر ورق چهره آزاده ای هر قدمی فرق ملک زاده ای
09.B.077a	Vara		Şey Saḍdī	عرفت بر ورق روی نگارین به چه ماند همچو بر خرمن گل قطره باران بهاری
09.B.077a	Şemse	20	Şey Saḍdī	دهان پر شکرت را مثل به نقطه زنند که روی چون قمرت شمسه ای است پرکاری
09.B.077a	Unvân-ı cemāl		Hâcû	سر نامه حسن یا خط است آن عنوان جمال یا رخ است این
09.B.077b	Maḥla		Aḥār	عذارش مطلع مطبوع به مشک چین گیسویش مقفا
09.B.077b	Āyet		asan	رویت که هست آیتی از مصحف جمال بر چهره خط همی کشی اینجا خطاست این
09.B.077b	Sûretü'- Fâtî a		Şāhī	سوره فاتحه روی ترا هر که بدید قل هو الله احد خواند و به اخلاص دمید
09.B.077b	Sûretü'- Yüsef		üsrev	در چه آن دم فتاد دل که آمد سوره یوسف از رخت نالش
09.B.077b	Veḥ u ā		asan	دل ز زلف تو واللیل خواست یاد گرفت نظر به روی تو افکند والضحی آموخت
09.B.078a	Muḥafā aleyhi's-selām		asan	بیامیزد زهی خال و زهی روی بلال همنشین مصطفی یی
09.B.078a	Yūsuf aleyhi's-selām		asan	از عارض و گیسوی و زنخدانش به یک جا هم یوسف و هم رشته و هم چاه بدیدست
09.B.078a	anem		Şey Saḍdī	صنم اندر بلد کفر پرستند صلیب زلف و روی تو در اسلام صلیب و صنم
09.B.078b	Sulān		Nāṣirī	سلطان رخش به چتر مسکین هم ملک حبش گرفت و هم چین

09.B.078b	La		Nām	کله لعل و قبا لعل و کمر لعل رخش هم لعل یا بی لعل در لعل
09.B.078b	īd		asan	روی تو عید و لبیت حلوی اوست چاشنی شرط است در حلوی عید
09.B.079a	ub	20	asan	روی چون صبح تو بر نور قمر می خندد لب شیرین تو بر تنگ شکر می خندد
09.B.079a	Se'er		Kemāl-i ucend	از در خلوت چو دید آن زلف و آن عارض کمال در دعا پیچید چون شب بود نزد یک سحر
09.B.079a	Ma'la-i envār		Bedr	روی تو مطلع انوار سرآورده حسن زلف تو مجمع دلهای پریشان احوال
09.B.079a	Müşter		Abdü'l-vāsi	ارغوان روی و سمن بوی و بنفشه گیسوی زهره طبعی مه جبینی مشتری رخساره ای
09.B.079a	Zühre		asan	پیش رویت که زهره را ماند ماند میزان نیکوان بی سنگ
09.B.079a	Fer'ad, Cevzā		Mu'izz	بنگر تو بدان روی درخشنده چو فرقد و کالانار ضوء و کالانار حرّا محیا حبیبی و حرقه بالی
09.B.079b	Ḍav'-i nār		āib-i Miftā	مویت چو کند بر سر عشاق شبیخون با مشعله روی تو بود رهبر مویت
09.B.079b	Meş'ale		Kucec	زلفش چو شبی رخسار چو باغی یا مشعله ای به چنگ زاغی
09.B.079b	Meş'ale		Nām	گفتمش پوشیده رخ مگذر ز آه کاتبی گفت هر جا باد باشد شمع را پنهان کنند
09.B.079b	Şem	20	Kātib	عارضت را که شد از خال و خط آلوده به مشک پیش دلسوختگان شمع معنبر گفتیم
09.B.079b	Şem		Kemāl-i ucend	عذار او ید بیضای موسوی دارد که شکل زلف سیاهش نشان ثعبان داد
09.B.079b	Yed-i beyzā	20	Kemāl b. Abdü'l- azîz	به رویش حلقه کرده مارگیسو ید بیضا و ثعبان کلیم است
09.B.080a	Yed-i beyzā		Nā'ır	کمال معجزه حسن بین که غایت سحر است شکنج زلف چو ثعبان نهاده بر کف موسی
09.B.080a	Mūsā		H'acū	روی تو و زلفهای درهم
09.B.080a	Dfh	20	Nā'ır	

				جمع آمده دین و کفر با هم
09.B.080a	Dfh		Kucec	مذهبی عشق است و کفر و دین من زلف و رخت مسجد من خاک کویت قبله ام ابروی تو
09.B.080a	İmān		ā ān	یک سو فکن دو زلفش ایمانت تازه گردان که اندر حجاب کفرش ایمان تازه بینی
09.B.080a	İslām		Ḥācū	خط بر رخ زیبای تو کفر است بر اسلام رخسار و سر زلف تو شرع است و مناهی
09.B.080b	Nūr-i müselmān		asan	ظلمت ظلم است زلف تو چه مشکل اندر آن روی تو نور مسلمانی که می گوید که نیست
09.B.080b	Merhem		Şey Saḍd	روی زیبا مرهم دلهای خسته است و کلید درهای بسته
09.B.080b	avāıl		Ni ām	عکس رویش به زیر زلف نقاب چون حواصل به زیر پر عقاب
09.B.080b	Cām-ı Cem		Ḥācū	ترا که موی میان هم وجود هم عدم است دو گیسو افعی ضحاک و چهره جام جم است
09.B.081a	Ömr-i nāzenf		Kemāl b. Gıyās	زلفت بلا و روی تو عمریست نازنین غافل مشو که هست بلا در قفای عمر
09.B.081a	Ömr		Nāır	چو روی توست عمر من از آتش برگز بینم چو زلف توست بخت من از آن هر لحظه □□□□
09.B.081a	Devr		Kemāl-i ucend	منع نظر از زلف و رخت نیست به توجیه هر جا که بود دور و تسلسل نظری هست
09.B.081a	Bihişt	20	Ḥācū	گلستان رخت در دلستانی بهشتی بر سر سر و روان است
09.B.081b	Nev-bahār		asan	همه عالم اگر خزان گیرد روی خوب تو نو بهار من است
09.B.081b	Sıb		Ni ām	چو سیب رخ نهم بر دست شاهان سپه را در رود سیب سپاهان
09.B.081b	Gül		Kemāl-i ucend	پیش رویت دیده را از گریه می دارم نگاه زحمتمی بر گل نمی خواهم که از باران رسد
09.B.081b	Gül		Nāır	با فاخته گفتند حدیث گل رویت حیران شد و فریاد بر آورد که کوکو
09.B.081b	Gül-reng		usrev	نه دل آن کس به سینه سنگ دارد

				که صبر از عارض گلرنگ دارد
09.B.081b	Gül-i sūr		asan	آن چه رخسار تر و تازه است یا آن خط خوش یا گل سوریست رسته جابجا ریحان به رو
09.B.082a	Gül-i sūr		Abdü'l-vāsi	نباشد جز جبین و زلف و رخسار و لب و لبت هر گز مه روشن شب تیره گل سوری می احمر
09.B.082a	Mey-i sūr		Şālir	لعلی ست می سودی و ساغر کان است جسم است پیاله شرابش جان است وان جام بلورین که به می اشکی است که خون دل در او پنهان است
09.B.082a	Gül-i od-rüy		Eşref	چو روی او گل خودرو نباشد چه جای گل چنین خود رو نباشد
09.B.082a	Gül-feşān		asan	ای گل بیا که از چو تویی دور مانده ایم بی روی گلفشان گللابی نشانده ایم
09.B.082b	Gül-i bādām		Niām	ز بادام تر آب گل بر انگیخت گللابی بر گل بادام من ریخت
09.B.082b	Gül-i bādām		Mu'izz	دو عارضت گل بادام و چشم بادامت عجب دو فتنه بهم دلربای و خون آشام
09.B.082b	Gül-deste		H'acū	خطت سرنامه عنوان رخت گل دسته بوستان جان است
09.B.082b	Gül-i müneşş aş		Abdü'l-vāsi	آشوب دل مرا علم کرده از مشک سیه گل نقش را
09.B.082b	Gül-nār		Nālir	وقت سحر با دوستان کردم گذر در بوستان گل نار شد در چشم من آن چهره گلنار کو
09.B.083a	Çemen		Şālir	ز رخ دور نکن زحمت آن دو زنگی که با آن چمن باغبان در بگنجد
09.B.083a	Çemen		āfi	خوش چمن است عارضت خاصه که در بهار حافظ خوش کلام شد مرغ سخن سرای تو
09.B.083a	Gül ve Lāle	20	Nālir	خط تو سبزه ای بر گل دمیده رخ تو لاله ای بر سرو رسته
09.B.083a	Lāle-berg		Abdü'l-vāsi	دو عارض پرند و دو رخ لاله برگ عقیقین لبان و بلورین ذقن
09.B.083a	Lāle-püş		Niām-ı	گلزار رخ تو لاله پوش افتادست

			Buḡārī	طوطی لبث شکر فروش افتاده ست
09.B.083a	Şükûfe		Kâtibī	گذارم دم سرد چون دیدم آن رخ که گردد ز سرما مغیر شکوفه
09.B.083b	Şükûfe		usrev	در جین شکوفه روی تو شد برون بادی که از جوانی خود بود در سرم
09.B.083b	Deste-i nesrīh	20	Kâtibī	دل سرگشته که دایم به هوای رخ تست همچو مست است که با دسته نسرین گردد
09.B.083b	Nesteren, ergavān	20	Ḥvācū	در تابم از دو سنبل هندوت کز چه شد سر بر کنار نسترن و ارغوان نهاد
09.B.083b	Ergavānī	20	Şeyḡ Saḡdī	سعدی خط سبز دوست دارد پیراهن خدّار غوانی
09.B.083b	Yāsemen, yāsemīh	20	ayālī	باور نتوان کرد که در باغ به خوبی چون عارض تو یاسمن و یا سمنی هست
09.B.083b	Berg-i süsen		alīm Süzenī	در دل نهاد عنبر و سوسن نهاده ام که اندوده شد به عنبر تر برگ سوسنش
09.B.084a	Berg-i süsen		Kucec	تا نه بینم بر سر شمشاد برگ سوسنش کی مرا باشد سر شمشاد و برگ نسترن
09.B.084a	Āftāb	20	Kemāl-i ucendī	تا رخ نبوشی کی شود از دیده اشک ما روان پنهان نگشته آفتاب اختر نمی آید برون
09.B.084a	Āftāb		Tūsī	دمی که گریه کنم روی خود به من بنمای که گاه گاه بود آفتاب در باران
09.B.084a	ur ve mäh	20	Sulḡān Aḡmed bin Üveys	روزی به سر کوی فلانم گذر افتاد ناگاه نظرم بر رخ چون ماه و خور افتاد
09.B.084a	Meh-tāb		Kemāl-i ucendī	پیش رخ از رقیب بیوشان به ذقن کز باغ میوه دزد به مهتاب می برد روی از زلف دیدن می توان کل شب مهتاب چیدن می توان
09.B.084a	Pervīh		Muḡizzī	ای دو رخ تو پروین وی دو لب تو مرجان پروینت بلای دل مرجانت شفای جان
09.B.084b	Düzd		Kemāl-i ucendī	در درون آمد خیال روی او شد عقل و هوش بود دزدی با چراغ انواع کالا برد و رفت
09.B.084b	Cān		Ḥvācū	گفتم که نقاب از رخ دلخواه بر افکن گفتا مگر آن آرزوی دیده جان است

09.B.084b	Pf̄rāye-i ʿūs̄n		ʿAṣṣār	رخش پیرایه حسن و طراوت لبش سرمایه لطف و حلاوت
09.B.084b	Tuḡrā-yı ʿūs̄n		Kātibī	روی تو طغرای حسن و زلف را مشاطه سر می برد گویا که آوردست بر طغرا قلم
09.B.084b	Levā-ı dīvān-ı ʿūs̄n		Mesūd	نقش رخ تو لوحه دیوان حسن شد نقاش صنع چون ورق گلرخان نهاد
09.B.085a	Āyine	20	Kemāl-i ʿucendī	کمال روی تو دید و ز شوق در سخن آمد شود هر آینه طوطی ز عکس آینه ناطق
09.B.085a	Āyine-i İskender		Kemāl b. Ġiyāṣ	آینه سکندر و جام جهان نمای یا قرص ماه و چشمه رخشنده خور است
09.B.085a	Cām-ı cihān- nümā		Kātibī	مرتبه سکندری دید ز عشق کاتبی که آینه رخ تو شد جام جهان نمای او
09.B.085a	Āyine-i cān		Hevāyī	رخت آینه جان است گرت باور نیست اینک آینه بگوید سخنی روی بروی
09.B.085a	Āyine-i cān		Kemāl bīn ʿAbdūl-ʿazīz	رخ تو آینه ای هست کز کمال صفاش در و معاینه بیند صورت جان را
09.B.085a	Āyine-i Ġfh		Hʿacū	روی تو و خط سبز آینه چین و زنگ لعل تو و خال لب طوطی هندوستان
09.B.085b	Āyine-reng		ʿasan	رخت آینه رنگ می بینم خط بر آینه زنگ می بنم
09.B.085b	Cām-ı ḡftī- nümā		ʿusrev	گر او هست کیخسرو جام جوی مرا جام گیتی نمای است روی
09.B.085b	Taṭte-i ʿāc		ʿasan	اگر به دیدن آثار رحمتی محتاج خطی چو مشک ترش بین به گرد تخته عاج
09.B.085b	Meydān-ı sīf		Muḥizzī	ز سیم پاک تو داری بدیع میدانی ز غالیه است دو چوگان تو در آن میدان عجب نباشد اگر گوی دل بود آنجا که سیم باشد میدان ز غالیه چوگان
09.B.085b	Meydān-ı gül		Muḥizzī	بود چوگان دو زلف و گوی زرخ گوی و چوگانش را ز میدان گل
09.B.086a	Der-i bihiṣṭ		ʿasan	رخ چون در بهشت به رو خط چه می نهی ای ظلم هشته خار منه بر در بهشت
09.B.086a	Der-i ʿuld		Kemāl-i	رخ خوب باز بگشا که قیامت است بی تو

			ucendī	چو قیامت است باید در خلد باز کردن
09.B.086a	Muḥaf-ı ūbī dīl-berī		ūsī	روی تو هست مصحف خوبی و دلبری مصحف خط سیاه تو آیتی
09.B.086a	Der-i raḥmet		Kātibī	هم رو به برقع بسته ای هم بی سخن لب را ز من درهای رحمت را چرا بر خسته حالی بسته ای
09.B.086a	Genc-i leāfet		Ḥvācū	گفتمش گنج لطافت رخ مه پیکر توست گفت خاموش که بر گنج سیه ما رانند
09.B.086a	Nuḥre-i ām		Abdū'l-vāsi	روی من چون زر پخته نبود جای ملام مستور و مستور و مستور و مستور
09.B.086a	Deryā		Muḥizzī	دریاست روی آن بت و دریا هر آینه هم در پاک زاید و هم عنبر آورد
09.B.086b	Deryā-yi melāṭ		asan	دریای ملاح است رویت خورشید در آن گذر ندارند
09.B.086b	Āşūb		Şālir	ای رخت آشوب و زلفت فتنه و چشمت بلاست دل نگر تا با کیانم آشنایی می کند
09.B.086b	Çār-sūy		usrev	زنجیر دلها موی او دلال سرها خوی او در چارسوی روی او بازار جان از هر طرف
09.B.086b	Perniyān		Muḥizzī	گر در جهان ز عشق نخواهی علم مرا بر پرنیان ز عنبر سارا رقم مکش
09.B.086b	Perend		Muḥizzī	بینی آن زلفش که چون پیچان بود بر عارضش بر پرند از غالیه بند و شکنج و چین بود
09.B.087a	Dībā		Muḥizzī	یکی دیباست روی تو که پیش او شود کاسد هر آن دیبا که از بغداد و روم و شوشتر خیزد
09.B.087a	Dībā-yı mūnaṣ		Abdū'l-vāsi	نقش است به خون جگر از هجر تو رویم تا د ورم از آن روی چو دیبای منقش
09.B.087a	Türkistān		Şey Saḍdī	غریب و سخت محبوب او فتادست به ترکستان رویش خال هندو
09.B.087a	Nīm-rūz	20	Ḥvācū	تا شبیخون برد هندوی خطت بر نیم روز ترک گردون از دل و جان بنده هندوی تست
09.B.087b	Rūm ve Āzerbeycān	20	Kemāl b. Gıyās	زلف شام و خط خطا و خال زنگ روی روم و طلعت آذربایجان
09.B.087b	Türkistān		asan	زلف و خط مردم کشش این چین گرفت و آن حبش چشم از همه خونریزتر از غمزه ترکستان

				□□□	
09.B.087b	Bütkede		Şālir	خوش بتکده است چهره مهوش تو خوش بوالعجب است طره دلکش تو	
09.B.087b	Nigār-āne-ī Çih	20	Şālir	خیال روی تو بر چشم من چو جلوه کند نگارخانه چین در نظر بدید آید	+
09.B.087b	Nigāristān		Kemāl b. Ġiyāš	زهی رویت نگارستان مانی چرا یک لحظه ات پروای مانی	
09.B.088a	Nigāristān		Şey Saḍd	کاشکی پرده برافتاد از آن منظر حسن تا همه خلق ببینند نگارستان را	
09.B.088a	Nigārin		Cām	مشو مغرور حسن خوبرویان به زلف دلکش و روی نگارین	
09.B.088a	Nigārin		Cām	کز اینها گیردت دل سال دیگر چنانکه امسال از خوبان پارین	
09.B.088a	Şāh		Kemāl-i ucend	ملک دل گیر که شاه رخت آورد خطی که به حسن از همه خوبان تو مقدم باشی	
09.B.088a	Hvān		Kemāl-i ucend	نگذاشت که خال رخ تو بنگرم آن چشم این خوان خلیل است چه تنگیست عدس را	
09.B.088a	Sīfmīh siper		Muizz	رخش سیمین سپر بینم خطش مسکین زره بر روی عجب مسکین زره باشد که از سیمین سپر خیزد	
09.B.088b	Cān - fezā		Irā	ای رخ جان فزای تو گشته خجسته فال من باز نمای رخ که شد بی تو تباه حال من	
09.B.088b	Bāmdād		asan	خط سیاه تو گرد رخ به چه ماند تماشای بامداد بر آمد	
09.B.088b	Rūz		Muizz	از کاستن زلف تو ای نوشین لب افزودن نور عارضت نیست عجب اوقات زمانه را همین است سبب بغزاید روز چون شود کاسته شب	
09.B.088b	Rūz-i iyāmet		Seyfū'd-dīh İspereng	نیست عجب گر آفتاب از رخ او سیه شود روز قیامت است در سایه زلف چون شبش	
09.B.088b	Eyyām-i bahār		Muizz	از آن کوتاه بود زلفش بر آن روی نگارینش که کوتاهی بود شب را به ایام بهار اندر	
09.B.088b	Se ergāh		Eşref	چو دید روی تو اشرف دعای جان تو گفت	

				که استجاب دعوات در سحرگاه است
09.B.089a	Murgān-i se' er		Şeyh Kemāl-i ucendī	پیش رخسار تو افزون تر از این آه کشم بیشتر ناله مرغان سحر که باشد
09.B.089a	ub - and		Niāmī	جهان روشن به روی صبح خندت فلک در سایه سرو بلندت
09.B.089a	Nūr-i çeşm		Nā'ır	جان پاک است تن تو به دل من ره یافت نور چشم است رخت در نظر من جا کرد
09.B.089a	Çeşm-i cihān		asan	روی چه پوشی توزانک بی تو جهان هیچ نیست چشم جهان روی تست مرد مک چشم خال
09.B.089a	Çeşme-i nūr		Ā'erī	شبه نور است روی دوست کو جان تازه کرد هر مسلمانی که دید آن روی ایمان تازه کرد
09.B.089b	Te'erv		Niāmī	قدش چو کشیده زاد سروی رویش چو به سرو بر تذروی
09.B.089b	ün-te'erv		Niāmī	خرمن گل ولی به قامت سرو شسته روی ولی به خون تذرو
09.B.089b	Sipeh-i rūm		H'acū	پیش از این ابر سیه بر مه شب پوش میوش بعد از این خیل حبش بر سپه روم مزن
09.B.089b	Mey		H'acū	رخسار رخشنده در برقع چو آتش در نقاب از می
09.B.090a	Sipih		Kemāl bīn Abdü'l-azīz	در سپهر رخ تو هر که نظر کرد بدید زهره و مشتری و شمس و قمر تو بر تو
09.B.090a	Çar		Mevlānā Bedr Çāç	درست گشت که بر چرخ رویت ای خورشید به وقت طلعت پروین شود دو پاره شفق
09.B.090a	Firişte		asan	گویی که هر دو دیو رقیب و فرشته اند
Onuncu bap burun hakkındadır				باب ده در صفت بینی
10.B.090a	Seyf, müserrec		Accāc	و مقله و حاجباً مزججاً و فاحماً و مرسناً مسرجاً
10.B.090b	Zenba	21	Aār	گل زنبق و لیکن ناشکفته میان یاسمین و لاله خفته
10.B.090b	Zenba		Kemāl b. Gıyās	بینی که بباد حسن همتاش نمی بینی مانند گل زنبق بر لاله نعمانست بینی خوشبوی او چون زنبق است

				ناشگفته درمیان گلشن اش
10.B.091a	Verd-i süsen		Kemāl b. Ġıyāš	بینی است یاسمین ستون یا خود الف در زیر نون یا ورد سوسن سرنگون یا بینی خوشبوی او
10.B.091a	Sehm		Āār	دو قوس بی وتر پیوسته با هم برایشان متصل سهمی دو توام
10.B.091a	Tıġ		Nām	تو گویی بینیش تیغ است از سیم که کرد آن تیغ سیبی را به دو نیم
10.B.091b	Engüşt-i Nebī (as)		Kemāl-i Fārs	انگشت احمد است که مه را دو نیم کرد یا بر میانه سپری تیغ حیدر است
10.B.091b	Sütün-i sîm		Kemāl b. Ġıyāš	یا متصل به زیر دو طاق زمردین از سیم خام بسته ستون دو پیکراست
10.B.091b	Sütün-i sîm	21	Āār	به زیر آن دو طاق عنبر آگین ید قدرت ستونی بسته از سیم
10.B.091b	Şūşe	21	Āār	کشیده بر گل نسرين ز بینی خطی در پیش لطف و نازنینی میان جزع و لعل آن گل اندام منبت شوشه ای از نقره خام
10.B.092a	Sîmîh nâyje, Nâvdân		Kemāl b. Ġıyāš	زیر طاق لاجوردی چون دو سیمین نایژه خوب خوشبو ناودانی یافتم دانی که چیست
10.B.092a	Nâyje		Kemāl b. Ġıyāš	یا توامان دو نایژه مشک و عنبرست
10.B.092a	Elîf-i sîm		Enbü'-ü şşā'	مابین دو عین راست از نون تا میم بینی الف کشیده بر روی از سیم
On birinci bap a hakkındadır				باب یازدهم در صفت خط
11.B.092b	Nebât	24	asan	انبت الله نباتاً حسناً گفت و گذشت حضر آن دم که به گرد شکر سبزه دمید
11.B.092b	Reyân	23	Kâtib	وجود خشک من از نقش سبزه خط تست چو آن سفال که آرد کسی درو ریحان
11.B.092b	Benefşe		Ebū Hilāl	رَعَمَ الْبَنَفْسُ أَنَّهُ كِعْدَارُهُ حُسْنًا فَسَلُّوا مِن قَفَاهُ لِسَانَهُ
11.B.092b	Nîlûfer		H'acû	بر گل خود روی رویت که آب روی حسن اوست سبزه سیراب را بنگر چو نیلوفر در آب

11.B.093a	Sünbül		Kemāl-i ucendī	صنما در خط سنبل مه تابان داری بر سر شاخ صنوبر گل خندان داری
11.B.093a	Sūsen		Abdū'l-vāsi	ای بر رخ تو سوسن آزاد شگفته وی در بر تو آهن پولاد نهفته
11.B.093a	Sūsen		Nā'āmī	هنوزش کرد گل نارسته شمشاد نارسته گل نارسته شمشاد
11.B.093a	Ġurāb	25	Nā'īr	گرد لب لعل خط کشیده شکر همه با غراب داده
11.B.093a	Ef'ī		Bedr	ترا نبات از آن رسته شد به گرد شکر که بر کنار ه لاله زمردین افعی است
11.B.093b	Misk	24	asan	خط کشیدی و من شدم ع راستی عشق و مسک پنهان نیست
11.B.093b	Abfī		ayālī	بر قمر قاعده زلف تو مسک افشانیست در شکر شیوه خط تو عبیر آموزیست
11.B.093b	Ġāliye		Sūzenī	ترک من مهر و وفا سیرت و آیین نکند تا که بر برگ گل از غالیه آیین نکند
11.B.093b	Unvān		H'acū	سرنامه نامه جمالیست سرنامه نامه جمالیست
11.B.093b	Āyet		ūsī	روی تو هست مصحف خوبی و دلبری در شان حسن خط سیاه تو آیتی
11.B.094a	Āyet-i ūsn		Kemāl-i ucendī	خطت مثال حسن شد با آنکه خوش می خوانمش لال مسکین یک دو جا نقطه بنه تفهیم را
11.B.094a	Berāt		H'acū	اگر چه در خور است آن خط و لیکن خطا کردست که آن بر خور نوشته است براتی بر شه خاور نوشته است عنبرین زلفت که بر کافور می بندد نقاب بل خط تو بر یاقوت می آرد برات
11.B.094a	Küfr		H'acū	خط بر رخ زیبای تو کفر است بر اسلام رخسار و سر زلف تو شرع است و مناهی
11.B.094a	Tev'ī		Kemāl b. Ġıyāsī	مشهور جهان شد که به صد وجه محقق در غایت خوبی غیر از خط توقیع تو مذ

				بر لاله و ریحان	
11.B.094b	Teṽ 𐭠𐭣		Şālir	شد خط تو توقیع سلاطین از آن روی سرخ است و توکلت علی الله معینش	
11.B.094b	Teṽ 𐭠𐭣		Ḥṿācū	آیت حسن است یا توقیع ملک دلبری یا به خون ما خطی یا خط مشک آسای او	
11.B.094b	𐭠 irāz		Şālir	غبار مشک بر سوسن فشاندی طراز لاله از عنبر کشیدی	
11.B.094b	𐭠A𐭠 reb		𐭠 asan	آن ترک خط آورده که ماه است به عقرب روزی که کمر بست که خورشید به جوزاست	
11.B.094b	Hāle	23	Edīb 𐭠 ābir	در دورخط تو هاله انداخت سپر تا دایره خط تو بر ماه کشیده	+
11.B.094b	Dāyire	23	Şeỹ Saḏdī	به گرد نقطه سرخت عذار سبز چنان که نیم دایره ای بر کشند زنگاری	
11.B.094b	𐭠 avs-i 𐭠 uza		Şālir	به گرد خرمن مه آن خط سبز ز صد قوس قزح خوشتر کشیدی	
11.B.095a	𐭠 īf	24	Sūzenī	سرو سیمین طرف ماه منیر تیره کرد از خط شب‌رنگ چو قیر	
11.B.095a	Leyl		Cāmī	یار خطی که بر عذار نوشت تولج اللیل فی النهار نوشت	
11.B.095a	𐭠 ılā		Kemāl bīn Ġıyās	زلف شام و خط خطا و خال زنگ روی روم و طلعت آذربایجان	
11.B.095a	Fīstī 𐭠 ī	23	Kemāl-i İfēhāni	تا خط فستقی ترا دید بر شکر پسته زبان به طعنه نهادست در شکر	
11.B.095a	Mīfhā	23	Bedr	نبات سبز چو بر سکر تو پیدا شد عقیق ساده تو در پناه مینا شد	
11.B.095b	Zıberced		Sūzenī	زسیلت کاه و دندان و لب او نشان در و مر 𐭠 𐭠 𐭠 𐭠	
11.B.095b	𐭠 ufl-i zümürüd		𐭠 asan	آن خط سبز هیچ دانی چیست که دمید از عقیق در پوشت 𐭠 𐭠 𐭠 𐭠 𐭠 𐭠 𐭠 𐭠 قفل بر درج لعل خاموش	
11.B.095b	𐭠 afl-i zümürüd		Bedr	بر درج لعل قفل زمرّد پدید کرد یعنی نبات رسته شد از تنگ شکرش	

11.B.095b	Zümürüd	23	Ḥvācū	رخ منور و خال سیاه آتش و هندو خط معنبر و زلف کجبت زمرد و افعی	
11.B.095b	Nūr-i ۱ ızr		Āerī	یا نور خضر خط تو یا سایه روح است یا سبزه خلد است که پیرایه روح است	
11.B.095b	Libās-ı ۱ ızr		Şālir	تا لباس خضر می پوشد لببت من ز لطفش چون مسیحا زنده ام	
11.B.096a	۱ ızr	25	Cāmī	خضر را خواهی ببینی بر لب آب حیات خط سبزه رنگ بین گرد لب میگون او	
11.B.096a	Reyān	24	Ḥvācū	ریحان خط سیاه شیرین پیراهن شکرش نبات است	
11.B.096a	۱ ızr		Ḥvācū	خضر است مگر که سبز پوش است بر گوشه چشمه حیات است	
11.B.096a	Fitne		asan	مشو غره چنین بر خوبی خویش خطت فتنه است و آنکه بر بناگوش	
11.B.096b	Taḥvīl		Ḥvācū	نسخه ای از پی تعویذ دل سوختگان از سواد خط آن لاله عذار آوردند تعویذ دل نوشته که خط مسلسل است شکر به می سرشته که یاقوت احمر است	
11.B.096b	Nes , şülüs, tevīl	23	Kātībī	خط غبار لببت نسخ گشت و می ترسم که ناگهان شود آن نسخ ثلث و توقیعات	+
11.B.096b	Lām	23	İmād-ı urūfī	خط تو که در شان رخت ۱۱۱۱ لا میست که بر آیت رحمت دال است	+
11.B.096b	Nūn		Enverī	جرعه جام لببت پرده عیسی درید نقطه نون خطت خامه آزر بشکست	
11.B.097a	Ġubār	23	Şālir	خط تو غبارست زنخدان تو به به باشد اگر گرد ز نخ پاک کنی	
11.B.097a	Ġubār		Kemāl-ı ucendī	بر آن آب عارض خط نازک او غباریست بر خاطر ما نشسته	
11.B.097a	Silsile		Nūrī	خط است گرد عارض آن ترک دلستان یا سلسله است ریخته بر طرف گلستان	
11.B.097b	Müselsel		Kātībī	یک موی من مبدا در حشری سلاسل مویی اگر به پیچم سر زان خط مسلسل	
11.B.097b	Müselsel		Nāır	عکس خط مسلسل در آب چشم ما جوی	

				زیرا که سبزه نو بر چشمه خوشتر آید
11.B.097b	Eşkāl-i muḥammā	asan		خط خوب تو سطری از خط حسن عقل کی داند این معما را اشکال معما به شب تار که داند
11.B.098a	Fetvā	usrev		نه بر رویت خط است ای آیت حسن که هست آن فتوی نا مهربانی
11.B.098a	Atā-nāme	Selmān		من غلام هند وی آن سرو آزادم که او بر سمن بنوشت خطی از پی تحریر ما
11.B.098b	ılısm	Eşref		خط بر لیش حروف طلسمات ساحریست پیداست صد فسون نهان از دمیدنش
11.B.098b	ılısm	Nār		خامه قدرت طلسمی بهر دفع زخم چشم از سواد مسک بر یاقوت احمر می کشد
11.B.098b	Taṣṭīf	Hācū		یانی دعایی از پی تعویذ زخم چشم عقیق چو شکر نوشته اند
11.B.098b	erez-i ilāhī	Nār		خطت حرز الهی می نماید مثال پادشاهی می نماید
11.B.098b	aṣfī	İsimsiz		نَبَتُ الْبَنَفْسِ فِي حَوَالِي حَدِّهِ فَسَقِيئُهُ بِدُمُوعِي الْمَهْرَاقِ كَتَبَ الزَّمَانُ بِخَطِّ فِي حَدِّهِ هَذَا جَزَاءُ مُعَذِّبِ الْمُشَاقِّ
11.B.099a	aṣfī	Kemāl-i ucendī		به لوح عارض تو آن خط سیه گویی کشیده خامه قدرت که البیاض صحیح
11.B.099a	aṣfī	Şey Saḍdī		سر می نهند پیش خطت عارفان پارس شعری مگر ز گفته سعدی نوشته ای
11.B.099a	İsm-i am	Cāmī		لبت مهر سلیمان است بر وی اسم اعظم خط اجازت ده خدا را تا ببوسم بهر تعظیمش
11.B.099a	Fihrist	Kemāl-i İfehāni		مگر فهرست نیکوییست آن خط که بی پرگار و بی مسطر کشیدی
11.B.099a	Dībāce	Hācū		سواد خط تو دیباجه صحیفه دل هلال ابروی تو طاق منظر دیده
11.B.099b	Şurū	Hācū		

11.B.100a	Libās-i Āl-i Abbās	25	Bezrekī	سلطان رخت لباس عباسی را پوشید مگر سر خلافت دارد	+
11.B.100a	Muḥ zīr-ī ālim		asan	آن خط خونریز بر رخسار خویش گویا محضر ظالم به پیش پادشاه عادل است	
11.B.100a	Muḥ zīr		Kemāl b. Ġiyās	رخت به خون دل من همی نماید خط مگر ز محکمه عشق محضر آوردی	
11.B.100a	Mektūb-i selāḥ		asan	خط خوب تو به مکتوب سلاطین ماند که به انگشتریش مهر کند دست دبیر	
11.B.100b	Hilāl		asan	چه خوش عید است اوکش از شب قدر هلالی بر مه تابان نبشتند	
11.B.100b	Hilāl		Šālir	مه اندر خط زر شکست شد که از مشک هلالی برکنار خور کشیدی	
11.B.100b	Hilāl-i münāsif		Kemāl-i Iḥfehāni	هلال منخسف ار ممکن است آن خط تست که کرد ناگه با جرم آفتاب قران	
11.B.101a	Nesrīḥ		Muḥizzī	من داشتم چو سنبل موی از سر سیاهی تو داشتی چو نسرين آن عارض نگارین آن خط ترا شد اکنون نسرين چو رنگ سنبل م مرا شد اکنون سنبل به رنگ نسرين	
11.B.101b	Ehremen		Nāḥir	به گرد خاتم علت خط پیروزه پیدا شد چرا باید که آن خاتم به دست اهرمن باشد	
11.B.101b	Micmere-dār		Bisāḥ	دار دو خلیفه مجمره دار خط خوش در دار حسن روی تو دوران برآمدن	
11.B.101b	Müşk	24	Šāhī	خطت بر لاله تر مشک چین ریخت بنفشه بر کنار یاسمین ریخت	
11.B.101b	Perde		Kemāl b. Abdūl-azīz	چو بست خط تو از مسک بر شکر پرده مشو چو پرد گیان بیش از این تو در پرده	
11.B.101b	Müşkīḥ	24	Ḥvācū	هر نفس کز خط مشکین تو رانم نفسی از لبم رایحه عنبر سارا بشنو	
11.B.102a	Gird-i misk		Unḥurī	گاه بر ماه دو هفته گرد مسک آری بدید گاه مر خورشید را در غالبه پنهان کنی	
11.B.102a	Müşkīḥ		ūsī	من سر گشته و مشکین به خط مشک سای او عجایب حالتی دارم نمی دانم چه حال است این	
11.B.102a	Nāfe		Kātibī	ای رفته به باد از هوس موی تو سرها	

				وی خون شده از نافه خط تو جگرها
11.B.102a	Şeb		asan	خط سیاه تو گرد رخ به چه ماند شب به تماشای بامداد بر آمد
11.B.102a	Şām		Seyf-i İspereng	خط تو که دیباچه قانون جمال است از شام خیالی است کشیده به سحر بر
11.B.102a	Düzd		Kātib	آتشم در جگر و خال و خطت در پی جان خانه می سوزد و دزدان به کمین از هر سو
11.B.102b	Lālā	24	Zahīr-i Fāryāb	آمد خط سیاه به لالایی رخت وین نیز منصب است که لالاش عنبر است
11.B.102b	Hīndūstān, ۱۰۰۰		Hvācū	رخش ماه است یا خورشید شب پوش خطت طوطیست یا هندوستان است
11.B.102b	۱۰۰۰	23	Seyf-i İspereng	خط تو طوطی ست شیرین کار که شکر زیر بال و پر دارد
11.B.102b	۱۰۰۰		Abdül-aziz	زمردین پر و بال است طوطی خط تو که شکر از لب لعنت گرفت در منقار
11.B.102b	۱۰۰۰		Kātib	خیال خط توام در درون پر پیکان چه طوطی ست که باشد در آهنین قفسی
11.B.102b	Per-i ۱۰۰۰		Hvācū	دلبرم را پر طوطی بر شکر خواهد فتاد مرغ جان را آتشی در بال و پر خواهد فتاد
11.B.102b	Per-i lāvūs		usrev	خط سبز از پر طاووس می سازد مگس رانت گذارش تا مگس راند که در لب انگبین داری
11.B.103a	Dām		Cām	چه دام بود که بر رخ نهادی از خط مسکین که آهوان خطا را اسیر دام تو یابم
11.B.103a	Dām		Sūzen	خال و خط تو دام و دانه من لب و چشم تو خصم و یاور من
11.B.103a	Abf-āmiz		ayāl	بر قمر قاعده زلف تو مسک افشانی است در شکر شیوه خط تو عبیر آمیزی است
11.B.103a	Şehinşeh-i mülk-i abeş		Şālir	شاهنشاه ملک حبش از جانب شام لشکر بکشید و نیم روزت بگرفت
11.B.103a	Leşker		Kātib	گر نمی بندند عهد از بهر قتل کاتبی لکشر خطت به یکدیگر چرا دادند دست
11.B.103b	Şi ne-i zeng		asan	آن بنفشه که خط خطاب وی است شحنه زنگ برختن بد نیست

11.B.103b	Zeng		asan	سلطان جمالش را از خط رخ رنگین هم زنگ به جنگ آمد هم روم مسلمان شد
11.B.103b	Dāye-i zengī		asan	خطت بر لب چو زنگی دایه ای بین گرفته شیر خواران را در آغوش
11.B.103b	Dil-ferīb		Hvācū	شب مٹا که بر خور نبشته اند آیا چه دلفریب و چه درخور نبشته اند
11.B.103b	Merdüm- keş		asan	زلف و خط مردم کشش این چنین گرفت آن حبش چشم از همه خونریزتر از غمزه ترکستان چشم
11.B.103b	Sir-piše		asan	زان خط سحر پیشه یک افسون کاربند بفرست تا ببندم چشم رقیب را
11.B.104a	Cān		Kātībī	مردمان را دل و جان است خط مشکینش متراش آن خط و جان دل خلقی مخراش
11.B.104a	Cān		ūsī	د تو هوش جهانی به چابکی بر بود خط تو توبه خلقی به دلبری بشکست
11.B.104a	Dilber		Hvācū	فرب آمیز خالی بر زرخدان بلا آموز خطی بر بناگوش
11.B.104a	ūn-rīz		asan	آن خط خونریز بر رخسار خویش گویا محضر ظالم به پیش پادشاه عادل
11.B.104a	Jengār		Hvācū	آینه رخسار تو زنگار بر آورد از بس که بر آورد دل سوختگان آه
11.B.104a	Jengār		Muizzī	بر عارض سمین و لب لعل تو بینم چون سبزه و ژنگار خط سبز بدیدار از سیم که دیده است برون آمده سبزه بر لعل که دیده است برون آمده ژنگار
11.B.104b	Jengār		Kemāl-i ucendī	رخت به چشم ز خط چون نگیردش ژنگار کسی که آینه جایی نهد که نم دارد
11.B.104b	Jengār		Cāmī	نقش نکوتر از خط ژنگاریت نه بست کلک قضا که زد رقم این لوح لاجورد
11.B.104b	Jengār		Hvācū	ترا که طره مشکین و خط ژنگاری است چه غم ز چهره زرد و سرشک گلناری است

11.B.104b	Jengār-gūn		Ḥṡācū	خط ژنگارگون آن بت چین را هر که مشک تاتار گفت خطا کرد	
11.B.104b	Jengār-gūn		Kemāl-i İfēhānī	ز عکس این خط ژنگارگون و آن لب لعل مراسست دل چو دل پسته لعل ژنگاری	
11.B.104b	Jengār-gūne		āsan	به دفع چشم بد کرد لب لعل یکی خطی بکش ژنگارگونه	
11.B.104b	Jeng		Cāmī	خط بر آینه رخس زنگیست که دل و دیده را از دوست جلا	
11.B.105a	Āsmān-gūn		āsan	عذر دلها خواست اندر دور او آسمانگون آن خط دلخواه او ماه دیدی که بر کنار آسمان اسمان بین بر کران ماه او	
11.B.105a	Āsmānī	22	Ḥṡācū	زهی رویت گل باغ بهشتی خط سبزت مثال آسمانی	
11.B.105a	Āsmānī	22	Muḥizzī	آسمانی گشت تا عاشق به جان منت پذیر آید قضای آسمانی را	+
11.B.105b	Lāle-i kebūd		uḡbī	در دایره روی گلنار آن سمن بر آن خط لاجوردی چون لاله کیود است	
11.B.106a	Dūd	24	Cāmī	شد خیال آن خط از دل و آن رخ مهوش بماند دود زود از خانه بیرون رفت لیک آتش بماند	
11.B.106a	Dūd		Ḥṡācū	خط مسکین که نبات است به گرد شکرت تا چه دود است که در آتش روی تو رسیده	
11.B.106a	Dūd		ūsī	نیره شد چشم طوسی از خط او چشم را بترکی رسد از دود	
11.B.106a	Çenber		āsan	گفتمش سر می نهم بد گفت سر در چنبر سودا مکش	
11.B.106a	Zerre		Muḥizzī	خط بر رخ او گویی بر ماه زره دارد دل در بر او گویی در سیم حجر دارد	
11.B.106a	Pür-şeken		Seyf-i İsperengī	لب جوی از سبزه شد چون خط بتان پرشکن	
11.B.106b	Pfāye-i rū		Āerī	یا نور خضر خط تو یا سایه روح است یا سبزه خلد است که پیرایه روح است	
11.B.106b	Sāye-i ebrū		Şālir	با دلبر خویش گفتم ای ساده شکر	

				سبلت ز لبث دمید چون عنبر تر گفتا که نه سبلت است نیکو بنگر بر پشت لبم سایه ابرو است
11.B.106b	Mūr		Kemāl-i İfēhāni	مور خط بر شکرت ساکن و من همچو مگس می زخم در هوشش دست ز افغان بر سر
11.B.107a	Mūr		Fettā ī	صبا به سبزه خط تو بگذرد بی روز خنک کسی کی نیاززد زیر پایش مور
11.B.107a	Mūr		Kemāl-i ucendī	گویا مور سلیمان است خط گرد لیش که آن چنان گستاخ بر بالای خاتم می رود
11.B.107a	Mūr		Bedr	تتم در دیده مردم چو مور زرد در جنبش خطت بر لاله چون ماری سیه بر آتشی پیچان ای بت ماه خد و مار خط و موی میان چند آخر به یکی موی کشی بار گ
11.B.107a	Mūrçe		Muizzī	یا عنبر است حل شده بر برگ نسترن یا مورچه است صف شده بر گرد ارغوان
11.B.107a	Mūrçe		İsimsiz	گرد شکرت مورچه ره خواهد کرد بر لاله رخت تکیه گه خواهد کرد
11.B.107b	Mūr		Enverī	خط تو بر لب تو چو بر شیرپای مور زلف تو بر رخ تو چو بر مه پرغراب
11.B.107b	Nāme		Hvācū	از خضر نامه ای به لب چشمه حیات گویی مخرزان سکندر نبشته اند
11.B.107b	Nāme-i sīyeh		Kemāl-i ucendī	قیامت است به خوی رخت که در وی خط به جرم خیره کشی نامه سیه
11.B.107b	Ma abbet-nāme		asan	خطی کز مشک بر مرجان نبشتند محبت نامه ای بر جان نبشتند
11.B.108a	Nāme-i necāt		Hvācū	سرنامه نامه جمالیست
11.B.108a	Şeb-i miṛrāc		asan	شب معراج من از خط خوش ساقی بود قاب قوسین هم از ابروی دلدار مرا
11.B.108a	Sevād		Hvācū	هر شبی دفتر نویسان ورق پرداز شام از سواد خط سبزت نسخه سودا برند
11.B.108a	Dāğ		Kemāl-i ucendī	بر رخت آن همه داغ از خط و خال دود دل سوخته افکار است

11.B.108a	uğrā	25	Enverī	همه تو تیغها را کرد باطل لبش از مسک چون طغرا بر آورد
11.B.108a	uğrā		Cāmī	منشور دولتی که ز عشقم میسر است طغرای آن خط است که بر دور ساغر است
11.B.108b	Temgā		Ḥvācū	یا از پی معیشت سلطان زنگبار تمغای هند بر شه خاور نبشته
11.B.108b	Mīṣāl-i pādšāhī		Nāīr	خطت حرز الهی می نماید مثال پادشاهی می نماید
11.B.108b	Naṣ-ı nıgīn		Kemāl-i ucendī	خط کرد به گرد لب لطف دهنش پیدا انگشت نما خاتم از نقش نگین باشد
11.B.108b	Nev-bahār		asan	ر از روی گل در بهار خط تو به رو نوبهار خوشی
11.B.108b	Bahār		usrev	گلعداری که خار دل است خط ریحانیش بهار دل است
11.B.108b	Benefş	24	asan	هر یک گلی زباغ رخت هست صد بهار اول همان بنفشه که در یاسمین توست
11.B.109a	Benefşesitān		Muīzzī	اگر به باغ درون لاله و بنفشه نماند رخ تو لاله ستان است و خط بنفشه ستان
11.B.109a	Benefşe-reng		Kemāl b. Ġıyāsī	خطی بنفشه رنگت برگرد گل دمیده دل هر زمان گل نو از آن بنفشه چیده
11.B.109a	Ser-sebz		Ḥvācū	ای سبزه دمانیده به گرد قمر از موی سر سبزی خط سیهت سربسر از موی
11.B.109a	Ser-sebz		Kemāl-i ucendī	باش کو بر خط تو دیده گریان کمال بر سر سبزه بود آب روان دریایست
11.B.109a	Sebz	22	Selmān	شاهد آن نیست که دارد خط سبز و لب لعل شاهد آن است که این دارد و آنی دارد
11.B.109b	Berg-i ney-sebz		Sūzenī	ز نسرين لب لعل شکر سرشته او خطی چو برگ نی سبز نو دمید امسال
11.B.109b	Berg-i süsen		Kemāl b. Abdü'l-azīz	تویی که چون خط سبز تو برگ سوسن نیست
11.B.109b	Berg-i nīlūfer		Ḥvācū	ای خط سبزی تو همچون برگ نیلوفر در آب قند مصر از شوق یاقوت تو چون شکر در آب
11.B.109b	Mihr-giyāh	22	Kemāl-i	خط چو دمید بر رخس مهر دلم زیاده شد

			ucendī	نام خطش از آن سبب مهر گیاه کرده ام	
11.B.110a	Giyāh		İsimsiz	به مرغزار جمال تو آهوی جان را ز خط و خدّ تو هم آب و هم گیاه بس است	
11.B.110a	Şimşād		Nāāmī	هنوزش گرد گلها رسته شمشاد شادمانی و شادمانی و شادمانی و شادمانی	
11.B.110a	Şimşād		usrev	غلام ارمنی صد سرو آزاد هنوز از لاله شان نارسته شمشاد	
11.B.110a	Şimşād		Bedr	ای شام سر زلف تو بر مه شده سرکش شمشاد خطت را گل سوری شده مغرش	
11.B.110a	Şimşād		Muizzī	او نگارد بر بقم شمشاد تر هر ساعتی من بیارم هر زمان بر زعفران آب بقم	
11.B.110b	Dīvār-ı benefşe		Kātībī	گلزار جمالش که شده یار بنفشه باغیست زمینش گل و دیوار بنفشه	
11.B.110b	Şeb-nem, jāle		Āār	نشسته شبنمش بر برگ لاله فتاده بر گل سوریش ژاله	
11.B.110b	Benefşe		Āār	خطی از مشک بر سوسن کشیده بنفشه بر گل سوری دمیده	
11.B.110b	ār		Sūzenī	پیش ازین هزار نوا کنون ز خار خطش می زنم هزار آوخ	
11.B.110b	ār		Şālir	ریش آمد و ریش کرد جان و جگرت آسود دلم ز خوی بیداد گرت گلزار رخت خار گرفته است چنانکه جز خار کنی نماند کار دگرت	
11.B.111a	Rūz-nāme		H'acū	و ام روزنامه دیده خیال چشم توام یار غار مردم چشم	
11.B.111a	Tamām-ı üsn	25	ālīl	اهل معنی را اگر صورت نبستی خط تو صورتی بودی رخت از روی معنی ناتمام	+
11.B.111a	Tamām-ı üsn	25	Şey Sa'dī	چشم کوتاه نظران بر ورق روی نگار خط همی ببند و عارف قلم صنع خدا	+
On ikinci bap ben hakkındadır				باب دوازدهم در صفت خال	
12.B.111b	Noāa	28	Āār	طیّط نقطه خالت چرخ سرگردان چو پرگاری بود	

12.B.111b	Noḥa		ʿAbdūʿl-vāsi	همچو نون است زلف بر رخ تو خال مسکین تو چو نقطه نو
12.B.111b	Noḥa		Cāmī	زیر لب نقطه بود رسم چرا نقطه خال تو بالای لب است
12.B.111b	Noḥa-i kāfir		Āʿerī	نقطه خال سیه بر گوشه ابروی تو نقطه کافر است کان بر گوشه محراب زد
12.B.111b	Āyet-i ʿūsn		Kemāl-i ucendī	نقطه خال و خطت آیت حسن اند و جمال یک یک این آیات را آن روی زیبا جامع است
12.B.111b	ʿAbfī		Kemāl-i ucendī	مجلس معطر است به آن وقت ما خوش است کز خال روی یار عبیری بر آتش است
12.B.112a	ʿŪd		Kemāl-i ucendī	به سر تربت مجنون چو بسوزید عبیر شکر و عود ز خال و لب لیلی طلبید گر نخواهد عود پیش زلف و خالت عطر سوز چرب می باید نخستین آنگهی سوزاندنش
12.B.112a	ʿalre-i ḡāliye		ʿalīb-i Herī	بر چشم تو آن خال تو ای خور نژاد دانی ز چه افتاد و که آن را بنهاد ؟ آن غالیه که ابروی تو بنگاشته اند یک قطره فرو چکید و بر چشم فتاد
12.B.112a	Lāden		Kemāl b. Ġıyās	نقش خال او ببین ای نکته دان نقطه ها بر برگ گل از لادنش
12.B.112a	Fülfül		Kemāl b. Ġıyās	یا فلفلی بر آزاری یا خود مگس بر شگری یا بر رخ خود اختری یا خال چون هندوی او
12.B.112a	ʿabeşī	27	usrev	روشن شده از رخت که خال حبشیت در مملکت ختن غریب افتادست
12.B.112b	Bilāl		Kātībī	وی شام صلاهی خوش قد تو بزد خال گفتی که بلال حبشی بود به قامت
12.B.112b	Bilāl		Ḥʿacū	بر روی تو خال حبشی هر که ببیند گوید که مگر خازن فردوس بلال است
12.B.112b	Türk		asan	بر تخت خال تو خونهای خلق در عجبم ز هندویی که چنین ترکی از کجا آموخت
12.B.112b	ʿAdes		Cāmī	گر جمالت ز خال ساده فتاد عدسی گم شمر ز خوان خلی
12.B.112b	ʿAdes		Kemāl-i	صلای دعوت خوبی بزن که هست امروزی

			ucendī	خط تو سبزی خوان خلیل و خال عدس	
12.B.112b	Zāg	28	Šālir	آن خال که بنده بر رخت می بیند زاغیست که جز بر گل تر ننشیند	
12.B.113a	īfl		asan	خال تو بر زرخ چه تکیه کن طفل نزدیک چه چرا خیزد	
12.B.113a	īfl		Bedr	به چشم دانه مشک سیاه خال رخس اگر چه طفل حبش در بر گلستان است	
12.B.113a	Kevkeb-i münāsif		Šālir	ما بین دو ابروی تو آن نقطه خال چون کوکب منخسف میان دو هلال	
12.B.113b	acerü'î-esved	26	Ḥ'acū	ای کعبه روی چو مهت قبله عالم خالت حبرالا سود و لب چشمه زمزم	
12.B.113b	acerü'î-esved		Nālir	حبرالا سود خال تو مگر بوسه دهم بسته شد سوی حریم حرمت احرام	
12.B.113b	Ġazāl		Cāmī	می بینم از زلف دو تا بر طرف رویش خال را افتاده در چین و خطا مسکین غزالی از حبش	
12.B.113b	Beyda		Kemāl-i ucendī	بیدق خال تو نرانده هنوز طره کژ باز دو رخ برد مفت	
12.B.114a	Süveydā-yı alb		Kemāl b. Ġıyāş	صورت داغ است یا نقش سوید ای دل است یا نشان دارد او فتنه آخر	
12.B.114a	Hārūt	27	Kemāl-i İfehāni	زلف تو بر بناگوش شعبان و درست موسی خال تو بر زرخدان هاروت و چاه بابل	+
12.B.114a	āl-i aşī		Šālir	خال من است خال تو زان شد سیاه دل اشک من است لعل تو زان گشت آبگون	
12.B.114b	Sırr-ı ilāhī		Kemāl-i ucendī	آن لب نه زلال است که خمرست بهشتی آن نقطه نه خال است که سریست الهی	
12.B.114b	Sırr-ı ilāhī	28	ālīl	اسرر تو عشاق تو داند که ماهی آن خال سیه نیست که سریست الهی	+
12.B.114b	alre-i alrān		Kemāl b. Ġıyāş	خالی که بر آن عارض از غالیه یک نقطه است یا مردمک دیده یا قطره قطران است	
12.B.114b	Hindūstān		āl ānī	ای لب و خالت به هم طوطی و هندوستان پیش خیالت منم هندوی جان بر متان	
12.B.115a	Hindū	28	Kemāl-i ucendī	پیش رویت هندواند آن همه خال سیاه هندوان بنگر بناگوش و عذار و بر سپید	

12.B.115a	Hindū-i Āfitāb-perest		asan	خال بر آن رخ جهان افروز هندوی آمد آفتاب پرست
12.B.115a	Hindū- peyker		asan	از جور چشم کافرت گشتم چو خالی بر درت وان خال هندو پیکرت در ترک و تازی همچنان
12.B.115a	Hindū-i beççe		Şālir	آن خال بر آن عارض خوبش گویی هندویچه بر هنه گل می چیند
12.B.115a	Hindū-i kemān-keş		asan	خالی کی زیر ابروی او دیدی ای حسن آن هندوی کمانکش او در کمین توست
12.B.115a	Büt-perest		Hvācū	هنوزت خال هندو بیت هنوزت چشم جادو مست خواب است
12.B.115b	Dāğ		Kemāl-i ucendī	آن رخ کشیده دامی گرد قمر که زلف است و آن لب نهاده داغی بر جان ما که خال است
12.B.115b	Dāğ		Şāhī	خیال خال تو آسایش دل است از آنکه به داغ تازه مرا وا کنند ریش کنین
12.B.115b	Zengī	28	Hvācū	زلف هندوی تو چینی و ترا رومی روی چشم ترک تو خطایی و ترا زنگی خال
12.B.115b	Zengī-beççe		Şālir	آن خال که بنده بر رخت می ببند زاغی ست که جز بر گل پر بنشیند نی نی غلطم که در گلستان رخت زنگی بچه بر هنه گل می چیند
12.B.115b	Zengī-beççe		Hvācū	همچو زنگی بچه خال تو گردم مقبل گر شوم بر لب یاقوت تو پیروز امشب
12.B.116a	usrev-i uten		Kemāl b. Gıyāsī	یا در سواد ترک غلام حبش نژاد یا زنگی که پادشه روم و خاور است یا خسرو ختن که بلاد خطا گرفت یا هندویی که عرصه چینش مسخر است
12.B.116a	ānī-ī çfīh		Kemāl b. Gıyāsī	آن یکی خاقان چین شد این یکی دلال دل از غم آن الحذر از غصه این الامان
12.B.116b	Şeb-i ıyd		Kātībī	ای به رخ عید جهان چون چراغ شمع می سوزند در شبهای عید
12.B.116b	Şeb-i dūd		Kemāl-i ucendī	دانه خال به بالای لب دانی چیست زین دل سوخته دودی است که بر بالا رفت

12.B.116b	Tūde-i küfr		Bedr	مگر که قطره آبی بر آتش افتادست مگر که توده کفری میان ایمان است
12.B.116b	Meges	27	Kātībī	غم ندارم چون خیال خالت آمد در درون شاد باشد عنکبوتی کو مگس در دام یافت
12.B.116b	Meges		ūsī	پوشید یار خال خود از آه زاهدان آری ز باد سرد نهان می شود مگس
12.B.117a	Mūr ve Meges		Kemāl b. Ġıyāsī	آن یکی چون مور شد ملک سلیمان در نگین و آن یکی همچون مگس کان شکر کرده مکان
12.B.117a	Nūr-ı dīde		Nāīr	آن خال روشن تو که چون نور دیده است خالیست کز سیاهی چشم چکیده است
12.B.117a	Merdüm-i çeşm		Kemāl b. Ġıyāsī	خال تو یا مردم چشم است یا مسک ختن حال من یا مقبل مقبول یا هندوست آن
12.B.117a	Nūr-ı çeşm		Kemāl b. Ġıyāsī	آن یکی هست از لطافت قوت قلب و نور چشم وین یکی گشت از ملاحیت راحت روح روان
12.B.117b	Merdüm-i dīde		Bedr	زنگی خال روی تو مردم دیده من است آب زیاده می شود روی به رویم از نهی
12.B.117b	Merdüm-i dīde		Şemsü'd-dīh-i Serāyī	رنگورک چشم ماست خالت یا رب کز عین سواد مردم دیده افتاد
12.B.117b	Düzd		Kātībī	خال تو برد دین و دلم می کشد مرا گذشت چو دزد آشنا بود
12.B.117b	Nāfe		Hvācū	خالش که فتاده است بر گوشه چشم آهوش مگر نافه مسک افکنده است
12.B.118a	Sitāre-i girifte		Şālir	و آن خال سیاه بر رخت پنداری در پیکر مه ستاره بگرفته است
12.B.118a	Fülfül	28	Kemāl b. Ġıyāsī	یا فلفلی بر آزی یا خود مگس بر شگری یا بر رخ خود اختری یا خال چون هندوی او
12.B.118a	Anber-efşān		Nāmī	چشمی از خال نامسلمان تر
12.B.118a	Ġāret-nāk		asan	ای خال هندو پیکرت از ترک غارت ناک تر ز هندستان گهی ترکی ز تو چالاک تر
12.B.118b	Sitemkār		Laīlī	خال هندوی تو بنیاد ستمکاری کرد نگذارش که چو آن غمزه ستمکار شود
12.B.118b	Mühr		Şālir	خالیست سیه بر آن لبان یارم

				مهریست ز مسک بر شکر پندارم گر شاه حبش به جان دهد زنهارم من بشکنم آن مهر و شکر بر دارم
12.B.118b	Mühre		Ḥṡācū	به بوی خال تو جانم اسیر زلف تو شد برای مهره کسی جان فدای مار کند ؟
12.B.118b	Mühre-bāz		Ḥṡācū	لفل فکنده است در آتش به نام ما آن خال هند وی سیه مهره باز باز
12.B.118b	Mühr		Nīlāmī	شبه خال بر عقیق لبش مهر زنگی نهاده بر رطبش
12.B.119a	Gūy		Kemāl b. Ġıyās	چون دو گو بر عرصه میدان حسن افتاده اند تا برند از دلربایی گوی دلها را بدان
12.B.119a	Dāne	28	Kemāl-i ucendī	دارم هوس خالش گوید به آن لبها من خاکم او دانه با من بسپارندش
12.B.119a	Dāne		Kātībī	جان ندارد زندگی بی نقش خالت در تتم مرغ را چون دانه نبود زود میرد در قفس
12.B.119a	Dāne		Kātībī	با آه و روی زرد ز خالت شدیم دور باد آمد و زدانه جدا کرد کاه را
12.B.119a	Dāne		Cāmī	خیال خال تو بردم من ضعیف به خاک چنانکه دانه کشد مور سوی خانه خویش
12.B.119b	Be-Dāne	28	Esṡrū'd-dīh-i Aṡsiketī	به دانه ای است خالت افتاده بر زرخدان باید که گوش داری ز آسیب روزگارش
12.B.119b	Dāne-i sīb		Şems-i Gence	وی گفتمش ای گشته دل از عشق تو خون بر سیب تو چیست نقطه غالیه گون
12.B.119b	Dāne-i sīb		Şems-i Gence	گفتا ز لطافتی که در سیب من است آن دانه بود که می نماید ز برون
12.B.119b	Nīşān-ı dīde, dīdebān		Kemāl b. Ġıyās	گندم آدم فریب است آن دو خال نازنین یا نشان دیده یا بر گنج گوهر دیده بان
12.B.119b	Toṡm		Kātībī	خال او تخم محبت دان که دهقان قضا کشتزار هر دو عالم بهر آن یک دانه ساخت
12.B.120a	Toṡm-i ayāt		Āṡerī	آن دانه های مسک که خالیست نام ا تخم حیات ماست که در چهره کشته ای
12.B.120a	Nigehbān		Şālir	که خالش بر لب آن چاه دلها را نگهبان شد

12.B.120a	āre-i āb	Şālir	خالیست سیاه بر رخ آن مهوش افتاده خوش و مرا همی افتد خوش چون مهر که از مسک نهی بر آیش یا قطره آبی که چکد بر آتش
12.B.120b	Misk-ı misk	Şālir	مشک است کسی ندید مشک از تن گل ترسید مگر زمانه از رفتن گل کز مسک ز دست میخ در دامن گل
12.B.120b	Sipend	Cāmī	چون سپندی بر آتش افتادست
12.B.120b	Toḡm-i sipend	Sūzenī	گونه رخسار تو آتشی افروخته خال سیاهت برو سوخته تخم سپند
12.B.120b	Dil-i sūte	Şerefü'd-dih	خالیست به نزد چشم آن حور نژاد همچون دل من سیاه این طرفه فتاد هر گه که بدو در نگرم شاد شوم گویم که دلم ببرد بریده نهاد
12.B.121a	Benefşe	Kātībī	از رشک خط و خال تو چون دشمن خواجه بر خویش بگرند همه شب زار بنفشه
12.B.121a	Benefşe	Kemāl b. Ġıyās	آن یکی چون غالیه افتاده بر برگ سمن وین یکی همچون بنفشه بر فراز ارغوان
12.B.121a	Dāğ-ı dil	Kemāl b. Ġıyās	برگ بنفشه داغ دل لاله بهشت یا فلفل سیاه که بر روی آزر است
12.B.121a	Şebe, berg-i žaymürān	Kemāl b. Ġıyās	آن یکی چون در نگین لعل بنشانند مشبه وین یکی چون بر سمن افتاده برگ ضیمران
12.B.121b	Lāle	Kemāl b. Ġıyās	آن یکی همچون سپندی در میان آتش است وین یکی چون لاله ای بر گوشه آب روان
12.B.121b	Direm, Direm-veş	Nāmī	تو با زر و با درم همه سال تا خال درم وش تو دیدم خلخال ترا درم خریدم
12.B.122a	Bāgbān	Kemāl-i ucendī	آری حرام خواره باشند باغبانان
12.B.122a	Pāsbān	Kemāl b.	آن یکی از نازکی بر درج گوهر خازن است

			Ġiyās	وین یکی از دلبری بر تنگ سکر پاسبان آن یکی بر مخزن لعل و گهر کرده مکین وین یکی در روضه فردوس بگشاده دکان	
On üçüncü bap dudak hakkındadır				باب سیزدهم در صفت لب	
13.B.122b	Rū u'ḷāh	31	Şālir	لعل حیات بخشش روح الله است کرده چشم منتت احیای من پرستی	+
13.B.122b	Mes		Cāmī	خون جامی چه غم که خورد لبش باده باشد حلال پیش مسیح	
13.B.122b	Ömr-i mücessem		Aār	رخش روح مصور در لطافت لبش عمر مجسم در حالات	
13.B.122b	Rū		Kucec	کنایت است ز حسن تو صورت ملکی عبارت است ز لعل تو روح انسانی	
13.B.122b	abīb		Kucec	از لبش گر آرزوی یک سخن کردم مرنج از طبیبی شربت گری خواست بیماری چه شد	
13.B.123a	Selsebīl ve kevşer		Cāmī	کنایت زان لب آمد پیش عارف شراب سلسبیل و حوض کوثر	
13.B.123a	Zülāl		Kemāl-i ucendī	تو زما وصف آن جمال میسر لب او بین و از زلال میسر	
13.B.123a	ade		asan	والله که من به توبه خوشم لیک چون کنم میگون لب مرا به قدح نوش می دهد	
13.B.123a	Rā	31	Şālir	لعل تو راهست خون در دیده ما زو مدام چشم تو مست است دل در سینه ما زو کباب	+
13.B.123b	Cām		asan	ای ز جام لبش جهانی مست رفتم از دست از نگیری دست	
13.B.123b	Nu l	31	asan	به دور حسن رخت باید م از آن لب کام که در او ان گل و لاله نقل و جام خوش است	
13.B.123b	Maḍden-i yā ūt		Aār	لبش آن معدن یاقوت رخشان نباتی جانفزا تر ز آب حیوان	
13.B.123b	Zeberced	31	Āerī	چو از درج زبرجد در سخن گوهر فرو ریزی زرشک لعل تو خون در دل هاروت می گردد	
13.B.123b	La	30	Şālir	گر خود نیامد لب او عیبی نیست یاقوت بزرگ قیمتی تر باشد	

13.B.123b	Bessed		Muḥizzī	لبش چو بسد بر بسد از بنفشه رقم	
13.B.123b	Bessed		Sūzenī	ای دو لب تو بسد وی دو رخ تو نسرين نسرين تو در سنبل در بسد در فروشان رخش چو لاله و وز لاله از بنفشه ز گیسوهای مسکین مسک ریزان	
13.B.124a	Yāḥ ūt-i müferri		Kucec	بیمار دلم را زد و یاقوت مفرح خوش خوش مددی ده که دلم را خفقان است	
13.B.124a	Müferri yā ūt		Ḥvācū	کی دست دهد مفرح یاقوتی از لعل لببت که نوش داروی دل است	
13.B.124a	o a, yā ūt-i müferri		Kemāl-i ucendī	در حقه کرد و برد دهان تو از میان آن لب مفرحی که ز یاقوت ناب ساخت	
13.B.124a	o a		Kemāl-i ucendī	داروی جان ز حقه لبهات می دهد با جان خسته چاشنی هم نمی دهی	
13.B.124a	o a	29	Zahīr-i Fāryābī	چون مار مهره خواستم از حقه لبش در پیچ رفت زلفش و از مره مار داد	+
13.B.124b	Maḥcūn		usrev	معجون لبش به در فشانی پرورده به آب زندگانی	
13.B.124b	Merhem		Kemāl-i ucendī	خانه دل به خیال لب او دار شفاست چند نالد دل مجروح که مرهم با اوست	
13.B.124b	Tiryā		Ṣālir	درد دلم اکنون به لب لعل دوا کن درجان چو رسد ز هر چه سود است ز تریاق	
13.B.124b	ā	31	Nālir	هزار کان لطافت نهفته در لب تست که آن عقیق گهر پوش گوهر افشانیست	
13.B.124b	Unnāb	31	Zahīr-i Fāryābī	چرا هوای لببت خون من به جوش آرد اگر چه در جوش آرد	+
13.B.124b	Ruḥab	30	Ṣālir	یاری کزو وظیفه نوروز خواستم گفت از لببت رطب دهم از غمزه خار داد	+
13.B.125a	Şerbet		Eşref	تشنه را لب ز دور بنمایی کی توان خورد شربت از دیدن	
13.B.125a	Şerbet		Kemāl-i ucendī	پیش چشم آن لب شیرین گویی شربتی در نظر بیمار است	
13.B.125a	Şarāb		Kātībī	جنگ از چه کنند بهر آن لب غوغا به سر شراب خوش نیست	

13.B.125a	Şarāb		Kemāl-i ucendī	با خیال آن دو لب هر دم رود از خود کمال هر که را در سر بود چندین شراب از خود باز
13.B.125a	alā	31	Nāmī	از این سر حلقه لب کرده خاموش ز دیگر سو نهاده حلقه در گوش
13.B.125a	alvā		Kemāl-i ucendī	چه حاصل آنکه شیرین از لب خویش پس از کشتن دهد حلوائی فرهاد لب رنگ به رنگ آن لب حلوا که براست ای عجب چاشنی ز تو نچشیدیم هنوز
13.B.125b	alvā		Kātībī	عاشقانت همه جان از لب شیرین دادند همه مردند ندادی به کسی حلوائی
13.B.125b	Āyet-i luḥf		Kemāl-i ucendī	زهی بدایت حسن رخت نهایت لطف خط تو حجت حسن و لب تو آیت لطف
13.B.125b	Müşāḥabed		Şālir	چشم و دو زلف و دو لب هر سه مشعبدند هر یکدگر گرفته همه سحر و دلبری
13.B.125b	Belā		Eşref	لب بلا چشم بلا غمزه بلا عشوه بلا ای ز سر تا به قدم گشته بلای دل ما
13.B.126a	Kāfir		asan	نیست در عهد لب کافر تو تا خلل یافته ایمان کسی
13.B.126a	Vaḥf		Kemāl-i ucendī	خطت آیت حسن و لب وقف اوست به سرخ و سیاه وقف و آیت خوش است
13.B.126a	Sulān		Şālir	آویخته زلفین تو صبرم بر بود نگذاشته مرا هیچ نه سرمایه نه فردا بر سلطان لبیت خواهم شد که آویخته به کشتنم سعی نمود
13.B.126b	ufl-i yāūt		Muḥizzī	دو قفل داری در درج لولو از یاقوت به گرد لاله دو زنجیر بت داری در
13.B.126b	and, ufl, semer and	31	Kemāl b. Gıyāş	یا شکر یا قفل درج پر گهر یا خود سمرقند دگر بر چشمه آموی او
13.B.126b	Şafa		Bedr	درست گشت که بر چرخ رویت ای خورشید به وقت طلعت پروین شود دو پاره شفق
13.B.126b	Süheyl		Cāmī	لعل سیراب تو رخشنده سہلیست که داد گوهر اشک مرا پرتو آن رنگ عقیق

13.B.126b	Hilāl		Şālir	خم زلف شکسته بسته دوست نردبان پایه دل و دین است لب باریک و سلک دندان راست همچون هلال و پروین است	
13.B.127a	Hilāl		Bedr	بدر از ستاره ریخت شفق چون طلوع کرد پروین میانه دو هلال سخن	
13.B.127a	Na		Ḥvācū	این چه نعل است که لعل تو در آتش دارد این چه حال است که خالت زمه انگیزد مسک	
13.B.127a	ū	29	Zahīr-i Fāryābī	طاوس جان به جلوه درآید خرمی گر طوطی لب ت به حدیثی زبان دهد	+
13.B.127b	ū		Müçfī-i Beyleānī	آینه خواه و ببین زلف و لب ار بایدت هندوی آتش نشین و طوطی شکر فشان	
13.B.127b	ū-i āl		Zahīr-i Fāryābī	آن لب رنگین و شیرین گفت گویا آن زبان طوطی آل است گویا شاخ شکر در دهان	
13.B.127b	ū-i āl		Şālir	با خط پیروزه اش لعل لب آن سیم بر طوطی آل است گویا بال دارد سبزرنگ	
13.B.127b	Şeker	31	Kemāl b. Abdūl-azīz	بملک شام لبش شکری بلا به فروخت هنوز در غم غینست از آنکه ارزانی داد	
13.B.127b	Şeker		Kemāl-i ucendī	سحر اگر دانستی خود را مگس می ساختم می نشستم بر لبش گستاخ می خوردم شکر	
13.B.128a	Teng-şeker		Muizzī	سی و دو گهر بینم در تنگ دهان او بر روی گهر گویی دو تنگ شکر دارد	
13.B.128a	Gül-şeker		usrev	رویت گل و لب تو شکر وین عجب که نیست جز درد دل به حاصل از این گل شکر	
13.B.128a	Pül-i şeker		usrev	چشم گریان به لبش داشته یعنی در راه بر سر آب روان پل ز شکر می بندم	
13.B.128a	Şehd-bīz		usrev	اجازت داد لب را شهد بیزی صدف را شغل مروارید ریزی	
13.B.128b	Nūş		asan	تعالی الله چی دولت داشتم د ز یاد نوش لب کردم قدح نوش	
13.B.128b	Nūş		usrev	پسته را خنده فراموش شود	
13.B.128b	Nūşīh		asan	غم نوشین لبان زان تشنگان پرس	

				که دریا‌های خون آشام کردند	
13.B.128b	Engübîh		Muizzî	آن لب چون انگبین و شکر تست که من چو موم گدازم چو نی شوم لاغر	
13.B.128b	Engübîh		Müncîk	گر انگبین که بی لبی سخن تو چراست تلخ ور یاسمن بری تو به دل چون که آهنی	
13.B.129a	urmā	30	Tācū'd-dîh alvāyî	عید آمد و عید برگ عیدم بفرست خرمای لب‌ت که بوی شیر آید ازو	+
13.B.129a	Şekker u şîr		usrev	چاشنی باری از نمک بر گیر تا دهن پر کنی ز شکر و شیر	
13.B.129a	Şîr	29	Enverî	خط تو بر لب تو چو بر شیرپای مور زلف تو بر رخ تو چو بر مه پرغراب	+
13.B.129a	Şeker u şîr		Sūzenî	لب لعلش بمزیدم به خوشی یافتم زو مزه شکر و شیر	
13.B.129a	Gül-âb		Kemāl-i ucendî	خط سبز و لب‌ت مشک و گلاب است دهانت ذره رویت آفتاب است	
13.B.129a	Âb		Îmād	در بیابان بلایت دل بیما عماد شربتی از لب چون آب زلال تو نیافت	
13.B.129a	Âb		Hvācū	لب تو آب شد و جان بیدلان آتش غم تو کوه و دل تنگ عاشقان شیشه	
13.B.129b	atre-i âb		Kemāl-i ucendî	هزار تشنه ترا و لبی چو قطره آب میان آن همه از قطره ای به ما چه رسد	
13.B.129b	Âb-gün		Nālîr	دل من است خال تو زین شد سیاه دل اشک من است لعل تو زان گشت آبگون	
13.B.129b	Cân-perver		asan	کار عاشق نیست بی معشوق چندین زیستن بی لب جان پرور تو مردن است این زیستن	
13.B.129b	ût-i cān		ūsî	گفتمش قوت جان بود لعلت گفت طوسی برو ترا چه ازین	
13.B.129b	ût-i cān		Cāmî	یا قوت لب تو قوت جان است وصل تو حیات جاودان است	
13.B.130a	Dārū		Kemāl-i ucendî	این چه چشم است و آن چه لب چه شکر این چه دارو و این چه بیمار است	
13.B.130a	Nūş-i dārū		Kātîbî	آن رو لب یاریست دلم را که چو جان زهر محنت همه دم نوشد و زینسان زنده است	

13.B.130a	Nūṣ-i dārū		Ḥvācū	نوش داروی از آن لب که روان تشنه اوست به من خسته و مجروح و نزار آوردند
13.B.130a	Dārū-yi cān		Kemāl b. Ġıyās	که می گوید د وای مرگ نبود هیچ دارویی لبش د اروی جان آمد از آن لب جوی جان □□□
13.B.130a	Nūṣ-i dārū		Kātīb	نوش دارو که بدو رنج ز بیمار برند در شفاخانه لعل تو یکی رنج بر است
13.B.130a	Şifā-āne		Kemāl-i ucend	به عیات سخنی گوی که رنجوران را □□ شفاخانه آن لب شکری می باید
13.B.130b	Çeşme-i cān		Ḥvācū	چشمه نوش گهر پوش لب ت چشمه جان حلقه زلف شکن بر شکنت معدن دل
13.B.130b	Cān		Eşref	یک جان اگر رود به هوای تو گو برو عشاق را به جای دو جان است آن دو لب
13.B.130b	Cān		Kemāl-i ucend	□□□□□□□□□□□□□□□□ که آه سینه سوزم جان گداز است
13.B.130b	Sermāye-i cān		At	آن لعل شکر ریز تو سرمایه جان است و آن زلف دلاویز تو آشوب جهان است
13.B.130b	Cān-ı şîrîh	31	Ḥvācū	جان شیرین گفتم آن لب را ز من تلخ □□□ گر پذیرد عذرم اکنون هستم از جان عذر خواه
13.B.130b	Dil-nevāz		İmet	لب لعل دل نوازت به عتاب کشت بازم به کرشمه چوآبی چه کنم که جان نبازم
13.B.131a	Cān- sitān		usrev	مرا بکشت لب جان ستان تو هر چند مفرحیست به آب حیات پر □□□
13.B.131a	Dil-keş		Ḥvācū	چون دم خوش نمی زنم بی لب لعل دلکشت بار غم تو چون کشم گر بکشم به ناخوشی
13.B.131a	Āteş		Ḥvācū	رخش یا آب و آتش در نقاب است لبش یا آتش اندر عین آب است
13.B.131a	Āteş-i ter		asan	لب تو یافته ام چشمه حیوان چه کنم با چنان آتش تر آب زلالی کم گیر
13.B.131a	Āteş		Ḥvācū	بر آتش لعل آبدارت خواجو دل و جان کباب کرده
13.B.131b	Pfçāde		Abdü'l-vāsi	طوبی بود مرا دوش چگونه طوبی با یکی سلسله زلفینی و پیچاده لبی

13.B.131b	Pfīcāde		Nīāmī	پیچاده لبی بر آن طریفی چون باشد و چون کند حریفی
13.B.131b	Pfīcāde		Abdūl-vāsi	شد چشم مرا سفتن پیچاده صناعت زان دو لب چون دانه پیچاده سفته
13.B.131b	Bessed-reng		Muizzī	کبک منقار کند همچو لبست بسد رنگ فاخته طوق کند همچو خطت غالیه فام
13.B.131b	Dürc-i güher		Cāmī	درج گهر آمد لبست آن را به امانت بسپار به جامی که چو او نیست امینی
13.B.132a	Nār-dān	29	Sūzenī	نارون بالا بتی بر نارون خورشید و ماه ناردان لب لعبتی در ناردان شهد و شکر
13.B.132a	Nār-dān		Seyfū'd-dīh İsperengī	بگشای لب به خنده که صفرای عشق را تسکین اگر دهد شکر ناردان دهد
13.B.132a	Nār-ı andān		Kemāl-i ucendī	کمال آن لعل لب ناریست خندان که باشد سیب سیمینش به پهلوی
13.B.132a	Dāne-i nār		Celālū'd-dīh İfēhānī	اسیر شد دل مسکین به دام عشق چو دید ز زیر دانه نار آن دو رشته در ستم
13.B.132a	Gül-i andān		Hvācū	کجا خسرو لب شیرین نجوید چرا بلبل گل خندان بخواهد
13.B.132a	Gül		Kemāl-i ucendī	آن لب خندان چو ببند در حدیث آید کمال بلبل خاموش چون گل بشکفت گویا شود
13.B.132b	Gülistān		Mücfī-i Beyleānī	گشت ز عکس رخت سینه خاک آینه شد ز خیال لبست چشم فلک گلستان
13.B.132b	Lāle		Muizzī	گفتم ای شکر لبان نزدیک من باز آی زود چشم برهم زد به لول لاله و شکر گرفت
13.B.132b	Berg-i lāle		asan	لب لعل تو بدان لطف و طراوت گویی برگ لاله است که بر غنجه تر می خندد
13.B.132b	Berg-i gül		Nīāmī	لب چو برگ گلی که تر باشد برگ آن گل پر از شکر باشد
13.B.132b	Ġonce		Cāmī	گر سایه بر خاک افکند آن گل مذار غنجه لب آن خار شاخ گل شود پر غنجه خندان شود
13.B.133a	Nemek		Hvācū	دل ما بی لب لعل تو ندارد ذوقی همه دانند که باشد ز نمک ذوق کباب
13.B.133a	Nemek		Hvācū	هر چند نمک چون شکرست شور جهان است

				لیکن لب لعلت نمکی بس شکر نیست
13.B.133a	Nemek		Kemāl-i ucendī	چون کشی خون وصل لب بگشای که نخست از نمک کنند آغاز
13.B.133a	Nemek		Kemāl-i ucendī	تا به چشم من خیال آن لب آمد خواب رفت چون نمک افتد درون چشم خواب آمد برون
13.B.133a	Nemekdān	30	Şey Saḍdī	آن خط سبز و لب لعل کزان سیری نیست سبزی خوان خلیل است و نمکدان خلیل
13.B.133a	Nemekīh		Kemāl-i Fārsī	نقل لب چون قندش زان رو نمکین آید کز آتش تیز او دلها همه بریان است
13.B.133b	Cihān-ı nemek		usrev	دهن تنگ و لبهای یاقوت رنگ جهان نمک در نمکدان تنگ
13.B.133b	Kān-ı nemek		Ḥvācū	چشمه نوشست یا کان نمک یا جام می یا زلال خضر یا مرجان جان افزای او
13.B.133b	Mīve		Fettā ī	گفتم آن لب کراست خندان گفت میوه خوب بوستان چه می بررسی
13.B.134a	Şeftālū		Kemāl-i ucendī	ز لب شفتالوی دو لطف کن لطف دو اگر چه العنب گفتند دو دو
13.B.134a	Şeftālū		Nāīr	شفتالو همچو بوسه که شاهدان مست کز آرزوی او به لب آید هزار جان
13.B.134a	Mey		Kemāl-i ucendī	لب می است و بدنیت سیم چو هست آن همه خام باشد ز تو ما را هوس بوس و کنار
13.B.134a	Mul		Kemāl-i ucendī	صبر از آن لب نتوان کرد به دور رخ دوست زانکه در موسم گل تو به ز مل دشوار است
13.B.134a	Mey-gūn		asan	تا شنیدم لب تو میگون است من از این توبه ها پشیمانم
13.B.134a	Bāde		Şāhī	لبت با آن دو زلف و رخ چه نیکوست خوش آید باده در شب های مهتاب
13.B.134a	Bāde-perest		Şāhī	شاهی از عمر ابد یافته ای بهره که تو کشته آن دو لب باده پرست آمده ای
13.B.134b	Bāde-i gül-reng		īmet	جان سوی لبش رفت و از آن باده گلرنگ شد مست بدان سان که ره خانه ندانست
13.B.134b	Nīgīh	30	Ḥvācū	لعلت نگین خاتم خوبی و صف زده بر گرد روی خوب تو هم دیو و هم پری

13.B.134b	Nigfḥ		Kemāl-i ucendī	خط کرد به گرد لب لطف دهندش پیدا انگشت نما خاتم از نقش نگین باشد	
13.B.134b	Engüşter		usrev	نهاد بر لب من لب نماند جای سخن که مهر کرد به انگشتی دهان مرا	
13.B.134b	Mühr		asan	از دست تو ناله چون توان کرد مهر لب تست در دهانم	
13.B.134b	Mühre		asan	لب طلبیدم ز تو زلف بر افشانیدم مهره به کف نامده افت ما را ز کجاست	
13.B.134b	Mühr-i süleymān		Cāmī	لبت مهر سلیمان است بروی اسم اعظم خط اجازت ده خدا را تا ببوسم بهر تعظیمش	
13.B.135a	Perī		asan	نشد از من خیال زلف و لبت من چه دامن فسون دیو و پری	
13.B.135a	oḡa-bāz		Kemāl-i ucendī	چه شیرین حقه باز است آن لب پر عشوہ کز مردم دهان تنگ تو چون حقه پنهان کرد در بازی ؟	
13.B.135a	ūnfḥ		asan	لعل خونین ترا زان دوستم که آشنای چشم خونبار من است	
13.B.135a	ūnfḥ		asan	گویش دیدم لعل فام گویا این دیده غرق فام اوست	
13.B.135a	ūn-i ciger		āl ānī	به سرشک تر و خون جگرم بسته بیرون و درون دهند	
13.B.135a	ūn-i kebter		Şey Saḍdī	لبان لعل چون خون کبوتر باز لبان لعل چون خون کبوتر	
13.B.135b	ūn-ḥ ^v ār, ūn- rīz		asan	نیست روزی کان لب خونخوار تو خونریز نیست فتنه حسنت کم از غوغای رستاخیز نیست	
13.B.135b	ūn-ḥ ^v ār		asan	کشته شدگان لب خونخواره معشوق تا روز قیامت همه خونین گفتانند	
13.B.135b	Der-i raḡ met		Kātībī	هم رو به برقع بسته ای هم بی سخن لب را ز من درهای رحمت را چرا بر خسته حالی بسته ای	
13.B.135b	Tār-ı ırmızı	30	Sūzenī	لبت از روی باریکی نماید به چشم سوزنی چون تار قرمزی	+
13.B.135b	Rişte-iāl		adr-ı Belī	در وقت تبسم لب جان پرور دلیر چون رشته آل است در و سی و دو گوهر	
13.B.136a	Şehen-şeh		Kemāl b.	شهنشہ لبش اقطاع از ولایت خویش	

			Abdü'l-azîz	عقیق را یمن و لعل را بدخشان داد	
13.B.136a	Mürebba-yı benefşe		Kemâl b. Abdü'l-azîz	بنفشه زان سبب آمد بر آب شکر تو که از بنفشه به شکر توان مربّا کرد	
On dördüncü bap dışı hakkındadır				باب چهاردهم در صفت دندان	
14.B.136a	Dürr		Nâîr	خیال آن لب و دندان نشسته است به چشم به لعل و درّ بود آری همیشه چشم گدا را	
14.B.136b	Dürr	32	İsimsiz	در حقه لعل لب گوهر شکست درّی که هزار گوهر ارزید شکست در درج عقیق لبّ آن چندان در بر یک دیگر از تنگی جا افتاده است	+
14.B.136b	Lü'lü	33	Esrü'd-dîn-i Evmânî	بوسه خواهم و تو لب لعل به لولو گیری خوش جواب است چه گویم که شکر می خایی	+
14.B.136b	Lü'lü	33	İbn-i isâm	تا تبسم نکنی عقل نداند هر گز که تو در آب خضر لولوی لالا داری	+
14.B.136b	Elmäs		usrev	که از جاروب مژگان خاک رفتند گهی ز الماس دندان لعل سفتند	
14.B.136b	Mercân		Mu'izzî	لبش مانده لعل است و مرجان است دندانش سر شکم لعل و مرجان شد ز عشق لعل و □ □ □ □	
14.B.137a	Süheyl		Mu'izzî	بتی کجا لب و دندانش چون عقیق و سهیل همیشه سرخی سرخ است روشنی روشن	
14.B.137a	Süreyyâ	33	Kemâlü'd-dîn İsmâîl	دو رشته در دندان چون از لبّ بتابد گویی مگر ثریّا در ماه کرد □ □ □ □	
14.B.137a	ulu		arîrî	یفتّر عن لولو رطب و عن برد و عن افاح و عن طلع و عن حبّ	
14.B.137b	Sîm	34	Şey Sa'dî	گر این مقله دگر بار در جهان آید چنانکه دعوی معجز کند به سحر مبین به آب زر نتواند کشید چون تو الف به سیم حل ننویسد بسان ثعر تو سین	+
14.B.138a	Sîm		Mu'izzî	سیم سیم در میم هر آنکه که نمایی آن رشته دندان ز دهان شکر آگین	
14.B.138a	Sîm		İsimsiz	سین تو ز سیم آمد و میم تو ز مرجان چون میم ز مرجان بود از سیم بود سین	

14.B.138a	Güher		Muḥizzī	به دندان‌ش نگه کردم دو چشم من چو درباشد مرا دریا ز گوهر خاست وز دریا گهر خیزد	
14.B.138a	Mühre	34	Şālir	پروین چه عجب اگر پراکنده شود از حقه و مهره ی لب و دندان‌ت	+
14.B.138a	Güher	33	İsimsiz	می گفت به دندان بتم عقد در ره من همچو توم خوشاب پاکیزه تر خندان به زیر لب گفت خموش بر بسته دگر باشد و بر رسته دگر	+
14.B.138b	Mervārī	34	Nīāmī	به مروارید دندانهای چون نور صدف را آب دندان داده از دور	
14.B.138b	Dür-dāne		Āerī	آن رشته های در که میان دو لعل تست در دانه هاست ریخته در چشمه حیات	
14.B.138b	Sitāre	34	Hümāmü'd-dfh	بخند اگر چه ز خندیدنت همی دانم که آفتاب به روزم ستاره بنماید	+
14.B.138b	Pervīh		usrev	دو جنون است ز یک خنده تو عاشق را زانکه در لب ز یکی خنده دو پروین داری	
14.B.138b	Peren		Bedr	آو نگ از میان تو کوهی به تار موی طالع ز خنده تو میان شفق پرن	
14.B.139a	ūşe-i Pervīh		āl ānī	لعلت چو شگوفه خوشه پروین دارد روی تو چو لاله خال مشکین داری	
14.B.139a	Dāne-i nār		Mesūd	کرسست تا به دندان آن چنان بینم که هست از برگ گل بر دانه های نار	
14.B.139a	Şeb-nem	34	Cāmī	نقش بندان تصویر لب و دندان تو در دهان غنچه تو عقد شبیم ریختند	
14.B.139a	Şeb-nem		Şālir	دندان‌ت به قطره های شبیم ماند کاندرو دهن غنچه خندان افتد	
14.B.139a	Tegerg	32	Şālir	ژاله از نرگس فرو بارید و گل را آب داد وز تگرگ روح پرور مالش عتاب داد	+
14.B.139a	Tegerg		Şālir	گفتم به لب‌ت که بوسه ای پردازد تا کردن همت از فلک بفرازد گفتا که تگرگ شکل دندان مرا ترسم که حرارت دمت بگذارد	
14.B.139b	Sirişk	32	āl ānī	به سرشک تو و خون جگر	+

				بسته بیرون و درون دهنت	
14.B.139b	Şeker		Mehestī	هر کارد که از کشته خود برگیرد اندر لب و دندان چو شکر گیرد گر بار دگر بر گلوی کشته نهد بار دگر زندگی از سرگیرد	
On beşinci bap ağız hakkındadır				باب پانزدهم در صفت دهان	
15.B.140a	Mīm	37	Kemāl-i ucendī	به هجران جنگها داریم بی زلف و دهان تو از آن میم و دو دال امروز می باید مدد ما را	
15.B.140a	Noḥa-i mevhūm	37	Kucec	تا نبینم نقطه موهوم تو یعنی دهن دورها پرگاروش گردت به سر گردیده ام	
15.B.140a	Adem	37	ayālī	به هوای دهن تنگ تو اصحاب وجود سالکانند که سر گشته راه عدمند	
15.B.140a	Adem		Kemāl-i ucendī	چه رمز است گفتن عدم آن دهن را که چون او ندیدم عزیز الوجودی	
15.B.140b	Cevher-i ferd	35	Selmān	جوهر فرد دهانش طالب دیدار را بر زبان جان جواب لن ترانی می کند	+
15.B.140b	Noḥa-i ferd		Bedr	دهنت دید خرد گفت کزو سر سخن سر همین داشت که بر نقطه فرد او شد دال	
15.B.140b	Sırr-ı ğaybū ¹ ğayb		Cāmī	آن دهان را سر غیب الغیب دان کز شرح آن هم اشارت مانده عاجز هم عبارت قاصر است	
15.B.140b	ayāl		asan	خواستم وصف دهان تو کنم لیک این شعر همه مصنوع فتادست خیالی کم گیر	
15.B.141a	Sırr-ı maḥfī		Bedr	نقش بند و هم واقف نیست زان نقش دهان سر مخفی را نمی داند کسی جز غیب دان	
15.B.141a	Nükte-i mübhem		Kemāl-i ucendī	کس فهم نکرد از خط لب نقش دهانت مفهوم نشد نکته مبهم به حواشی	
15.B.141a	Remz		Cāmī	زباریک میانست در کمر سریست لا یفهم ز پنهانی دهانت زیر لب رمزیت لا یدرک	
15.B.141a	Muḥammā		Kemāl-i ucendī	چون نقش دهان تو معماست ما نیز همه به فکر آنیم	
15.B.141a	ifr		Kemāl-i ucendī	چون ببینی دهن تنگ و قد یار کمال بوسه ده خواه بگو صغر و الف ده باشد	

15.B.141b	ātem	37	Muḥizzī	دهان تنگ آن دلبر به تنگی هست چون خاتم و گر خواهد هم از خاتم میانش را کمر خیزد	
15.B.141b	ātem		usrev	بی دهانی و ملک خوبی را چون سلیمان شدی و خاتم نیست	
15.B.141b	ātem		arīr	سالتها حین زارت نضد ترفعها القانی و ابداع سمعی اطیب الخیر فزعزت شفا غشنى سناقمر وَ ساقطت لَوْ لَوْ أَمِنْ خَاتَمِ عَطَر	
15.B.141b	Dürç-i la		Bahāü'd-dīh	ز درج لعل چو بنمایی آن دو رشته در درون آب شود لولوی خوشاب خجل	
15.B.142a	Dīhār		Şāfir	با سیم برت به زر توان پهلوی زد دینار دهانت به درم شاید یافت	
15.B.142a	avz-ı şeker		Kemāl b. Gıyās	گشت آن دهان درج گهر یا هست حوض پر شکر از لعل و مروارید پر هم برج و هم باروی او	
15.B.142a	Nuḥl		Kemāl-i ucendī	کس ندانست که آن نقل دهان روزی کیست ؟ رزق در پرده غیب است که اگه باشد ؟	
15.B.142a	arrār		asan	جانا دهن تنگت اندر نظرم آمد طراری او دیدی جان بستد و پنهان شد	
15.B.142b	İsā		Fettāh	دهانت تا دلم از غیر پرداخت مجرد خانه عیسا ش گفتند	
15.B.142b	Zerre	37	Şāfir	گر تابش خورشید جمالش نبودی آن ذره به هیچ گونه پیدا نشدی	+
15.B.142b	Zerre		Nāfir	از دهانش کس نمی یابد نشان ذره نا پیدا بود در آفتاب	
15.B.142b	Zerre-i şefa		Bedr	به جز دهان تو در عین آفتاب که دید که ذره ای ز شفق مطلع ثریا شد	
15.B.142b	āl	36	Kemālū'd-dīh-i Bāverdi	در دایره روی بت مه تمثال هست آن دهنش ز کوچکی نقطه مثال موجود نه معدوم نه گویای سخن ای معتزلی بگو چه حال است این حال	+
15.B.143a	Mevcūd u Maḍdūm	36	İmāmī	دهان تنگ آن دلبر وجود است و عدم با هم که نیست و هست در وصفش کجا و کو و کیف و کم	+

				اگر گویم که موجود است بر تقدیر ایجادش اگر گویند برهان گو نیارم زد ز برهان دم اگر گویم که معدوم است عظم نیز می گوید که هرگز کی زند معدوم کار عالمی برهم	
15.B.143b	Mevcūd u Maʿdūm		Ḥvācū	میانست چون تنم پیدا و پنهان دهانت چون دلم معدوم و موجود	
15.B.143b	Şeker		Kemāl-i ucendī	دهنت دیدم و گفتم شکر است گفتمت هر چه خوش آمد به زبان	
15.B.143b	Teng-şeker	37	asan	می گفت نگنجد سخن اندر دهن من در تنگی آن تنگ شکر جای سخن نیست	
15.B.143b	Teng-şeker		Kemāl-i ucendī	دهان تنگ شکر خند او چنان کردند پر از شکر که ز لبها نبات می دمزش	
15.B.143b	Piste	37	Ḥvācū	پسته را با دهن تنگ تو نسبت کردم رفت در خنده ز شادی مگرش باور کرد	
15.B.144a	Piste		Ḥvācū	پسته دهنی که مستم از بادامش تا زر ندهی مرا ندانی نامش	
15.B.144a	Çeşme-i nūş	36	İskender-i orāsānī	چون چشمه نوش دهنت پیدا نیست این سبزه ندانم ز کجا می خورد آب	+
15.B.144a	Cūy-i bihişt		asan	جوی بهشت است دهانش نبین تا چه نبات از لب جو خاستست	
15.B.144a	Cān		Āerī	از خنده های لعل تو شد زنده آذری گویا لب و دهان تو از جان سرشته اند	
15.B.144b	Nişān		Kātībī	چو خط بر صفحه روی تو خواندم آن دهن بوسم بوسه	
15.B.144b	Sırr-ı nihān		İmet	صفت سر دهانت به زبان نتوان گفت آشکارا سخن سر نهان نتوان گفت	
15.B.144b	Ser-i mū		Ḥvācū	هیچ کامی ز دهان تو نکردم حاصل چه کنم یک سر مو از تو مرا حاصل نیست	
15.B.144b	Ser-i mū	37	Eşref	یک سر موست آن دهن لیکن به تبسم لبش شکافد مو	+
15.B.144b	Ser-i mū		Kemālū'd-dīh-i İsmāīlī	دهنت یک سر موی است به هنگام سخن اثر موی شکافی تو در وی پیداست	

15.B.145a	Kunc		Kemāl b. Ġiyās	نوشین لب یاقوتش شد قوت قوت جان کنج دهن تنگش کنج دل ویران است
15.B.145a	Nīst		Şālir	گفتم چه بخلیست دهانت گفتا آن بخل زیستن است معذورش دار
15.B.145a	Nīst- hest		Ĥvācū	تتم مویی از سنبل لاله پوشش دلم رمزی از پسته نیست هستش
15.B.145a	Hest-nīst		Kemāl-i ucend	اگر دهان تو گویند هست نیست ز تنگی نه کاذبند درین نکته عاشقان نه صادق
15.B.145a	Hīç		Ĥvācū	گفتم چه تمنا کنم از لعل لب انگشت نهاده بر دهن یعنی هیچ
15.B.145a	Hīç		Bisā	دهان تنگ تو از هیچ آفریده شده است امید نیست که با هیچ آفریده رسد
15.B.145a	Hīç		Kemāl-i ucend	گفتمش بوس تو باید به دهان تو مرا گفت بیچاره ترا هیچ نمی بایستت
15.B.145b	Hīç		ūs	کرد آزار دل من چو دهانش جستم از پی هیچ دل تنگ مرا رنجانید
15.B.145b	Hīç	35	Şālir	در حدیث آی تا کند دهنت عالمی را به هیچ مهمانی
15.B.145b	Şīrīh-kār		Kemāl-i ucend	در همه شهر از دهان تنگ تو حقه بازی نیست شیرین کار تر
15.B.145b	Düz-d-i dil		Kemāl-i ucend	دهنت دزد دل ماست بدو پنهانی گر زبان تو یکی نیست به ما بنمایش
15.B.145b	Engüşter		Kemāl-i ucend	با دهانش پیش آن عارض نظر بازی کمال چون توان که انگشتی در روز نتوان باختن
15.B.145b	Engüşter		Şālir	میگون لب و کوچک دهنت هست چنان که لعلی که بر انگشتی تنگ دهند
15.B.146a	Nemekdān		Şey Saḍd	از خنده شیرین نمکدان دهانت خون می رود از دل چو نمک خورده کبابی
15.B.146a	Pür-nemek		asan	آن دهان پر نمک بر هیچ کس پیدا نشد خنده ای کردی و شوری در جهان انداختی
15.B.146a	Sırr-ı udā		Kemāl-i ucend	واقف سر غیب را محرم راز یافتم واقف سر غیب را محرم راز یافتم
15.B.146a	Naş-ı Çıh		Kemāl-i	گفتمش از دهانت ای بت چین

			ucendī	کام من غیر لب گزیدن نیست	
15.B.146a	Nāfe-i Çfh		Niāmī	آهوی ترک چشم هندو زاد نافه مشک را گره بگشاید	
15.B.146b	Ġāliye-dān		Niāmī	چون غالیه زلفه‌اش زنگی چون غالیه دان دهان تنگی	
15.B.146b	Ġāliye-dān		Sūzenī	نگار غالیه زلفی و ماه غالیه خط چو تنگ غالیه دانی تو راست تنگ دهن	
15.B.146b	Gül-i andān		Kemāl-i ucendī	گفتمش باری نشانی زان دهن با ما بگو زیر لب خندان شد و گفت از گل خندان بپرس	
15.B.146b	Ġonce	37	Āerī	غنچه را با دهنش دعوی خون بود به باغ خرده ای چند بدادند و خموشش کردند	
15.B.146b	Ġonce		asan	هر گه که بخندد گل دلها بگشاید آن غنچه ای از باغ بهشت است دهن نیست	
15.B.146b	Mūr		Niāmī	از مور نهفته تر دهانی وز موی کشیده تر میانی	
15.B.147a	Sūzen		Seyfū'd-dfh İsperengī	به که سخن نماید دهن و لبش بدان سان که نشان کنی به سوزن سر درج ناردان را	
15.B.147a	Nūş		Mübārek Şāh	تنگی دهان آن بت حور نژاد سبحان الله چگونه شیرین افتاد گویی که مگر به جهد زنبور عسل بر برگ گلی نیش زد ونوش نهاد	
15.B.147b	Nfme-i dfhār		Muizzī	نیمه دینار را ماند دهان تنگ تو در دل تنگم فکند آن نیمه دینار نا	
15.B.147b	Nfm-dfhār		Şey Saḍdī	از دهانت نیم دیناری ببخش واجب آید گنج خوبی را زکات به گرد نقطه سرخت عذار سبز چنان که نیم دایره ای بر کشند ژنگاری	
15.B.147b	Naş-i ziyād	36	İsimsiz	در هستی و نیستی دهانش زیادتی زیادست	+
15.B.147b	Naş-i ziyād		ālānī	ای نقش زیاد طالع من در رایحه فئات جویم چون نقش زیاد کس نه ببند کی در ورق بقات جویم	

15.B.148a	Mercān-ı aḥ mer		Kemāl b. Ġiyāṣ	شمشیر برق و خنجر الماس آبدار یا رسته شاخ نازک مرجان احمر است
15.B.148a	ūṭl		Kemāl b. Ġiyāṣ	یا نی زبان زبانه شمع است شعله زن یا خود زبان او که چو طوطی سخن ورست
15.B.148a	Mīn ār-ı ūṭl		Kemāl b. Ġiyāṣ	نیست آن زبان شاخ دگر از بوستان افروزتر منقار طوطی شد مگر خلقی به گفت و گوی او
15.B.148a	Ṣāh-ı mercān		Kemāl b. Ġiyāṣ	بوستان افروزتر در درج لعل پر گهر شاخ مرجان در فشانی یافتم دانی که چیست
15.B.148a	Berg-i gül		Ārif	در حالت تکلم از نازکی زبانش چون برگ گل نماید از غنچه دهانش
15.B.148a	ūḥ-i āl		Naḥl	آن لب رنگین و شیرین گفت گویا آن زبان طوطی آل است گویا شاخ شکر در دهان
15.B.148b	Būlbūl		Āār	خوش الحان بلبل بوستان سرایی به هر بابی رسیده زو نوایی
On altıncı bap çene hakkındadır				باب شانزدهم در صفت زنخدان و غبغب
16.B.149a	Türünc	39	Niām	ترنج غبغم را گر کنی یاد زنخ بر خود زند نارنج بغداد
16.B.149a	Türünc		Kemāl-i ucend	کمال اگر نگزینی ترنج غبغب یار نپرسمت به خدا کز خیار زار کی
16.B.149a	Yāsemīn		Abdü'l-vāsi	دو چشمش نرگس و دو لب عقیقین زنخ از یاسمین و رخ ز گلنار
16.B.149b	Müşterī		Muḥizz	دل بر دلم نه ای صنم مشتری لقا رخ بر رخم نه ای پسر مشتری ذفن تا موم نرم بینی و در زیر سنگ سخت تا شنبلید بینی و در زیر نسترن
16.B.149b	Zühre		Muḥizz	معلق است تو گویی به زیر زهره هلال به زیر ساده زنخدان آن صنم غبغب
16.B.149b	Hilāl		usrev	ز سیم نگر غبغب آویخته هلال ز خورشید انگیخته آفتابی هلال غبغب او رطبی ناگزیده کس لب او
16.B.149b	Zība		Abdü'l-azīz	بهر اکسیریان عالم عشق غبغب گشته زبیک رحراح

16.B.150a	Sfb	39	Ḥvācū	بی سیب زنخدان تو دائم که مرا هرگز نشود گونه همچون به به	
16.B.150a	Sfb		Cāmī	سیب زنخدان تو را به ز به یافت دلم متعه الله به	
16.B.150a	Engūr	38	Estṛū'd-dfh Evmānī	سیب زنخش در دل من نار افکند زین سوخته ناید پس ازین بوی بهی	+
16.B.150a	Sfb		Şey Saḍdī	به است آن یا زنخ یا سیب سیمین لب است آن یا شکر یا جان شیرین	
16.B.150a	Engūr		Kemāl-i ucendī	به بوسه سیب ذقن گفتمش ز گلشن کیس کمال گفت تو انگور خور میسر از باغ	
16.B.150b	Şeker-engūr		Kemāl-i ucendī	از شکر انگور سمرقندیان سیب زنخدان تو شیرین تر است	
16.B.150b	Mfve		Cāmī	گشت به از دانه خال آن ذقن گر چه بود میوه بی دانه به	
16.B.150b	Destbū	38	Şālīf	سیب زنخش که هست چون دستبو خواهم که همیشه بر سر دستم بو	+
16.B.150b	Sfmīh		Kemāl-i ucendī	خاک بر فرق کسانی که زر و سیم به خاک باز بردند و خوردند به سیمین ذقنان	
16.B.150b	Nuṛe-i ām		Kemāl-i ucendī	بیار سیب ذقن گر چه نقره خام است که باغبان به گدا هم ز خام می بخشد	
16.B.150b	Rū ve cān	39	Şālīf	سیب زنخش که هست روح ثانی بر دست گرفتم از سر نادانی دلدار به تهدید به من گفت کی هی جان بر کف دست می نهی می دانی	+
16.B.151a	Cān	39	Şālīf	است همه کس بدان زنخدان نرسد جان بر کف دست داشتن آسان نیست	+
16.B.151a	Āb-ī ayāt		Kātībī	مراست خضر رو آن خط نگویش ظلمت مراست آب حیات آن ذقن نگویم چاه	
16.B.151a	Çāh	39	Şey Saḍdī	یوسف شنیده ای که به چاهی اسیر ماند آن یوسف است بر زنخ آورده چاه را	
16.B.151a	Çāh		Ārifī	زلف در جان بست و در چاه زنخدان او افکند هیچ سلطانی چنین بندی و زندانی نداشت	
16.B.151b	Çāh-ı Bābil	39	ālīl	چشم هاروت ار بدیدی همچو ماروت ای پسر	+

				سر نگون دادی در آن چاه زنخداں بوسه را	
16.B.151b	Gūy-i sīmfh	38	Sulān Maḥmūd	خون من ریختی و عذرم هست زانکه هنگام رگ زدن رسم است گوی سیمین گرفتن اندر دست	+
16.B.151b	Gūy	39	asan	ای حسن باز آی از زلف و زنخداں بتان پیر گشتی خوب ناید گوی و	
16.B.152a	Gūy		usrev	زنخداںش که برد از مشتری تاب بعینی کو گوی افتد به گرداب	
16.B.152a	Āb-ı muḥalla	39	Kemāl b. Ġiyās	از غیغ زیبایش کان آب معلق شد گویی که هلال خط جفت مه تابان است	
16.B.152a	Āb-ı muḥalla		Nāmā	به طوق غیغش گویی که آبی معلق کرده است از آفتابی	
16.B.152a	Āb-ı muḥalla		Abdül-azīz	شده است ز هره سیماب تا به غیغ او صفا و لطف چو سیماب طبع لرزان داد	
On yedinci bap boyun hakkındadır				باب هفدهم در صفت گردن	
17.B.152b	Server	40	Şāfir	گر ز پا چون قد او بالا بر آبی تا به دوش ملک خونی را نیایی سروری چون گردنش	+
17.B.152b	Sā-ı arş		Kemāl b. Ġiyās	خواندم به ساق عرش از آن رو که در صفت کرسی و لوح صنع خدواند اکبر است	
17.B.152b	Gerden-keş		Kemāl b. Ġiyās	آهوان را در کمند آورده است گردن گردن کش شیر افکنش	
17.B.153a	Ser-keş, Ser-firāz		Kemāl b. Ġiyās	سر گشته گشت عقل ز اوصاف گردنش گر سر کشی بلند و سر افراز و سرور است	
17.B.153a	Ser-keş, Server		Arār	بر آن سرکش خوشی وضع ساده بی سرور به گردن در فتاده	
17.B.153a	Belūrfh		Nāmā	بلورین گردنش در طوق سازی بدان مسکین رسن می کرد بازی	
17.B.153a	Diraḥ-t-ı kāfūr	40	ālil	آن زلف چو مار تشنه در تاب تموز پیچیده بر آن درخت کافورش بین	
17.B.153a	Āc	40	Şāfir	ماشوره گردنت سپید است چو عاج مگذار که تار زلف بر وی پیچد	+

17.B.153b	Şūşe-i sîm	40	Şāfir	با ترک من آنکه دست در گردن کرد در گردنش آمد هوس شوشه سیم	+
On sekizinci bap göğüs hakkındadır				باب هجدهم در صفت بر و پستان	
18.B.153b	Sîhe	41	Saḍdū'd-dîh Aḥlî	سینه را زان صدر می گویند کو صاحب دل است	+
18.B.153b	Ber	41	ā adr-ı Belî i	بگذشت ز من دوش و بری بر من زد المنه لله که بری خوردم از آن بر	+
18.B.153b	Yāsemîh		Kemāl b. Abdū'l- azîz	باغ ارم جمال تست ار نه چرا همی دمد هم ز رخ تو ارغوان هم ز بر تو یاسمین	
18.B.153b	Nesrîh	41	H'ācū	همنشین ماهرویان خطا و خلخم همدم نسرین بران قندهار و کشمرم	
18.B.153b	Sūsen		ā asan	رخت را جز مه روشن نگویم برت را جز گل و سوسن نگویم	
18.B.154a	ā aḥum		ā usrev	سپید و نرم چون قشقه قشقه کشیده چون دم قاقم ده انگشت	
18.B.154a	Sincāb		Muḥizzî	عاشق آنم که عنابش همی بارد شکر فتنه آنم که سنجابش همی پوشد حجر	
18.B.154a	Dürr-i yetîm		ā usrev	برش کز لطف چون در یتیم است درونش آهن و بیرونش سیم است	
18.B.154a	Āyet-i luḥf		Cāmî	برت هست آیتی از لطف و رخ نیز گه از بر خوانم این آیت گه از رو	
18.B.154a	Nārenc		ā usrev	دو نارنج برش دل حله حور به دل نزدیک لیک از دستگه دور	
18.B.154b	Türünc	41	ā āl ānî	به حریر تن و دیبای رخت به ترنج بر و سیب ذقنت	+
18.B.154b	ā abāb		Cāmî	دو پستان هر یکی چون قبه نور حبابی خاسته از عین کافور	
18.B.154b	Secencel		İmri'ü'l- ays	مُهَفَهْفَةٌ بَيَضَاءٌ غَيْرُ مُفَاضَةٍ تَرَائِبُهَا مَصْفُولَةٌ كَالسَّجَنِجَلِ	
18.B.154b	Reşşāşe, Fiḥ aḥ		Kemāl b. Ġıyās	دو رشاشه دو ققع شیرین دو نار بربری نارچه بود بوستانی یافتم دانی که چیست	
18.B.155a	Fuḥ āḥ		Kemāl b. Ġıyās	پستان اوست یا به مثل کوزه ققاع یا گوی زر که در خم چوگان زیور است	

18.B.155a	Āb		Kemāl-i ucendī	آب در بر ترا دلی هم سنگین ولی چه سنگین	
18.B.155a	Sfm		Şāfir	با سیم بران که دید با آتش زر کز مطبخ امید برآمد دودی	
18.B.155a	Sfm		Ḥvācū	تعالی الله چنان زیبا نگاری برش چون سیم دل چون سنگ خارا	
18.B.155a	Sfm	41	Şāfir	برچو سیمش از آسیب پیرهن مجروح لب لطیفش از آمد شد نفس افگار	+
18.B.155a	Sfmfh		Muizzī	ای دلبر سیمین بر بستی کمر زرین عاشق ز غم هجرت رخسار چو زر دارد	
18.B.155b	Berg-i nesrīh		Āār	بری از نازکی چون برگ نسرین سرینی از صفا چون کوه سیمین	
18.B.155b	Yāsemen		Kemāl-i Ifehānī	در آب روشن اگر دیده ای تو سنگ سیاه بیا ببین دل او در بر چو یاسمنش	
18.B.155b	Perniyān		Ḥvācū	به نرمی سینه او پرنیان است به زیر پرنیان پولاد دارد	
18.B.156a	Nār		Ḥvācū	پستان سیمگون تو و اشک لعل ما آن نار سینه آمد وین ناردان چشم	
18.B.156a	Nār	41	Firdevsī	ز سیمین برش رسته دو نار دان	+
18.B.156a	Gūy-i āc		Şey Saḍdī	پستان یار در خم گیسوی تابدار چون گوی عاج	
18.B.156a	Şiše		Kemāl b. Ġiyāsī	بر سینه سیمیش رشاشه بلورین دو شیشه پر شیر است یا نار دو پستان است	
18.B.156a	armen-i nesrīh, Sūsen, Şıkam		Āār	میان گلستان حسن آن تن شکم یک خرمن از نسرین و سوسن	
18.B.156a	amfir-i seplī u nerm ü resīde		Āār	خمیر مایه او از می و شیر به دست لطفش ایزد کرد تخمیر چنان نازک خمیری کس ندیده سپید و نرم نارین و رسیده	
18.B.156b	Şıkem		Cāmī	شکم چو تخته قائم کشیده به نرمی دایه ناف او بریده	

18.B.156b	Semen , ı avż-ı müdevver		Āār	تلی بود از سمن بس نغز و دلبر بدان تل سیمگون حوض مدور جهان را بحر خوبی در کشیده ولی هرگز به نافش نارسیده
18.B.156b	Ġonce-i Gül		Kemāl b. Ġıyāş	ناف او را وصف کردن نیک نیست ه گل بد بود آزردهش
On dokuzuncu bap bilek, el ve kol hakkındadır				باب نوزدهم در صفت ساعد و دست و بازو
19.B.157a	Āc		Kātīb	بردی از پیل تنان پنجه به چابک دستی آفرین باد بر آن ساعد و بازوی چو عاج
19.B.157a	Sūsen		Kemāl b. Ġıyāş	هلو دوش و بازوی چو گل ساعد سر پنجه چون سوسنش
19.B.157a	Hamāyil		Nām	حمایل دستها در گردن یار درخت نارون پیچیده بر ناز حمایل دادش از بازوی سیمین نوازش کردش از لبهای شیرین
19.B.157a	Hamāyil	44	Şāfir	گفتم هوس ساعد و دستت نکنم اکنون که به گردنم آمد چه کنم
19.B.157b	Yed-i beyzā		Āār	به دفع فتنه های چشم ساحر ید بیضا و ساعد کرده ظاهر
19.B.157b	Kān-ı bellūr		Şāfir	چون نیش به دست آن نگارین پیوست از کان بلور شاخ مرجان بر جست
19.B.157b	Sfm		Fettā	سوختن سیم ز عاشق رواست ساعد خود را تو چرا سوختی
19.B.157b	Sfmfh		Bisā	من فدای جان او بر سر میاریدش طبیب تا به دست او نبینم ساعد سیمین او
19.B.157b	Sfmfh	43	Şey Sađd	پنجه با ساعد سیمین چو نیندازی به با توانای معرید نکنی بازی به
19.B.157b	Sfmfh		Kemāl-i ucend	ز آستین ساعد سیمین عجبان بنمای تا بدانند که نازک بدنی زین دست است
19.B.158a	ıār-ı bellürfh		Nām	بر و بازو چو بلورین حصاری سر گیسو چو مسکین نوبهاری
19.B.158a	Sfmfh ta te		Nām	بدان ساعد که از بس رونق و آب

				دو سیمین تخته شد بر تخت سیماب	
19.B.158a	Genc-i sîm		Cāmī	ببخش بر من مسکین چو از دو ساعد خویش دو گنج سیم نهان اندر آستین داری	
19.B.158a	Ta te-i āc	43	Şāfir	زان نیش که داد بوسه بر ساعد او از تخته عاج شاخ مرجان بر جست	+
19.B.158a	Nigārīh		Celālū'd-dīh-i Azud	تو تیغ می زن و بگذار تا من مسکین نظاره می کنم آن ساعد نگارین را	
19.B.158b	Ergavān ve gül	43	Şey Saḍdī	تمام فهم نکردم که در آستینش یا دست و ساعد گلبام	+
19.B.158b	Deste-i semen		Kemāl b. Gıyāş	در آستین بلورتر است آن به راستی یا دسته سمن که ز گلها نکوتر است	
19.B.158b	Berg-i gül		Kemāl b. Gıyāş	برگ گل یا نسترن ورد طری یا یاسمن یاسمین یا پیرهن یا خود بر و بازوست آن	
19.B.158b	Şā -ı semen		Kemāl b. Gıyāş	شاخبست گویی از سمن یا خود بهار و نسترن یا خود کمان جان من یا ساعد و بازوی او	
19.B.159a	Kemer		İbn-i Yemīh	در دل هوسم هست که از ساعد خوست سازم کمری گر چه ترا نیست میانی	
19.B.159a	Cān		ūs	گفتم که هست جان من آن ساعد چون سیم خندید و گفت جان تو آری به دست ماست	
19.B.159a	Pileste	44	Unur	چو بر روی ساعد نهد سر به خواب سمن را ز پیلسته سازد ستون	+
19.B.159a	Āyīhe		usrev	یک آیین به کف نشست دو آیین دارم من از پشت دست	
19.B.159b	Per-i avāıl		Hvācū	به کردار پر حواصل سواعد به مانند شهپر طوطی شوارب	
Yirminci bap parmak hakkındadır				باب بیستم در صفت انگشت و بنان	
20.B.159b	Misvāk		İmriü'1-ays	و تعطوا برخص غیر شتن کانه اساریع ظبی او مساویک اسحل	
20.B.160a	alem		Nāmī	به فرمانی که خواهد خلق را کشت به دستش ده قلم یعنی ده انگشت	
20.B.160a	Hilāl		ūs	بنمود ساعدت ید بیضا ز آستین انگشت چون هلال تو شق کرده ماه را	

20.B.160b	Hilāl		āār	چو ظاهر گشته انگشت هلالی شکسته حسن ماه بدر حالی	
20.B.161a	Billūr		arfr	و اقبلت يوم جدالبين في هلال سود بعض بنان النادم الحصر فلاح ليل على صبح اقلتها غصن و ضرست البلور بالدرر	
20.B.161a	Lüüü, Unnāb		Šāfr	فامطرت لولوا من نرجس فسفت ورد ادغضت على العناب بالبرد	
20.B.161b	Unnāb		Šāfr	هر لحظه سر انگشت تو خونی ریزد عناب که دیدست که خون انگیزد ؟	
20.B.161b	Anam		Šāfr	النشر مشک والوجه و نانیر و اطراف الاکف	
20.B.161b	Fündu	46	Šāfr	روزی ز پسته اش شکری خواستم به چشم فندق فراز نرگس نامهربان نهاد	+
20.B.161b	Fündu		Hvācū	به فندق ضمیران را تاب داده به عشوه گوشه بادام بشکست	
20.B.161b	Fündu		Niāmī	به فندق های سیمینش در انگشت که قاقم راز رشک خویشان کشت	
20.B.162a	Düm-i ā ūm		Niāmī	بلورین تن و قاقمین پشت او به شکل دم قاقم انگشت او سپید و نرم چون قاقم بر و پشت کشیده چون دم قاقم ده انگشت	
20.B.162a	Düm-i ā ūm	45	Unur	آن دلاویز دارد از نرمی نور نور نور نور نور نور نور نور	+
20.B.162a	Māsūre-i sīm	46	Šāfr	ز پیلسته دیبای چین بر شکست به ما سوره سیم بگرفت شست	+
20.B.162b	Šükūfe		Kātīb	ذقن را چو در پنج انگشت گیری نماید چو سببی نهان در شکوفه	
20.B.162b	Pence-i mercān	45	Rüknü'd-dih-i Rızāy	به گاه رنگ حنا می برد از دست پنداری سر انگشت بلورین تو از پنجه مرجان	+
20.B.162b	Nigār-āne		Kemāl b. Ġıyās	نقش و نگار دست نگارین اوست آن یا خود نگار خانه مانی و آزرست	
20.B.162b	Lāle		Muizz	هست همچون نرگس و لاله تو را چشم و بنان	

				هست همچون سنبل و سوسن تو را جعد و جبین
20.B.163a	Lāle		Nīāmī	به لاله تخته گل را خراشید به لولو گوشه مه را تراشید
Tırnak Fashı				□□□□□□□□
20.B.163a	Şükûfe, Naş-ı āb		Kemāl b. Gıyāş	یا خود شکوفه ای که شکفته است بر شجر یا نقشهای آب بر اوراق دفتر است
20.B.163a	Berg-i nesrīh		Nīāmī	چو نسرين بر گشاده ناخن چند به نسرين برگ برگ لاله می کند
Yirmi birinci bap boy hakkındadır				باب بیست و یکم در صفت قد و قامت
21.B.163b	□ add u □ āmet	47	Şāfir	قدو بالای ترا دود دل ما مرساد دود را گر چه همه میل به بالا باشد
21.B.163b	Elif	47	Kucec	با آنکه قدم چو دال کردی مانند الف میان جانی
21.B.163b	Elif		Cāmī	قدم لام است و بالایت الف زان دوست می دارم بلا را کاندرو لام و الف پیوسته می بینم
21.B.163b	Elif		□Abdü'l-vāsi□	قد تو چون الف است و قد من لام نهاد من و تو لام الفیم ای صنم سیم اندام گر مرا دور کنی دور نگرדם ز برت زان کجا دور بگردد ز الف هرگز لام
21.B.163b	Elif		Kemāl-i □ ucendī	□□□□□□ حرکت نیست چراست الف قد تو شیرین حرکات
21.B.164a	Sehem		□ ūsī	هر دم از سهم قد و ابروی آن سرو روان تیر کژمژ می گریزد گوشه می گیرد کمان
21.B.164a	Rumī		□ umeydī	والقد فی الاثواب رمح ناعم والطرف فی الاجفان سیف باتر
21.B.164a	□ alem		Āerī	در قامت و ابروی بت ما نظری کن تاویل چه حاجت که کنی نون و قلم را
21.B.164a	□ alem		Cāmī	ابرو و قد خوشست صورت نون والقلم نقش خط دلکشت معنی ما یسطرون
21.B.164a	□Alem		□ usrev	علم های او گرچه بالا و شست □□ یک علم هم ز بالا بس است

21.B.164a	◌Alem		Kātīb	هر که در سایه آن سرو سهی قد باشد جاش زیر علم سبز محمد باشد	
21.B.164a	Rāyet		Nāīr	رایت شاه است قد او ز روی راستی کز بلندی آسمانش سوی خود بر می کشد	
21.B.164b	Belā	47	Fetūllāh	بلاست آنکه تو نامش نهاده ای بالا حدیث راست همین است زیر و بالا نیست	+
21.B.164b	◌iyāmet		Şey Saḍd	آن قامتست نی به حقیقت قیامت است زیرا که رستخیز من اندر قیام اوست	
21.B.164b	Sāīr		Şey Saḍd	قامتی داری که سحری می کند کاندر آن عاجز بماند سامری	
21.B.164b	◌Ömr		Kemāl b. Ġiyās	یا قد و قامتست چه گویم قیامت است یا عمر ماست عمر چه از عمر خوشتر است	
21.B.164b	◌Ömr		Burhān	گویند مرا که هست بالاش دراز او عمر عزیز ماست گوباش دراز	
21.B.164b	Rū		Kucec	خواهم که فشانم همگی روح و روان را بر سرو بلندت که همه روح و روانست	
21.B.164b	◌ūbā, sidre, ◌ aī-ī istivā	48	Kemāl b. Ġiyās	طوبی و سدره یا الف راست راستی یا خط استوا که برو ماه انوراست	
21.B.164b	◌ūbā		Kemāl-ī ◌ ucendī	در دیده خیال قد تو روز جدایی چون سایه طوبی ست به گرمای قیامت	
21.B.165a	◌ anavber	48	Kemāl-ī ◌ ucendī	چه سود بر سر خاکم درخت سرو که یار به آرزوی قد چون صنوبرم بکشد	
21.B.165a	◌ anavber		Şāīf	چو قدت گر چه صنوبر کشد سری نبود چون قد سروت صنوبری	
21.B.165a	◌Arīar	48	◌ usrev	شکرستان است گویی باغ از شکر لبان نی شکر زاریست گویی گلشن از عرعر قدان	
21.B.165b	Naīl	48	Nīāmī	کشیده قامتی چون نخل سیمین دو زنگی بر سر نخلش رطب چین	
21.B.165b	Naīl		Bīsāī	وطن نخل قدش آمد دل ریش بساطی را بسان بلبلای کو راست بر سرو روان خانه	
21.B.165b	Serv	49	Mīhrī	به جست وجوی قد سرو ناز پرور یار ز چشم آب روان گشته دم به دم هر سوست	
21.B.165b	Serv		Şāīf	قامتت در چمن حسن چو سرو است جوان	

				سوز این پیر در آن سرو جوانت مرساد	
21.B.165b	Tīf	49	usrev	هر ساعتی که می گذرد قامتش به دل گویی که در درونه من تیر می رود	
21.B.165b	Tīf		Muizzī	با دور گشت قامت چون تیر او زمن پشتم شده است در طلبش جفته چون کمان	
21.B.166a	Sipdār		Sūzenī	و ز خجلت بالای تو در هر چمن و باغ افکنده سر سرو سپیدار شکسته	
21.B.166a	Sipdār		Aār	به خدمت پیش سروش دست بر دست	
21.B.166a	Şimşād, nārven	49	Kemāl b. Ġiyāṣ	شمشاد شاد در چمن چابکی چمان یا نارون روان شده یا سر و کشم	
21.B.166a	Şā -i şimşād		Cāmī	شاخ شمشادی که پیچیده است نیلوفر بدان سرو آزادی که دارد رخ ز گلبرگ طری	
21.B.166a	Neşk	48	Şāfir	قد تو چنانکه بر لب دریا نشک طوبی برد از قامت چون سرو تو رشک	
21.B.166a	Ney-şeker		Āerī	به باغ نیشکر از قامت تو می زد لاف به کینه بند ز بندش همه جدا کردند	
21.B.166b	Bīd		Niāmī	خمیده بیدش از سودای خورشید بلی رسمیت چوگان کردن از بید	
21.B.166b	Şā -i zer, nihāl, ūd, arār		Kemāl b. Ġiyāṣ	شاخ زر است تیغ خدنگ و نهال نخل یا سر کشیده نیشکر و عود و عرعر است	
21.B.166b	Nihāl		Bisālī	باشد که نهال قد آن گل به بر آید ای سرو و صنوبر به دعا دست بر آرید	
21.B.166b	Ömr-i dirāz	47	usrev	به یاد آن قد و قامت سرشک لعل دو چشم به هر زمین که ببارد درخت ناز بر آید	
21.B.167a	Serv-i Sehī	48	İsimsiz	عجب است از طبیعت شعرا یا ندارند آب در دیده قد خوبان به سرو می خوانند سرو چوبیست ناتراشیده	+
21.B.167a	Serv-i Sehī	48	Hümām	سرو را روزی به بالای تو نسبت کرده ام شرمساری می برم عمریست از بالای تو	+
21.B.167a	Serv-i Sehī	48	İmād	ترا به سرو نخوانم چرا که سرو سرپای همه تن است تو از پای تا به سر همه جان	+

21.B.167a	Dfh-i müselmân		asan	ای قد خوب تو چون دین مسلمان راست طرّه کافر تو همچو خط ترسا کج	
21.B.167b	Ömr-i dirâz		usrev	قامتی در خوشی چو عمر دراز هوس انگیز تو ز عشق مجاز	
21.B.168a	Cân, Revân, Âb-ı ayvân		usrev	یا رب آن بالا مگر از آب حیوان ریختند یا همه جان کسان بگذاختند آن ریختند	
21.B.168a	Cân		İmet	قدت را خسته تیرت خرامان دید و جان دانست غمت را کشته مهرت حیات جاودان دانست	
21.B.168a	Dil-rübâ		Atı	چه ارزد روضه رضوان که آنجا نباشد سرو قد دلربایت	
21.B.168a	Luḡf-i udâ		Kemâl-i ucendı	در شمایل قد تو لطف خداست هست لطف خدا به تو همراه	
21.B.168b	Bihişt		usrev	بهشت است این قامت چون نگار پر از سیب و نارنج و بادام و نار	
Yirmi ikinci bap bel hakkındadır				باب بیست و دوم در صفت میان	
22.B.168b	Sırr-ı ğayb		Cāmı	دهانت سر غیب آمد میان نیز خرد را کی توان تفهیم کردن	
22.B.168b	Nükte		Hvâcû	دهانت آرزوی تنگ دستان میانست نکته باریک بینان	
22.B.168b	ayāl		Kemâl-i ucendı	زین سان که چون میانست شد جسم من خیالی اکنون امید وصلی ما را به آن خیال است	
22.B.169a	ayāl		Nālır	به کام ما دهانت خوش حدیث است به چشم ما میانست خوش خیال است	
22.B.169a	ayāl		üs	چو جستم آن دهان و آن میان گفت که ای بیدل برو اینها خیال است	
22.B.169a	Adem		Şālır	گفتم که حقیقت میان تو بگوی گفتا که حقیقت عدم نتوان کرد	
22.B.169a	Adem		Kemâl-i İsmâı	جانم به امید آنکه از غم برهد همچون کمرت گرد عدم می گردد	
22.B.169a	Endişe	51	Zahîr-i Fâryâbı	اندیشه ای که گم شود از لطف در ضمیر گردون به راز با کمرت در میان نهاد	+
22.B.169a	Râz		Kemâl-i ucendı	میانست گویا رازبست غیبی که از سر ضمیر آمد نهان تر	

22.B.169a	Rāz		Nāḥir	رازِست میانست که اشارت نتوان کرد سرّیست دهانت که نیاید به عبارت	
22.B.169b	Bī-niṣān	52	Kemāl-i İsmāʿīl	کسی نشان میانست نداد جز کمرت زهی کمر که نشانی ز بی نشان آورد	+
22.B.169b	Hif		Hvācū	گفتم همه هیچ است امیدم ز کنارت گفتا که تو را نیز مگر میل میانست	
22.B.169b	Daḥ a-i bārīk		Hvācū	بدان دقیقه باریک عقل خیره شود دلم حدیث میانست چو در دهان آرد ؟	
22.B.169b	Mūy		Cāmī	از موی میان تو جدا بس که کشم رنج نتوان تن رنجور من از موی جدا کرد	
22.B.169b	Mūy		Kemāl-i ucendī	همچو بر موی است از جا بر گرفتن بار کوه پیش آن موی میان بار کمر برداشتن	
22.B.169b	Mūy		Kātībī	میانست کاتبی در دل نهان داشت که مو بر ناید از هر جا که شد ریش	
22.B.169b	Mūy		Hvācū	بیرون ز میان تو که مانده موی است کس بر تن سیمینت نبیند اثر از موی	
22.B.169b	Mūy		Bedr	آونگ از میان تو کوهی به تار موی طالع ز خنده تو میان شفق پرن	
22.B.170a	Mūy	51	Şey Saḍdī	میانش را و مویش را اگر صد ره بیمایی میانست کمتر از مویی و مویش تا میان باشد	+
22.B.170a	Mūy	51	İsimsiz	طرفه آن است که وقتی کمری می بندد ورنه معلوم نگشتی که میانی دارد بر مو اگر میانست وقتی کمر نبستی از نیستی نبود موی میان هستی	++
22.B.170a	Berg-i kāh		usrev	برگ کاه است میانست ز چه در باریکی دیده کوتاه من کاه ربا خواسته ای	
22.B.170a	Tār-ı ibrīṣim		Kātībī	نقش خطت با میان در دیده راز ترم هست چون مسکین مرکب بابریشم بر دوات	
22.B.170b	Rişte		Kemāl-i ucendī	موی میان او به کمر هست در خیال چون رشته ای که باشدش اندر میان گره	
22.B.170b	Miyān-ı mūr		Amā -i Bu ārī	تتم چون سایه موی و دل چون دیده موران ز هجری غالبه مویی که چون موران میان	□□

22.B.170b	Sfīnīh		usrev	به دست آوردم آن سرو روان را بت سنگین دل و سیمین میان را	
Yirmi üçüncü bap baldır hakkındadır				باب بیست و سوم در صفت ساق	
23.B.171a	Unnāb	53	Şeref	هرگز ندهم ستون عنابی را	+
23.B.171a	Ba'am	53	Seyfū'd-dīh	هر کرا بر ران و ساقست یک نظر افتاد گفت پای پیوند افتادست با شاخ بقم	+
23.B.171a	Bellūr	53	Ferrūl	بلورین ساق ساقی ترک سر مست بلورین ساق ساقی ترک سر مست	+
23.B.171b	Levz ve mevr ve mevrīz		Kemāl b. Gıyās	ساقی ست یا دو دسته دندان ماهیست یا لوز پوست کنده و موز مقشّر است	
23.B.171b	Enbūbe		İmri'ü'l-ays	و کشح لطیف کالجیل محصر و ساق کانبوب السقی المذل	
23.B.171b	Gerden-i harir		Şey Sa'dī	لحی الله بعض الناس یاتی جهاله الی ساق محبوب شبه بالبرد و ساق حبیب فین شمر ذیله گردن حریر ممتل ورق	
23.B.171b	Sfīnīh	53	İmāmī	ساقی ز رهم برد به ساق سیمین وان کیست که او به سیم از ره نرود	+
23.B.171b	Semen-reng		Şāfir	آن ساق سمن رنگ تو ای سرو سهی آن ساق سمن رنگ تو ای سرو سهی	
23.B.172a	Erguvān		usrev	و آن لاله رخان نیز از دل و جاننش کشته مشتاق	
23.B.172a	Dendān-i māhl		Kemāl b. Gıyās	ساقست یا دو دسته دندان ماهیست یا نور پوست کنده و موز مقشّرست	
23.B.172a	Sā-i arş		Āār	ز لطف و آب و صفوت ساق آن حور درخشان همچو ساق عرش از ذ	
23.B.172a	Gül		Cāmī	گل است آن کف پا گل به پیش او خاری به خاک پایت که آزار گل به خار مکن	
23.B.172b	Māhlī āb-ı ayāt, lenger		Kemāl b. Gıyās	پایش که هست ماهی آب حیات حسن با بادبان زورق خوبی دو لنگر است	
Yirmi dördüncü bap beden ve endam hakkındadır				باب بیست و چهارم در صفت بدن و اندام	

24.B.173a	arft		Şey Saḍdī	اندام تو خود حریر چین است دیگر چه کنی قباى اطلس
24.B.173a	Rū		Şey Saḍdī	بدنت در میان پیرهننت همه روح است رفته در بدنی
24.B.173a	Dürr		usrev	نازک بدنی چو در مکنون مجنون کن صد هزار مجنون
24.B.173a	āum		usrev	قند ز شب چو مه فکند به دوش گشت سلطان صبح قاقم پوش قاقم اندام را اشارت کرد تا شود سوی پرده راه نورد
24.B.173a	āum		Niāmī	تن صافیش می غلطید در آب چو غلط قاقمی در موی سنجاب
24.B.173b	Gül		Şey Saḍdī	عجب نیست بر خاک اگر گل شکفت که چندین گل اندام در خاک خفت
24.B.173b	Lāle-reng		usrev	ز بس که آورید در آغوش تنگ بنفشه دمید از گل لاله رنگ
24.B.173b	Şft, gül-āb, mey, berg-i gül		Kemāl b. Gıyās	اندام لطیف اوست یا شیر و گلاب و می یا برگ گل سوری در کسوت کتانست
24.B.173b	Mey		Hvācū	تنش تابنده در دیبا چو می در ساغر از صفوت رخش رخشنده در برقع چو آتش در نقاب از می
24.B.173b	Āb		Kemāl-i ucendī	هر جامه که باشد به بر از آب شود تر آن آب کزو جامه نشد تر بدن کیست
24.B.173b	Āb		Cāmī	رسم دوران است نیلوفر به زیر آب لیک عکس این کرد آن تن نازک زهی صنعتگری
24.B.174a	Sfmīh		Hvācū	گفتمش نام تو ای سیمین تن آخر چیست گفت چون مرا با زر ببینی نام من روشن کنی
24.B.174a	Gevherīh		usrev	گشتش تن گوهرین سفالین و ز پستر رنج ساخت بالین
24.B.174a	Cān		Cāmī	بوی جان یافتم ز پیرهننت گویی از جان سرشته شد بدنت
24.B.174a	Ābgfhe		Kemāl b. Gıyās	نش از نازکی چون آبگینه است ولی دارد دلی مانند مرمر

24.B.174a	Gül-bün		Kemāl-i ucendī	به چهر آفتابی به تن گلبنی به عقل خردمند باز کنی
24.B.174a	Şūşe-i sîm		Nîâmī	بدان نازک میان شوشه اندام ولیکن شوشه ای از نقره خام
Yirmi beşinci bap sevgilinin zatı hakkındadır				باب بیست و پنجم در صفت ذات محبوب
25.B.174b	ible		asan	روی سوی قبله باشد هر کسی را در دعا قبله من تو دعایم مستجاب از روی تو
25.B.174b	Kaabe		Kemāl bîn Gıyās	ض ض ضایع چه کنی سعی من ای کعبه کام ط طواف در تو مقصد و ملجاست مرا
25.B.174b	Mi rāb		asan	در آن خلوت که محرابم تو باشی به استغفار نتوان بود مشغول
25.B.175a	Şem-i irāz		Mu yī	مثل پروانه ز تاب رخت ای شمع طراز سوختم بهر خدا چاره بیچاره ساز
25.B.175a	Şems		Şāfir	قلت زوری فارسلت انا اتیک سحره قلت فالیل کان اخصی و ادنی مسره فا جابت بحجه زادت القلب حسره انا شمس انما تطلع الشمس بکسره
25.B.175a	Şems		Şāfir	قامت تظللنی من شمس و من عجب شمس تظللنی من الشمس
25.B.175a	Şems		İsimsiz	خور گرچه مسافت است از وی با تو با روی تو گفتست من میرم یا تو او تیغ زن شرق شد اما در حسن شمشیر خطیب است به نسبت با تو
25.B.175a	amer		Şāfir	لا تعجبوا من بلا غلاته قد زرّ از راده علی القمر
25.B.175a	Bedr ve amer		Şāfir	و عدالبدر بالزیاره لیلا فاذا ما و فی فضیت تذوری
25.B.175a	Şems		Şāfir	شمس تالف الفراق عزو بها عنا و بدر و الصدود کفه
25.B.175b	Süheyl		Nāır	تو سهیلی تا کجا بتابی و کی طالع شوی نور تو بر هر که می افتد نشان دو
25.B.175b	ub		Nîâmī	تو صبحی او چراغ از دل پذیرد چراغ آن به که پیش از صبح میرد

25.B.175b	ub		asan	تو چون طالع شدی جان تازه تر شد چو صبح آید نشاط از سر کنند مست
25.B.175b	Āyet-i nūr		asan	ترا در روز و شب خورشید و مه گویند می شاید که در روز آیت نوری و در شب شمع آفاقی
25.B.175b	Āyet		Şey Saḍd	سعدی شیرسخن این همه شور از کجاست شاهد ما آیتست این همه تفسیر او
25.B.175b	Nebāt		Hvācū	قند و نبات و شکر و بادام و لعل و در سیب و به و سمن گل و باغ و بهار ما
25.B.176a	Rū		Cāmī	رفتی و گفتی به هجران ده رضا آنت رُوحی کیف ترض آن تروح
25.B.176a	Rū		Kemāl-i ucend	چه عجب گر نظر لطف تو باشد به کمال روح را نیز نگاهی سوی قالب باشد
25.B.176a	ūr		Hevāy	عید گاهی چو بهشت است و به هر جا حوری خرم آن عاشق دلخسته که پهلوی کیست ؟
25.B.176a	āyir-i uds		āfi	اگر آن طایر قدسی ز درم باز آید عمر و بگذشته به پیرانه سرم باز آید
25.B.176b	Derrāc		Abdü'l-vāsi	درآج فنی و بازمنش عگه فعال
25.B.176b	U āb		Hvācū	تو کجا صید من سوخته خرمن باشی که شنیدست عقابی که شکار مگس است ؟
25.B.176b	U āb		Abdü'l-vāsi	بط سینه عقاب کینه و سیمرغ وصال
25.B.176b	An ā		Abdü'l-vāsi	تو طوطی زیبایی و من بلبل زار من فاخته نالش و تو عنقا دیدار
25.B.176b	Āc		Firdevs	سه دختر بر او نشسته چو عاج نهاده به سر بر ز پیروزه تاج
25.B.177a	Zümrüd		Ni āmī	زمرد را سوی کان آورد باز ریاحین را به بستان آورد باز
25.B.177a	A		Ni āmī	آن نوحه که خون شدی برو سنگ می کرد بدان عقیق گلرنگ
25.B.177b	avāıl		Ni āmī	حواصل بین کزان سیمین برو دوش سواد آب را کرده سیه پوش
25.B.177b	ā um		Ni āmī	مکن با این همه نرمی درشتی که از قاقم نیاید خار پشتی

25.B.177b	Ġazāl		Kātībī	خوشت گفته رنگین کاتبی لیکن فغان ز طبع غزالی که فارغ از غزلست
25.B.177b	Ẓabī		Ṣāḥibī	بالله یا طبیبات القاع قلن لنا لیلای منکن ام لیلی من البشره
25.B.177b	Zelāl		Cāmī	تو آن زلال حیاتی داده جان از شوق به وادی طلبت صد هزار تشنه لبست
25.B.177b	Reyḥ ān		ḥasan	جانان تویی و جان و جهانی طفیل تست ریحان تویی و عالم خاکی سفال تو
25.B.178a	Sünbül, nesrīh, gül, ḥanber		Kemāl bīn Ġıyāṣ	تویی سنبل و سرو نسرین و سوسن گل و عنبر و مشک و عود و عبیری
25.B.178a	Ġāliye		Niḥāmī	آن غالیه را ز باد جویان روز بیت گویان
25.B.178a	Sūsen		İsimsiz	چو غنچه تنگ خویی بی دهانی و لیکن همچو سوسن ده زبانی
25.B.178a	Ṣemer		Kātībī	ای از گل جمال تو خرم بهار عمر در باغ جان تویی ثمر شاخسار عمر
25.B.178a	Ruḥab		Niḥāmī	که ای رطب دانه رسیده ی من دیده جان و جان دیده من
25.B.178a	Merhem		Cāmī	ای به دلم گرفته جا دم به دم از نظر مرو مرهم سینه چون تویی مردم دیده هم تو شو
25.B.178b	Yūsuf		Kemāl-ī ḥucendī	نیل مصرست دو چشم من و تو یوسف مصر بهر نظاره خدا را بنشین بر لب نیل
25.B.178b	Yūsuf		ḥasan	یوسف شده در خوبی بل خوب تر از یوسف از دیدن او سیری از دیدن رویت دوست نی
25.B.178b	Cām-ı cem		ḥusrev	نموده می شود آفاق در صفای تننت تو آبگینه هندی نه که جام جمی
25.B.178b	Şemse		Niḥāmī	به خدمت شمسه خوبان خلج زمین را بوسه داد و داد پاسخ
25.B.178b	Ḥālem-i ḥüsn		Āḥerī	گفته بودم حسن عالم گویش لیکن خطاست عالم حسنست چون گویم که حسن عالمست
25.B.178b	Belā		Kemāl-ī ḥucendī	چرایی چرا از دعاگو گریزان بلایی بلا از دعا می گریزی
25.B.178b	Taḥvīz		Niḥāmī	تعویذ میان همنشینان

				در خورد کنار نازنینان
25.B.179a	anem		Kemāl-i ucendī	چه خوش بود صنعی چون تو در بر آوردن به خلوتی که بود حجره در بر آوردن
25.B.179a	anem, Defī-1 am		Muizzī	آن نگارست او که چون ایزد مر او را خلق کرد بتگران بیزار گشتند از بت و از بتگری او نگار ایزدست و بت نگار آزرست کی بود هرگز برابر ایزدی با آزی
25.B.179a	Türk		Şāfir	چون سپر به دست بود نام ترک مست بود
25.B.179a	Fitne		Hvācū	آن فتنه کدامست که بنیاد جوانی چون پرده ز رخسار برافکند برافکند
25.B.179b	Ömr, zamān		Hvācū	اگر نه عمر منی رسم بی وفایی چیست و گر زمانه نه ای شرط مهربانی کو ؟
25.B.179b	Ömr		Hvācū	تو مرا عمر عزیزی و یقین می دانی که چو رفتی نتوانی که دگر باز آیی
25.B.179b	Ömr		Hevāyī	عمر دراز در سر این غصه شد که یار چون سر و سرکش آمد و چون عمر بی دانی
25.B.179b	Ömr		Nāir	عزم رفتن کرد دلبر گفتمش تعجیل چیست گفت من عمر تو ام خود رسم عمر آمد شتا
25.B.179b	Ömr		Kemāl b. Gıyās	عمر منی وفا نکند عمر با کسی آری چه چاره هست چنین اقتضای عمر
25.B.180a	Ömr		Cāmī	شد عمرم آخر در جست و جویت ای عمر رفته آخر کجایی ؟
25.B.180a	Ömr		Kucec	ای عمر عزیز من عمری و ز عمر افزون ای جان جهان من جانی و ز جان خوشتر
25.B.180a	Ömr		Kemāl-i ucendī	میان گریه های تلخ در دل نگذرانیمش که نتوان بگذرانیدن به تلخی عمر شیرین را
25.B.180a	Ömr		asan	نپایند از پس عمری بیایند همه چون عمر در رفتن شتابند
25.B.180b	Çırāğ, Āftāb		Nāmī	چراغ عالم افروز از جهان شد نه شیرین آفتاب از من نهان شد
25.B.180b	Mehtāb, Şimşād,		Nāmī	جهان خالی شد از مهتاب و خورشید

25.B.182a	Şā-ı yāsemen		Nāīr	من چو سرو استاده ام در روز و شب بر یک قدم او چو شاخ یاسمن هر دم به سویی مایلست
25.B.182a	Sūsen-būy		Ḥācū	یار ما دوست روی و دشمن خوست سرو ما گلزار و سوسن بوست
25.B.182a	Benefşe, deste		Nīāmī	یک دسته بنفشه داشتم جست پاکیزه چنان که از دلم رست بیدادگری ز من دربودش من کاشته بودم او درودش
25.B.182b	Bāğ		usrev	چو باغ شگفته به فصل بهار پر از لاله و سوسن و سیب و نار
25.B.182b	Bāğ		asan	تو باغ عاشقانی ای کاج تا قیامت قمریت بود می من طوقی به گردن از تو
25.B.182b	Bāğ		Hevāyī	از باغ و بوستان و گل و گلشنم چه رنگ چون باغ و بوستان گل و گلشنم تویی
25.B.182b	Şanavber-būy		Ḥācū	دست آن شمشاد ساغر گیر گیر سوی آن سرو سنوبر بوی بوی
25.B.182b	Çemen		Nīāmī	لیلی چمن خزان ندیده مجنون چمن خزان رسیده
25.B.183a	Nār-ı şîrîh		usrev	ز طفلی تا جوانی نار شیرین به شیرینی نیابت دار شیرین
25.B.183a	Nār-ı andān		Nīāmī	نورسته گلی چو نار خندان چه نار و چه گل هزار چندان
25.B.183a	Sīb		Nīāmī	شاه از آن سرخ سیب شهت آمیز خواست افسانه نشاط انگیز
25.B.183a	Nārenc		usrev	همه نار پستان و نارنج بوی ببرده ز نارنج و نار آب روی
25.B.183b	Kebk		asan	چندان در شک رفتن او کبک خون گریست که اندر میان خونس فرو رفت باتمام کبک در که زیر پای آورد چندان تخته سنگ وانکه از یک تخته ناموخت رفتاری چنین
25.B.183b	Şāh-bāz		asan	گر صید شود کبوتر دل در دست تو شاهباز باری
25.B.183b	Şeh-bāz		Cāmī	این دل که رخنه رخنه شد از غم چه جای اوست

				شهناز سدره ساکن ویرانه کی شود
25.B.183b	Sāye-i hümā		Şey Saḍḍ	ای آفتاب روشن وی سایه هما ما را نگاهی از تو تمامست اگر کنی
25.B.183b	Hümā		Şey Saḍḍ	در سر کار تو کردم دل و دین با همه دانش مرغ زیرک بحقیقت منم امروز تو دامی
25.B.184a	Dām-ı āhū		Cāmī	دام شوای آهوی وحشی که نزد یک آمده است کز غمت دیوانه گردم روی در صحرا نهم
25.B.184a	Genc		asan	ای میان مفلسان گنجی نگهبان تو کیست آن مایی تو همه از ما بگو آن تو کیست
25.B.184a	Cihān-ı luḡf u cemāl		Şey Saḍḍ	آن نه شخصست جهانست پر از لطف و جمال عمر ضایع مکن ای دل که جهان می گذرد
25.B.184a	Cān u cihān		Hvācū	در ره جان و جهان جان و جهان باخته اند تو اگر اهل دلی دل چه بود جان در باز
25.B.184a	Cān u cihān		Kucec	بی تو ای جان و جهانم شادمانی چون کنم بی تو ای عمر عزیزم زندگانی چون کنم ؟
25.B.184a	Dīl ü dīle		Şālir	گردون ز پی تب تو یا رب دارد بر چهره خود هزار کوکب دارد ای جان و جهان و ای دل دیده من نازک تن تو چه طاقت تب دارد
25.B.184b	Cān		usrev	او می رود و عاشق مسکین نگرانش چون مرده که در سینه بود حسرت جاننش
25.B.184b	Cān		Kemāl-i ucendī	مشنو که مرا به ز تو یار دگری هست مسموع نباشد که زجان دوست تری هست
25.B.184b	Cān		Nālir	تو مرا جانی و من خود را چو قالب دیده ام گر جدایی بر تو آسانست بر من مشکلست
25.B.184b	Cān-i şirrh		asan	ای جان شیرینی تو بر آن عیش به شیرینی که من رفتم چو فرهاد از جهان دست تهی دل پر هوس
25.B.184b	Pāre-i ciger		Hevāyī	ای پاره جگر جگرم ریش می کنی قصد دلم به قول بداندیش می کنی
25.B.184b	Pāre-i cān, gūşe-i ciger		Eşref	پاره جان و گوشه جگری از تو کس چون کند شکیبایی
25.B.184b	Rū-ı perver		asan	الوداع ای دل که دلبر می رود

				روح بخش و روح پرور می رود
25.B.185a	Dāğ-ı dil		usrev	گر چه همه چشم و چراغ دلند سوخته داند گر چه داغ دلند
25.B.185a	Dil-ruba		Şālir	دلربایان به روز مجلس بزم جان ستانان به وقت کوشش کین
25.B.185a	Merdümek-i çeşm		Kemāl-i İfēhān	مرا چو مردم چشمی ز پرده بیرون آی که نیست مردمک چشم را سرا پرده
25.B.185a	Merdümek-i dile		asan	بی لعل لبث پر شد چشم ز در مکنون ای مردمک دیده آخر نظری بر ما
25.B.185a	Merdüm-i dile		Ebū Alī	ای مردم دیده خویشتن بینی چیست چون مردم دیده خویشتن بین نبود
25.B.185b	Güher		asan	دریای آسمان ندهد چون تو یک گهر هر شب اگر چه موج زند صد هزار در
25.B.185b	Büt		Kātib	پایه اینست که بر پای بتی رخ مالی بهر این پایه بنه سر بسر منصب و مال
25.B.185b	Büt		asan	حسن زنان بتان سرمپیچ و ز عاشق همه نیاز توقع بود ز جانان ناز
25.B.185b	Büt		Müncık	ما را جگر به تیر فراق تو خسته شد ای صبر بر فراق بتان نیک جوشی
25.B.185b	Büt		usrev	مزاجت راست بهر آن بت سیم عیاذاً بالله از دیوانگی سیم
25.B.185b	Sıfın		Niām	غلامان زرین کمر گرد تخت چو سیمین ستون گرد زریه
25.B.186a	Şeker		Kemāl-i ucend	این میوه شیرین مگر از باغ بهشت است وین حور بهشت از شکر ناب سرشت است
25.B.186a	Şeker-pāre		Şey Saḍd	هر شکرپاره که در می رسد از عالم غیب بر دل ریش عزیزی نمکی می آید
25.B.186a	Gül-āb		Niām	گلابم ولی درد سر می دهم نمک خواه خود را جگر می دهم
25.B.186a	Gül-āb		Kemāl-i ucend	خواست با نکهت تو دم زدن از شیشه گلاب بزدندش همه بر روی و دهانش بستند
25.B.186b	Çeşme-i nüş		Niām	به چشم آهوان آن چشمه نوش دهد شیر افکنان را خواب خرگوش

25.B.186b	Engebñh		Kātībñ	به خنده خاست ز پیش رقیب آن گل سرخ ز خار خشک کسی دید که انگبین برخاست
25.B.186b	Engebñh		ñ asan	ز خاموشیت عیش بنده تلخست دهن بگشا که جمله انگبینی
25.B.186b	Melek, kân-i nemek		Kemāl-i ñ ucendñ	گفتم ملکی یا بشری گفت که هر دو کان نمکی یا شکری گفت که هر دو
25.B.186b	ñ atre-i bārān		Kemāl-i ñ ucendñ	تو لطیفی خواه دردل خواه در چشم آفر و قطره باران بود در پست و در بالا لطیف
25.B.186b	Āteş		Nīñ āmñ	بانوی سرخ روی سقلابی آن به رنگ آتش و به رخ آبی
25.B.187a	Āteş		Şeyñ Sañdñ	گر منت پیش خویش بنشانم تو نه آن آتشی که بنشیننی
25.B.187a	Āyine		Eşref	تو آینه صافی و ژنگار رقیبان آینه بر هر حال ز ژنگار نگه دار
25.B.187a	Māye-i nāz		Kerfñ-i Gence	در نامدن وداعت ای مایه ناز دانی کی چه عذر بودم ای شمع طراز زان ترسیدم که اشک من سیل شود گرد تودر آید ز رخت دارد باز
25.B.187b	Dirañ t-i nāz		Kemāl-i ñ ucendñ	سر در مکش ز ناله ما ای درخت ناز هر جا که هست شاخ گلی عندلیب هست
25.B.187b	Dirañ t-i şifñh		Nīñ āmñ	من آن شیرین درخت آبدارم که هم حلوا و هم جلاب دارم
25.B.187b	Serv		Nīñ āmñ	فرو رفته به خاک آن سرو چالاک چرا بر سر نریزم هر زمان خاک
25.B.188a	Serv		ñ usrev	رسیده برگ ریزی در بهاری فتاده سرو اندر لاله زاری
25.B.188a	Şāñ -ı gül		Kemāl-i ñ ucendñ	شاخ گلی به گریه مگر آرمت ببر بی آب شاخ تازه کجا در بر آمده
25.B.188a	Şāñ -ı nāzük		Kemāl-i ñ ucendñ	به بازی گل زدم ناگه بر او گفت چرا بر شاخ نازک می زنی سنگ
Yirmi altıncı bap söz hakkındadır				باب بیست و ششم در صفت کلام
26.B.188b	Elmās		Nīñ āmñ	تیغ ز الماس سخن ساختم هر که پس آمد سرش انداختم

26.B.188b	Siŋr		Ḥvācū	خواجو اگر چه شعر تو جز عین سحر نیست بگذر ز سحر چون ید بیضا پدید شد
26.B.188b	Siŋr		Hevāyŋ	صد آفرین که در این شعر جای آن دارد ترا هوایی سحر آفرین می گویم سوز خسرو باید و الفاظ حافظ در سخن نازکهای حسن وانگه خیالات کمال در سخنهای هوایی یک بیک موجود دان شعر او بشنو اگر نشنوده ای سحر
26.B.188b	Siŋr		Seyf-i İsperengŋ	من به زبان قلم سحر نمایم بلی معجز موسی نمود صورت ما را ز عصا
26.B.189a	Şaŋbede		Niŋāmŋ	شعبده تازه بر انگیختم هیکلی از قالب نو ریختم
26.B.189a	Bedr ve şems		Niŋāmŋ	به خوبی شد این همچو بدر منیر چو شمس فلک روشن و بی نظیر
26.B.189a	Şehd		Niŋāmŋ	چون سخنت شهد شد ارزان مکن شهد سخن را مگس افشان مکن
26.B.190a	Türünc		Kātibŋ	گر این ترنج سخن کاتبی به مصر برند که دسته ها که برند از ترنج بویی ما
26.B.190a	Ruŋlab		ŋusrev	رطب هایی که کار خار می کرد فرو می خورد در دل کار می کرد
26.B.190a	Žaymürān		Sūzenŋ	شود به نعت سر زلف ضیمران صفتش به بوستان دلم رسته ضیمران سخن
26.B.190a	Serv		Niŋāmŋ	چو فرمود شه باغی آراستن سخن کاشتن سرو پیراس
26.B.190b	Serv ve bülend		Sūzenŋ	سخن بلند به ولاست چون تعامت تو نگه کنم همه بینم در و ... سخن
26.B.190b	İsā		ŋusrev	بزرگان خازن که آنهاش گویند حکیمان عیسی جانهاش گویند
26.B.190b	Rūŋ		Niŋāmŋ	سخنی کو چو روح بی عیب است خازن گنج خانه غیب است
26.B.190b	ŋanem		ŋusrev	این صنم نو که شد اندر خرام هست سراپای به خوبی تمام
26.B.190b	Arūs		Niŋāmŋ	بهارى به صد نیکویی خاسته

			عروسی به صد زیور آراسته	
26.B.190b	Arūs	Aār	عروس نظم را آیین و کابین بود بی هیچ شک ز احسان و تحسین	
26.B.191a	Arūs	Amā -ī Buār	گلبن عروس و از بیار است خویشتن و ابرش مشاطه وار همی شوید از غبار	
26.B.191a	Bikr	Hācū	زاده خاطر خواجه که به معنی بکر است حیف باشد که برندش ز جهان دست بدست	
26.B.191b	Nebāt	Šālir	نبات خاطر بر تو دلیرند که حورا شرم از رضوان ندارد	
26.B.191b	ilāt	İsimsiz	خلعت مدحت من گر چه دراز است و تمام لیک بر قامت تو ناقص و کوتاه بود	
26.B.191b	Kfmiya, ömr, āb-ı ayāt	usrev	زهی سکه کیمیای سخن که یک جو درو نیست جای سخن اگر عمر جاوید خونی هم اوست و گر چشمه زندگانی هم اوست	
26.B.192a	Secencel	Kātīb	محکم تر از سجنل ابیات روشنم هرگز نساخت ز آهن و رو روگر آینه	
26.B.192a	Deryā, dürr	Niām	به آن هر سه دریا به آن هر سه در کنم دامن عالم از گنج پر	
26.B.192b	Güher	Enver	ز نظم و نثر بنام تو اندر آویزم به گوش و گردن ایام عقد های گهر	
26.B.192b	avile-i güher	Bedr	طویله گهرست این که بدر جامی گفت ولی شما نه خریدار رشته گهرید	
26.B.192b	Zer	Muizz	دارم سخنان تازه چو زر کهن آخر به کف آرمت به زر یا به سخن	
26.B.192b	Zer	Sūzen	من چو در مدحت از زر سخن کردم صدف او کند زر سخا در حق ماح انعام	
26.B.192b	Zer	Kemāl-ī ucend	طبع تو کمال کیمیا نیست کز وی سخن تو همچو زر شد	
26.B.192b	Zer	Seyf-ī İspereng	احسنت زهی سخن که نظمش چو آب زرست از روانی	
26.B.192b	Sıfın	Niām	سیم سخن زن که درم خاک اوست زر چه شود آهوی فتراک اوست	

26.B.193a	Cām-ı gflf nümā		Niāmī	نظر کن در این جام گیتی نما ببین آنچه خواهی ز گیتی خدای
26.B.193a	Gül-āb		ā ānī	درد سر شش ماهه به ناچیز شود از هر که به سر کند گلاب سخنی
26.B.193a	Āb		Şālir	بر نظم پاک من نظر افکن که گه گهی سازد ز سطح آب مه انور آینه
26.B.193a	Levzfhe		usrev	به زیر هر خطی رمزی نبشته به هر لوزینه الماسی سرشته
26.B.193a	Güvāreş		usrev	چون ز لب ریخت سر و صندل شود شربت صندل و گوارش عود
26.B.193b	Kevşer-āgfh		usrev	نگیسا زین رحیق کوثر آگین شرابی ریخت در جام بلورین
26.B.193b	Nāfe		Şey Saīdī	شنیده ای که مقالات سعدی از شیراز همی برند به عالم چو نافه خنتی
26.B.193b	Şft		ā ānī	طعم سخنم همچو عسل خواهد بود طبعم چو شکر فکند در شیر سخن
26.B.194a	ānem-āne		Niāmī	پراکنده از هر دری دانه ای بر آراستم چون صنم خانه ای نهادم نکته گاه افسانه ای را بهشتی کردم آتش خانه ای را چو شد نقاش آن بتخانه دستم جز آرایش برو نقشی نیستم
26.B.194a	ān		Niāmī	سخنی کو چو روح بی عیب است ه غیب است
26.B.194a	Cān		Niāmī	سخن جان است و جان داروی جان است مگر چون جان عزیز از بهر آنست
26.B.194a	Zīndegānī		Niāmī	سخن دانی که دارد ذوق جانی همش جان خواند و هم زندگانی
26.B.194a	Mīve		Kātībī	کاتبی چون شعر نبود پخته کی لذت دهد وقت خامی میوه های بوستان نبود لذیذ
26.B.194b	Gül-geşt-i būstān		Niāmī	چو پایم بدین باغ رضوان رسید درش را به من داد رضوان کلید ز هر میوه و گل که چیدم در آن

				بخیلی نکردم چو تنها خوران بسی سیب و نار از پی دوستان
26.B.194b	Gül-i ād-berg		Hvācū	اگر چه بلبل طبعم هزار دستانست حدیث من گل صد برگ گلشن جانست
26.B.194b	Bāg, semen, serv		Niāmā	چو فرمود شه باغی آراستن سخن کاشتن سرو پیراستن
26.B.194b	Sünbül, Nergis, Gül, Bāg		Kemāl-i ucendā	باغیست پر از گل معانی دیوان کمال تازه اش دار شعر دگران چو خار بینی برامن او بجای دیوار تا سنبل و نرگش نچینند دزدان گل ریاض اشعار
26.B.195a	Tiğ		Niāmā	تیغی ز الماس سخن ساختم هر که پس آمد سرش انداختم
26.B.195a	Arūs		Hvācū	گر نخواهی که کنی مشک فشانی خواجه چین گیسوی عروسان سخن شانه مکن
26.B.195a	Dū-şfze		usrev	گیسوی دوشیزه همه سودای دل خال سیه نیز سویدای دل
26.B.195b	Kenāz, idmetkār		usrev	ترا هر چند بهر عشرت و نوش عروس ملک بس باشد در آغوش ولی بکر مرا کز روی زیبا دلی در سینه نگذارد شکبیا تماشا کن که گر ارزد به چیزی سریر شاه را باشد کنیزی و گر نه خاک روبر بر گذرگاه
26.B.195b	Kemālā		Sūzenā	در مدحت صدر تو منم ششتری باف دیگر شعرا آستری باف چو نساج
26.B.195b	Perniyān		usrev	بدین رنگین خیال پرنیان سنج به جیب هفت گردون ریختن گنج نورد پرنیان را خدواند

				به دامان قیامت دوخت پیوند
26.B.196a	Bāg		Kātībī	این باغ نظم را که پر از حور معنویست وقف جناب آن شه جنت مآب کن
26.B.196a	Bāg		usrev	خواهی که به از بهت گشاید خرسند مشو به هر چه زاید ز اندیشه دقیقه نغز خیزد و ز بیختن آژد مغز خیزد از اندک خوب شو فسانه نی از حشوات بی کرانه یک دانه نار پخته در کام بهتر ز هزار آبی خام یک شاخ که میوه ای دهد تر بهتر ز هزار باغ بی بر یک بلبل خوشنواي دلکش بهتر صد صد کلا صد صد یک صفحه پر صد خلاصه شو بهتر صد صد کتیب بی در کام کسان کجا بود به مغزی نه به حرف و جلد فربه دفتر چه کنی چو نظم تر نیست در صد صدفت یکی گهر نیست
26.B.197a	Su'en		Nāmī	قافیه سنجان که سخن برکشند کنج دو عالم به سخن درکشند باز چه مانند به این ده گران پرده رازی که سخن پروریست سایه ای از پرده پیغمبریست پیش و پسی بست صف کبریا پس شعرا آمد و پیش انبیا

2.1.4 ESERİN İNCELENMESİ VE ENÎSÜ'L-UŞŞÂ İLE MUKAYESESİ

2.1.4.1 Heves-nāme'de Bablar

Heves-nāme bir mukaddime yirmi altı babdan oluşmaktadır. Bu babların her biri sevgilin tepeden turnağa tasviri için kullanılan mazmunlardan ve bu mazmunların daha anlaşılır olması açısından şahit beyitlerden oluşmaktadır. Ayrıca her bir bab kendi içinde İibārāt-i Arab ve İibārāt-i Acem olarak iki kısımdan oluşmaktadır ve bap başlarında kısa izahlara yer verilmiştir.

Eserde yer alan babların sıralanışı şu şekildedir: 1. Bab üsñ ü Cemāl, 2. Bab İİş, 3. Bab Mūy, 4. Bab Cebîn, 5. Bab Ebrū, 6. Bab Çeşm, 7. Bab Müjgān, 8. Bab Ğamze, 9. Bab Rūşār, 10. Bab Bînî, 11. Bab a, 12. Bab āl, 13. Bab Leb, 14. Bab Dendān, 15. Bab Dehān, 16. Bab Zeneđdān, 17. Bab Gerden, 18. Bab Ber ü Pistān, 19. Bab Sālīd ü Dest ü Bāzū, 20. Bab Engüşt, 21. Bab add ü āmet, 22. Bab Miyān, 23. Bab Sā, 24. Bab Beden ü Endām, 25. Bab Żāt-ı Maḥbūb, 26. Bab Kelām.

2.1.4.2 Heves-nāme'de Şairler

Değerlendirme kısmında da değinileceği üzere *Heves-nāme'de* yüze yakın şairlerden alıntı yapılmıştır. Bunlardan Doç. Dr. Yakup Şafak'ın doktora tezinde kısa biyografisi bulunan şairlerin hal tercümeleri oradan alınmış, diğerleri tarafımızdan hazırlanmıştır.

ABDÜ'L-AZİZ: *Ferheng-i su'enveran'da* (s.377) bu isimde müellif zamanına kadar yaşamış 5 tane Abdül-azîz geçmektedir. Ayrıca Ascedî (ölm.432=1040'tan sonra) mahlasıyla tanınan şairin adı da Abdül-azîz'dir. Hangisi olduğu tespit edilememiştir.

ABDÜ'L-VASİ-İ CEBELİ: Büyük Selçuklu hükümdarı sultan Sencer'in (511-552=1117-1157) şairi olarak meşhur olan Bedîu'z-zamān Abdül-vāsî b. Abdül-cāmî-i Garcestānî Cebelî, Afganistan'ın Ğarçistan vîlayetinden olup, 555(1160) yılında hayatını kaybetmiştir.²¹

²¹ Ahmed Ateş, *Farsça Manzum Eserler*, İstanbul Kütüphanesi, İstanbul, 1968, c.1, s.37-38

‘ACCĀC: Asıl adı ‘Abdullāh b. Rū’be’dir. Temīm kabilesi şairlerinden olup recezleriyle bilinmektedir. Ölüm tarihi 97(715) ‘dir.

ĀHÎ Kaynaklarda bu isimde X/XVI. Yüzyıllarda yaşamış birden fazla şair bulunmaktaysa da üseyn-i Bayāra’nın oğlu Ġarīb Mîrzā’yı metheden Āhî-i Çaġtaî (ölm. 927=1521) olması mühtemeldir. Bk. Ferheng-i suî enverân, s. 11.

A MED PAŞA: Osmanlı döneminin ilk büyük şairlerinden bir olan A med Paşa, II. Murad’ın kazaskerlerinden Veliyyüddin Efendi’nin oğludur. Bazı kaynaklarda Edirneli olduğu, Bursa’da hayatını geçirmesi ve orada ölmesi sebebiyle Bursalı olarak tanınmıştır. Tahsilini bitirdikten sonra Bursa’nın Muradiye Medresesinde müderrislik yapmıştır. Daha sonra Molla Hüsrev’in yerine Edirne’ye tayin edilmiştir.(855/1451) Fatih Sultan Mehmed’in tahta geçmesiyle kazaskerlik, vezirlik ve Fatih Sultan Mehmed’ehocalık yapmıştır. Ayrıca A med Paşa, Türkçe, Farsça ve Arapçada şiirler yazmıştır. Ölüm tarihi 902 (1497) dir.²²

AMĀ -İ BUĀRĪ Şahābü’-d-dīn Amā -i Buārī V. asrın ortalarında dünyaya gelmiştir. Māverāünnehir bölgesinin meşhur şairlerindendir. Karahanlılar sarayında “Emfū’ş-şuārā” lakabını almıştır. Kasideleriyle meşhur olup Selçuklu hükümdarı Sultan Sencer’in (511-552=1117-1157) vefat eden kızı için mersiye yazdığı rivayet edilir. Ölüm tarihi 543 (1148/1149) yılı olarak verilmektedir.²³

ARĪFĪ: ArifīTimurlular dönemi şairidir. Arifī āl-Nāme’yi yazan Ma mūdArifī ile aynı kişi olup 853(1449) yılında bugün ki Afganistan’ın Herat şehrinde vefat etmiştir.²⁴

ĀSĪX/XVI. Yüzyıl şairlerinden olan ve Nizāmî’nin hamsesine nazire yapan Āsî Meşhedîolmalıdır.²⁵

A ĀR: Heves-nāme’de ismi zikredilen “Mîhr ü Müşteri” Mesnevisinin sahibi olan “AĀr” mahlaslı Şemsü’-d-dīn Mu ammed b. A med-i Tebrizî Celayiriler döneminde yaşamış bir şairdir. Ayrıca ‘Aşşār, Salmān Sāvacî’nin muasıdır. Ölüm

²² Günay Kut, “Ahmed Paşa”, *DİA*, C.2, 1989, s.111-112.

²³ Rızāzāde Şafak, *Tārī-i Edebiyāt-i Īrān*, Tahran, 1321, s.210-212.

²⁴ Ahmed Ateş, *Farsça Manzum Eserler*, c.1, s.353-354.

²⁵ Yakup Şafak, *Sürûlünün Ba rû’l-maārīf ve Enbû’l-uşşā ile Mukayesesi*, Atatürk Üniversitesi S.B.E., Erzurum, 1991, s.445.

yılı kaynaklarda 792(1389/1390), 784(1382) veya 779(1377/1378) olarak geçmektedir.²⁶

ATÎ: Celâlü'd-dîn b. Ebû'l-bü'd-dîn Atî Tebrîzî ace Reşîdü'd-dîn Fazlullâh ile aynı dönemin şairidir. Devrinin alim, hatib ve vaizlerinden olup, 718(1318) veya 741(1340) ölmüştür.²⁷

'ATÎ: Fars edebiyatının büyük sûfî şairlerinden bir olan Ferîdü'd-dîn Ebû âmid Mu'ammed b. Ebû Bekr İbrâhîm 'ATÎ Nîşâbü'rînin ne doğum yılı nede ölüm yılı tam olarak bilinmemektedir. Devletşâh-ı Semerandî 'ATÎ'nin hicri 513(1119/1120) yılında doğduğunu, ölümünün ise hicri 627(1229/1230) yılında Moğol saldırısı sırasında Nîşâbü'r'da gerçekleştiği söylemiştir. Fakat genel olarak görüşlerin hicri 540(1145/1146) yılında doğduğu hicri 618(1221/1222) yılında yapılan Moğol katliamı sırasında ise öldürüldüğü yönündedir.²⁸

ÂZERÎ: Âzerî mahlasının sahibi Nûrû'd-dîn amza b. Abdü'l-Melik (Alî Melek) Tûsî Beyhakî, İsfereynî olarak gösterilmektedir. Âzerî IX./XV. yüzyılın bilinen şairlerinden biridir. Daha çok Şey Âerî mahlası ile tanınır. Serbedarlar ailesine mensup olan şair, 866 (1461/1462) yılında hayata veda etmiştir.²⁹

BAHÂ'Ü'D-DÎN: Kaynaklarda bu isim altında birçok şair geçmektedir. Hangisi olduğu tespit edilememiştir.

BEDR: XIII-XIV. yüzyıl dönemi şairi olan Fa'rû'z-zamân Bedrû'd-dîn Mu'ammed -i Çaçî Hindistan'da yaşamış ve şöhret bulmuştur. Şiirlerinde adı ve mahlası "Bedr-i Çaçî", "Bedr" ve Fa'rû'z-zamân olarak geçmektedir. Ölm. (745=1344/1345-752=1351)'dir

BEDR-İ ŞİRVÂNÎ: Mevlânâ Bedrî Şîrvânî, Şîrvân padişahlarının saraylarında "melikü's-şu'ara" ünvanını almıştır. Ölüm tarihi 854(1450) olarak geçmektedir.

BEZEKÎ: Kaynaklarda "Bezeki" isminde bir şair bulunamamıştır. Heves-nâme'de bir beyiti şahit olarak getirilmiş ve aynı beyit Enîsü'l-lu'şşâ'ta da(s.25) geçmektedir.

²⁶ Ahmed Ateş, *Farsça Manzum Eserler*, İstanbul Kütüphanesi, İstanbul, 1968, , c.1, s.303.

²⁷ Yakup Şafak, *Sürûrînin Ba'rû'l-ma'ârif'i ve Enîsü'l-lu'şşâ ile Mukayesesi*, s.445.

²⁸ Fateme Modarresi, *Sîmurğ der Âyîne-i Sîmurğ*, Urmia, 2009, s.9.

²⁹ Ahmed Ateş, *Farsça Manzum Eserler*, c.1, s.367-368.

BİSÂTÎ : Bisâtî Timurların ilk döneminde yetişmiş bir şairdir. Aslen semerkantlıdır. Hasırcılık mesleğini yaptığı için Haşirî mahlasında kullanmıştır. İmet Būārî'nin(ölm. 840=1436/1437) talebeliğini yapmış ve Bisâtî mahlasını onun isteğiyle kullanmaya başlamıştır. Ölüm tarihi 808(1436/1437) veya 815(1412/1413) yılları olarak kaynaklarda gösterilmektedir.³⁰

BURHÂN: Kaynaklarda bu ad altında pek çok şair geçmektedir. Hangisi olduğu tespit edilememiştir.

CÂMÎ: MevlânâNürü'd-dîn [Abdu'r-Ra[mân-ı Câmî] Horasan'ın Câmşehrî'nin Harcîrd kasabasında 817(1414) yılında doğmuştur. İran edebiyatının büyük sûfî şairi ve kendi asrının en büyük alimidir. 898(1492) yılında Herat'da vefat etmiştir.³¹

CELÂLÜ'D-DÎN-İ [AZUD: XIII-XIV. yüzyılında yaşamış ve Celâl mahlasını kullanmıştır. Asıl adı Seyyid Celâlü'd-dîn b. Seyyid [Azudü'd-dîn-i Yezdî'dir. Ölüm tarihi bilinmemektedir.

CELÂLÜ'D-DÎN-İ [FEHÂNÎ: Kaynaklarda eserin yazıldığı döneme kadar iki Celâl-i [fehânî bulunmaktadır. Birincisi Rûzbihân-ı Ba[li'nin (ölm. 606=1209) soyundandır; diğeri ise Şâh İsmâîl dönemi (907-930=1501/1502) şairlerindendir. Bk. Ferheng-i su[enverân, s. 131.

CEMÂLÜ'D-DÎN-İ [FEHÂNÎ: Cemâlü'd-dîn Mu[ammed b. [Abdü'r-rezzâ[li- [fehânî] VI. Asırda yaşamış Hâkânî, Nizâmî gibi şairlerin çağdaşıdır. İsfahan'da doğmuş ömrünün büyük bir kısmını burada geçirmiştir. Daha çok kasideleriyle bilinmektedir. 588 (1192) yılında vefat etmiştir.³²

EBU HİLAL: Ebû Hilâl el-[Askerî olarak bilinen [asan b. [Abdullâh b. Sehl b. Saîid meşhur Arap dil bilimcisidir. Hayatı boyunca ilimle ilgilenmişti. 395 (1005) tarinden sonra ölmüştür.

EDİB [ÂBİR: Heves-nâme'de bu adı zikredilen beyit En[isü'l-[uşşâ[li'ta da (s.23) bu isim altında geçer. Şihâbü'd-dîn Edîb [âbir b. İsmâîl-i Tirmîzî babası da Edîb

³⁰ Ahmed Ateş, *Farsça Manzum Eserler*, c.1, s.313-315.

³¹ Ömer Okumuş, "Câmî", *DİA*, C.7, 1993, s.111-112.

³² Rızâzâde Şafak, *Târîh-i Edebiyât-i İrân*, s.197-203.

İsmâ'îl olarak bilinen şair, sultan Sencer için casusluk yaptığı iddiasıyla Atsız tarafından Ceyhun nehrine atılarak 546 (1151/1152) yılında öldürülmüştür.³³

ENVERÎ: Fars edebiyatının en büyük kasîde şairi sayılan Evhadü'd-dîn Mu'ammed b. Alî (b.İsâ -ı Enverî)- yi Ebîverdi genç yaşta Selçuklu hükümdarı Sultan Sencer'e intisap etmiş, onu ve etrafındaki ileri gelenleri kasideleriyle methetmiştir. Enverî'nin ölüm tarihi kesin olarak bilinmemektedir fakat en muhtemel olan iki tarih 563 (1072/1073) veya 585 (1189) yılları kaynaklarda geçmektedir.³⁴

ESEDÎ: Tam adı Ebû Naîr Alî b. A' med-i üs olan şair "Esedî" olarak tanınmaktadır. V. asır şairlerindendir. Firdevsî'nin eseri olan Şâh-nâme benzerliği ile bilinen 458 (1065/166) yılında kaleme aldığı "Gerşâsb-nâme" adlı eseriyle ün kazanmıştır. Ölüm tarihi 465 (1072/1073) olarak rivayet edilmiştir.³⁵

ESİRÜ'D-DİN A' SİKETÎ: VI. asrın sonlarında yetişmiş edip, alim ve şairlerinden olan Esîrü'd-dîn, A'siketî mahlasıyla tanınmaktadır. Kasîde ve hicivleriyle tanınan Ahşiketî, Hâkânî, Mücîr, Şîrvanî gibi büyük şairlerin çağdaşıdır. Ölüm tarihi 577 (1181/1182).³⁶

EŞREF: VI-XII. yüzyılda yaşamış ve "Eşref" ismiyle tanınmış olan Seyyid Asan-ı Ġaznevî'dir. Tam ismi Ebû Mu'ammed Asan b. Mu'ammed üseynî-i Ġaznevî, ikinci devir Gazneliler ve Selçuklular saraylarının önmeli şairlerindendir. Ölüm tarihi 565 (1169/1170)'dir.

FA' RÜ'DİN-İ LÂRÎ: Bilinen kaynaklarda hakkında bilgi bulunamamıştır.

FERRU'Î: "Ferru'î" mahlaslı Ebû'l Asan Alî b. Culûğ-i Sîstânî İran edebiyatının en eski ve en büyük şairlerinden biridir. İran'ın güney batısında bulunan Sistan'da 385 (996) yılında doğmuştur. Daha çok gençken memleketini terk edip Çağāniyān emiri Ebû'l Mu'affer A' med'in yanına gitmiş (405-406/1014-1015), oradan da Gazne'ye geçip Sultan Ma'mūd'un (387-421=997-1030) sarayına intisap etmiştir.

³³ Rızâzâde Şafak, *Tārîh-i Edebiyât-i Ġrân*, s.191-193.

³⁴ Abdülkadir Karahan, "Enverî", *DİA*, C.11, 1995, s.267-268.

³⁵ Rızâzâde Şafak, *Tārîh-i Edebiyât-i Ġrân*, s.142-146.

³⁶ Şefâ, *Tārîh-i Edebiyât-i Ġrân*, (s.446-451)

Sultan Maḥmūd’la beraber Hindistan’daki bazı şavaşlara katılmıştır. Ferruhî’nin 429 (1038) yılında vefat ettiği rivayet edilmiştir.³⁷

FETĖ ULLĀH: Heves-nāme’de bu şairin bir beyiti örnek olarak kullanılmıştır. Aynı beyit Enîsü’l-İuşşā’ ta da (s.47) Faḥrü’-d-dîn FetĖ ullā’ a nisbet edilmiştir. Bu durumda bahse konu olan şairin ünlü tarihçi ve şair İ amdullāh Müstevfî-i İ azvîni (ölm. 840=1436)’nin kardeşi Faḥrü’-d-dîn olması muhtemeldir. Bk. Ferheng-i suḥ enverān, s. 537.

FETTĀHĪ: IX./XV. yüzyılda Horasanın tanınmış şair ve nasirlerinden olan, Yaḥyā Sıbak FettāhĪ Nîşābūrî “Ḥüsn ü Dîl” adlı mensur temsili hikayenin sahibidir. FettāhĪ İ umārĪ TuffaĪ Ī ve AsrārĪ mahlaslarını da kullanmıştır. 852 (1545/1546) yılında vefat etmiştir.³⁸

FİRDEVSĪ: Fars edebiyatının en büyük şairlerinden biri ve dünyaca tanınan Fars dilinin kaynağı olan Şāh-nāme’nin sahibi Ebū’l-İ asım Manūr’dur. FırdevsĪ mahlasıdır. Gazneli Sultan Maḥmūd’un muasırı olup müellifi olduğu Şāh-nāme’yi ona takdim etmiştir. Fakat hak ettiği değeri görememiştir. Her ne kadar daha sonra Sultan Maḥmūd’un kendisi için gönderdiği caize kervanı bulunduğu yere ulaşsa da kendisi 411 (1020/1021) veya 416 (1025/1026) yılında hayatını kaybediyor.

HĖĀCŪ: Ebū’l-İAĪaĪ Kemālū’-d-dĪh veya Efzālū’-d-dĪh Maḥmūd b. ĪAlĪ HĖācū-yi KirmānĪ689 (1290) yılında Kirman’da doğmuş, daha küçük yaşlarda şiir söylemeye başlamıştır. XIII-XIV. yüzyılın en büyük şairlerinden biridir. Pek çok eseri vardır. NîāmĪnĪn(ölm. 610=1213/1214) hamsesine nazire yapmıştır. HĖācū ve devrinin Moğol hükümdarlarını ve Moğol idaresini elinde bulunduran şahsiyetleri övmüştür. Ölüm tarihi olarak pek çok değişik tarih verilse de en doğrusu 753 (1352) yılı olabilir.³⁹

Ī ĀFİZ: Şemsü’-d-dĪh MuĪ ammed Ī āfĪ-ı ŞıfāzĪ Şıraz’da doğmuştur. Lisānū’l-Ġayb lakabını almış olan Ī āfĪ, Fars edebiyatının en büyük lirik şairlerinden birisidir. Ī āfĪ, ilk medrese eğitimini doğduğu yer Şıraz’da almıştır. Daha küçük yaşlarda Kurān’ı ezberlemiş ve talim etmiştir. Gazel konusunda Fars edebiyatının en büyük

³⁷ Ahmed Ateş, *Farsça Manzum Eserler*, c.1, s.7-8,

³⁸ Ahmed Ateş, *Farsça Manzum Eserler*, c.1, s.352,

³⁹ Ahmed Ateş, *Farsça Manzum Eserler*, c.1, s.256-257.

derecesine erişmiştir. Ölüm tarihi 792 (1389-1390) veya 791 (1388-1389) yılları verilmektedir.

ḤĀḲĀNĪ: Fars edebiyatının büyük şairlerinden biri olan Efzālū'd-dīn Bedīl (İbrāhīm) b. Alī Şīrvanī'dir. 521 (1126) yılında Gence'de doğmuştur. Şirvanşahlar sarayına intisap etmiştir. Büyük kaside ustasıdır. Fars şiirine şekil bakımından büyük yenilikler getiren Ḥāḳānī, kendinden sonraki şairleri de etkilemiştir. Ölümü tarihi 595 (1199) olarak kaynaklarda geçmektedir.⁴⁰

HARĪRĪ: Bilinen kaynaklarda Şeyh Harīrī adına herhangi bir bilgi yer almamaktadır.

ASAN: Gazneliler ve Selçuklular saraylarının en tanınmış şairlerinden biri olan, Necmü'd-dīn asan b. Alā-i Sencerī Dihlevī, Hindistan'da yetişmiş önemli bir şair ve Menākīb-nāme müellifidir. Hasan, Emīr Husrev-i Dihlevī'nin (ölm. 725=1325) çağdaşı ve yakın arkadaşısıdır. Ölüm tarihi 565 (1169/1170) yılıdır.⁴¹

A İB-İ HERĪ: Kaynaklarda hakkında bilgi bulunamamıştır.

AYĀLĪ: Daha çok ayalī Buḥārī olarak bilinen şair, hemşehrisi olan İmetullāh-i Buḥārī'nin (ölm. 840= 1436/1437) talebeliğini yapmıştır. Ölüm tarihi 850 (1446/1447)'dir.

HEVĀYĪ: Ferheng-i su enverān'da (s.635) bu adla 3 tane şair geçmektedir. Hangisi olduğu tespit edilememiştir.

HUMEYDĪ: Tam ismi Ebū Abdillāh Mu ammed b. Ebū Naır Fütüh, Major'da doğmuştur. İspanya'da tahsil görmüştür. Arap ediplerinden olan Humeydī h. 488(1095) yılında vefat etmiştir.⁴²

USREV: Yemīhü'd-dīn Ebū'l- asan Emīr usrev-i Dihlevī Hindistan'da yetişmiş Fars edebiyatının en büyük Türk şairlerinden biridir. Edebi ve felsefi mirası çok zengin olan Emīr usrev Nizami Gencevi'nin şaheseri olarak bilinen *Hamse'sine* nazire yazan ilk şairlerdendir.⁴³ Ölüm tarihi 725 (1325) yılıdır.

⁴⁰ Tahsin Yazıcı, "Alī ānī Şīrvanī", *DİA*, C.15, 1997, s.168-170,

⁴¹ Ahmed Ateş, *Farsça Manzum Eserler*, c.1, s.38-39.

⁴² Yakup Şafak, *Sürûlünin Baırü'l-maārīf ve Enbû'l-uşşā ile Mukayyesesi*, s.451.

⁴³ Gülhumar Togçiyeva, "Hindistan'ın Dudukuşu", *A.Ü. Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi*, sayı 15, s. 147-151, 2000.

■ USREV-İ NA ■ AŞ: Kim olduğu tespit edilememiştir.

HÜMÂMÜ'D-DİN (HÜMÂM): Fars edebiyatının Moğollar dönemi şairlerinden olup Sa'dî Şîrâzî ile münakaşalarıyla bilinir. Tam ismi Hümâm b. 'Alâü'd-dîh Ferîdün Tebrîzî'dir. Ölüm tarihi 714 (1314) yılıdır.

■ ÜSEYNÎ: Muammâ sanatının en büyük ustası olarak tanınan Mîr Hüseyin b. Mu'ammed el-üseyynî el-Nîşâbürrî el-Şîrâzî olmalıdır. Sultan üseyin-i Baykara'nın sarayında bulunmuştur. Ölüm tarihi 904 (1499)'dur.⁴⁴

■ IRÂÎ: Fa'ru'd-dîn İbrâhîm b. Buzurg mihr-i Irâî, VII-VIII. Yüzyılın büyük sûfî, yazar şairlerindendir. Uzun bir müddet Hindistan'da kalmış, daha sonra hacca gitmiş, oradan Anadolu'ya geçmiş ve büyük sûfî Sadre'd-dîn Ronevî'den (ölm.672=1273) ders almıştır. Aşk hakkındaki görüşlerini ihtiva eden Leme'ât'ı çok ünlüdür. 688(1289) yılında vefat etmiştir.

İBN-İ BENNÂ: Heves-nâme'de bu şairin bir beyti örnek olarak zikredilmiştir. Aynı beyit, Enîsü'l-üştâ'ta (s.12) da geçmekte ve adı geçen şaire nisbet edilmektedir. Kaynaklarda bu şair hakkında bilgi bulunamamıştır.

İBN-İ YEMÎN: Emîr Ma'mûd b. Emîr Yemîhü'd-dîh-i ügrâî yaklaşık olarak 685 (1286/1287) yılında Feryûmed kasabasında dünya gelmiştir. Emîr Yemîhü'd-dîh Horasan'ın ileri gelen bilginlerinden olan Hâce 'Alâü'd-dîh Mu'ammed'in talebeliğini yapmıştır. Daha çok kıt'a nazım şekliyle yazdığı ahlaki şiirlerle bilinmektedir. 769 (1368) yılında vefat etmiştir.⁴⁵

■ İMÂD: Hâce 'İmâdü'd-dîh 'Alî Fa'îh-i Kîrmanî, XIII-XIV. Yüzyılın önemli şairlerinden olan İmâd, 'âfî-ı Şîrâzî'nin çağdaşıdır. Çok uzun yaşamış olup, 773 (1371/1372) yılında vefat etmiştir.⁴⁶

■ İMÂD-I URÛFÎ: Daha çok Türkçe şiirleriyle tanınan Türk ve Azerbaycan edebiyatlarında müstesna bir mevki edinen 'İmâdü'd-dîn 'Alî-i Nesîmî'dir. Hurûfîliğin kurucusu olan Fazlullâh-ı urûfî'ye (öldürölüş tarihi 804=1401/1402)

⁴⁴ Ahmed Ateş, *Farsça Manzum Eserler*, c.1, s.453.

⁴⁵ Rızâzâde Şafa, *Târî-i Edebiyât-i İrân*, Tahran, 1321, s.327-332.

⁴⁶ Ahmed Ateş, *Farsça Manzum Eserler*, c.1, s.273-274.

intisap ederek onun düşüncelerini benimsemiş ve yaymaya çalışmıştır. 821 (1418) yılında derisi yüzülerek öldürülmüştür.

İMÂMÎ: “İmamî” mahlasını taşıyan Melikü’ş-şuarā Razıyyü’d-dîn Ebü Abdillâh Muâmmmed b. Ebî Bekr b. Osman-ı Herevî, Saîdî-i Şîrâzî’nin çağdaşıdır. H.686(1287) yılında ölmüştür.

İMRÛ’L-AY: Yemen’den hicret etmiş olan Kinda kabilesine mensup olan ünlü arap şairdir. Asıl adı unduc b. ucr’dur. Rivayete göre Arap şiirini kaidelere bağlayan ilk şair olarak görülmektedir. M.530-540 yılları arasında öldüğü rivayet edilmektedir.

İSKENDER-İ ORĀSĀNÎ: Heves-nâme’de bu şaire ait bir beyit ağızla ilgili olarak şahit getirilmiştir. Aynı beyit Enisü’l-uşşâ (s.36) geçmekte ve mezkur şaire nisbet edilmektedir. Kaynaklarda hakkında bilgi bulunamamıştır.

İSMET: Timurlular döneminde yetişmiş büyük şairlerden biri olan Hâceîmetullâh-i Buârî ve Hâce Mesûd adlı bir şahsın oğlu olup, Buharalıdır. Timur’ un torunlarından Sultan Nâfirü’d-dîn âlî’in (807-812=1405-1409) saray şairi olmuş, ona methiyeler yazmıştır. Bundan dolayı önceleri “Nâşîr” mahlasını kullanmıştır. Gazel şeklindeki bütün şiirlerinde bu mahlası kullanmıştır. Bisâtî ve Hayâlî onun öğrencilerindendir. 840 (1436/1437) yılında vefat etmiştir.⁴⁷

ĀSIM (SEYYİD): “Āsım-ı Enver” diye tanınan Seyyid Muâfhü’d-dîn Ālî b. Naîf b. Hârûn-i üseyin-i Tebrîzî IX-XV. asrın şairlerindendir. Şiirlerinde “Āsımî” ve “Āsım” mahlaslarını kullanmıştır. H. 837(1433) yılında vefat etmiştir.

KĀTİBÎ: Mevlânâ Şemsü’d-dîn Muâmmmed b. Abdullâh-i Nişâbûrî (Turşîzî) Timurlular döneminin tanınmış şairlerinden biridir. Kâtîbî mahlasıdır. Hattatlığı Nişabur’da öğrenip Herat, Esterâbâd ve Şîrvân’a gitmiştir. Daha sonrada Isfahan’a gitmiş ve burada sufî ve âlim olarak tanınmış olup hayatını bu şekilde idame etmiştir. Ölümü 838 (1434/1435) veya 839 (1435/1436) yılındadır. Tâun salgınından Esterâbâd’da hayatını kaybetmiştir.⁴⁸

KEMĀL BİN ABDÛ’L-ĀZİZ: Bu şairin kimliği tespit edilememiştir.

⁴⁷ Ahmed Ateş, *Farsça Manzum Eserler*, c.1, s.346-347.

⁴⁸ Ahmed Ateş, *Farsça Manzum Eserler*, c.1, s.340-342.

KEMĀL BİN ĞİYĀ: Kemāl-i Şîrāzî diye tanınan Kemālū'd-dîn Muḥammed b. Ğiyāsū'd-dîn IX-XV. yüzyılın ilk yarısında yaşamış şairlerden biridir. Heves-nāme'de mazmunlar kısmında şiirlerinden en çok alıntı yapılan şairdir.

KEMĀL-İ HUCENDĪ: XIII-XIV. Yüzyılın büyük sūfîlerinden biri olan Şeyḫ Kemālū'd-dīn Mesḫud-ī Hucendī, birçok yer gezmiş neredeyse bütün İslam âlemi topraklarını gezmiştir. Divanın bir nüshasında 798 (1375/1376) yılında Tebriz'e geldiği kaydedilmiştir. Ölüm tarihi 803 (1400) veya 808 (1405/1406) yıllarında olduğu kaynaklarda yazılıdır.⁴⁹

KEMĀL-İ FEHĀNĪ: Kemālū'd-dīn-ī İsmāīl ismiyle de bilinen şair, ḥallāḥ lakabını almıştır. Kasīde şairi olan Cemālū'd-dīn Muḥammed b. Abdü'r-rezzā-ī Işfehānî'nin oğludur. Kendisinde babası gibi kasīde şairidir. Yaşadığı dönemde Isfahan'da Moğollar tarafından büyük katliamlar yapılmıştır. Kendisinde 635 (1237/1238) yılında Moğollar tarafından katledilerek öldürülmüştür.⁵⁰

HUCENDĪ-İ FĀRSĪ=bk. KEMĀL BİN ĞİYĀ

KEMĀLŪ'D-DĪN-İ BĀVERDĪ: Heves-nāme'de bu şaire ait bir beyit şahit getirilmiştir. Aynı beyit Enisū'l-uşşā (s.36) geçmekte ve mezkur şaire nisbet edilmektedir. Kaynaklarda hakkında bilgi bulunamamıştır.

KEMĀLŪ'D-DĪN-İ İSMĀİL=bk. KEMĀL-İ FEHĀNĪ

KERĪM-İ GENGE: Kim olduğu tespit edilememiştir.

KUCEC: Şeyḫ Kucec diye tanınan Ḥvāce Muḥammed b. İbrāhim-i Tebrîzî, VIII-XIV. Yüzyıl şairlerinden olup, şiirlerinde Kucec mahlasını kullanmıştır. 778(1376/1377) yılında vefat etmiştir.

HUCENDĪ-İ B-İ ÇEVĠĠĠĠ: Heves-nāme'de, kaş babında bu şairin bir beyti zikredilmiştir. Aynı beyit Enisū'l-uşşā 'ta da (s.13) geçmektedir. Kim olduğu tespit edilememiştir.

LAḤLĪ: Kaynaklarda bu isimde üç şair vardır. Bunlardan LaḤlĪ-i BadaḤlĪ olabilir. Kesin bir kanaat edinmek mümkün değildir. Bk. Ferheng-i suḥḥ enverān, s.503.

⁴⁹ Ahmed Ateş, *Farsça Manzum Eserler*, c.1, s.305-306,

⁵⁰ Rızāzāde Şafa, *Tārīḥ-i Edebiyāt-i Īrān*, s.309-311.

MESÎ Ī: Şāhruḥ'un oğlu Mīrzā Bāysungur'un oğlu (ölm. 837=1433) himayesinde yetişmiş olan Mevlānā Şafīyyü'd-dīn Mesī Ī Fūşencī olmalıdır. Bk. ĩ afā, IV, 294-298.

MESŪD: MeŪd-i Saīd, Gazneliler ve Selçuklular dönemi şairlerindendir. Aslen Hemedanlıdır. İftiralara maruz kaldığı için hapse atılan MesŪd 10 yıla aşkın bir süre zarfında hapiste kalır. Gazne devleti sultanı olan Sultan İbrahīm'in affı ile haptan çıkar. Bu süre zarfında kaleme aldığı şiirleri (ĭ absiyyāt) ile büyük ün kazanmıştır. 515 (1121) yılında Gazne'de ölmüştür.⁵¹

MEVLĀNĀ: Mevlānā Celālū'd-dīn b. Sulānū'l-ulemā Muāammed BahāŪü'd-dīn Veleđ, 604 (1207) yılında Afganistan'ın Belh şehrinde doğmuş, Fars edebiyatının en büyük mutasavvıf şairlerinden birisidir. Ve tasavvuf alanında çok zengin bir kaynak olarak görülen Mesnevi'nin sahibidir. Bazı siyasi olaylar ve yaklaşan Moğol istilası sebebiyle Mevlānā, küçük yaşlarda babasıyla birlikte çok uzun süren bir yolculuğun sonucunda Anadolu'ya gelip Konya'ya yerleşmişlerdir. Burada RŪmī mahlasını almıştır. Mevlānā 672 (1273) yılında Konya'da vefat etmiştir.

MİHRĪ: Kaynaklarda bu ad altında birçok şair geçmektedir. Hangisi olduğu tespit edilememiştir.

MĪR-Ī KĪRMĀNĪ: VIII/XIV. Yüzyıl şairlerindendir. Şiirlerinde “Mĭr” mahlasını kullanmıştır.

MUŪ YĪ: Heves-nāme'de babında beyti geçmektedir. Kim olduğu tespit edilememiştir.

MUŪ İZZĪ: Adı Muāammed b. ĭ AbdŪ'l-melik Burhānĭ MuŪizzĭ onun mahlasıdır. NīşābŪr'da doğmuştur. Selçuklular döneminin ūnlŪ şairlerindendir. Melikşah ve Sultan Sencer dönemlerinde “MelikŪ'ş-şuārā” ūnvanını almıştır. Kaside ve methiyeleri ile tanınan şairin ölümü 518-521 (1024-1027) yılları arası olmalıdır.⁵²

MŪBĀREKŞĀH: Tam adı Muāammed b. ĭ ūseyn b. ĭ alef'dir. TŪrkler ve TŪrk dili alanında daha çok tanınmış olan MŪbārekşāh bŪyŪk bir bilgin ve şairdir. Çok genç yaşlarda ĖŪrlŪ hŪkūmdarlarının sarayına intisap etmiş, bu süre zarfında bŪyŪk bir ūn

⁵¹ Rızāzāde Şafaĭ, *Tārĭ-i Edebiyāt-i Īrān*, s.155-168.

⁵² Rızāzāde Şafaĭ, *Tārĭ-i Edebiyāt-i Īrān*, s.173-181.

kazanmıştır. Ayrıca “Faṣṣu’l-d-dīn Mübārekşāh” diye de tanınmaktadır. Ölüm tarihi 602 (1206) dır.⁵³

MÜCİR-İ BEYLEĀNĪ: Azerî şairlerinden olan Mücîrü’l-d-dīn BeyleĀnî Azerbaycan’ın kuzeyinde yer alan BeyleĀn şehrinde dünyaya gelmiştir. Hayatıyla ilgili pek bilgi olmayan bu şairin kaside alanında ün yaptığı bilinmekte olup Irak Selçuklu devleti hükümdarlarına övgü dolu kasideler yazmıştır. Mücîr, büyük şairlerden Hākānî, Nizāmî, Eşref gibi şairlerin muasırı olup bu şairlerle münazara etmiştir. 586 (1190/1191) yılında Isfahan’da öldürüldüğü rivayet edilmiştir.⁵⁴

MÜTENEBBÎ: Ünlü Arap şairlerdendir. asıl adı “Ebü’t-Tayyib Ahmed b. el-Hüseyn b. el-Hesen b. Abdissamed’dir”. El-Cuġfî, el-Kindî, el-Mütenebbî mahlaslarını kullanmıştır. H. 303 (915-916) yılında vefat etmiştir.⁵⁵

NĀĪR-İ BUĀRĪ: Bir derviş olarak yaşayan ve tanınan H’âce Nāşır-ı BuĀrî VIII. Asrın önemli sufî şairidir. Selmān Sāvecî döneminde yaşamış olup, kendisiyle birlikte zaman geçirmiştir. Gazel ve kaside de üstat olduğu kaydedilmektedir. Ölüm tarihi 773 (1371-1372) yılıdır.

NAZĪRĪ: Ferheng-i suġenverān’da(s.611) bu ad altında dört şair geçmekteyse de tarih itibariyle bunlardan biri olması mümkün görünmemektedir.

NİZĀMĪ: Ākım Ebū Muġammed İlyās b. Yūsuf b. Zekġb. Muġeyyed-i Nizāmî 535 (1140/1141) yılında Azerbaycan’ın Gence şehrinde dünyaya gelmiştir. Mesnevi nazım şekliyle yazdığı “Hamse” adlı eseriyle bu nazım şeklini en üst mertebeye çıkarmıştır. Neredeyse ömrünün tamamını Gence’de geçirmiş olan şair 599 (1202/1203) yılında vefat etmiştir.⁵⁶

NİZĀM-İ BUĀRĪ: VI/XII. Yüzyıl şairlerinden Nizāmü’l-d-dīn Muġammed b. Ömer b. Mesġūd-i BuĀrāî olmalıdır.⁵⁷

RŪDEKĪ: Heves-nāme’de bir beyit’i olan Rūdekî’nin Enīsü’l-ġuşşā’ ta da (s.19) bu beyit’i yer almaktadır. Ebū ‘Abdu’l-lāh Caġfer b. Muġammed-i Rūdekî Semerkant’ın

⁵³ Ahmed Ateş, *Farsça Manzum Eserler*, c.1, s.63.

⁵⁴ Rızāzāde Şafaġ, *Tārīḥ-i Edebiyāt-i Īrān*, s.233-237.

⁵⁵ İsmail Durmuş, “Mütenebbî”, *DİA*, C. 32, 2006, s. 195-200.

⁵⁶ Rızāzāde Şafaġ, *Tārīḥ-i Edebiyāt-i Īrān*, s.240-255.

⁵⁷ *Ferheng-i suġenverān*, Tahran, 1368-1372 h.ş, s.607.

Rūdek nahiyesinde doğmuştur. İslam sonrası İran'ın ilk büyük şairi olarak adlandırılan Rūdekī, Samaniler dönemi şairi olup Samani şahlarının hizmetine girmiştir. Mesnevi, gazel, kıta alanında şiirleri olsa da en çok kasideleri ile tanınır. Ölüm tarihi 329 (940/941) olarak kayıt altına alınmıştır.⁵⁸

RÜKNÜ'D-DİN-İ RİZÂYİ: Kimliği tespit edilememiştir.

SA'Dİ: Şeyh Sa'dî'nin asıl adı Mürşreffü'd-dîn Muslî b. Abdul'llâh Sa'dî'yi Şîfâzî'dir. Gülistân ve Bûstân adlı iki önemli eseri vardır. Nazım ve nesir alanında Fars edebiyatının öncülerinden biri olarak bilinen şair, genç yaşta Moğol istilası sebebiyle Bağdat'a gitmiş ve buradaki Nizamiye medreselerinde eğitim almıştır. Büyük edip ve alim olan Sa'dî dinî ilimlere de son derece vakıftı. 691 (1292) yılında vefat etmiştir.

ADR-I BELÎ: Heves-nâme'de bu şairin iki beyti örnek olarak getirilmiştir. Bu beyitlerden biri Enîsü'l-luṣṣâ 'ta da (s.41) geçmekte ve bu isme nisbet edilmektedir. Kaynaklarda bu şair hakkında bilgi bulunamamıştır.

SA'DÜ'D-DİN AİLÎ-İ ÂMULÎ: Bu şairden bir mısra, Heves-nâme'de örnek olarak getirilmiştir. Aynı mısra Enîsü'l-luṣṣâ 'ta da (s. 41) geçmekte ve bu isme nisbet edilmektedir. Kim olduğu tespit edilememiştir.

SEKKÂKÎ (ÂÎB-İ MİFTÂ): Ebû Yâkûb Yûsuf b. Ebî Bekr b. Muḥammed Sirâcü'd-dîn el-Hvârezmî, tanınmış dil ve belagat alimidir. Fergâna'da 626(1299) yılında ölmüştür.

SELMÂN: Hvâce Cemâlü'd-dîn Selmân b. Hvâce Alâü'd-dîn Muḥammed, Selmân Sâvecî mahlasıyla bilinir. Hicrî VIII. Asrın başlarında Save'de doğmuştur. Kendi dönemindeki devletlerin yönetiminde bulunanları öven kasideler yazmıştır. Bu kasideler o dönemin tarihi açısından büyük öneme sahiptir. Mesela Celayirliler hükümdarı Sultan Aḥmed b. Üveys içinde övgü dolu kasideler yazmıştır. Kendi dönemi olan şairler ve ileri gelenleriyle temas halinde olup geçmiş dönemdeki şairleri de şiirlerinde anmıştır. Ölümü 778 (1376) yılında gerçekleşmiştir.⁵⁹

⁵⁸ Rızâzâde Şafa, *Tārî-i Edebiyât-i İrân*, s.45-50.

⁵⁹ Rızâzâde Şafa, *Tārî-i Edebiyât-i İrân*, Tahran, 1321, s.332-336.

SEYF-İ İSPERENGİ: Mevlânâ Seyfî'd-dîn-i Aḥrec Māveraünnehr'in İsfereṅ bölgesindedir. 652(1254) veya 666(1267) yılında ölmüştür.

SULTAN Aḥ MED B. ÜVEYS: Ahmed b. Veys, Irak'ta İlhanlılardan sonra hüküm süren, Celâyirliler Devleti'nin kurucusu Şeyh Hasan'ın torunu, Sultan Üveys'in oğludur. 28 Rebiyülâhır 813/30 Ağustos 1410 yılında Kara Yûsuf'la yaptığı savaşta yenilmiş ve öldürülmüştür. Sultân Ahmed'in bilinen tek eseri, "Farsça Külliyyât"ıdır.

SULTAN MAḥ MÜD: Heves-nâme'de iki beyiti olan Sulḥān Maḥ mūd'un, Enṣû'l-uṣṣā' 'ta da (s.38) bu beyitleri yer almaktadır. Tam adı Ebu ḥ āsım Yemḥû'd-devle ve Nḥāmü'd-dḥ Gāzḥ Maḥ mūd b. Sebük-teḡḥ. Gazneli hükümdarı olan Sulḥān Maḥ mūd 361 (971) tarihinde Buhara'da doğdu. Gazneli hükümdarı Sebük-teḡḥ'nin oğludur. Hindistan'a yaptığı seferlerle tanınan hükümdar, Alimlerive şairleri sarayında himaye etmesiyle de tanınır. Ölüm tarihi 998 (1030) olarak verilmektedir.⁶⁰

SÜZENİ: Muḥ ammed b. ḥAlḥ Süzenī VI. Asrın önemli şairlerindendir. Karahanlılar sarayına intisap etmiştir. Süzenī, Fars edebiyatının büyük bir hiciv üstadıdır. H. 569 (1173/1174) yılında vefat etmiştir.⁶¹

ŞĀHİ: IX-XV. yüzyılın tanınmış şairlerinden olan Şāḥ'nin asıl adı Āḥ Melik dir. Serbedarlar hükümdar ailesinden olup, Emīr Cemalü'd-dḥ Fıfūz kūḥ'nin oğludur. Sebzvār'da doğmuştur. 857 (1453) yılında Esterābād' vefat etmiştir.⁶²

ŞEMS-İ GENGE: Kaynaklarda hakkında bilgi bulunamamıştır.

ŞEMS-İ HEREVİ: Kim olduğu tespit edilememiştir.

ŞEREFÜ'D-DİN-İ RĀMİ(ŞEREF): Şerefü'd-dḥ-i Ramī Tebrīzī XIII./XIV. Yüzyılın meşhur şair ve müelliflerindendir. Şiirlerinde "Rāmī" ve "Şeref" mahlaslarını kullanmıştır. Edebi sanatlara ilgi duyduğu için bu alanda çalışmamızda konu olan Enṣû'l-uṣṣā' adlı eseri ve edebi bilgiler hakkında yazdığı ḥ aḥ āliḥ u'l-hadāi isimli eserleri yazmıştır. (ölm. 795=1392/1393).

⁶⁰ Erdoğan Merçil, "Maḥmūd-ı Gāznevi", *DİA*, C.27, 2003, s.362-365.

⁶¹ Rızāzāde Şafak, *Tārīḥ-i Edebiyāt-i Īrān*, s.207.

⁶² Ahmed Ateş, *Farsça Manzum Eserler*, c.1, s.358-359.

ŞEYH İ: IX/XV. Yüzyılın ilk büyük şairi sayılan Germiyanlı Şeyh'in asıl adı Yusuf'tur. Kaside ve mesnevî alanında ün yapmıştır. Aynı zamanda bir tabiptir. Vefatı 832(1429)'den sonradır.

TACÜ'D-DİN-İ ALVÂYİ: Kaynaklarda hakkında bilgi bulunamamıştır.

ÜSİ: Mevlânâ Abdullâh-î üsî IX-XV. yüzyılı ikici yarısında şöhret kazanmış olan şairlerdendir. Timurluların ve daha sonra Karakoyunluların saraylarında bulunmuş olan üsî 869 (1464/1465) yılında Şiraz'da vefat etmiştir.

UBEYD: Nâmü'd-dîn Ubeydullâh-î Zākânî hakkında kaynaklarda pek bilgi yer almamaktadır. İçinde bulunduğu dönemin örf, adetlerini ve ferdi ahlakı büyük bir üstalıkla tenkit etmiştir. Ölüm tarihi h. 771 (1369) veya h. 772 (1370) yıllarından olması muhtemeldir.

UNURİ: Sultan Ma'mûd-î Gaznevî'nin sarayında baş şair unvanı olan Ebû'l-âsım asan b. Amedî Unurî Belhî'dir. İlk olarak ticaretle meşgul olan 'Unsurî sermayesini kaybedince ilimle uğraşmış ve kendi devrinin tanınmış bilgin ve şairlerinden olmuştur. Unurî İran edebiyatının en büyük kasidecisidir. Ölümü 421 (1039/1040) yılında gerçekleşmiştir.⁶³

ZAHİR-İ FÂRYÂBİ: Zâhîrû'd-dîn Ebû'l-Fa'zl âhîr b. Mu'ammed-î Fâryâbî VI-VII. Yüzyılın tanınmış şairlerinden olan biridir. Birçok münekkîd, Zâhîrî'nin şiirlerini, Enverî'nin şiirlerinden üstün tutmuştur. Ölüm tarihi 598 (1201/1202) yılıdır.⁶⁴

⁶³ Ahmed Ateş, *Farsça Manzum Eserler*, c.1, s.8-9.

⁶⁴ Ahmed Ateş, *Farsça Manzum Eserler*, c.1, s.59-60.

2.1.4.3 Heves-nāme ve Enîsü'l-uşşā' 'taki Müşterek Babların Karşılaştırılması

Bu bölümde, *Enîsü'l-uşşā'* hakkında kısa bilgi verilip karşılaştırılmaya geçilecektir.

Enîsü'l-uşşā' bir güzelin tepeden tırnağa bütün uzuvları için kullanılan mazmunları konu edinen ve 19 babdan oluşan bir eserdir. Bu babların başında kısa izahlar verilmiştir. Bu bablar sırasıyla 1. Mûy, 2. Cebîn, 3. Ebrû, 4. Çeşm, 5. Mûjgân, 6. Rûy, 7. a, 8. âl, 9. Leb, 10. Dendân, 11. Dehân, 12. Zena dâ, 13. Gerden, 14. Ber ü psitan, 15. Sâlid, 16. Engüşt, 17. ad ü âmet, 18. Miyân, 19. â 'tır. Eserin sonunda teşbih konusunda uyulması gereken kaideler hakkında bilgi verilmiştir ve şiirin önemine değinen “tetimme” kısmı bulunmaktadır.

Her babın başında verilen uzuvların Arapça ve Farsça'da verilen isimlerine değinilmiş, gerekli görüldüğünde ise bu isimlerin neden verildiğine dair kısa açıklamalarda bulunmuş, Arapça ve Farsça'da kullanılan benzetmeler getirilmiş ve bu benzetmelerin çok azına şahit beyit getirilmiştir.

1. BAB MÛY(Saç): *Enîsü'l-uşşā'* 'ta ilk babda (s.5-9) “Mûy” buna karşılık *Heves-nāme* 'de üçüncü babda (s.17a-44b) Der ifat-i Mûy-i Nāzenfhân başlığı altında kaleme alınmıştır.

Enîsü'l-uşşā' 'ta, bu babda müellif sevgilinin saçının aldığı şekilleri açıklayarak bu şekiller doğrultusunda, Arap ve Acemde saç verilen isimleri belirtmiş, kısmen örneklendirmiştir. Ve Arap şairlerin zülf, mûy, gîsü için kullandıkları isimlerin 7 tane olduğunu, yapılan benzetmelerin ise 33 tane olduğunu, bunların içinden Acem şairlerinin tercih ettiklerini beyan etmiştir. Farsça şiir söyleyenlerin saç için mecazen 100 kelime kullandıklarını ifade ederek sıralamıştır. Babın sonunda Zahir-i Faryâb'nin herkesin kullanılmasında ittifak etmediği ‘cādū’ benzetmesini açıklamıştır.

Heves-nāme 'de, 3.Babda yer alan saç faslında müellif, kısa bir girişten sonra İibārât-i Arab ve İibārât-i Acem başlığıyla mazmunları yazarak bunlara birer şahit beyit getirmiştir. Bu babda İibārât-i Arab faslında 147, İibārât-i Acem faslında 349 toplamda 496 mazmun zikredilmiştir. Bu mazmunların tamamına başlıklar halinde aşağıda yer verilmiştir.

Her **iki** eserde ortak kullanılan benzetmeler: ‘Anber-āgfh, anber-āsā, anber-bār, anber-bū, anberfh, anberfhe, anber-nesfm, anber-şiken, aşüfte, aşüfte-kār, âteş-perest, bāz, be-hem ber āmede, bend, benefşe, bī arār, bur a, bürc, cādū, ca d, cfm, çelīpā, çenber, çenberī çeng, çevgān, çfh, dām, dīl-bend, dil-ber, dil-düzd, dūd, dū ān ġāliye-bū, ġāliye-fām, ġāliye-gün, ġāliye-reng, ġurāb, abeş, al a, am ender am, havā-dār, Hindū, Hindūstān, urşīl-perest, afā-dār, kāfir, kemend, kemend-efken, kemend-endāz, lām, mār, meftūn, müşk-āgfh, müşk-bīz, müşk-buy, müşkf, müşk-pāş, müşk-reng, nāfe-güşā, na, nī āb, ömr-i dirāz, perīşān, perīşān-kār, pīç pīç, rāh-zen, resen, resen-bāz, resen-tāb, sāye, sāyebān, şebān, semen-püş, semen-sā, ser be bād dāde, ser-efgende, ser-efrāz, ser-geşte, ser-kej, ser-keş, sevdā, siyeh-kār, sünbül, sünbüle, şām, şām-ı ġarībān, şeb, şeb-i deycūr, şeb-i adr, şeb-i yeldā, şebistān, şeb-reng, şūrīde, tāb-dār, nāb, irrār, u de, vāv, zāğ, zencīf, zengbār, zünnār, ülmet,

Sadece *Enisü’l-uşşā’ ta* bulunan benzetmeler: A reb, anber-fām, anber-nesfm, ayn, ayyār, bād-peymāy, dīrāz, dīl-bend, ebr, ġaym, gül-püş, heykel, ıbāle, kāfir, amer-püş, leyl, meftūl, mfm, mücaad, müşkin, müşk-rīz, ser-endāz, ser-girān, siyeh-dil, şebeke, tār, allām, ıll-i memdūd.

Sadece *Heves-nāme’de* bulunan benzetmeler: abīf, ābnüş, āfet, aġlāl, a reb, alā a, alem, ālem-i ervā, ān, anber, anber-ālūd, anber-bīz, anber-efşān, anberī anber-i sārā, anber-pāş, anber-püş, anber-sā, anber-şemfm, ar um, ārzū, asā, asas, āstfh-i kerfmān, āşiyān, āşüb, āşüb-cihān, āşüb-i ālem, āşüb-i cān, āşüb-i şehir, āşüfte-rūzgār, alr-sā, alār, bād-i şā -i sünbül, bāġbān, ba t-ı nigün, be-āveng-i aneb-i siyeh, be-hem ber şode, belā, belāy-i siyeh, benefşe-i nūkheth, benefşe-zār, berg-i benefşe, bīārām, Bīlāl, bīlā-nūmay, bīssad, bustān, büt- āne-içfh, büt-perest, cādū-ferīb, cān-āvīz, cān-dār, cerrāre, cevşen, cevş-sāz, çāvüş, çenber-āsā, çengāl, çengel-i şāhf, çeng-i bāz, çeng-i şāhf, çetr-i siyeh, çevgān-zen, çfh be-çfh, çfh ber-çfh, çfh der-çfh, çfhī dāire-i cfm, dāl, dār, der-bend, der-hem şode, der-hem refte, der-hem, deste-i sünbül, deste-i şimşād, devr, dīv, dīl-āver, dīl-āvīz, dīl-dār, dīl-ferīb, dīl-gīf, dīl-güşāy, dīl-kāfir, dīl-keş, dīl-nevāz, dīl-rubā, dīl-şiken, dīrāz-pāy, dīr-i fīrengī düde, dü-tā, dü-te, dü-tū, düzd, edhem, ef ehremen, ejdehā, ejder, ejderhā, fel m, ferrāş, fetīl, fīsūn-ger, fitān, fitne, fitrāk, ġāliye, ġāliye-bār, ġāliye-dān, ġāliye-püş, ġāliye-sā, ġāliye-sāz, ġamāme, ġāret-gīf, ġāşīye, gec-bāz, gerden-bend, gerden-

şiken, gîreh ber-gîreh, gîreh-gff, gîreh-gîreh, gîreh-güşâ, giyâh, gonçe, güy, gül-büy, gül-i se er-püş, gül-perest, able, abl-i metf, al a be-al a, al a der-al a, al a-i firengî alvetgâh-i cân, am be am, am der am, am- am, amde, amde-i ser-şikeste, arfm-i şeb-nişhân, armen, armen-i misk, hârût, a-i tersâ, emâyil, ayme, ır a, ır â-püş, hilâl-i misk, ilat, Hindüy-i bed-üy, Hindüvâne, ün-hâr, ün-rîz, usrev-i Hindüstân, üşe, üşe-i aneb, ülle, fman-şikâr, ır, İbrâhîm âleyhî's-selâm, abâ, âbız-ı ervâ, kâf, kâfir-dil, kâfiristân, kâfir-mizâc, âfiye, kâfûr-püş, kalem, amar-fersâ, amar-sâ, aranfûl, kârbân, alrân, ayd, kejbâz, kejdüm, kemer-bend, keyvân, ft, kişver-i cân, ullâb, undüz, küfr, lâlâ, lâle-perver, lâle-püş, lâm-elif, leşker, leşker-i abeş, leşker-i zeng, leyl, leyletü'l-mîrâc, Leylî mâ-çfh, ma den-i dil, mağrib, maşer, mâr-i De âk, med, meftûl, meh-fersâ, meh-püş, meksûr, menâhî mencenî, menşûr, merdüm-efgen, merdüm-koş, mest, meşarû'l-arâm, mey-gün, mezran-güş, mikkâr, misk, misk-âmîz, misk-sâ, mislar, muar, müy-i benefşe, müallâ, mülk-i alâ, mülkü'r-ra âb, müselsel, müşâbed, müşevveş, müşk, müşk-âsâ, müşk-bâr, müşk-efşân, müşk-fâm, müşk-furuş, müşk-rîz, müşk-ter, nâfe, na âş, nâ-müselmân, nâvek, nerdbân, nesrîh, nesrî-püş, nevbahâr-ı miskîh, nfm-tâb, nigâr-âne-i çfh, nûn, nüs e-i âyet, ömr, pâsbân, pây-mâl, perâkende, perde-i beytü'l-aram, perde-i ka be, per-i gurâb, per-i perestû, per-i âvûs, per-i u âb, per-i zâg, pîç be pîç, pîç der pîç, pîçân, pîçâ-pîç, pür-âşüb, pür-pîç, pür-çfh, pür-şiken, pür-şikenc, pür-şikest, pür-teşvîş, pü-tâb, râka, rey ân, ridâ, rismân, rişte, rişte-i cân, rişte-i nâz, rişte-i ömr, rûzgâr, rûzî dil, rûz-püş, af-şiken, sâl ir, sâl, alîb, salr, sâye-i übl se-bâz, sebeb, sebze, seccâde, se âb, se âr, semen-büy, semender, semne-fersâ, ser-ander-ser, ser-âsîme, ser-beste, ser-bürde, sergerdân, ser-zede, sevdâ-ger, sevdâ-zede, silâsil, silsile, silsile-nümâ, silsile-püş, sipâh, sipâh-çfh, sipâh- abeş, sipâh-zeng, sipehr, siyâh-püş, siyeh-ger, siyeh-rû, süsen, Süleymân âleyhî's-selâm, sünbül-i miskîh, sünbül-i sîr-âb, sûretü'l-leyl, sûretü'l-mürselât, şâh, şâhîh, şâhîh-i şikâr, şâ -i zaymürân, şeb-âsâ, şeb-dîz, şebe, şebeke, şeb-gün, şeb-ömr, şeb-i mîrâc, şeb-nâz, şeb-nümâ, şeb-rev, şeh-bâz, şeh-per, şeh-per-i âvûs, şest, şeydâ, şiken ber-şiken, şiken der-şiken, şiken-gîreh, şikeste, şikeste-beste, şikeste-âl, şikeste-ser, şikeste-ten, şimşâd, şive-gff, şür-engîz, şürde-âl, şürde-rûzgâr, tâ ber-tâ, tâb-nâk, târûmar, Tâtâr, avî, av -i fâ te, av -i emâme, av -i umrî âvus, tâziyâne, temâşâ-âne, terâzû, terâzû-dâr, tersâ, tesbî, teselsül, Tetâr, tevî, îb, aylesânî îrâz, tû ber tû, übl tüde-i anber, tümâr, Türkâne, üd, u ab, vara -ı misk-i bîd, zâg-reng, zâlim, âlim-pîşe, zaymürân,

Değāk, zencf-i Nūshrevān, zengl zengl-nijād, ill-i hümā, zīr ü zeber, zīrh, zīrh-gf, zīrh-nümā, zīrh-pūş, zīrh-ver.

2. BAB CEBİN(Alın): *Enbü'l-uşşā'ta* ikinci babda(s.10) “Cebīn” buna karşılık *Heves-nāme'de* dördüncü babda (s.44b-46a) Der ıfat-i Cebīn adı altında yer almaktadır.

Enbü'l-uşşā'ta Alın için Fars dilinde sadece “Pīşānī” ismiyle anılırken, zamanla dört farklı isimle anıldığını belirterek bu isimleri Keffü'l-aḥb, Müşterī Süheyl, Zühre olarak sıralamış ve bunlara şahit beyitler getirmiştir.

Heves-nāme'de ise müellif, “Cebīn” isminin Arapça olduğunu, Farsça'da, buna karşılık sadece “Pīşānī” sözcüğünün kullanıldığını belirterek, be 'ibāret-i ḤArab başlığıyla konuya giriş yapmıştır. Babda, İbārāt-i ḤArab faslında 13, İbārāt-i ḤAcem faslında 12 toplamda 25 mazmun vardır. Ayrıca babın sonuna doğru müellif “Gūş”(kulak) faslına da yer vermiştir.

Sadece *Heves-nāme'de* bulunan benzetmeler: Āftāb, āyet-i nūr, āyine, bedr, cām-ı cem, eyvān, gül, gül-i aḥmī gül-i şigüfte, gül-zār, urşīd- āb, amer, lev, mäh, mīhr, nesrīh, nıf-i mäh, nūr, pervīh, afha, se'er, sīm, susen, şems, taḥ te-i devlet, taḥ te-i sīm, taḥ t-i sīm, ā .

3. BAB EBRŪ(Kaş): *Enbü'l-uşşā'ta* üçüncü babda (s.11-13) “Ebrū”, *Heves-nāme'de* beşinci babda (s.46a-53b) Der ıfat-i Ebrū adıyla yer almaktadır.

Enbü'l-uşşā'ta müellif babın başında Arapların kaşa ācib dediklerini ve kaş için altı benzetme kullandıklarını zikretmiştir. Ayrıca Acemlerin kullandıkları 13 teşbihi örnekleriyle eserinde yer vermiştir. Kaşın ayrı ve birleşik olarak ikiye ayrıldığını söylemiştir.

Heves-nāme'de de müellif Arapların kaşa “ācib” dediklerini açıklamış ve kaşın bitişik ve ayrı olarak iki kısımdan oluştuğunu zikretmiştir. İbārāt-i ḤArab faslında 27, İbāret-i ḤAcem faslında ise 58 toplamda 85 mazmun bulunmaktadır.

Her iki eserde ortak kullanılan benzetmeler: ā, āyn-i na'ī, çevgān, dāğ, hācib, hilāl, avs, avs-i uza, kemān, mī rāb, uğrā, zengār-kemān.

Sadece *Enbü'l-ıuşşâ* 'ta bulunanlar: al a-i nün, kâf, na.

Sadece *Heves-nâme*'de bulunan benzetmeler: Âbid-fır, lanber-âgıh, bürc-i kavs, büt-âne, çeşm-bend, çetr-i siyâh, dâs, dil-ârâ, dil-bend, dil-güşâ, dü-med, dü-mıra, fettân, fıtne-engiz, füsünge, gâliye, âne-i siyâh, ar-geh-i siyâh, hılâl, hılâl-i ayd, hindü, ün-h'âr, hün-riz, jengâr, Ka-be, âb-i avseyn, avs-i uza, kec-bâz, keffe-i mizân, kemânçe, kemân-güşe, kemân-âne, kemân-keş, kemân-mühre, keşt-i ser-nigün, ible, ible-gâh, ura, küşt-gifân, lâlâ, mâh-ı ayd, mâh-ı nev, mî-râb, misk, mu'avves, namâzgâh, nâ-mihribân, nâvek-endâz, nıf-i ayn, nün, pergâr, pül, pür-am, pür-am, pür-zirih, râ, saybân, sermâye-i hüsn, server, sıhr, şulcân, şebh, şıhne, şû, lablâ -ı lâciverdi, â -ı pîrüz, ak-i cüft, â -i lâciverdi, â -i zümrüd, tev, zâ.

4. BAB ÇEŞM (Göz): *Enbü'l-ıuşşâ* 'ta dördüncü babda (s.14-15) “Çeşm”, *Heves-nâme*'de altıncı babda (s.53b-64a) Der ıfat-i Çeşm adıyla yer almaktadır.

Enbü'l-ıuşşâ 'ta göze Arapça ve Farsçada verilen isimler sıralandıktan sonra göz çeşitleri misalleriyle anlatılmış ve Araplar tarafında kullanılan 13, Acemler tarafından kullanılan 33 benzetmenin isimleri zikredilmiştir.

Heves-nâme'de müellif, konunun girişinde gözün dört çeşit olduğunu bunlarında sırasıyla Şehlâ, Keşide, H'âb âlud ve Mîgün olduğunu belirterek örnek mazmumu şahit beyitiyle birlikte yazarak konuya giriş yapmıştır. İbârat-i Arab faslında 40, İbârat-i Acem faslında 105 toplamda ise 145 tane mazmun bulunmaktadır.

Her iki eserde ortak olan benzetmeler: Abher, bādām, al, arus-i abeş, ayn, âhü-fır, bı-mey mest, bımâr, cādū, cādū-fır, cādūvâne, cādū-veş, cez, çâh-ı Bâbil, fettân, fıtne-cüy, güşe-nişîn, h'âb-âlude, amr, âne-i siyâh, alây, ün-riz, kemân-dâr, umr, ma mür, merdüm-âzâr, merdüm-dâr, mestâne, na-tüvân, nercis, nergis, sâhîr, sakîm, şîr-i şikâr, tîr-endâz, Türk, zücâc.

Sadece *Enbü'l-ıuşşâ* 'ta bulunan benzetmeler: Bâhü, cam-ı nergis, merdüm efgen, mest, mest-i arâb, mu'arbid.

Sadece *Heves-nâme*'de bulunan benzetmeler: Âbid-i siyeh-püş, âfet, âftâb, âhü, âhü-bere, âhü-şikâr, âhuvâne, âhüy, âhü-yi siyâh, âlem-i âşüb, arbede-cüy, assas, âşı-küş, ayyâr, bādām-i kemer-bend, bādām-i sebz, bade-i nüş, bade-peymây,

bāgbān, bed-ū, bed-kıř, bed-mest, belā- fitne, belā-cūy, bēddih, bīmār-āne, bīmār-
 ıfz, cān-sitān, cān-řikār, cefā-cūy, cefākār, cefā-kıř, cellād, cemmāř, çeřm-i bend,
 çeřm-i mey-gūn, çeřm-i řehlā, damā, dil-āvıfz, dil-āzār, dil-güřād, dil-i kāfir, dil-keř,
 dil-řikār, düğā-bāz, düzd, endek-řerm, ferā adān, fesi-i seyf, fıfıze, fitne-engıfz, fitne-
 fiken, fitne-ger, fitne-i devr-i āmer, füsūn-sāz, ğallān, ğammāz, ğazāl, gezā, güře-
 ğıf, hıāb-nāk, āancer-güzār, āarāb, hārūt, āālā, āıle-ger, āıālā, Hindı Hindū-beçe,
 Hindū-i lāl, Hindū-zād, āummār-ālūde, āummār-āmıfz, āummārıf, āūn-āřām, āūn-
 hıār, hūnı, İsmā‘ıl, ‘ıřve-ger, ka‘beteyn, kāfir, kāfir-kıř, āallāb, kārvān-zen, āaāāb,
 kemān-keř, kemıf-sāz, keřıfıle, lāle-i kebūb, laāl, maābed, melekü’l-mevt, merdüm-
 hıār, merdüm-küř, mirrā, mest, mest ü med-hüř, mest-i bēhüř, mest-i hıāb, mest-i
 lāyeāul, mest-i nāz, mey-furūř, meyāne, mey-perest, mıā rāb-nıřıf, mıā rāb-nıřıf,
 muā āmir, murād-efken, müselmān-küř, müřābid, müřterı nā-mihribān, nā-
 müselmān, nāvek-keř, nāvek-zen, nāz-ālūd, nergıseyın, nılfıfer, nıfm-hıāb, nım-mest,
 nıfm-nāz, niyām u āancer, pādřāh, peleng-efken, pür-fen, pür-fitne, pür-hıāb, pür-ıle,
 pür-āummār, reh-zen, rencūr, rev-zen, rübeh-bāz, āād, āayyād-bāz, ser-endāz, ser-
 girān, sermāye-i āūsın, sermāye-i siār, ser-mest, sevdā, sevdā-zede, siār, siār-āmüz,
 siār bāz, siār-cūy, sitem-ger, sitemkār, siyeh-dil, siyeh-püş, āūfı i kāfir-dil, Süheyl,
 sürmedān, řarāb-āmıfz, řebh, řeng, řıne, řikār-pıře, řılrā, řıf-efgen, řıf-ğıf, řıf-ğıf,
 řıfve-ger, řikār-endāz, řū, řūr-engıfz, řühedā, āabıf, āannāz, tığ-keř, tığ-zen, tond-ū,
 Türkāne, Türkıstān, Türkmān, āuřřā, zebūn-ğıf, zengı Zühre.

5. BAB MÜJGĀN (Kirpik): *Enbü’l-uřřā’*’ta beřinci babda (s.16-17) “Müjgān”,
 Heves-nāme’de yedinci babda (s.64b-70a) Der ıfat-i Müjgān adıyla yer almaktadır.

Enbü’l-uřřā’’ta Müellif, Arapça isimlere yer vererek kirpik için pek çok hayal
 bulunduğunu, ancak en çok kullanılan 12 tane olduğunu zikretmiş ve birer örnekle
 açıklamıştır.

Heves-nāme’de de müellif kirpiğin Arapça isimlerini zikredip mazmunları belirterek
 örnek bir beyitle konuya giriş yapmış ve libārat-i āArab faslında 12, libārat-i āAcem
 faslında 45 toplamda 57 mazmun bulunmaktadır.

Her iki eserdeki müşterek benzetmeler: Çeng-i āankebūt (pāy-i āankebūt), elmās,
 āancer, hindū-yı āıyine-dār, nāvek-efken, nıřter, nük i āalem, bılek, sipāh-mürçe,
 āaān-i ramı,ter-keř, tığ, tıfı,

Sadece *Enṣü'l-üṣṣā'* 'ta bulunan benzetmeler: af-dar-i alb.

Sadece *Heves-nāme'de* bulunan benzetmeler: Āfet, āṣı-küş, caḳbe, cān-fersāy, cellād, ceng-cūy, ciger-düz, çeng-i ankebūt, çetr-i siyāh, dide-düz, dü-leşker, dü-af, düzd, fitne-bār, ġammāz, adeng, mizrā, ār ü zebān, ūn-hār, hūn-rīz, alem, anāre, attāl, kemān-keş, lerezende-mār, leşker, leşker-i Hind, mīsmār, mū-şikāf, ney, neyistān, nīş, nīze-bāz, per-i müje, sehm, sīl, sīhe-düz, silā-dār, sipāh, sitān, sūzen, şāne, şāne-i ūd, tīğ-bāz, tīf-nāvek, zūpīh.

6. BAB RŪY (Yüz): *Enṣü'l-üṣṣā'* 'ta altıncı babda (s.18-21) “RŪy”, *Heves-nāme'de* dokuzuncu babda (s.74a-92a) Der ıfat-i Ruṣ sār adıyla yer almaktadır.

Enṣü'l-üṣṣā' 'ta Arapça ve Farsçada yüz çeşitleri ve yüz için kullanılan isimler örneklerle anlatılmış, ayrıca Araplar ve Acemler tarafından kullanılan 43 benzetme farklı gruplar şeklinde sıralamıştır.

Heves-nāme'de de giriş kısmında Araplara ve Acemlere göre yüz çeşitlerini ve isimlerin verdikten sonra, İbārat-i Arab faslında 87, İbārat-i Acem faslında 179 toplamda 266 mazmun bulunmaktadır.

Her iki eserde müşterek olan benzetmeler: Āc, āftāb, āyine, bahār, bedr, baḳam, bihişt, cām-ı cihān-nümā, dīh, ergavān, gül, gülīstān, gül-nār, gülzār, ıuten, kaḳbe, kāfūr, amer, ıible, lāle, māh, mīrāt, muḳaf, nesrīh, nīm-rūz, nigār-āne-i Çīh, nūr, Rūm, ruḳsāre, aḳffa, semen, ūb, şems, alāla, vara, verd, yāsemen, yed-i beyzā.

Sadece *Enṣü'l-üṣṣā'* 'ta bulunan benzetmeler: Āteş, dest-i Mūsā, nesteren, nār, tebāşīf.

Sadece *Heves-nāme'de* bulunan benzetmeler: Ābıb-ferīb, āb-nūs-ebālā, aḳtar, aḳ, āşūb, aḳlas, āyet, āyet-i hüsn, āyet-i lūtf, āyine-gün, āyine-i cān, āyine-i çīh, āyine-i İskender, āyine-reng, āḳer, Āarbeycān, bāğ, Bağdād, bāmdād, belā berg-i gül, berg-i lāle, berg-i nesrīh, berg-i nesteren, berg-i semen, berg-i sūsen, berg-i şaḳāya, berg-i yāsemīh, bustān, būstān, būstān-efrūz, büt-āne, büt-kede, cām-ı Cem, cām-ı gīf, nümā, cān, cān-fezā, cān-perver, Cemāl, cennet, cevzā, cihān-i ūsn, cihān-i lūff, çar, çār-sūy, çemen, çeşme-i mīhr, çeşme-i nūr, çeşm-i cihān, Çīn, çirāğ, dav'-i nār, der-i bihişt, der-i ıuld, der-i raḳmet, deryā, deryā-yi melāat, deste-i nesrīh, devr dībā, dībā-yı mūnaḳaş, dīhār, dīl-düzd, dīl-ferīb, dīl-peḳf, düzd, ergavānı, ergavān-

reng, eyyām-i bahār, ferḳad , firīšte, fitne, fitne-i devr-i āmer, ğazāle, genc, genc-i
 leāfet, gül-berg, gül-deste, gül-deste, gül-fām, gül-feşān, gül-gün, gül-i bādām, gül-i
 frū, gül-i od-rüy, gül-i müneāş, gül-i ad berg, gül-i sūrī gül-nār-gün, gül-nār-
 gūne, gül-nārī gül-reng, gülşen, ḥadīka, ḥvān, ḥavāşıl-i sepid, īlā, ün-teerv, ur,
 id, imān, İslām, āmer, andīl, kemā, ible-gāh, iyāmet, la, lāle-berg, lāle-fām,
 lāle-feşān, lāle-gün, lāle-i āyī lāle-i od-rüy, lāle-i nūmān, lāle-pūş, lāle-sitān,
 lāle-zār, leheb, leşker-i rüm, lev, lev-a-i dīvān-ı üsn, lev-i sīmhmaā, maāa-ı
 envār, matla-i hüsn, mecmuāa-yi zībāyī meh-hūş, meh-tāb, merhem , mescid,
 meşāle, mey, meydān-ı gül, meydān-ı sīm, mey-i sūrī, mışr, mīhr, mīhrab, mīhr-
 efzā, murġān-i seer, mūsā, muāaf-ı ūbī vü dīl-berī , Muāafāaleyhi's-selām,
 müşterī nehār, nev-bahār, nigārin, nigāristān, nigāristān-i mānī nu-re-i ām, nūr-i
 çeşm, nūr-i meşāle, nūr-i müselmānī nūs-e-i üsn, ōmr, ōmr-i nāzenī, pārsā-
 ferīb, perend, perniyān, pervīh, pīrāye-i üsn, reh-zen, reyān, rīvān, ru, rū-i
 meūr, rū-i muavver, Rūmī rūz, rūz-i iyāmet, rūz-nümā, anem, seer, seergāh,
 semen-zār, sīb, sīm, sīm-āb, sīm-āb-gün, sīmīh siper, sıpeh-Rüm, sırr-ı ilāhī sipīhr,
 sirāc, ūbh-gā, ūb-ānd, sulān, Sūretü'l-āmar, Sūretü'n-Nūr, Sūretü'r-Rum,
 Sūretü'ş-Şems, Sūretü'l- Fātiā, Sūretü'l- Yūsuf, sūri-yi eamar, süsen, Süheyl, şafa,
 şāh, şāāyī, şams, şar-ı hüsn, şehir-i āşub, şem-i kāfūr, Şam-i meānber, şemse,
 şamsü'-u ā, şer, şarb, şāā-i şükufe, āba, tābnāk, te-te-i āc, tesbīh, teerv,
 tuġrā-yı üsn, Türki, Türkistān, unvān-ı cemāl, vara-i gül, vara-i lāle, ve-u ā,
 yāsemīh, Yūsufāleyhi's-selām, Zühre.

Bu babın sonunda müellif burun hakkında bilindik şairlerin teşbihte bulunmadığını,
 yalnızca bu konu hakkında bir rubai tespit ettiğini söylemiş ve söz konusu rubaiyi
 aktarmıştır.

7. BAB A (Ayva tüyleri): *Enİsü'l-uşşā'ta* yedinci babda (s.22-25) “a”,
 Heves-nāme'de on birinci babda (s.92b-111a) Der ifat-i a adıyla yer almaktadır.

Enİsü'l-uşşā'ta başlangıçta hattın durumunu ve çeşitlerini örneklerle açıklayarak,
 hattı iki kısım olarak ele almıştır. Bu meyanda benzetmelerin bir kısmına şahid de
 getirilmiştir. Adları zikredilen 44 mazmundan Araplar ve Acemler tarafından
 kullanılanlar olarak ayırmıştır.

Heves-nāme'de de giriş kısmında yer almaktadır ve *Enṣū'l-ḡuṣṣā*'ta olduğu gibi hattı iki kısımda ele alarak açıklamalarda bunulmuş ve *ḡibārat-i ḡArab* faslında 83, *ḡibārat-i ḡAcem* faslında 163 toplamda 247 mazmun bulunmaktadır.

Her **iki** eserde ortak bulunan benzetmeler: *ḡAnber*, *āsmān*, *bahār*, *benefsec*, *benefşe*, *dāl*, *dāyire*, *dūd*, *ebr*, *engüşt*, *fıstıkī*, *ğubār*, *ğurāb*, *hāle*, *hızr*, *kīr*, *lālā*, *lām*, *libās-i Āl-i ḡAbbās*, *mihā*, *mīhr-giyāh*, *müşk*, *nebāt*, *nes*, *nıl*, *pā-yi mūr*, *per-i ġurāb*, *reyān*, *sebze*, *semender*, *şülüs*, *sünbül*, *şeb*, *tārıkı* *ḡuğrā*, *ḡūd*, *zümürürd*.

Sadece *Enṣū'l-ḡuṣṣā*'ta bulunan benzetmeler: *Sipāh-i ḡabeş*, *ḡud-i sūte*, *zengār*, *zengār-i āyine*, *zer-nigār*.

Sadece *Heves-nāme*'de bulunan benzetmeler: *ḡAbf*, *ḡabf-āmīz*, *ḡaḡreb*, *ḡanber-bfz*, *ḡanber-feşān*, *ḡanberfh*, *āsmān-āsā*, *āsmān-gün*, *ḡatā-nāme*, *āyet*, *āyet-i ḡüsn*, *āyet-i raḡmet*, *belā*, *belā-āmüz*, *belā-yı siyāh*, *benefşe-büy*, *benefşe-fām*, *benefşe-reng*, *benefşesitān*, *benefşe-zār*, *berāt-i küfr*, *berg-i ney-sebz*, *berg-i nılüfer*, *berg-i sebz*, *berg-i süsen*, *berg-i zümeyrān*, *cān*, *cān-efzā*, *çemen*, *çenber*, *dāğ*, *daire-i cfm*, *dām*, *dāye-i zeng* *dībāce*, *dīvār-ı benefşe*, *dilber*, *dil-ferib*, *dil-hvāh*, *dil-keş*, *düde*, *düz*, *ef* *ehremen*, *eşkal-i mu'ammā*, *fetvā*, *fihrist*, *fitne*, *fitne-i devr-i ḡamer*, *ğāliye*, *ğāliye-bü*, *ğāliye-gün*, *ğāliye-perver*, *gejdüm*, *gird-i ḡanber*, *gird-i misk*, *giyāh*, *ḡabeş*, *ḡār*, *ḡaḡvasfı*, *ḡerez-i ilāhı* *ḡil-i ḡabeş*, *ḡılā*, *hılāl*, *hılāl-i münasif*, *Hindüstān*, *ḡün-rfz*, *ḡuccet-i ḡüsn*, *ḡüsn-i ser-nāme-i ḡüsn*, *İsm-i aḡam*, *jāle*, *jeng*, *jengār*, *jengār-gün*, *jengār-güne*, *jengārı* *ḡaba-yı ḡızr*, *ḡafl-i zümürürd*, *ḡavs-i ḡuza*, *kisvet-i ḡızr*, *küfr*, *lāciverd*, *lāciverdı* *lāle-i kebūd*, *leşker*, *leşker-i zeng*, *leyl*, *libās-ı ḡızr*, *maḡanber*, *maḡabbet-nāme*, *maḡzar*, *mār*, *mektüb-i selāfh*, *menşür*, *merdüm-keş*, *merdüm-ferib*, *mft-i ḡabeş*, *misāl-i ḡüsn*, *misāl-i pādşāhī*, *misk*, *misk-āsā*, *misk-sā*, *muḡabbet-nāme*, *muḡzır-ı ḡālīm*, *mūr*, *mürçe*, *mücmire-dār*, *müselsel*, *müş-bār*, *müşk-büy*, *müşk-feşān*, *müşkf*, *müşkf*, *müşk-reng*, *müşk-ter*, *nāfe*, *naḡş-ı nigfh*, *nāme*, *nāme-i muḡabbet*, *nāme-i necāt*, *nāme-i sfyeh*, *nesrf*, *nev-bahār*, *nılüfer*, *nılüferi*, *niḡāb*, *nün*, *nūr-i ḡızr* *nüs-e-i şeb*, *nüs-e*, *nüs-e-i sevdā*, *perde*, *per-i meges*, *per-i ḡāvūs*, *per-i ḡūd* *per-i zāğ*, *pftāye-i rū*, *pftüz*, *pür-şeken*, *reyānı* *rüz-nāme*, *sāhir*, *sāye-i ebrü*, *sāye-i rū*, *sāye-i zülf*, *sebz*, *sebze-i ḡayāt*, *sebze-i ḡuld*, *sebze-i sıfāb*, *sebze-reng*, *ser-nāme-i nāme-i cemāl*, *ser-nāme-i nāme-i vefā*, *ser-nāme-i sevdā*, *ser-sebz*, *seḡr*, *sevād*, *seḡr-pişe*, *silsile*, *sipāh*, *sipāh-i hind*, *sipāh-i zeng*, *süsen*, *Süretü'd-Düān*, *Süretü'l-Kevşer*, *Süretü'l-Leyl*, *Süretü'n-Neml*, *şām*, *şebān-gāh*,

lūf, mīsk, mikkār, mīsk-bū, mīsk-dāne, mīskfh, mīsk-rfz, mūr, mühr, mühre, mühre-bāz, nāfe-i mīsk, nā-müselmān, niġebbān, nişān-ı dīle, noāa-i küfr, nūr-ı çeşm, nūr-ı dīle, pāsbān-i teng-şeker, perest, pervīn, sīhr, sitāre-i girifte, sitāre-i sū te, sitem-kār, siyeh-pūş, sū te, sulān-i ābeş, süveydā-yı ālb, şāh-i ābeş, şebe, şeb-gün, şeb-i dūd, şeb-i fīd, şeb-reng, āarrār, āfl, āfl-i ābeş to m-i belā, to m-i fitne, to m-i āyāt, to m-i muābbet, to m-i sevdā, to m-i sipend, tūde-i küfr, Türk, ūd, zengiyāne.

9. BAB LEB (Dudak): *Enbü'l-uşşā' ta* dokuzuncu babda (s.29-31) “Leb”, Heves-nāme’de on üçüncü babda (s.122b-136a) Der ıfat-i Leb adıyla yer almaktadır.

Enbü'l-uşşā' ta dudağa Arap ve Acem tarafından verilen isimler zikredildikten sonra, benzetme yönleri ve meşhur mazmunlar misallerle anlatılmış, bab sonunda da Arap ve Aceme mahsus olan mazmunlar sıralanmıştır.

Heves-nāme’de müellif, Arapların dudağa verdiği ismi zikrederek, mazmun ve şahit beyitle konuya giriş yapmıştır. Ve İibārat-i Arab faslında 64, İibārat-i Acem faslında 171 toplamda 235 mazmun bulunmaktadır.

Her iki eserde ortak kullanılan benzetmeler: āb-ı āyāt, āa, cān-ı şīrh, oāa, ūrmā, āand, la, mercān, mey, nār-dān, nebāt, nemekdān, niġfh, nu, rā, rū, rūu’lāh, ruāb, şehd, şeker, şekerfh, şekeristān, tār-ı ırmızı, ūnāb, yāūt-i Müfferre, zeberced.

Sadece *Enbü'l-uşşā' ta* bulunan benzetmeler: Cām-ı ūn, āvz-ı kevşer.

Sadece Heves-nāme’de bulunan benzetmeler: Āb, āb-dār, āb-gün, āb-ı beāa, āb-ı āyvān, āb-ı ār, āb-ı zindegān, āteş, āteşfh, āteş-ter, āyet-i lūf, āyet-i ra met, bāde, bāde, bāde-ferūş, bāde-i gül-reng, bāde-i gül-reng, bāde-perest, bedēşān, belā, berg-i gül, berg-i lāle, bessed, bessedfh, bessed-reng, cām, cān- sitān, cān, cān-baş, cān-efzā, cān-nevāz, cān-perver, celāb, cihān-ı nemek, cūy-i ār, cūvher, çeşme-i cān, çeşme-i āyāt, çeşme-i āyvān, çeşme-i kevşer, çeşme-i nūş, çeşme-i nūşfh, dāne-i nār, dārū, dārū-yi cān, der-i ra met, devāü’l-mīsk, dīl-āvz, dīl-güşā, dīl-i şikār, dīl-keş, dīl-nevāz, dīl-rubā, dūr-āġfh, dūrc-i dürr, dūrc-i güher, dūrc-i züberced, dūr-efşān, dūr-pāş, dūr-pūş, dūr-zāy, engebfh, engüşter, firāt, ğonce, güher-bār, güher-pāş, güher-perver, gül, gül-āb, gül-fām, gül-i handān, gülīstān, gül-şeker,

güvārîş-i ūd, güvher-efşān, güvher-pūş, güvher-şiken, al a, alvā, ātem, ayā-baş, hayāt-i cān, Hılāl, o a-bāz, un, ūn-h'ār, hūn-rfz, unl ūnf, ūn-i ciger, ūn-i kebter, urmā-yi şft, Ūsā, ade, kāfir, kāfür, and-bār, and-rfz, kân-ı nemek, kân-i melā āt, atre-i āb, kevşer, kevşer-nihād, ufl, ufl-i yā ūt ufl-i la, uvvet-i cān, uvvet-i revān, lāle, lāle-berg, la-l-fām, la-lf-i yā ūt-fām, la-l-i āteş-fām, la-l-i āteş la-l-i āteşf, la-l-i āteş-reng, la-l-i sıfāb, la-l-reng, ma-cūn, ma-den-i yā ūt, mā'ü'l- ayve, mā'ide-i nūş, merhem, mes, mey-ālūd, mey-gūn, mey-i şerāb-ālūde, mey-veş, mīve, mücize-i Ūsā, müferre-Yā ūt, mühr, mühre, mühr-i Süleymān, mürebbā-yı benefşe, müsekker, müşa'abed, na, nār-ı andān, nemek, nemek-ālūd, nemekf, nemek-sūd, nūş, nūş-āgf, nūş-and, nūşf, nūş-i dārū, ōmr-i mücessem, per per-i aş, p'āde, pül-i şeker, ra, rişte-i āl, rū-āvzf, rū-efzā, selseb, ser-and, ser-çeşme-i nūş, sermāye-i cān, sermāye-i lūf, sermāye-i ōmr, sulān, Süheyl, şafa, şarāb, şeftālū, şehd-bfz, şehd-feşān, şehd-ayr, şehen-şeh, şeker, şeker-ālū, şeker-āmzf, şeker-bār, şeker-bfz, şeker-engzf, şeker-ferūş, şeker-feşān, şeker-güftār, şeker-ā, şeker-and, şeker-pāş, şeker-rfz, şeker-sireşte, şerbet, şerbet-i unnāb, şft, şifā-baş, şifā-āne, şifa-yi cān, şūr-engzf, labf, tasnf, teng-şeker, teşne-perver, ĩbar-zed-i ālūd, tiryā, tiryāk-i dārū, ūf-i āl, unnāb-gūn, va f, Yemen, zemzem, zülāl, zülāl-i ır.

10. BAB DENDĀN (Diş): *En'ūsü'l-ūşşā'ta* onuncu babda (s.32-34) “Dendān”, Heves-nāme’de on dördüncü babda(s.136a-139b) Der ıfat-i Dendān adıyla yer almaktadır.

En'ūsü'l-ūşşā'ta’ta diş Arap ve Acem tarafından verilen çeşitli isimler zikredildikten sonra, diş için yapılan teşbihler örneklerle açıklanmış Arap ve Acem ait olanlar belirtilmiştir. Ve bu babda toplamda 15 mazmun zikredilmiş bunun yedisi Arap, sekizinin Acem ibarelerinde kullanıldığını belirtmiştir.

Heves-nāme’de de müellif, Arap tarafından verilen çeşitli isimler zikredildikten sonra, mazmun ve örnek beyitini yazarak konuya giriş yapmıştır. İibārat-i Arab faslında 16, İibārat-i Acem faslında 18 toplamda 34 mazmun bulunmaktadır.

Her **iki** eserde ortak kullanılan benzetmeler: bered, dürr, güher, abb, lü'lü, mervārīd, mühre, nūr, pervīn, sīn, sirişk, sitāre, Süreyyā, şeb-nem, tegerg.

En'ūsü'l-ūşşā'ta’ta bulunan diş benzetmelerinin hepsi Heves-nāme’de geçmektedir.

Sadece *Heves-nāme'de* bulunan benzetmeler: Aṭtar, ber, dāne-i nār, dürr-dāne, elmās, güher-bār, abbāb, ūşe-i pervāh, kūkeb, mercān, peren, sābit, sīm, Süheyl, şeker, şükûfe, lulu, uṭavān.

11. BAB DEHĀN (Ağız): *Enṣü'l-Ṣuṣṣā'ta* on birinci babda (s.35-37) “Dehān”, *Heves-nāme'de* on beşinci babda (s.140a-148b) Der ıfat-i Dehān adıyla yer almaktadır.

Enṣü'l-Ṣuṣṣā'ta babın başında müellif ağız hakkında kısa bilgi vererek, bu bahisteki bazı benzetmeleri örneklerle açıklamıştır. Ayrıca babın sonunda, Arapçadan 7, Farsçadan 7 toplam 14 mazmun ağız şeklinin ifadesinde kullanıldığını belirtmiştir.

Heves-nāme'de de müellif, Arapça ismini söyleyip ağız hakkında kısa bilgi vererek konuya giriş yapmıştır. İbārat-i Arab faslında 39, İbārat-i Acem faslında 60 toplamda 99 mazmun bulunmaktadır. Ayrıca bu babın sonunda müellif dil faslında yer vermiş dil için kullanılan benzetmeleri belirlemiş ve şahit beyitler getirerek konuyu anlaşılır kılmıştır. Bu benzetmelerde toplamda 8 tanedir.

Her iki eserde ortak kullanılan benzetmeler: Adem, cevher-i ferd, çeşme-i nūş, dürc-i Güher, gönce, āl, ātem, hıç, mevcūd u maḍdüm, mīm, naş-i ziyād, noḥa-i mevhüm, piste, ser-i müy, teng-şeker, erre.

Sadece *Enṣü'l-Ṣuṣṣā'ta* bulunan benzetmeler: Bessed, dürc.

Sadece *Heves-nāme'de* bulunan benzetmeler: Bînişān, cān, cūy-i bihişt, çeşme-i āyāt, çeşme-i ızr, çeşme-i süzen, dīhār, dürc-i āl, dürc-i dürr, dürc-i laḥ, dürc-i lūlū, dürc-i nūş, dürc-i adaf, dürr-i āgīh, dürr-i āl, dürr-i yāḥūt, düzd, engüşter, gālīye-āsā, gālīye-dān, gālīye-sā, güher-engīz, gül-i andān, ātem-i āl, avz-ı şeker, āyāl, oḥe-bāz, oḥe-i Güher, oḥe-i yāḥūt, ṣā, and, kān-i melāat, kunc, maḍden-i lūf, maḍden-i mercān, misk-āgīn, muḥammā, mūr, nāfe-i Çīh, nāfe-i güşā, nāfe-i misk, naş-ı Çīh, nā-mefhüm, nā-mevcūd, nā-muḥ, nemek, nemekdān, nīm-dīhār, nīst, nīst ü hest, nişān, noḥa, noḥa-i ferd, noḥa-i sür, nūl, nūş, nükte-i daḥ, nükte-i mübhem, per-i nūş, pür-nemek, rāz-i lūf-i udā, remz, ru-i perver, ser-çeşme-i nūş, ser-i süzen, ser-i süzen, ıfr, sır-ı gayb, sır-ı gaybü'l-gayb, sır-ı udā, sır-ı maḥfī, sır-ı nihān, sır-ı maktüm, şeker, şeker-bār, şeker-

efşân, şeker-engîz, şeker- and, şekerîh, şeker-rîz, şîrîh-kâr, şûr-engîz, arrâr, erre-şafa .

Dil faslındaki benzetmeler sırasıyla şu şekildedir: berg-i gül, bülbül, mercân-ı a mer, minâr-ı üti şâh-ı mercân, üti üti âl, vara-i zanba -âl.

12. BAB ZENE DÂN (Çene): *Enbü'l-uşşâ'ta* on ikinci babda (s.38-39) “Zene dâ”, *Heves-nâme'de* on altıncıbabda (s.149a-152a) Der ıfat-i Zene dâ ü Ğabğab adıyla yer almaktadır.

Enbü'l-uşşâ'ta babın başında Arapçada çeneye verilen isimleri belirttikten sonra çeneye yapılan bazı benzetmelere örnek vererek çene faslını açıklamıştır. Ayrıca babın sonunda çeneye mahsus 12 tane mazmun açıklamıştır.

Heves-nâme'de de müellif Arapçada çeneye verilen isimleri belirttikten sonra, bu babda neden zene dâ ve ğabğab ikisini bir arada verdiğini açıklamıştır. İbârat-i Arab faslında 7, İbârat-i Acem faslında 19 toplamda 26 mazmun bulunmaktadır.

Her iki eserde ortak kullanılan benzetmeler: Âb-ı mualla, çâh, çâh-ı Bâil, dest-bü, güy, güy-i sîmîh, sîb, türünc.

Sadece *Enbü'l-uşşâ'ta* bulunan benzetmeler: Bîh, cân-ı azîz, şemmâme, tüffâ.

Sadece *Heves-nâme'de* bulunan benzetmeler: Âb-ı ayât, billûrîh, cân, engür, hilâl, mâh-i tâban, mîve, müşterî nu re-i âm, rû, sîb, sîm-âb, sîmîh, şeker-engür, yâsemîh, zîba, zindân, Zühre.

13. BAB GERDEN (Boyun) : *Enbü'l-uşşâ'ta* on üçüncü babda (s.40) “Gerden”, *Heves-nâme'de* on yedinci babda (s.152b-153b) Der ıfat-i Gerden adıyla yer almaktadır.

Enbü'l-uşşâ'ta babın başında boynun Arapça ve Farsçadaki isimleri yazılmış olup buna ilaveten bu konudaki beş benzetme açıklanmıştır.

Heves-nâme'de müellif, fesehat bilginleri tarafından güzellerin boynunun nasıl tanımlandığını açıklayarak konuya giriş yapmıştır. İbârat-i Arab faslında 4, İbârat-i Acem faslında 10 toplamda 14 mazmun bulunmaktadır.

Her iki eserde müşterek kullanılan benzetmeler: Dıraṭ t-ı kâfūr, mâşûre-i āc, şā -i şükûfe, şem-i kâfūr şûşe-i sîm.

Enṣü'l-uşşā 'ta bulunan boyun benzetmelerin tamamı Heves-nāme'de geçmektedir.

Sadece *Heves-nāme*'de bulunan benzetmeler: Bellûrîh, ceyd-i gâzāl, ferd-efgen, gerden-keş, sâ -ı arş, ser-firâz, ser-keş, server, şîr-efgen.

14. Bab BER (Göğüs) : *Enṣü'l-uşşā* 'ta on dördüncü babda (s. 41-42“Ber”, Heves-nāme'de on sekizinci babda (s.153b-156b) Der ıfat-i BerüPistān adıyla yer almaktadır.

Enṣü'l-uşşā 'ta göğüsün Arapça ve Farsça isimleri zikredildikten sonra meşhur olan teşbihler örnekleriyle verilmiştir. Toplam benzetme sayısı 12 dir. Ayrıca meme için “türünc ve nar” olarak iki benzetme yapılmıştır.

Heves-nāme'de de göğüsün Arapça ve Farsça isimleri zikredilip bu isimler hakkında şahit beyitler getirilerek konuya geçmiştir. İibārat-i Arab faslında 22, İibārat-i Acem faslında 28 toplamda 50 mazmun bulunmaktadır.

Her iki eserde bulunan müşterek benzetmeler: Āc, arîf, nesrîh, sîm, sîmîh, sîncāb.

Sadece *Enṣü'l-uşşā* 'ta bulunan benzetme: Gül.

Sadece *Heves-nāme*'de bulunan benzetmeler: Āb, āyet-i luḥf, bellûr, berg-i nesterîh, dîbā, dürr, dürr-i yetîm, fî a, fu ā, gonce-i gül, gūy-i āc, gūy-i zer, gül-i ber-gül, abāb, amîr-i sepid u Nerm ü reside, armen-i nesrîh, avz-ı müdevver, ıār-i bellûrîh, abe-i nūr, a um, lāle-i nuḥmān, māh-i āftāb, müşterî nār, nārenc, nūr, perniyān, reşşāşe, secencel, semen, sîm-āb, sîm-gün, sîhe ve ber, süsen, süretü'n-nūr, şikem, şîşe, şikem-i sîncāb, ta te-i sîm, ta t-i sîm, ta t-i sîm-āb, türünc, yāsemen, yāsemîh.

15. BAB SĀĪD (Bilek) : *Enṣü'l-uşşā* 'ta on beşinci babda (s.43-44) “Sālid”, Heves-nāme'de on dokuzuncubabda (s.157a-159b) Der ıfat-i Sālid ü Dest ü Bāzū adıyla yer almaktadır.

Enṣü'l-uşşā 'ta babın başında bileğe verilen Arapça isim zikredilmiş ve bu konudaki yapılan 7 tane teşbihleri örneklerle açıklanmıştır.

Heves-nāme'de müellif konuya girerken sālid kelimesinin Arapça olduğunu ve Acemlerin buna karşılık kullandığı sözcüğü açıklamıştır. İibārāt-i İArab faslında 6, İibārāt-i İAcem faslında 25 toplamda 31 mazmun bulunmaktadır.

Her iki eserde müşterek olan benzetmeler: Bellūr, amāyıl, nigārīh, pīleste, sīfīh, taī te-i āc

Sadece *Enībü'l-İuşşā' ta* bulunan benzetme: Yeşm.

Sadece *Heves-nāme'de* bulunan benzetmeler: Āc, āftāb, āyīhe, berg-i gül, cān, deste-i semen, ergāvān, genc-i sīfīh, gül, İİār-ı bellūrīh, kār-ı bellūr, kemer, lūlū, mah-i tamām, nesteren, per-i evāıl, sīfīh, sīfīh taī te, süsen, şā-ı semen, şā-i bahār, taī te-i sīfīh, verd, yāsemen, yed-i beyzā.

16. BAB ENGÜŞT (Parmak) : *Enībü'l-İuşşā' ta* on altıncı babda (s.45-46) “Engüş”, *Heves-nāme'de* yirminci babda (s.159b-163a) Der İfat-i Engüş ü Benānadiyla yer almaktadır.

Enībü'l-İuşşā' ta parmağa ve parmak ucuna verilen isimler yer verildikten sonra bu konudaki 6 teşbih örneklerle açıklanmıştır.

Heves-nāme'de müellif, parmağın Arapça ismini verdikten sonra konuya giriş yapmıştır. İibārāt-i İArab faslında 14, İibārāt-i İAcem faslında 8 toplamda 22 mazmun bulunmaktadır. Ayrıca babın sonunda tırnak faslına yer verilmiş burada da toplamda 4 mazmun zikredilmiştir.

Her iki eserde ortak kullanılan benzetmeler: Pence-i mercān, düm-i āūm, fündū, ālem-i āc.

Sadece *Enībü'l-İuşşā' ta* bulunan benzetmeler: Bend-i ney-şeker, nigārīh.

Sadece *Heves-nāme'de* bulunan benzetmeler: Anam, bellūrīh, billūr, evrā-i zenba, āme-i ney-şeker, hīlālī ālem, ālem-i bellūr, ālem-i feza, lāle, lūlū, māsūre-i sīfīh, misvāk, nigār-āne-i āzer, nigār-āne-i mānī şükūfe, unnāb, uşrū

Tırnak faslında bulunan benzetmeler: berg-i nesrīh, ru-i mümin, sitāre, şükūfe.

17. BAB AD (Boy) : *Enṣü'l-uṣṣā'* 'ta on yedinci babda (s.47-50) “ad”, Heves-nāme’de yirmi birinci babda (s.163b-168b) Der ıfat-i ad ü âmet adıyla yer almaktadır.

Enṣü'l-uṣṣā' 'ta müellif babın başında Arapların ad için âmet dediğini belirterek bu konudaki bilindik benzetmeleri örneklerle açıklamıştır. Ayrıca Arap ve Acem şairlerin ad ü âmet konusundaki diğer teşbihleri beyan etmiştir. Bu babda toplamda 17 manzumu yer verilmiştir.

Heves-nāme’de babın başında müellif “ad” kelimesinin Farsça’da “bālā” olduğunu zikrettikten sonra İibārāt-ı Arab başlığıyla mazmunları ve şahit beyitleri getirerek başlamıştır. İibārāt-i Arab faslında 22, İibārāt-i Acem faslında 46 toplamda 68 mazmun bulunmaktadır.

Heriki eserde müşterek kullanılan benzetmeler: Arar, bān, elif, gül-bün, na l, nārven, neşk, Ömr-i dirāz, sâc, şanavber, serv, serv-sehl şimşād, tır, übā.

Sadece *Enṣü'l-uṣṣā'* 'ta bulunan benzetmeler: Belā-yı cān, ney.

Sadece *Heves-nāme’de* bulunan benzetmeler: Āb-ı ayvān, alem, belā, belā-engiz, bīd, bihişt, cān, çālāk, çınār-i sipdār, dīh-i müselmān, dīl-ārā, dīl-cū, dīl-ferīb, dīl-keş, dīl-pezi, dīl-rübā, dīrā t-ı ruab, dīrā t-i gül, dīraht-i nāz, fettān, adeng, a-ı istivā, hayzerān, hūş-ı ürrām, alem, ed u âmet, iyâmet, lūf-i Hudā, mīsk-i bīz, ney-şeker, nihāl ü na l, nihāl, Ömr, rāyet, revān, rū , rum , sāl ir, anavber-ı ürrām, anavber-nümāy, sehem, ser-keş, serv-nāz, sidre, şā -ı gül, şā -ı ayzerān, şā -ı senavber, şā -ı serde, şā -ı serv, şā -ı şimşād, şā -ı übā, şā -ı zer, üd.

18. BAB MİYÂN (Bel) : *Enṣü'l-uṣṣā'* 'ta on sekizinci babda (s.51-52) “Miyān”, *Heves-nāme’de* yirmi ikincibabda (s.168b-170b) Der ıfat-i Miyān adıyla yer almaktadır.

Enṣü'l-uṣṣā' 'ta babın başında müellif, belin Arapça ve Farsça ki karşılıklarını belirtmiş ve belin inceliğinden dolayı söz ehli insanların beli saça benzettiğini aktarmıştır. Ayrıca belin beş sıfattan teşkil edildiğini örnekleriyle açıklamıştır.

Heves-nāme'de de müellif, belin Arapça ve Farsça isimlerini zikrettikten sonra İibārāt-i Ārab faslında 6, İibārāt-i Ācem faslında 18 toplamda 24 mazmun getirmiştir.

Her **iki** eserde ortak kullanılan benzetmeler: Endīše-i mā fī hīç, mānī-yi bārīk, mūy, mūy-i bī-niṣān, rāz.

Sadece *Enṣū'l-uṣṣā'* 'ta bulunan bel benzetmelerin hepsi *Heves-nāme'de* geçmektedir.

Sadece *Heves-nāme'de* bulunan benzetmeler: Ādem, berg-i kāh, daḥ a-i bārīk, āyāl, mānī-yi daḥ, miyān-ı mūr, ney-şeker, nīst, nükte, nükte-i bārīk, rişte, rişte-i bārīk, sīnī, sır-ı ġayb, süzen-i sīn, tār-ı ibrīṣm.

19. BAB SĀ (Baldır) : *Enṣū'l-uṣṣā'* 'ta on dokuzuncu babda (s.53) “Sā”, *Heves-nāme'de* yirmi üçüncübabda (s.171a-172b) Der ıfat-i Sā adıyla yer almaktadır.

Enṣū'l-uṣṣā' 'ta babın başında müellif Sā kelimesinin Arapçada ve Farsçada müşterek olarak baldır için kullanıldığını, kırmızı ve beyaz olarak iki çeşitten oluştuğunu belirtmiştir. Ayrıca konuyla ilgili beş teşbihi örnekleriyle açıklamıştır.

Heves-nāme'de müellif babın başında “sā” kelimesinin Arapça olduğunu açıklayıp Fars dilinde buna karşılık gelen sözcüğü zikretmiştir. İibārāt-i Ārab faslında 6, İibārāt-i Ācem faslında 12 toplamda 18 mazmun getirmiştir.

Her **iki** eserde bulunan müşterek benzetmeler: Ba am, bellūr, sīn, unnāb.

Sadece *Enṣū'l-uṣṣā'* 'ta bulunan benzetme: āyāl.

Sadece *Heves-nāme'de* bulunan benzetmeler: Bellūrī, dendān-i māhī enbūbe, ergūvān, fīṭne engīz, gül, lenger, levz ü mevz, māhī-āb-ı āyāt, mevīz, rudn-i arīf, sā-ı arş, semen, semen-reng, sīnī.

2.1.4.2 SADECE HEVES-NĀME'DE BULUNAN BABLAR

Heves-nāme müellifi tarafından eklenen bu bablar *Enṣū'l-ūṣṣā'*'ta yer almamaktadır. Müellif, bazı uzuvlar hakkında kısıtlı olsa kullanılan mazmunlardan derleyerek yeni bablar oluşturmuştur. Yine uzuvlarla ilgisi olmayan ama konuyla yakinen ilgisi bulunan hususlardaki benzetmeleride derleyip bab sayısını 26'ya yükseltmiştir. Bu bablar ve içlerinde yer alan benzetmeler şunlardır:

1. BAB ÜSN Ü CEMĀL : *Heves-nāme'de* 1. Babda yer alan ve 48'i İibārāt-i Arab faslında 44'ü İibārāt-i Acem faslında toplamda 92 adet olan benzetmeler şu şekildedir: Āftāb, arūs, ālem, arāe, āsmān, āteş, āyīne, āyde, bahar, bāğ, bāzār, ber, be'r, bestān, bezm, biheşt, büstān, büt-āne, cāme, cennet, ceyb, cūybār, çemen, çirāğ, defter, derya, dīvān, ebla, evc, esb, felek, genc, gūy, gül, gülīstan, gülşen, gül-zār, h'vān, ḥabīb, ḥarem, ḥarmen, ḥaṭ ü binā, ḥātem, ḥīme, ḥil'at, kasvet, kaḥbe, andīl, ebā, keman, keşşāf, kūs, kūy, leşker, libas, māh, māide, maḥla, melek, memleket, mescid, meşri, meydān, Mırr, muaf, müsned, mürğzār, nev-bahār, nigar-āne, nūs'a, pīrāhen, ravza, rüz, adef, sebze-zār, serāçe, serfī, serāy, serā-perde, sevād, şadurvān, şāh, şarāb, şaṭranc, şehir, şem', şir, sipheyr, taht, tāvūs, vara, verd, Yusuf.

2. BAB İİŞ : *Heves-nāme'de* 2. Babda yer alan ve 72'si İibārāt-i Arab faslında 39'ü İibārāt-i Acem faslında toplamda 111 adet olan benzetmeler şu şekildedir: Āftāb, ālem, ālem, āyet, āyine, bāde, bāğ, ba'r, bāz, bāzār, bīşe, bisāl, burāk, büte, büstān, cā me, cām, cevher, çār-sū, çevgān, dām, dār-zarb, defter, deryā, dīh, dür, düzd, eyvān, fīl-bend, h'vān, ḥancer, ḥaram, ḥātem, ḥaṭīb, ḥayl, ḥelke, ḥil'at, ḥum-ḥāne, hümā, iksīr, imām, kāf, kāfele, kebüter, kemend, keştī, kıble, kımār, kıyāmet, kişver, kitāb, kunc, kūs, kūy, livā, leşker, maḥba, mekteb, menşūr, menzīl, mey, meydān, mey-āne, mey-kede, mışr, murğ, mürşīd, müşhaf, nār, nişter, nerd, pādşāh, rāh, rāyet, rūze, sāger, şahrā, sākī, şarāb, sarrāf, sīmurğ, sīlsīle, sipāh, sultān, şāh, şāhīh, şāh-rāh, şarāb-āne, şehir, şemşīf, şem, şerīat, şaṭrenc, şīne, ḥabl, taht, taht-gāh, ḥarī, ḥarm, ḥās, tīğ, tīşe, ūfān, Türk, ūd, ūḥāb, ūḥāde, vādī vebā, yel, zebūr.

8. BAB ĞAMZE : *Heves-nāme'de* 8. Babda yer alan ve 18'i İibārāt-i Arab faslında 51'i İibārāt-i Acem faslında toplamda 69 adet olan benzetmeler şu şekildedir: Āfet, arbede-cūy, bābīlī behrām, bed-kīş, belā-engfz, bīmār, cādū, cādū-ferīb, cān-sītān,

cellād, cemmāş, dīl-düz, dīl-ferīb, emfī-şīkār, endāz, fettān, fītne-cuy, fītne-ger, ğammāz, āncer, ārāmī ār-nīşter, ūnī ūn-hvār, hencer-koş, este, kāfir, āāb, ettāl, leşker, ma mūr, ma lül, merd-efgen, merdüm-şīkār, mest, mest-i ārāb, meşīd, nā-mihribān, nā-tüvān, nāvek, navek-efken, nāvek-endāz, nāvek-zen, nfm-mest, nīş-zen, nīze, nīşter, peykān, sāīr, āyd-efken, āyyād, ser-mest, sīr-āferīh, sipāh, sitem-ger, sitemkār, şemşīr-i tūğ, şīr-efgen, şīr-endāz, şū, ābīb, tūğ, tūt, Türk, Türkāne, Türkmān, verd, zū-pfīh.

10. BAB BİNİ : *Heves-nāme'de* 10. Babda yer alan ve 6'sı īibārāt-i āArab faslında 7'si īibārāt-i 'Acem faslında toplamda 13 adet olan benzetmeler şu şekildedir: Elīf-i sīm, Engüşt-i Nebī āleyhī's-selām, nāvdān, sehm, serāc (müserrec), seyf, sīmīh-nāyje, sūtūn-i sīm, şemī, şūşe, tūğ, verd-i süsen, zenbaī.

24. BAB BEDEN VE ENDĀM : *Heves-nāme'de* 24. Babda yer alan ve 5'i īibārāt-i āArab faslında 20'si īibārāt-i 'Acem faslında toplamda 25 adet olan benzetmeler şu şekildedir: Āb, ābgfīe, berg-i gül, billūr, billūrīh, cān, dürr, gevherīh, gül, gül-āb, Gülben, ārīf, āīum, lāle, lāle-reng, meğz-i bādām, mey, perniyān, rūh, ruh-i mūmīn, semen, sīm, sīmīh, şīr, şūşe-i sīm.

25. BAB ZĀT-I MA BŪB : *Heves-nāme'de* 25. Babda yer alan ve 98'si īibārāt-i āArab faslında 225'ü īibārāt-i 'Acem faslında toplamda 323 adet olan benzetmeler şu şekildedir: Āb, āb-ı āyāt, ābīf, āb-i zendegī āc, āfet- engīz, āfet, āftāb-i ūsn, āftāb, āhū, āhū-yī berre, āhū-yī tatārī āāī, āā l-i müsavvere, āālem-i efrūz, āālem-i ūsn, āanber, āande-līb, āanā, ārām-i cān, āarbede-sāz, āteş, āayd, āyet, āyet-i nūr, āyet-i raīmet, āyīne, bāğ, bāğ-ı irem, bāğçe, bāğ-i şeftālū, bahār, bahār-i gül-feşān, bahārīstān, bāīr-ı ūsn, bāīr-ı melāīat, bāīr-i ūbī bāz, bed-āahd, bed-ūy, bed-peymān, bedr, belā, benefşe, berg-i gül, berg-i lāle, berg-i semen, berg-i yasemen, bīd, bīhīşt, būstān, būstān-efrūz, būstān-i rūānī bŭlbŭl, bŭt, bŭt-i sīm, cām-ı cem, cān u cihān, cān, cānāne, cān-i ārām, can-i mücessed, cān-i perver, cān-i şīrīh, cemī - i perīşān, cemmāş, ciger-gŭşe, cihān-ı luff u cemāl, çemen, çeşme-i āyāt, çeşme-i eyvān, çeşme-i ızır, çeşme-i urşīd, çeşme-i āand, çeşme-i nāb, çeşme-i nūr, çeşme-i nŭş, çeşme-i zelāl, çeşme-i zendegī çeşm-i rŭşen, çırāğ, dāğ-ı dīl, dām, dām-ı āhū, dāne, dāne-i dürr, darū-yī elem, defīāam, derd ū dermān, derrāc, deste-bend-i reyān, deste-i benefşe, deste-i gül, deste-i lāle, dīde-i cān, dīl ū cān, dīl ū dīde, dīl, dīl-i āşŭb, dīl-i bende, dīl-ber, dīl-cŭ, dīl-ferīb, dīl-firŭz, dīl-gŭşā, dīl-hvāh, dīl-keş,

dil-nevâz, dil-ruba, dil-sitân, dirâht-i nâz, dirâht-i şîrîh, dür-dâne, engebîh, erguvân, fâ te, ferîb-engîz, firdevs, firîşte-büy, firîşte-rüy, fitne, fitne-ger, ğaddâr, ğâliye, ğammâz, ğazâl, genc, genc-i üsn, genc-i leâfîet, genc-i ra met, ğonçe, gûşe-i cîger, güher, güher-i yek-dâne, gül, gül-âb, gül-berg, gül-bû, gül-i ħüsn, gülîstân, gül-nâz, gül-reng, gül-sûrîl, gülşen, gülşen-i üsn, gül-zâr, güvher, ħarmen-i gül, ħarmen-i nâz, ħâtîr-ferîb, ħavâîl, ħelva, ħile-ger, ħün-ħvâr, ħür-i ħîh, ħür, ħür-nejâd, ħür-peyker, ħür-sîreşt, ħür-zâd, ħurşîd, ħümâ, ħümâ-i sâye, ‘îşve-cüy, îşve-furûş, îşve-ger, îşve-nümây, îşve-perest, îşve-sâz, âyyâr, ka be, kâfir, â um, âmer, ând, ândîl, kân-i nemek, kân-i nîfâz, kân-i şeker, âtre-i âb, âtre-i bârân, kebek-â arâm, kebek-reftâr, kebk, âble, kûkeb, la bet-i çîh, lâle, mâh, mâh-ı nûr, mâh-ı pâre, mâh-ı şeb-efrûz, mâh-ı tamâm, mâh-i üsn, maye-i üsn, mâye-i nâz, meh-ne er, meh-tâb, melek, melek-ne er, melek-sîmâ, melek-sîfet, melek-ûret, merdûmek-i çeşm, merdûmek-i dîde, merdûm-i dîde, merhem, merhem-i cân, mest-i sâz, mihrâb, misk, mîve-i şîrîh, nâhîl, na ş-i çîh, na ş-i çîhîl, na ş-i eyvân-i biheşt, na ş-i zîbâ, nârenc-büy, nâr-ı ândân, nâr-ı şîrîh, nebât, nehâr, nemek , nergîs, nesrîh, nev-bahâr, nigârîh-i meşķîh-büy, nûr, nûr-i dîde, nûr-i müşa es, nûş ü nîş, ömr ü zamân, pâlude, pâre-i cân , pâre-i cîger, pare-i nûr, perî peyker, perî-rüy, perî-ıfat, perî-ûret, perî-zâd, per-nâz, pür-destân, pür-fen, râ at ü renc, reyân, rū , rū -i uds, rūh-i mu addes, rū -i mücessem, rūh-i müsavver, rū -perver, ru ab, rûz, sâ ir, ânavber-büy, ânem, sâye-i ħümâ, sebze, se âr, se er-gâh, semen-büy, semer, serv, serv ü mâtem, serv-i üsn, serv-i nâz, sîb, sîm, sîmîn, sîmurġ, sîtare-i yemânîl ub , süsen, süsen-büy, Süheyl, sünbül, sütün-i sîm, şâh-bâz, şâ -gül, şâ -ı nâzûk, şâ -ı yâsemen, şâhîh, şâ -ı yasemen, şâ âyi , şeb-efrûz, şeh-bâz, şehd, şehir-i âşûb, şeker, şeker-bâz, şeker-pâre, şekerîstân, şem , şem-i ârâz, şems, şemse, şengel-i şeng, şîf-efken, şîve-ger, şîmşâd, şîmşâd-i üsn, şû , şukûfe, tâc-i ser, ta vîz, âvus, âvus-i zîb, âvus-peyker, âyîr-i kuds, tezârv, tînâz, tîryâk, tûbî, tûbî-urâm, tür-i çeşm, turunc, Türk, ûd, û âb, verd, yâr-i enîş, yâsemen, yasemen-bû, Yûsuf, âbîl zülâl, Zühre, zümrüd.

26. BAB KELAM (SÖZ): *Heves-nâme’de* 26. Babda yer almaktadır ve 60’ı libârât-i âArab faslında 67’si libârât-i âAcem faslında toplamda 127 adet olan benzetmeler şu şekildedir: Âb, âb-ı âyât, âabîr, âb-i âyât, âb-i âyvân, âb-i zülâl, âb-i zer, âftâb, â d-i güher, ârûs, âasel, âsîmân, âteş, âteş-âne, bâġ, bedr-i münîr, benefşe, berg-i şukûfe, bihâr, bîkr, bustân, büstân, bülend, büt-âne, câm-ı ġîl-nümâ, cân,

2.1.5 ESERİN İNDEKSLERİ MECAZLAR, BEYİTLER, ŞAİRLER

Bu listede, *Heves-nāme*'de yer alan örnekli veya örneksiz bütün mazmunlar verilmiş, karşılarında yazmanın bölüm ve bab numaraları gösterilmiştir. Beyitlerin tamamı tezimizde yer aldığı için indekste sadece beyitlerin baş tarafları verilmiştir. Şair isimleride yazmada geçen sayfa numaraları verilmiştir.

2.1.5.1 Mecazlar

Ārūs	01.B.008b	Ādem	22.B.169a
Āb	13.B.129a	Ādes	12.B.112b
	18.B.155a	Āfet	07.B.064b
Ābgfhe	24.B.174a	Āftāb	02.B.014b
Āb-gün	13.B.129b		04.B.045a
Ābher	06.B.055b		06.B.063b
Āb-ı āyāt	16.B.151a		09.B.084a
Āb-ı āyvān	21.B.168a		19.B.159b
Āb-ı muālla	16.B.152a		19.B.159b
Ābīl-ferīb	09.B.087a	Ağlāl	03.B.025a
Ābīf	03.B.022a	Āhū	06.B.060b
	11.B.093b	Āhū-bere	06.B.060b
	12.B.111b	Āhū-fīrb	06.B.061a
Ābīf-āmīz	11.B.103a	Āhū-şikār	06.B.061a
Ābid-fīrb	05.B.051b	Āhuvāne	06.B.060b
Ābid-i siyeh-pūş	06.B.063b	Āhūyī	06.B.061a
Ābnūs	03.B.023a	Āhū-yi siyāh	06.B.061a
Āb-nūs-eblā	09.B.075b	Āā īl	09.B.078b
Āc	18.B.154a		13.B.124b
	09.B.075a	Āā reb	03.B.018a
	19.B.157a	Ālā a	03.B.023a
	25.B.176b	Ālem	02.B.012a
Ādem	15.B.140a		03.B.023a

◻Alem	21.B.164a	◻Anber-şiken	03.B.027a
	21.B.164b	◻Anem	20.B.161b
	01.B.007b	◻An◻ ā	25.B.176b
	02.B.013b	◻Ar◻ar	21.B.165a
◻Ālem-i āşūb	06.B.061b	◻Arbede-cūy	06.B.060a
◻Ālem-i ervā◻	03.B.022a	◻Arbede-cūy	08.B.072b
◻Ālem-i ◻ üsn	25.B.178b	Ar◻ um	03.B.018a
◻Al◻l	06.B.055a	◻Arūs	26.B.190a
Ān	03.B.026b		26.B.190b
◻Anber	03.B.027b		26.B.191a
◻Anber-āg◻h	03.B.027b		26.B.195a
	05.B.051b	◻Arus-i ◻ abeş◻l	06.B.057a
◻Anber-ālūd	03.B.027b	Ārzū	03.B.040a
◻Anber-āsā	03.B.027b	◻Asā	03.B.022b
◻Anber-bār	03.B.027b	◻Asas	03.B.020a
◻Anber-bīz	03.B.027b		06.B.056b
◻Anber-bū	03.B.027b	Āsmān	01.B.009b
◻Anber-efşān	03.B.027b		11.B.105a
	12.B.118a		11.B.105a
◻Anber◻	03.B.027b	Āsmān-gūn	11.B.105a
Anber◻h	03.B.027b	Āst◻h-i ker◻mān	03.B.044a
◻Anber◻he	03.B.027b	◻Āşı◻ -küş	07.B.065b
◻Anber-i sārā	03.B.024b	Āşiyān	03.B.038b
◻Anber-nes◻m	03.B.027b	Āşūb	03.B.040a
◻Anber-pāş	03.B.027b		09.B.086b
◻Anber-pūş	03.B.027b	Āşūb-cihān	03.B.040a
◻Anber-sā	03.B.027b	Āşūb-i ◻ālem	03.B.040a
◻Anber-şem◻m	03.B.027b	Āşūb-i cān	03.B.040a

Āşüb-i şehir	03.B.040a	Āyet-i nūr	25.B.175b
Āşüfte	03.B.037b	Āyñe	19.B.159a
Āşüfte-kār	03.B.037b		02.B.015b
Āşüfte-rūzgār	03.B.037b		09.B.085a
ā a	01.B.007b		25.B.187a
Ātā -nāme	11.B.098a	Āyine-gūn	09.B.085a
Āteş	01.B.009b	Āyine-i cān	09.B.085a
	13.B.131a		09.B.085a
	13.B.131a	Āyine-i Çñ	09.B.085a
	25.B.186b	Āyine-i İskender	09.B.085a
	25.B.187a	Āyine-reng	09.B.085b
Āteş-i ter	13.B.131a	Āyn	06.B.056b
Āteş-perest	03.B.035b	Āyn-i fiññ	05.B.047b
Āllas	09.B.087a	Āyyār	06.B.055b
Ār-sā	03.B.027a	Āzerbaycān	09.B.087a
Ārār	03.B.021b	Ārār	21.B.166b
Āyd	01.B.008a	Bābññ	08.B.073b
Āyet	02.B.011a	Bādām	06.B.062a
	09.B.077b	Bādām-i kemer-bend	06.B.062b
	11.B.093b	Bāde	02.B.016a
	25.B.175b		13.B.134a
Āyet-i ūsn	09.B.077b	Bāde-i gül-reng	13.B.134b
	11.B.094a	Bāde-i nūş	06.B.058a
	12.B.111b	Bādem-i sebz	06.B.064a
Āyet-i lūñf	13.B.125b	Bāde-perest	13.B.134a
	09.B.077b	Bāde-peymāy	06.B.058a
	18.B.154a	Bāğ	01.B.008b
Āyet-i nūr	04.B.045a		02.B.013b

Bāğ	25.B.182a	Bed-kıř	06.B.060a
	25.B.182b		08.B.072b
	26.B.196b	Bedr	04.B.044b
	26.B.196a	Bedr ü ğ amer	25.B.175a
	09.B.074b	Bedr ve řems	26.B.189a
	26.B.194b	Be-hem ber- āmede	03.B.034b
Bāğbān	03.B.042a	Be-hem ber-řode	03.B.035a
	06.B.062a	Behrām	08.B.073b
	12.B.122a	Belā	03.B.022a
Bağdād	09.B.076a		03.B.022b
Bağdād	09.B.076a		06.B.055a
Bahār	01.B.009b		09.B.075b
	09.B.081a		13.B.125b
	11.B.108b		21.B.164b
Bağ r	01.B.007b		25.B.178b
	02.B.012b	Belā-āmūz	11.B.104a
	02.B.012b	Belā-cūy	06.B.060a
Bağ t-ı nigūn	03.B.044a	Belā-engīz	08.B.072b
	03.B.044b		21.B.168b
Bağ am	09.B.075b	Belā-nümāy	03.B.036a
	23.B.171a	Belā-yi siyeh	03.B.029b
Bāmdād	09.B.088b	Bellūr	18.B.154a
Bāz	02.B.012b		19.B.157a
	03.B.024a		23.B.171a
	06.B.055b		19.B.157a
Bāzār	01.B.010a		18.B.154a
	02.B.015b	Bellūrñ	23.B.171a
Be-āveng-i ğ aneb-i siyeh	03.B.042a	Bellūrñ	20.B.163a

Bellürfh	20.B.163a	Berg-i süsen	09.B.084a
	17.B.153a		11.B.109b
Bend	03.B.032a	Berg-i şaā āyaā	09.B.083a
Benefşe	03.B.033a	Berg-i žaymürān	12.B.121a
	03.B.033b	Berā	01.B.007a
	11.B.092b	Ber-plıç	03.B.035a
	11.B.110b	Bessed	13.B.123b
	12.B.121a	Bessed-reng	13.B.131b
Benefşe-deste	25.B.182a	Beydaā	12.B.113b
Benefşe-nükhet	03.B.033b	Bezm	01.B.010b
Benefşe-reng	11.B.109a	Bīārām	03.B.037b
Benefşe-sitān	11.B.109a	Bīl	25.B.180b
Benefşe-zār	03.B.034a		21.B.166b
Benefşsec	11.B.108b	Bī-dfh	06.B.059a
Berāt-küfr	11.B.094a	Bīā arār	03.B.037a
Berg-i benefşe	03.B.034a		03.B.037b
Berg-i gül	13.B.132b	Bīmār	06.B.061a
	15.B.148a		06.B.061b
	19.B.158b		08.B.073b
Berg-i kāh	22.B.170a	Bīmār-āne	06.B.061a
Berg-i lāle	13.B.132b	Bīmār-īz	06.B.061a
Berg-i nesrfh	20.B.163a	Bīmey mest	06.B.058a
	20.B.163a	Bīşe	02.B.016b
Berg-i nesterfh	18.B.155b	Bih-dāne	12.B.119b
Berg-i ney-sebz	11.B.109b	Bihışt	01.B.010a
Berg-i nīlūfer	11.B.109b		09.B.081a
Berg-i süsen	09.B.083b		21.B.168b
Bikr	26.B.191a		25.B.181a

Bilāl	03.B.022b	Büt-āne	01.B.009b
	12.B.112a		05.B.052b
	12.B.112b		09.B.087b
Billūr	20.B.161a	Büt-āne-ı Çih	03.B.029b
	24.B.173a	Bütkede	09.B.087b
Billūrîh	16.B.150b	Büt-perest	03.B.035b
	24.B.174a		12.B.115a
Binā	01.B.007b	Caḷbe	07.B.064b
	01.B.007b	Cādū	03.B.039a
Bisā	02.B.013a		03.B.039b
Bissād	03.B.023a		06.B.060b
Burāk	02.B.014a		08.B.073a
Burā a	03.B.017b		08.B.073b
Büstān	01.B.008b	Cādū-ferīb	03.B.039b
	03.B.026a		08.B.073a
	02.B.016b		06.B.060b
	09.B.074b	Cā ūvāne	06.B.060b
Büstān-efrūz	09.B.081b	Cādūveş	06.B.060b
Büte	02.B.015b	Cām	02.B.014a
Bülbül	15.B.148b	Cām	02.B.014a
Bürç	03.B.023b	Cām	13.B.123b
Bürç-i kavs	05.B.047a	Cāme	01.B.009b
Büstān	01.B.008b	Cāme	02.B.015b
Büt	25.B.185b	Cām-ı Cem	04.B.045b
	25.B.185b		09.B.080b
	25.B.185b		25.B.178b
	25.B.185b	Cām-ı cihān-nümā	09.B.085a
Cām-ı gñ-nümā	26.B.193a	Cām-ı gñ-nümā	09.B.085b

Cân	09.B.084b	Cefākār	06.B.060a
	11.B.104a	Cefā-kıř	06.B.060a
	11.B.104b	Cellād	06.B.055b
	13.B.130a		07.B.064b
	13.B.130b		08.B.070b
	15.B.144a	Cemmāř	06.B.055a
	16.B.151a		06.B.055b
	19.B.159a		08.B.070b
	21.B.168a	Ceng-cūy	07.B.065b
	24.B.174a	Cennet	01.B.008b
	25.B.184b		09.B.074a
	25.B.184b	Cerrāre	03.B.018a
	25.B.184b	Cevher	02.B.012b
	26.B.194a	Cevher-i ferd	15.B.140b
Cân - fezā	09.B.088b	Cevřen	03.B.017b
Cân- sitān	13.B.131a	Cevřen-sāz	03.B.037a
Cân u cihān	25.B.184a	Ceyb	01.B.008a
	25.B.184a	Cezā	06.B.056a
Cân-dār	03.B.041b	Cıfı-i ğazāl	17.B.152b
Cân-fersāy	07.B.065b	Cıfın	03.B.020b
Cân-ı řıfın	13.B.130b		03.B.020b
Cân-i řıfın	25.B.184b	Ciger-düz	07.B.065b
Cân-perver	13.B.129b	Cihān-ı luřf u cemāl	25.B.184a
Cân-sitān	06.B.059a	Cihān-ı nemek	13.B.133b
	08.B.072b	Cūybār	01.B.010a
Cân-řikār	06.B.060a	Cūy-i bihiřt	15.B.144a
Cefā-cūy	06.B.060a	Çāh	16.B.151a
Çāh-ı Bābil	06.B.063b		16.B.151b

Çāh-ı Bābil	16.B.151b	Çeşm-bend	05.B.051b
Çālāk	21.B.168b		06.B.060b
Çarī	09.B.090a	Çeşme-i cān	13.B.130b
Çār-sū	02.B.015b	Çeşme-i � urş��	25.B.181a
Çār-s�y	09.B.086b	Çeşme-i n�r	09.B.089a
Çāv�ş	03.B.041b	Çeşme-i n�ş	15.B.144a
	03.B.041b		25.B.186b
Çel�p�	03.B.043a	Çeşm-i cih�n	09.B.089a
		Çeşm-i mey-g�n	06.B.054a
	03.B.043b	Çeşm-i şehl�	06.B.053b
		Çetr-i siy�h	05.B.050b
Çemen	01.B.010a		07.B.069a
	09.B.083a	Çetr-i siyeh	03.B.041a
	09.B.083a		03.B.041a
	25.B.182b	Çevg�n	02.B.015a
Çenber	03.B.033a		03.B.031b
Çenber	11.B.106a		05.B.052b
Çenber-�s�	03.B.033a	Çevg�n-zen	03.B.032a
Çenber�	03.B.033a	��h	03.B.030a
Çeng	03.B.029b	��n�r-i sip��l�r	21.B.166a
	03.B.038b	��h�	03.B.041a
Çeng�l	03.B.031a	��r��	25.B.180b
Çengel-i ş�h��	03.B.038b		01.B.009b
Çeng-i ��Ankeb�t	07.B.068a	D��	05.B.052a
	07.B.068b		11.B.108a
Çeng-i b�z	03.B.038b		12.B.115a
Çeng-i ş�h��	03.B.038b		12.B.115b
D��-ı dil	25.B.185a	D��-ı dil	12.B.121a

Dāire-i cīm	03.B.020a	Defter	02.B.011a
Dağ a-i bārık	22.B.169b	Dendān-i mālī	23.B.172a
Dāl	03.B.020a	Der-bend	03.B.031b
	03.B.020b	Der-hem	03.B.034b
Dām	02.B.016b	Der-hem refte	03.B.034b
	02.B.017a	Der-hem şode	03.B.034b
	03.B.036b	Der-i bihişt	09.B.086a
	11.B.103a	Der-i ıuld	09.B.086a
	11.B.103b	Der-i raḡmet	09.B.086a
Dām-ı āhū	25.B.184a		13.B.135b
Dāne	12.B.119a	Derrāc	25.B.176b
	12.B.119a	Deryā	01.B.010a
	12.B.119a		02.B.016a
	12.B.119a		09.B.086a
Dāne-i nār	13.B.132a		26.B.192a
	14.B.139a	Deryā-yi melāḡat	09.B.086b
Dāne-i sıb	12.B.119b	Dest-bū	16.B.150b
	12.B.119b	Deste-i nesrīf	09.B.083b
Dār	03.B.036b	Deste-i semen	19.B.158b
Dārū	13.B.130a	Deste-i sūnbül	03.B.034b
Dārū-yi cān	13.B.130a	Deste-i şimşād	03.B.034b
Dār-żarb	02.B.012a	Devr	03.B.026a
Dās	05.B.053a		09.B.081a
Ḍav‘-i nār	09.B.079b	Dībā	09.B.087a
Dāye-i zengī	11.B.103b	Dībāce	11.B.099a
Dāyire	11.B.094b	Dībā-yı mūnaḡaş	09.B.087a
Defter	01.B.006b	Dīf	02.B.011a
Dīf	09.B.080a		09.B.080a

Defî-ı lâam	25.B.179a	Dil-ferîb	21.B.168b
Dil-berî	09.B.086a	Dil-gîr	03.B.032a
Dihâr	09.B.077a	Dil-güşâ	05.B.051b
	15.B.142a	Dil-güşây	03.B.032a
Dih-i müselmân	21.B.167a	Dil-i kâfir	06.B.063a
Dîv	03.B.039a	Dil-i sū te	12.B.120b
Dîvâr-ı benefşe	11.B.110b	Dil-keş	03.B.032a
Dide-düz	07.B.065b		13.B.131a
Dil ü dîle	25.B.184a		21.B.168a
Dil-ārā	05.B.051b	Dil-nevāz	03.B.031b
	21.B.168a		13.B.130b
Dil-āver	03.B.032a	Dil-pezfîr	09.B.083b
Dil-āvîz	03.B.031b		21.B.168b
	06.B.063a	Dil-rubā	25.B.185a
Dil-āzār	06.B.060a		21.B.168a
Dil-bend	03.B.031b		03.B.032a
	05.B.051a	Dil-şîken	03.B.032a
Dilber	11.B.104a	Dil-şikār	06.B.063a
Dil-ber	03.B.031b	Dira t-ı kâfūr	17.B.153a
Dil-cū	21.B.168b	Dira t-ı ru lab	21.B.166b
Dil-dār	03.B.032a	Dira t-i gül	21.B.166b
Dil-düz	08.B.072b	Dira t-i nāz	21.B.166b
Dil-düzd	03.B.031a		25.B.187b
	03.B.031a	Dira t-i şîrîh	25.B.187b
	03.B.031a	Dirāz-pāy	03.B.040b
Dil-ferîb	03.B.032a	Direm, Direm-veş	12.B.121b
	08.B.072b	Dir-i Firengî	03.B.037a
	11.B.103b	Dūd	11.B.106a

Dūd	11.B.106a	Düzd	12.B.117b
	11.B.106b	Düzd ve rāh-zen	03.B.031a
Düşīze	26.B.195a	Düzd-i dīl	15.B.145b
Dügā-bāz	06.B.063a	Ebla	01.B.009a
Dū ān	03.B.017b	Ebla	01.B.009b
Dü-leşker	07.B.069a	Edhem	03.B.023b
Dü-med	05.B.048a	Ef	03.B.018a
Dü-mıra	05.B.053b	Ef	11.B.093a
Düm-i ā ūm	20.B.162a	Ehremen	03.B.039a
	20.B.162a		11.B.101b
Dürc-i güher	13.B.131b	Ejdehā	03.B.039a
Dürc-i la	15.B.141b		03.B.039a
Dür-dāne	14.B.138b	Ejder	03.B.039a
Dürr	02.B.013a	Ejderhā	03.B.039a
	14.B.136a	Elif	21.B.163a
	26.B.192a		
	24.B.173a		
	18.B.154a		
Dürr-i yetīm	18.B.154a	Elif-i sīm	10.B.092a
Dü-af	07.B.069b		
Dü-tā	03.B.035a	Elmās	07.B.064b
Dü-te	03.B.035a		07.B.065a
Dü-tū	03.B.035a		14.B.136b
Düzd	02.B.017a		26.B.188b
	03.B.031a	Enbübe	23.B.171b
	06.B.062a	Endek-şerm	06.B.063a
	07.B.065b	Endiše-i ma fī	22.B.169a
	09.B.084b	Engebīh	25.B.186a
	11.B.102a		25.B.186b

Engür	16.B.150a	Fetl	03.B.020a
	16.B.150b		03.B.020b
Engübñh	13.B.128b	Fettān	05.B.050a
	13.B.128b		06.B.055a
Engüşter	13.B.134b		08.B.070a
Engüşterñ	15.B.145a	Fetvā	11.B.098a
	15.B.145b	Fñl-bend	02.B.016b
Engüşt-i Nebñ(as)	10.B.091b	Ffrūze	06.B.064a
Ergāvān	19.B.158b	Fihrist	11.B.099a
Ergāvāñ	09.B.083b	Firişte	09.B.090a
Ergāvān-reng	09.B.083b	Fistñññ	11.B.095a
Ergūvān	23.B.172a	Fisūn-ger	03.B.039a
Esb	01.B.010b	Fitān	03.B.020a
Eşkāl-i muñammā	11.B.097b	Fitne	03.B.020a
Evc	01.B.006b		06.B.055a
Evrāñ -ı zambañ	20.B.161b		11.B.096a
	20.B.161b		25.B.179a
Eyvān	02.B.013a	Fitne-bār	07.B.065b
	04.B.045a	Fitne-cūy	06.B.060a
Eyyām-i bahār	09.B.088b		08.B.072b
Feñ m	03.B.022b	Fitne-engñz	05.B.052a
Felek	01.B.006b		06.B.062a
	01.B.01		23.B.171b
Ferd-efgen	17.B.152b	Fitne-fiken	06.B.060b
Ferñ ad, Cevzā	09.B.079a	Fitne-ger	06.B.058b
Ferñ adān	06.B.056a		08.B.072b
Ferrāş	03.B.025b	Fitne-i devr-i ñ amer	06.B.055a
Ferrāş, Nañññ āş	03.B.025b	Fitrāk	03.B.043b

Fuā	18.B.155a	Ġaret-nāk	12.B.118a
Fülfül	12.B.112a	Ġaşıye	03.B.023a
	12.B.118a	Ġazāl	06.B.055b
Fündü	20.B.161b		12.B.113b
	20.B.161b		25.B.177b
	20.B.161b	Gec-bāz	03.B.028a
Füsünger	05.B.051a	Genc	01.B.010b
Füsün-sāz	06.B.059a	Genc	25.B.184a
Ġaliye	03.B.021b	Genc-i leāfet	09.B.086a
	05.B.049a	Genc-i sīm	19.B.158a
	11.B.093b	Gerden-bend	03.B.032a
	25.B.178a	Gerden-i harf	23.B.171b
Ġaliye-bār	03.B.028a	Gerden-keş	17.B.152b
Ġaliye-bü	03.B.028a	Gevherih	24.B.174a
Ġaliyedān	03.B.028a	Gez	06.B.056a
	15.B.146b	Gird-i misk	11.B.102a
	15.B.146b	Gireh ber-gireh	03.B.035a
Ġaliye-fām	03.B.028a	Gireh-gf	03.B.035a
Ġaliye-gün	03.B.027b	Gireh-gireh	03.B.035a
Ġaliye-püş	03.B.028a	Gireh-güşā	03.B.035a
Ġaliye-reng	03.B.028a	Giyāh	03.B.034a
Ġaliye-sā	03.B.028a		11.B.110a
Ġaliye-sāz	03.B.028a		13.B.132b
Ġallān	06.B.058b		15.B.146b
Ġamāme	03.B.017b		03.B.019a
Ġammaz	06.B.055a	Ġonce-i Gül	18.B.156b
	08.B.070b	Ġonçe	03.B.019a
Ġaret-gf	03.B.036b	Ġubār	11.B.097a

Ġubār	11.B.097a	Gül-āb	25.B.186a
Ġurāb	11.B.093a		26.B.193a
Gūṣe-ġifr	06.B.062b	Gül-berg	09.B.082a
Gūṣe-i ciger	25.B.184b		25.B.180b
Gūṣe-niṣṣih	06.B.062b	Gül-būy	03.B.034a
Gūy	01.B.010a	Gül-bün	21.B.166b
	03.B.031b		24.B.174a
	12.B.119a	Gül-deste	09.B.082b
	16.B.151b	Gül-fām	09.B.082a
	16.B.152a	Gül-feṣān	09.B.082a
Gūy-i āc	18.B.156a	Gül-geṣṭ-i būstān	26.B.194b
Gūy-i sīlmih	16.B.151b	Gül-gūn	09.B.082a
Gūy-i zer	18.B.156a	Gül-i bādām	09.B.082b
Gūy-i zer	18.B.156a	Gül-i ber-gül	18.B.156a
Güher	14.B.138a	Gül-i ber-gül	18.B.156a
	14.B.138b	Gül-i āandān	13.B.132a
	25.B.185b		15.B.146b
	26.B.192b	Gül-i āalml	04.B.046a
Gül	01.B.010a	Gül-i āod-rūy	09.B.082a
	04.B.045a	Gül-i müneā aş	09.B.082b
	09.B.081b	Gül-i āād-berg	26.B.194b
	09.B.081b	Gül-i sūr	09.B.081b
	13.B.132a		09.B.082a
	23.B.172a	Gül-i ṣigüfte	04.B.045b
	23.B.172b	Gülistān	01.B.010a
	24.B.173b		09.B.081b
	25.B.181b	ā alā	13.B.125a
Gül-āb	13.B.129a	ā alā a be-ā alā	03.B.035a

Gül-āb	25.B.186a	al a der-al a	03.B.035a
Gülistān	13.B.132b	al a-ı Firengi	03.B.036b
Gül-nār	09.B.082b	alvā	13.B.125a
Gül-perest	03.B.034a		13.B.125b
Gül-reng	09.B.081b	alvetgāh-i cān	03.B.029b
Gül-şeker	13.B.128a	am be-am	03.B.035a
Gülşen	01.B.010a	am der-am	03.B.035a
	09.B.081b	am ender am	03.B.035a
	04.B.045a	Hamāyil	19.B.157a
Gül-zār	01.B.010a	am-am	03.B.035a
	09.B.081b	amıde	03.B.037b
Güvāreş	26.B.193a	amıde-i ser-şikeste	03.B.037b
abāb	18.B.154b	amır-i sepid u nerm ü resıde	18.B.156a
Hvāb-ālūde	06.B.061b	Hvān	01.B.010b
abeşl	12.B.112a		02.B.015b
able	03.B.017a		09.B.088a
abl-i metfih	03.B.017a		26.B.194a
Hvāb-nāk	06.B.061b	ancer	02.B.012a
acerü'l-esved	12.B.113b	ancer	07.B.065a
acerü'l-esved	12.B.113b	ancer	08.B.070b
ācib	05.B.047b	āne-i siyāh	05.B.050b
	05.B.047b	ār	11.B.110b
adeng	07.B.066b		11.B.110b
āl āni-i Çfih	12.B.116a	ār ü zebān	07.B.068b
āl	15.B.142b	arāb	06.B.058a
al Siyeh-rū	03.B.029b	Havā-dār	03.B.038a
Hāle	11.B.094b	avāıl	09.B.080b
āl-i aşıl	12.B.114a		25.B.177b

ā a	03.B.023a	avz-ı şeker	15.B.142a
aram	02.B.012a	ayāl	15.B.140b
arāmī	08.B.070a		22.B.168b
arām-i şeb-niştān	03.B.029b		22.B.169a
arīf	18.B.154a		22.B.169a
	24.B.173a	ayl	02.B.011b
	18.B.154a	ayme	03.B.026a
ār-i nişter	08.B.072a	emāyil	03.B.022b
armen	01.B.010b	encer-küş	08.B.072a
	03.B.042a	erez-i ilāhī	11.B.098b
armen-i nesrīh	18.B.156a	este	08.B.073a
armen-i gül	25.B.182a	Hest-nīst	15.B.145a
armen-i misk	03.B.027a	Hīç	15.B.145a
Hārūt	06.B.054b		15.B.145a
	06.B.054b		15.B.145b
	12.B.114a		15.B.145b
	03.B.022a		22.B.169b
a vasfı	11.B.099a	ır ā-püş	03.B.029a
	11.B.099a	ıār-ı bellūrīh	19.B.158a
ālāyī	06.B.055a	ıā	
ātem	01.B.008a		18.B.155b
	02.B.011b		18.B.155b
	15.B.141b		06.B.063a
	15.B.141b		09.B.076a
	15.B.141b		11.B.095a
ā-ı vasfı	11.B.098b		
āb	02.B.011b	Hindū-i kemān-keş	12.B.115a
ā-i tersā	03.B.043a	Hindūstān	03.B.030a

İzzerān	21.B.165b		12.B.114b
İzr	11.B.096a	Hindūstān, 𐎧𐎡𐎴𐎠	11.B.102b
	11.B.096a	Hindū-yi āyine-dār	07.B.067b
Hilāl	05.B.046a	Hindū-yi bed-ūy	03.B.030a
	05.B.046a	Hindū-yi lāl	06.B.063a
	05.B.046b	Hindüvāne	03.B.030a
	05.B.046b	𐎧𐎡𐎴𐎠 a	13.B.124a
	11.B.100b		13.B.124a
	11.B.100b		13.B.124a
	13.B.126b	𐎧𐎡𐎴𐎠 a-bāz	13.B.135a
	13.B.127a	𐎧𐎡𐎴𐎠 umār-ālūd	06.B.058b
	16.B.149b	𐎧𐎡𐎴𐎠 umār-āmīz	06.B.058b
	20.B.160b	𐎧𐎡𐎴𐎠 umārīh	06.B.058b
Hilālī	05.B.046b	𐎧𐎡𐎴𐎠 um-āne	02.B.016a
	20.B.160a	𐎧𐎡𐎴𐎠 ūn-āšām	06.B.059a
Hilāl-i āyā	05.B.046b	𐎧𐎡𐎴𐎠 ūn-ḥvār	03.B.036a
Hilāl-i misk	03.B.025a		03.B.036a
Hilāl-i münāsif	11.B.100b		05.B.052a
İlat	03.B.023b		06.B.059a
	26.B.191b		07.B.065a
Hindī	06.B.056a		08.B.072b
Hindū	03.B.030a		13.B.135b
	05.B.052a	𐎧𐎡𐎴𐎠 ūn-rīz	13.B.135b
	12.B.115a	𐎧𐎡𐎴𐎠 ūnī	06.B.059a
Hindū- peyker	12.B.115a		08.B.072b
Hindū-beçe	06.B.063a	𐎧𐎡𐎴𐎠 alī-ī istivā	21.B.164b
	12.B.115a	𐎧𐎡𐎴𐎠 avz-ī müdevver	18.B.156b
Hindū-i Āfitāb-perest	12.B.115a	𐎧𐎡𐎴𐎠 uršīd	25.B.180b

ūnfh	13.B.135a	īd	09.B.078b
ūnfh	13.B.135a	īksf	02.B.013b
ūn-i ciger	13.B.135a	ilāt	01.B.007b
ūn-i kebuter	13.B.135a		02.B.012a
ūn-rfz	03.B.036b	īmān	09.B.080a
	05.B.052a	īsā	15.B.142b
	06.B.059a	īsā	26.B.190b
	07.B.065a	īslām	09.B.080a
	11.B.104a	īsmāīl	06.B.057a
ūn-teerv	09.B.089b	īsm-i aam	11.B.099a
ūr	25.B.176a	īṣve-ger	06.B.059a
ur ve mäh	09.B.084a	Jeng	11.B.104b
urmā	13.B.129a	Jengār	11.B.104a
urşīd-perest	03.B.035b		11.B.104a
urşid-āb	04.B.045a		11.B.104b
usrev-i Hindūstān	03.B.030a		11.B.104b
usrev-i ūten	12.B.116a		11.B.104b
ūşe	03.B.042a	Jengār-gūn	11.B.104b
ūşe-i āneb	03.B.042a		11.B.104b
ūşe-i Pervīh	14.B.139a	Jengār-gūne	11.B.104b
ūten	09.B.076a	Jengārī Kemān	05.B.052a
	09.B.076a	ābā	01.B.008a
ülle	03.B.023b		03.B.023b
Hümā	02.B.012b	Kaḥbe	05.B.047a
	25.B.183b		25.B.174b
īmān-şikār	03.B.036b	ābe avseyn	05.B.048b
īlīr ve īlb	03.B.021b		05.B.048b
İbrāhīm (a.s.)	03.B.025b	Kaḥbeteyn	06.B.063a

ābız-ı ervā	03.B.022a	alem-i āc	20.B.160a
		alem-i bellūr	20.B.160a
add u āmet	21.B.163b		20.B.160a
ade	13.B.123a	alem-i fezā	20.B.160a
Kāf	03.B.020b		20.B.160a
	03.B.020b	amar-fersā	03.B.029a
	02.B.013b	amar-sā	03.B.029a
afā-dār	03.B.036a	amer	04.B.044b
Kāfir	03.B.019b		25.B.175a
	06.B.055b		09.B.075b
	08.B.070b	Devr-i āmer	09.B.075b
	13.B.126a	anāre	07.B.070a
Kāfir-dil	03.B.036a	Semerā and	13.B.126b
Kāfiristān	03.B.036a	and,	13.B.126b
Kāfir-mizāc	03.B.036a	ufl,	13.B.126b
āfiye	03.B.026b	andl	09.B.079b
Kāfūr	09.B.075a	Kān-ı bellūr	19.B.157b
Kāfūr-püş	03.B.029a	Kān-ı nemek	13.B.133b
āūm	18.B.154a	aranfūl	03.B.021b
	24.B.173a	Kārbān	03.B.040a
	24.B.173a		03.B.040b
	25.B.177b	Kārvān-zen	06.B.060b
ālāb	06.B.054b	ālāb	06.B.055b
alem	03.B.021a		08.B.070b
	07.B.065a		08.B.070b
	20.B.160a	Kasvet	01.B.007b
	21.B.164a	ālārān	03.B.023a
alem-i āc	20.B.160a	atre-i āb	13.B.129b

Kān-i nemek	25.B.186b	Kemān-mühre	05.B.050b
āre-i āb	12.B.120a	Kemend	02.B.015a
atre-i bārān	25.B.186b		03.B.032b
āre-i ġāliye	12.B.112a	Kemend-efken	03.B.032b
āre-i ārān	12.B.114b	Kemend-endāz	03.B.032b
attāl	07.B.065a	Kemer	19.B.159a
avs	05.B.047a	Kem-ā	09.B.087a
avs-i ūza	05.B.047a	Kem-ā	26.B.195b
	05.B.049b	Kemf-sāz	06.B.062b
	05.B.049b	Kenf, ıdmetkār	26.B.195b
	11.B.094b	Keştī	02.B.016a
ayd	03.B.023a	Keştī-i ser-nigūn	05.B.053a
Kebk	25.B.180b	ettāl	08.B.070b
	25.B.183b	Kevkeb-i mün-asif	12.B.113a
Kebüter	02.B.016b	kevşer	13.B.123a
Kec-bāz	05.B.051a	Kevşer-āġf	26.B.193b
Keffe-i mīzān	05.B.050a	ıble	02.B.011a
Kej-bāz	03.B.040a		05.B.047a
Kejdüm	03.B.039a		25.B.174b
Kemān	01.B.010b	ıble-gāh	09.B.086b
Kemān	05.B.050b		05.B.050a
Kemānçe	05.B.050b	ımār	02.B.013a
Kemān-dār	06.B.059b	Kfmiya	26.B.191b
Kemān-gūşe	05.B.050b	f	03.B.023a
Kemān-āne	05.B.050b		11.B.095a
Kemān-keş	05.B.050b	ıyāmet	02.B.014b
	06.B.059b		09.B.075b
	07.B.066b		09.B.075b

İyâmet	21.B.164b	Lâle	13.B.132b
Kişver-i cân	03.B.031b	Lâle	20.B.162b
Kitâb	02.B.011a		20.B.163a
İubbe-i nûr	18.B.154b		24.B.173b
İufl-i yâ'ût	13.B.126b	Lâle-berg	09.B.083a
İufl-i zümürüd	11.B.095b	Lâle-fâm	09.B.083a
İullâb	03.B.036b	Lâle-gün	09.B.083a
Kunc	02.B.015a	Lâle-i ilâyl	09.B.083a
	15.B.145a	Lâle-i od-rüy	09.B.083a
İundüz	03.B.043b	Lâle-i kebüd	06.B.064b
İurâ	05.B.049a		11.B.105b
Kûs	01.B.007a	Lâle-i nu'mân	18.B.155b
	02.B.012a		09.B.083a
İût-i cân	13.B.129b	Lâle-perver	03.B.029a
Kûy	01.B.010a	Lâle-püş	03.B.029a
	02.B.015b		09.B.083a
Küfr	03.B.019b	Lâle-reng	24.B.173b
	11.B.094a	Lâle-sitân	09.B.083a
Küşîgîrân	05.B.053a	Lâle-zâr	09.B.083a
Lâden	12.B.112a	Lâm	03.B.020b
La	06.B.057b		11.B.096b
	09.B.078b	Lâm-elif	03.B.021a
	13.B.123b	Leheb	09.B.079b
Lâlâ	03.B.030b	Lenger	23.B.172b
	05.B.052a	Lerzende-mâr	07.B.068b
	11.B.102b	Leşker	01.B.010b
Lâle	09.B.083a		02.B.015a
	12.B.121b		03.B.041a

Leşker	07.B.069b	Māh	01.B.009b
Leşker	08.B.072b	Māh	04.B.045a
	11.B.103a		25.B.181b
Leşker-i � abeş	03.B.041a	Ma� abbet-nāme	11.B.107b
Leşker-i Hind	07.B.070a	Māh-ı �ayd	05.B.050b
Leşker-i R�m	09.B.089b	Māh-ı nev	05.B.051a
Leşker-i zeng	03.B.041a	Māh-ı āb-ı � ayāt	23.B.172b
Lev�	04.B.045a	Māh-i āftāb	18.B.155b
Lev� a-� d�v�n-ı ��sn	09.B.084b		18.B.155b
Levz	23.B.171a	Māh-i t�b�n	16.B.152a
Levz�he	26.B.193a	Māh-i tam�m	19.B.159b
Leyl	03.B.022a	Ma� m�r	06.B.054b
	11.B.095a		08.B.070a
Leylet�'l- Mi�r�c	03.B.022a	Mah-p�re	25.B.181b
Leyl�	03.B.022b	Ma� şer	03.B.024b
Lib�s	01.B.008a	M�ide	01.B.008a
Lib�s-ı � �zr	11.B.095b	Ma�l�l	08.B.071a
Lib�s-i �l-i �Abb�s	11.B.100a	Ma�n�-y� b�r�k	22.B.169a
Liv�	02.B.012a	Ma�n�-y� da� ���	22.B.168b
Lu�f-i � ud�	21.B.168a	M�r	03.B.039a
L��l��	14.B.136b	M�r-i �ah���k	03.B.039a
	19.B.157a	M�s�re-� s�m	20.B.162a
	20.B.161a	M�ş�re-i �ac	17.B.153a
Ma�c�n	13.B.124b	Ma�ba�	02.B.013b
M�-���	03.B.030a	Ma�la�	01.B.006b
Ma�den-i dil	03.B.031b		09.B.077b
Ma�den-i y�� �t	13.B.123b	Ma�la�-ı env�r	09.B.079a
Ma�rib	03.B.017b	M�ye-i n�z	25.B.187a

Med	03.B.026b	Merdüm-i dille	12.B.117b
Meftül	03.B.020a	Merdüm-i dille	25.B.185a
Meftün	03.B.020a	Merdüm-küş	03.B.036a
Meges	12.B.116b		06.B.059a
Meğz-i bādām	24.B.174a	Merdüm-şikār	08.B.071b
Meh-ūş	09.B.084	Merhem	09.B.080b
Mehtāb	25.B.180b		13.B.124b
	09.B.084a		25.B.178a
Meksur	03.B.020a	Mervārīl	14.B.138b
Mekteb	02.B.011b	Mesīl	13.B.122b
Mektüb-i selāh	11.B.100a	Mest	03.B.035b
Melek,	25.B.186b		06.B.057b
Menāhl	03.B.019b		08.B.071a
Mencenīl	03.B.022a	Mest ü h̄vāb	06.B.058a
Menşūr	02.B.011a	Mest ü med-hūş	06.B.058a
	03.B.021a	Mestān	06.B.058a
Menzil	02.B.012a	Mest-i b̄hūş	06.B.058a
Mercān	14.B.136b	Mest-i arāb	08.B.071b
Mercān-ı aḡ mer	15.B.148a	Mest-i lā yaḡ il	06.B.058a
Merd-efgen	08.B.072a		06.B.057b
Merdüm- keş	11.B.103b	Mest-i nāz	06.B.058a
Merdüm-āzār	06.B.060b	Meşāle	09.B.079b
Merdüm-dār	06.B.059b	Meşārūl-arām	03.B.024b
Merdüm-efgen	03.B.036a	Meşriḡ	01.B.006b
Merdüme-i çeşm	25.B.185a	Mevcūd u Maḡdüm	15.B.143a
Merdüme-i dille	25.B.185a	Mevz	23.B.171a
Merdüm-h̄vār	06.B.059b	Mey	09.B.089b
Merdüm-i çeşm	12.B.117a		13.B.134a

Mey	24.B.173b	Mihr-efzā	09.B.088a
Meydān	01.B.007b	Mihr-giyāh	11.B.109b
	02.B.013a	Mikkār	03.B.020a
Meydān-ı gül	09.B.085b	Mīnār-ı ūtī	15.B.148a
Meydān-ı sīf	09.B.085b	Mirāt	09.B.076a
Mey-furūş	06.B.058b	Mirrī	06.B.055b
Mey-gün	03.B.035b	Misāl-i pādşāhī	11.B.108b
	13.B.134a	Misk	03.B.027a
Mey-āne	02.B.016a		05.B.051b
	06.B.058b		11.B.093b
Mey-i sūrī	09.B.082a	Misk-āmīz	03.B.027a
Meykede	02.B.015b	Misk-sā	03.B.027a
Mey-perest	06.B.058b	Mismār	07.B.065a
Mīl-ı misk	12.B.120b	Mislar	03.B.021a
Mīm	15.B.140a		03.B.021b
Mihā	11.B.095a	Misvāk	20.B.159b
Mīr	01.B.007b	Miyān-ı mūr	22.B.170b
Mīve	13.B.133b	Muammā	15.B.141a
	16.B.150b	Muālīr	03.B.021b
	26.B.194a	Muḡzır	11.B.100a
Micmere-dār	11.B.101b	Muḡzır-ı ālim	11.B.100a
Mihr	04.B.045a	Muāmir	06.B.055b
	09.B.089a	Muavves	05.B.047a
Mīrāb	05.B.047a	Mūr	07.B.068b
	09.B.074a		11.B.106b
	25.B.174b		11.B.107a
Mīrābī	05.B.047a		11.B.107b
Mīrāb-nīşīh	06.B.064a		15.B.146b

Mūr ve Meges	12.B.117a	Müselsel	11.B.097b
Mūrçe	11.B.107a	Müşaḫabed	13.B.125b
	11.B.107a		03.B.022a
Murgān-i seḫer	09.B.089a		08.B.070b
Mūsā	09.B.080a	Müşevveş	03.B.020a
Musḫaf	02.B.011a	Müşk	03.B.026b
	01.B.006a		11.B.101b
	09.B.077b	Müşk-āgh	03.B.027a
Muḫaf-ı ūbī	01.B.006a	Müşk-āsā	03.B.027a
Muḫafā ʿaleyhi's-selām	09.B.078a	Müşk-bār	03.B.027a
Mū-şikāf	07.B.066a	Müşk-bīz	03.B.027a
Mūy	22.B.169b	Müşk-būy	03.B.026b
Muy-i bīnişān	22.B.169b	Müşk-efşān	03.B.027a
Mūḫallā	03.B.023a	Müşk-fām	03.B.027a
Müferriḫ yāḫūt	13.B.124a	Müşk-furuş	03.B.026b
Mühr	12.B.118b	Müşkḫ	03.B.026b
	13.B.134b		11.B.101b
Mühre	12.B.118b		11.B.102a
	13.B.134b	Müşk-pāş	03.B.026b
	14.B.138a	Müşk-reng	03.B.026b
Mühre-bāz	12.B.118b	Müşk-rīz	03.B.027a
Mühr-i süleymān	13.B.134b	Müşk-ter	03.B.027a
Mül	13.B.134a	Müşterī	04.B.044b
Mürebbā-yı benefşe	13.B.136a		09.B.079a
Mürg-zār	01.B.010a		16.B.149b
Mürşid	02.B.012a		18.B.155b
Müselmān-küş	06.B.059a		06.B.056a
Müselsel	03.B.017a	Nāfe	11.B.102a

Nāfe	26.B.193b	Na-tüvān	06.B.061a
Nāfe-i Çfñ	15.B.146a	Na-tüvān	06.B.061a
Nāfe-i misk	12.B.117b	Nāvdān	10.B.092a
Nañ l	21.B.165b	Nāvek	03.B.042a
Nañ ş-ı āb	20.B.163a		08.B.071b
Nañ ş-ı Çfñ	15.B.146a	Nāvek-efken	07.B.065b
Nañ ş-ı nıgññ	11.B.108b		08.B.071b
Nañ ş-i ziyād	15.B.147b	Nāvek-endāz	05.B.051a
Nañ l	03.B.023a		08.B.071b
	13.B.127a	Nāvek-keş	06.B.062b
Namāzgāh	05.B.050a	Nāvek-zen	06.B.062b
	05.B.050a		08.B.071b
Nāme	11.B.107b	Nāyje	10.B.092a
Nāme-i necāt	11.B.108a	Nāyje	10.B.092a
Nāme-i sıyeh	11.B.107b	Nāz-ālūd	06.B.061b
Nā-mihribān	05.B.051a	Nebāt	11.B.092b
	08.B.073a		25.B.175b
Nā-müselmān	03.B.036a		26.B.191b
	06.B.059a	Nehār	25.B.181b
Nār	02.B.013b	Nemek	13.B.133a
	18.B.156a	Nemekdān	15.B.146a
Nār-dān	13.B.132a	Nemekññ	13.B.133a
Nārenc	18.B.154a	Nercis	06.B.062a
	25.B.183a	Nerd	02.B.013a
Nār-ı andān	13.B.132a	Nergis	06.B.062a
	25.B.183a		25.B.182a
Nār-ı şñññ	25.B.183a	Nergiseyn	06.B.062a
Nā-tüvān	08.B.073a	Nesñ	11.B.096b

Nesrîh	03.B.018b	Nîst	22.B.169a
Nesrîh	04.B.046a	Nîst ü hest	15.B.145a
	09.B.074b	Nîş	07.B.065b
	11.B.101a	Nîşter	07.B.065b
	18.B.153b	Nîş-zen	08.B.072a
Nesteren	19.B.158b	Nîze	08.B.072a
	09.B.083b	Nîze-bâz	07.B.067a
Neşk	21.B.166a	Nigâr-î âne	01.B.009b
Nev-bahâr	01.B.009b		20.B.162b
	09.B.081b	Nigâr-î âne-i Âzer	20.B.162b
	11.B.108b	Nigâr-î âne-i Çîh	03.B.029b
Nev-bahâr-ı mîskîh	03.B.033b		09.B.087b
Ney	07.B.068b	Nigâr-î âne-i mânîl	20.B.162b
Neyistân	07.B.068b	Nigârîh	19.B.158a
Ney-şeker	21.B.166a		09.B.088a
	22.B.170b	Nigârîstân	09.B.087b
Nîlûfer	06.B.057b	Nigârîstân-i Mânîl	09.B.087b
	11.B.092b	Nigehbân	12.B.120a
Nîm-dîhâr	15.B.147b	Nigîh	13.B.134b
Nîm-hîvâb	06.B.061b	Nihâl	21.B.166b
Nîm-mest	06.B.058a	Nîşân	15.B.144b
	08.B.071a	Nîşân-ı dîle	12.B.119b
Nîm-nâz	06.B.061b	Nîşter	02.B.015a
Nîm-rûz	09.B.087a	Nîşter	08.B.072a
Nîm-tâb	03.B.035a	Niyâm u î ancer	06.B.059b
Nîff-i îayn	05.B.048a	Noîla	12.B.111b
Nîff-i mâh	04.B.045b	Noîla-i ferd	15.B.140b
Nîst	15.B.145a	Noîla-i kâfir	12.B.111b

Noḡā-i mevhūm	15.B.140a	Ömr	25.B.179b
Nūk i ālem	07.B.065a	Ömr	25.B.180a
Nuḡl	13.B.123b	Ömr, zamān	25.B.179b
	15.B.142a	Ömr-i dirāz	03.B.040b
Nuḡre-i ām	09.B.086a		21.B.166b
	16.B.150b		21.B.167b
Nūn	03.B.020b	Ömr-i mücessem	13.B.122b
	05.B.048a	Ömr-i nāzenīh	09.B.081a
	11.B.096b	Pādşāh	02.B.014a
	04.B.045a	Pāre-i ciger	25.B.184b
Nūr-i çeşm	09.B.089a	Pārsā-ferīb	09.B.086b
Nūr-i çeşm	12.B.117a	Pāsbān	03.B.041b
Nūr-i dīde	12.B.117a	Pāsbān-ı teng şeker	12.B.122a
Nūr-i ızır	11.B.095b	Pāy-māl	03.B.040b
Nūr-i müselmānī	09.B.080b	Pence-i mercān	20.B.162b
Nūş	13.B.128b	Perākende	03.B.038a
	15.B.147a	Perde	11.B.101b
Nūşīh	13.B.128b	Perde-i Beytü'l- āram	03.B.039b
Nūş-i dārū	13.B.130a	Perde-i Kalbe	03.B.039b
Nükte	22.B.168b	Peren	14.B.138b
Nükte-i bārīk	22.B.169a	Perend	09.B.086b
Nükte-i mübhem	15.B.141a	Pergār	05.B.053a
Nūsā	01.B.006b	Perī	13.B.135a
Nūsā-i üsn	09.B.077a	Perī-ı peyker	25.B.181a
Ömr	26.B.191b	Perī-ı ifat	25.B.181a
Ömr	03.B.023b	Perīşān	03.B.038a
Ömr	09.B.081a	Perīşān-kār	03.B.038a
Ömr	21.B.164b	Per-i gurāb	03.B.038b

Per-i āvānīl	19.B.159b	Pfāye-i rū	11.B.106b
Per-i Müje	07.B.068a	Piste	15.B.143b
Per-i perestū	03.B.038b		15.B.144a
Per-i āvūs	03.B.038a	Pül	05.B.053b
	11.B.102b	Pül-i şeker	13.B.128a
Per-i tîr	07.B.068a	Pür-âşüb	03.B.040a
Per-i ū	11.B.102b	Pür-fitne	06.B.060a
Per-i ū āb	03.B.038b	Pür-Ĥab	06.B.061b
Per-i zāğ	03.B.038b	pür- am	05.B.051a
Perniyān	09.B.086b	Pür- ile	06.B.063b
	18.B.155b	Pür- umār	06.B.058b
Perniyān	26.B.195b	Pür-nemek	15.B.146a
Pervīh	04.B.045a	Pür-şiken	03.B.035a
	09.B.084a		11.B.106a
	14.B.138b	Pür-şikest	03.B.035b
Peykân	08.B.071b	Pür-tāb	03.B.035a
Peyveste	05.B.046a	Pür-teşvīş	03.B.037b
Pîç be-pîç	03.B.035a	Pür-zirih	05.B.051a
Pîç der-pîç	03.B.035a	Rā	02.B.016a
Pîç pîç	03.B.035a		13.B.123a
pîçā- pîç	03.B.035a	Rāh, bādiye	02.B.013a
Pîçāde	13.B.131b	Ravza	01.B.008b
pîçān	03.B.035a	Rāyet	02.B.012a
Pilek	07.B.066a		21.B.164a
Pileste	19.B.159a	Rāz	22.B.169a
	19.B.159a	Reh-zen	06.B.060b
Pfāhen	01.B.009b	Remz	15.B.141a
Pfāye-i ūsn	09.B.084b	Rencūr	06.B.061a

Resen	03.B.017a	Rū ve cān	16.B.150b
Resen-bāz	03.B.033a	Rū -i muavver	09.B.076a
Resen-tāb	03.B.033a	Rū -i Mümin	20.B.163a
Reşşāşe	18.B.154b		24.B.174a
Revān	21.B.168a	Rū -perver	25.B.184b
Revzen	06.B.057a	Ru säre	09.B.074a
Rey ān	03.B.017b	Rū u'lāh	13.B.122b
	09.B.075a	Rūm	09.B.087b
	11.B.092b	Rum	21.B.164a
	25.B.177b	Ruab	13.B.124b
Rey āni	11.B.096a		25.B.178a
Rū vān	09.B.074a		26.B.190a
Rismān	03.B.033a	Rūz	01.B.009b
Rişte	03.B.032b		09.B.088b
Rişte	22.B.170b		25.B.180b
Rişte-i āl	13.B.135b	Rūze	02.B.013b
Rişte-i bārık	22.B.169b	Rūzgār	03.B.044b
Rişte-i cān	03.B.032b	Rūz-i dil	03.B.042a
Rişte-i nāz	03.B.033a		03.B.042a
Rişte-i ömr	03.B.032b	Rūz-i iyāmet	09.B.088b
Rişte-i ömr	03.B.033a	Rūz-nāme	11.B.111a
Rūbeh-bāz	06.B.062b	Rūz-nümā	09.B.088b
Rū	09.B.074a	Sāc	21.B.165a
	13.B.122b	ād	06.B.056b
	21.B.164b	ādef	01.B.006b
	24.B.173a	āfha	04.B.045a
	25.B.176a	Sāger	02.B.015b
	26.B.190b	āffa	09.B.077a

Sā'ir	06.B.054b	Sebeb	03.B.022b
Sā'ir	08.B.070b	Sebz	11.B.109a
	21.B.164b	Sebze	03.B.034a
Sā'il	02.B.014b	Sebze-zār	01.B.010a
Sā'-ı lārş	17.B.152b	Seccāde	03.B.022b
	23.B.172a	Secencel	18.B.154b
Sāl	03.B.043b		26.B.192a
alīb	03.B.019b	Sehem	21.B.164a
anavber	21.B.165a	Se'er	04.B.044b
	21.B.165a		09.B.079a
anavber-irām	21.B.165a	Se'ergāh	09.B.088b
anavber-nümāy	21.B.168b	Sehm	07.B.064b
anem	09.B.078a	Sehm	10.B.091a
	25.B.179a	Selāsıl	03.B.025a
	26.B.190b	Selsebıl	13.B.123a
	25.B.179a	Semen	24.B.173b
anem-āne	26.B.194a		18.B.156b
arrāf	02.B.012a	Semen-būy	03.B.029a
ayd-efken	08.B.072a	Semen-fersā	03.B.029a
Sāye	03.B.039b	Semen-püş	03.B.029a
Sāyebān	03.B.039b	Semen-reng	23.B.171b
Sāye-i ebrū	11.B.106b	Semen-sā	03.B.029a
Sāye-i hümā	25.B.183b	Seemer	25.B.178a
Sāye-i übıl	03.B.039b	Ser be-bād dāde	03.B.032b
Sāyibān	05.B.050a	Serāçe	01.B.010a
ayyād	06.B.055b	Ser-ānder-ser	03.B.032b
	08.B.070b	Serā-perde	01.B.010a
	08.B.071a	Ser-āsıme	03.B.032a

Serāy	01.B.010a	Server	17.B.152b
Ser-beste	03.B.032a	Serv-i bülend	26.B.190b
Ser-bürde	03.B.032b	Serv-i Sehl	21.B.167a
Ser-efgende	03.B.032b	Serv-nāz	21.B.166b
Ser-efrāz	03.B.032b	Ser-zede	03.B.032b
Ser-firāz	17.B.153a	Sevād	01.B.007b
Ser-gerdān	03.B.032a	Sevād	11.B.108a
Ser-gešte	03.B.032b	Sevdā	03.B.040a
Ser-girān	06.B.061a	Sevdā	06.B.063b
Serl	01.B.007a	Sevdā-ger	03.B.040a
Ser-i mū	15.B.144b	Sevdā-zede	03.B.040a
Ser-kej	03.B.032a	Sevdā-zede	06.B.063b
Ser-keş	03.B.032a	Seyf, müserrec	10.B.090a
	21.B.168b	Sıb	09.B.081b
	17.B.153a		16.B.150a
Ser-keş, Server	17.B.153a		25.B.183a
Sermāye-i cān	13.B.130b	ıfr	15.B.141a
Sermaye-i üsn	05.B.052a	Sıf	07.B.066a
	06.B.059b	Sıf	14.B.137b
Sermāye-i sıf r	06.B.059b		14.B.138a
Ser-mest	06.B.058a		18.B.155a
	08.B.071a		19.B.157b
Ser-sebz	11.B.109a		23.B.171a
Serv	21.B.165b		24.B.173b
	25.B.187b		26.B.192b
	25.B.188a		19.B.157b
	26.B.190a	Sıf-āb	16.B.152a
Server	05.B.052a	Sıf-āb	18.B.155b

Sifm-gün	18.B.155b	Sif r-piçe	11.B.103b
Sifmih	16.B.150b	Silā -dār	07.B.069a
	18.B.155a	Silsile	02.B.013b
	19.B.157b		03.B.017a
	22.B.170b		11.B.097a
	23.B.171b	Silsile-nümā	03.B.029a
	24.B.174a	Silsile-pūş	03.B.029a
	25.B.185b	Sipāh	02.B.015a
	19.B.157b		03.B.041a
Sifmih siper	09.B.088a		07.B.069b
Sifmih ta te	19.B.158a	Sipāh-i Çih	08.B.072b
	19.B.158a		03.B.041a
Sifmih	10.B.092a	Sipāh-i abeş	03.B.041a
Sifmurğ	02.B.016b	Sipāh-i zeng	03.B.041a
Sırr-ı ğayb	22.B.168b	Sipāh-mürçe	07.B.068b
Sırr-ı ğaybü'l ğayb	15.B.140b	Sipeh-i Rüm	09.B.089b
Sırr-ı udā	15.B.146a	Sipehr	01.B.009b
Sırr-ı ilāhī	09.B.075b	Sipehr	03.B.043b
	12.B.114b	Sipend	12.B.120b
Sırr-ı ma fī	15.B.141a	Sipidār	21.B.166a
Sırr-ı nihān	15.B.144b	Sipihr	09.B.090a
Sidre,	21.B.164b	Sirişk	14.B.139b
Si r	05.B.049b	Sitāre	14.B.138b
	06.B.054b		20.B.163a
	26.B.188b		20.B.163a
Si r-āferih	08.B.073a	Sitāre-i girifte	12.B.118a
Si r-āmūz	06.B.060b	Sitem-ger	06.B.059a
Si r-cūy	06.B.060b		08.B.072b

Sitemkār	06.B.060a	Sūsen	18.B.153b
	12.B.118b	Sūsen	19.B.157a
	08.B.072b		25.B.178a
Siyāh-pūş	03.B.029a	Sūsen-būy	25.B.182a
Siyeh-dil	06.B.063b	Sūzen	07.B.065b
Siyeh-ger	03.B.029b		15.B.147a
Siyeh-kār	03.B.031a	Sūzen-i sŕm	22.B.170b
Siyeh-pūş,	06.B.064a	üfŕi kâfir-dil	06.B.064a
ub	09.B.079a	Süheyl	04.B.044b
	25.B.175b		09.B.079a
	25.B.175b		13.B.126b
ub - and	09.B.089a		14.B.137a
Su en	26.B.197a		25.B.175b
Sulān	02.B.011b	Süleymān (a.s.)	03.B.025b
	02.B.011b	şülüs	11.B.096b
	09.B.078b	Sünbül	03.B.018a
	13.B.126a		11.B.093a
Sūretü'l-amer	09.B.078a		26.B.194b
Sūretü'n-Nūr	09.B.078a		25.B.178a
Sūretü'r-Rūm	09.B.078a	Sünbüle	03.B.018a
Sūretü'ş-Şems	09.B.078a	Sünbül-i miskŕh	03.B.024b
Sūretü'l- Fātiā	09.B.077b	Sünbül-i sŕr-āb	03.B.034a
Sūretü'l- Yūsuf	09.B.077b	Sūretü'l-leyl	03.B.021a
Sūsen	03.B.018b	Sūretü'l-mürselāt	03.B.021a
	04.B.045a	Şüreyyā	14.B.137a
	09.B.075a	Sürmedān	06.B.063b
	11.B.093a	Sütün-i sŕm	10.B.091b
	11.B.093a	Süveydā-yı ŕalb	12.B.114a

Şadurvân	01.B.010a	Şâm-ı ğarībân	03.B.029a
Şafa	13.B.126b	Şanavber-büy	25.B.182b
Şāh	02.B.014b	Şāne	07.B.068a
	03.B.041b	Şāne-i ūd	07.B.068a
	09.B.088a	Şarāb	01.B.008b
Şāh-bāz	25.B.183b		02.B.014a
Şā -ı gül	21.B.166b		13.B.125a
Şā -ı gül	25.B.188a	Şarāb-āmīz	06.B.058a
Şā -ı ūzerān	21.B.166b	Şarāb-āne	02.B.016a
Şāh-ı mercān	15.B.148a	Şālranc	01.B.008b
Şā -ı nāzūk	25.B.188a		02.B.013a
Şā -ı semen	19.B.158b	Şeb	03.B.028a
Şā -ı enavber	21.B.166b		11.B.102a
Şā -ı serde	21.B.166b	Şeb-āsā	03.B.028a
Şā -ı serv	21.B.166b	Şeb-bāz	03.B.028b
Şā -ı şimşād	21.B.166a	Şebe	03.B.028b
Şā -ı ūbā	21.B.166b		12.B.121a
Şā -ı yāsemen	25.B.182a	Şebgün	03.B.028b
Şā -ı zer, ,	21.B.166b	Şebh	05.B.051b
Şāhīh	02.B.012b	Şeb-īlōmr	03.B.028b
	03.B.024a	Şeb-i deycūr	03.B.028a
Şāhīh-i şikār	03.B.024a	Şeb-i dūd	12.B.116b
Şā -ı Şūkūfe	17.B.153a	Şeb-i ūyd	12.B.116b
Şā -ı Žaymūrān	03.B.033a	Şeb-i ādr	03.B.028b
Şā āyıl	09.B.074b	Şeb-i Mīlrāc	03.B.028b
	09.B.075a		11.B.108a
Şām	03.B.029a	Şeb-i yeldā	03.B.028a
	11.B.102a	Şebistān	03.B.028a

Şeb-nem	14.B.139a	Şem-i ma'anber	09.B.079b
Şeb-nem, jāle	11.B.110b	Şem-i ırāz	25.B.175a
Şeb-nümā	03.B.028a	Şems	04.B.044b
Şeb-reng	03.B.028a		09.B.079a
Şeb-rev	03.B.028b		25.B.175a
Şeftālū	13.B.134a	Şemse	09.B.077a
Şeh-bāz	03.B.038b		25.B.178b
	25.B.183b	Şemşīr	02.B.015a
Şehd	26.B.189a	Şemşīr-i tīğ	08.B.072a
Şehd-bīz	13.B.128a	Şerbet	13.B.125a
Şehen-şeh	13.B.136a	Şerīlat	02.B.011a
Şehinşeh-i mülk-i ābeş	11.B.103a	Şest	03.B.036b
Şehir	01.B.010a	Şeydā	03.B.038a
Şeh-per	03.B.038a	Şīne	02.B.012a
Şeh-per-i āvūs	03.B.038a		02.B.012a
Şehr	02.B.015a		05.B.047b
Şeker	13.B.127b		06.B.056b
	14.B.139b	Şīkār-pīşe	06.B.062b
	15.B.143b	Şīr	01.B.010b
	25.B.186a		13.B.129a
Şeker u şīr	13.B.129a		26.B.193b
Şeker-engūr	16.B.150b		24.B.173b
Şeker-pāre	25.B.186a	Şīrā	06.B.056a
Şekker u şīr	13.B.129a	Şīr-efgen	06.B.062b
Şem	02.B.014a		08.B.072a
	09.B.079b		17.B.152b
	10.B.090b	Şīr-gīr	06.B.062b
Şem-i kāfūrī	17.B.152b	Şīrīn-kār	15.B.145b

Şîr-i şîkâr	06.B.062b	Şûr-engîz	06.B.062a
Şîşe	18.B.156a	Şûrîde	03.B.038a
Şîve-ger	06.B.058b	Şûrîde-î âl	03.B.038a
Şifâ-î âne	13.B.130a	Şûrîde-rûzgâr	03.B.038a
Şî ne-i zeng	11.B.103b	Şurû	11.B.099b
Şîkâr-endâz	06.B.062b	Şûşe	10.B.091b
Şîkem-i sincâb	18.B.156b	Şûşe-î sîm	17.B.153b
Şîken-ber-şîken	03.B.035a		24.B.174a
Şîken-der-şîken	03.B.035a	Şühedâ	06.B.054a
Şîken-gîreh	03.B.035a	Şükûfe	09.B.083a
Şikeste	03.B.037b	Şükûfe	20.B.162b
Şikeste-beste	03.B.037b	Tâb-dâr	03.B.038a
Şikeste-î âl	03.B.037b	î abîb	05.B.050a
Şikeste-ser	03.B.037b		06.B.057a
Şikeste-ten	03.B.037b		08.B.071a
Şîmşâd	03.B.034b		13.B.122b
	11.B.110a	î abl	02.B.012a
	21.B.166a	Tâb-nâk	03.B.038a
	25.B.180b	Taî t	01.B.010a
	21.B.166a		02.B.014b
Şîve-gîr	03.B.036b	Taî te-i îâc	09.B.085b
Şuîbede	26.B.189a		19.B.158a
Şû	05.B.051a	Taî te-i devlet	04.B.045b
	05.B.051b	Taî te-î sîm	04.B.045b
	06.B.061b		18.B.155b
	08.B.073a	Taî t-gâh	02.B.014b
Şû u şeng	06.B.061b	Taî t-î sîm	18.B.155b
Şûr-engîz	03.B.036b	Taî t-î sîm-âb	18.B.155b

ā	04.B.045a	aylesān	03.B.022b
	05.B.046b	Tāziyāne	03.B.042a
ā -ı lāciverdī	05.B.052b	Tegerg	14.B.139a
ā -ı pfrüz	05.B.052b	Temgā	11.B.108b
ak-i cūft	05.B.047b	Teng-şeker	13.B.128a
ā -ı lāciverdī	05.B.052a		15.B.143b
alīla	09.B.081a	Terāzū	03.B.040b
Tamām-ı ūsn	11.B.111a	Terāzū-dār	03.B.041a
an-i ram	07.B.065a	Ter-keş	07.B.066a
annāz	06.B.055a	Tesb	03.B.028b
Tār-ı ibrīşim	22.B.170a	Teselsül	03.B.026a
Tār-ı ırmızı	13.B.135b	Tetār	03.B.030b
arı	02.B.014b	Tev	11.B.096b
ārm	02.B.014b		03.B.021b
arrār	03.B.020a		05.B.048b
	15.B.142a		11.B.094a
Tārümār	03.B.038a		11.B.094b
ās	02.B.013a	Teerv	09.B.089b
Tātār	03.B.030b	ıfl	12.B.113a
	03.B.030b	Tıĝ	02.B.015a
Taıv	25.B.178b		07.B.065a
	11.B.096b		07.B.065b
	11.B.098b		08.B.072a
	03.B.022b		10.B.091a
avile-i güher	26.B.192b		26.B.195a
av -ı āvūs	03.B.024a	Tıĝ-bāz	07.B.067a
āvūs	01.B.008b	Tıĝ-keş	06.B.062b
āyir-i ūds	25.B.176a	Tıĝ-zen	06.B.062b

İlism	11.B.098b	İlmi	15.B.148a
İnāb	03.B.017b	Türk	02.B.012a
Tif	07.B.065a		06.B.055a
	08.B.071b		08.B.070a
	21.B.165b		12.B.112b
İrāz	03.B.023b	Türkâne	25.B.179a
	11.B.094b		03.B.031a
Tif-endāz	06.B.059b		06.B.060a
Tif-nāvek	07.B.066b		08.B.072b
Tiše	02.B.015a	Türkî	09.B.076b
Tiryā	13.B.124b	Türkistān	06.B.060a
Toḡm	12.B.119b		09.B.087a
Toḡm-i āyāt	12.B.120a	Türkmān	06.B.063a
Toḡm-i sipend	12.B.120b		08.B.072b
Übā	21.B.164b	Türünc	16.B.149a
Übî	03.B.039b		18.B.154b
Tüde-i anber	03.B.027b		26.B.190a
Tüde-i küfr	12.B.116b		18.B.154b
Üfān	02.B.012b	Üd	02.B.014a
Tuğrā	05.B.051b		21.B.166b
	11.B.108a		03.B.021b
Tuğrā-yı üsn	09.B.084b		12.B.112a
Ulu	14.B.137a	Uḡab	03.B.017b
Tümār	03.B.021a	Uḡāb	02.B.012b
Ütl	15.B.148a		25.B.176b
	11.B.102b	Uḡde	02.B.013b
	13.B.127a		03.B.017b
İlmi	13.B.127b	İnnāb	20.B.161a

Unnāb	13.B.124b	Yūsuf ʿalehi's-selām	01.B.007b
	23.B.171a		25.B.178b
Unvān	11.B.093b		09.B.078a
Unvān-ı cemāl	09.B.077a	Zā	05.B.048a
Ūsru	20.B.159b	Ẓabī	25.B.177b
Vādī	02.B.013b	Zāğ	03.B.018a
Vaḥf	13.B.126a		12.B.112b
Vara	01.B.006b	Ẓālim	03.B.019b
	09.B.077a	Ẓālim-piṣe	03.B.036a
Vara -ı misk-i bīd	03.B.042a	Ẓaymūrān	03.B.018b
Vebā	02.B.014b		26.B.190a
Veḥḥ-ı uḥā	09.B.077b	Zeberced	11.B.095b
Verd	01.B.008b		13.B.123b
	08.B.072b	Zebūn-gift	06.B.063a
	09.B.074b	Zebūr	02.B.011a
	19.B.157a	Zelāl	25.B.177b
Verd-i sūsen	10.B.091a	Zenba	10.B.090b
Yāḥūt-i müferri	13.B.124a	Zencif	03.B.036b
Yasemen	19.B.158b	Zencif-i Nūṣṣhrevān	03.B.044a
	18.B.155b	Zeng	11.B.103b
	09.B.083b	Zengārīlkemān	05.B.052b
Yāsemīh	09.B.083b	Zengbār	03.B.030b
	16.B.149a	Zengī	03.B.031a
	18.B.153b		06.B.063a
Yed-i beyzā	09.B.079b		12.B.115b
	09.B.080a	Zengībeçe	12.B.115b
	19.B.157b	Zengīnijād	03.B.030b
Yel	02.B.012b	Zer	26.B.192b

Zerre	11.B.106a		
	15.B.142b		
Zerre-i şefa	15.B.142b		
Zıba	16.B.149b		
Zıll-i hüma	03.B.038b		
Zıf ü zeber	03.B.034b		
Zindān	16.B.151a		
Zindegān	26.B.194a		
Zirih	03.B.037a		
Zirih-gır	03.B.037a		
Zirih-nümā	03.B.037a		
Zirih-püş	03.B.037a		
Zirih-ver	03.B.037a		
Züpf	07.B.066b		
Zühre	04.B.044b		
	06.B.056a		
	09.B.079a		
	16.B.149b		
Zülāl	13.B.123a		
Zülmet	03.B.017b		
Zümrüd	25.B.177a		
Zümürüd	11.B.095b		
Zünnār	03.B.019b		

2.1.5.2 Beyitler

// Nüs. Yp. No		// Beyit	
05.B.053a	... ۰۰۰۰ ۰۰۰۰۰۰ ۰ ۰۰	18.B.155a	...۰۰۰ ۰۰ ۰۰۰ ۰
06.B.056b	آنکه چشم و قد و زلف ...	11.B.102a	... ۰ ۰۰۰ ۰۰ ۰۰ ۰۰
08.B.071a	آن غمزه نیم مست ...	09.B.082b	... ۰۰۰ ۰۰ ۰۰۰ ۰۰ ۰۰
08.B.072a	آن غمزه چو از ریش دل ...	05.B.051b	آفتاب از روی آن ...
11.B.103b	۰۰ خط شب مثلاً که ...	01.B.006b	آفتاب آسا ثباتی ...
12.B.114b	آن لب نه زلال است ...	16.B.149b	آفتابی هلال غیغب ...
12.B.115b	۰۰ ۰۰ کشیده دامی گرد ...	11.B.102b	آمد خط سیاه به ...
12.B.116a	آن یکی خاقان چین شد ...	08.B.071b	آمد هزار ناوک زان ...
12.B.117a	آن یکی چون مور شد ...	11.B.103b	آن بنفشه که خط خطاب ...
12.B.117a	آن یکی هست از لطافت ...	11.B.094b	آن ترک خط آورده ...
12.B.120a	آن دانه های مسک که ...	09.B.075b	آن جسم نه جسم ...
12.B.121a	آن یکی چون در نگین ...	09.B.081b	آن چه رخسار تر ...
12.B.121a	آن یکی چون غالیه افتاده ...	12.B.115a	... ۰۰۰۰۰۰ ۰۰ ۰۰
12.B.121b	آن یکی همچون سپندی در ...	12.B.117a	آن خال روشن تو که ...
12.B.122a	آن یکی از نازکی بر ...	12.B.120b	... ۰۰۰۰۰۰۰۰ ۰۰ ۰۰
12.B.122a	آن یکی بر مخزن لعل ...	12.B.115b	آن خال که بنده بر ...
13.B.126a	آویخته زلفین تو صبرم ...	12.B.112b	آن خال که بنده بر ...
13.B.127b	آن لب رنگین و شیرین ...	11.B.101a	آن خط ترا شد اکنون ...
13.B.130b	آن لعل شکر ریز تو ...	11.B.100a	۰۰ خط خونریز بر ...
13.B.132a	آن لب خندان چو ببند ...	11.B.104a	آن خط خونریز بر ...
14.B.138b	آن رشته های در که میان ...	11.B.095b	آن خط سبز هیچ دانی ...
15.B.140b	آن دهان را سرّ ...	13.B.133a	... ۰ ۰۰ ۰۰ ۰۰ ۰۰
15.B.146a	آن دهان پر نمک ...	01.B.008b	... ۰۰۰۰ ۰۰۰۰ ۰۰ ۰۰
15.B.148a	آن لب رنگین و شیرین ...	03.B.029a	آن دل که سفر کرد ...

17.B.153a	آن زلف چو مار تشنه ...	03.B.029a	آنکه بر گل گره از جعد ...
20.B.162a	آن دلاویز دارد از ...	03.B.037b	آن سر شکسته زنی از ...
21.B.164b	آن قامتست نی به ...	03.B.044b	آن نه زلف است ...
23.B.171b	آن ساق سمن رنگ تو ...	05.B.049b	آن وسمه بر آن کمان ...
26.B.192b	احسنت زهی سخن ...	25.B.177a	آن نوحه که خون شدی ...
09.B.079a	ارغوان روی و سمن ...	25.B.179a	آن فتنه کدامست که ...
06.B.061a	از آن دو چشم توانای ...	25.B.179a	آن نگارست او که ...
03.B.039a	از آن زلف و دهان ...	25.B.184a	آن نه شخصست جهانست ...
03.B.027a	از آن سیاه شد آن زلف ...	03.B.040a	آرزوی ماست زلفت ...
03.B.028a	از آن کوتاه بود ...	22.B.169b	آونگ از میان تو کوهی ...
09.B.088b	از آن کوتاه بود زلفش ...	14.B.138b	آونگ از میان تو کوهی ...
26.B.196a	از اندک خوب شو فسانه ...	08.B.072a	آهوان را از دویدن شد ...
13.B.125a	از این سر حلقه لب ...	17.B.152b	آهوان را در کمند آورده ...
25.B.182b	... ۰۰۰ ۰۰۰۰ ۰۰۰۰ ۰۰۰۰	06.B.059b	آهوان صید کردند ...
06.B.063a	از بس که جور چو ...	15.B.146a	آهوی ترک چشم هندو ...
07.B.068b	از پرده عنکبوتی ...	06.B.056a	آهوی مست است یا جزع ...
08.B.072a	از پی رگ زدن ار ...	04.B.045b	آینه منن یا پشنی جام جمن ...
12.B.115a	از جور چشم کافرت ...	13.B.127b	آینه خواه و ببین زلف ...
07.B.066b	از خدنگ آن مژه مسکین ...	11.B.104a	آینه رخسار تو زنگار بر ...
11.B.107b	از خضر نامه ای به لب ...	09.B.085a	آینه سکندر و جام جهان ...
15.B.146a	از خنده شیرین نمکدان ...	11.B.094b	آیت حسن است یا ...
15.B.144a	از خنده های لعل تو شد ...	08.B.073a	ابرو غمزه او هر ...
05.B.046b	از خیال آن دو ابرو مرد ...	21.B.164a	... ۰۰۰۰ ۰۰۰۰ ۰۰۰۰
09.B.079a	از در خلوت چو دید آ ...	05.B.048b	ابروست یا هلال کمان ...
13.B.134b	از دست تو ناله چون ...	03.B.022a	ابروش چون کمائی ...
05.B.050b	از دست کمان مهره ...	05.B.050a	ابروش گفته فتنه ...
06.B.058a	از دل ناصر کبابی ...	05.B.047b	ابروی تو حاجب ...
15.B.147b	از دهانت نیم دیناری ...	05.B.050a	... ۰۰۰۰ ۰۰۰۰ ۰۰۰۰

15.B.142b	از دهانش کس نمی یابد ...	05.B.052a	ابروی داری و ...
09.B.076a	... ۰۰ ۰۰۰۰۰ ۰ ۰۰ ۰۰	01.B.009a	ابلق حسن ار به ...
12.B.121a	از رشک خط و خال تو ...	13.B.128a	... ۰۰ ۰ ۰۰۰۰ ۰ ۰۰۰۰
03.B.032a	از روی لطافت گر ...	07.B.067a	احسنت ای حسن ...
15.B.145a	... دهان تو گویند هست ...	03.B.040a	از روی نگار همچو ...
09.B.074a	اگر دیدار نnmایی و جنت ...	03.B.043a	از زلف چلیپایت ...
26.B.191b	اگر عمر جاوید خونی ...	11.B.095b	... ۰۰ ۰۰۰۰ ۰۰۰۰ ۰
15.B.143a	اگر گویم که معدوم است ...	08.B.073a	از سرایم کشد به ...
15.B.143a	اگر گویم که ۰ ۰۰۰۰۰ ۰۰ ...	11.B.104b	از سیم که دیده است ...
03.B.028b	اگر نه داعیه شب ...	16.B.150b	از شکر انگور ...
25.B.179b	اگر نه عمر منی رسم بی ...	03.B.021b	از طره و شکستگی ...
03.B.031a	اگر نه هند وی زلفت ...	09.B.078a	از عارض و گیسوی ...
11.B.092b	انبت الله نباتاً حسناً گفت ...	16.B.152a	از غبغب زیبایش کان ...
24.B.173a	اندام تو خود حریر ...	05.B.051a	از غصه بیماری آن ...
24.B.173b	اندام لطیف اوست یا شیر ...	08.B.072b	از غمزه چشم خونیت ...
22.B.169a	اندیشه ای که گم شود از ...	08.B.071b	از غمزه ناوکی که ...
10.B.091b	انگشت احمد است که مه ...	03.B.043a	... ۰۰۰۰ ۰۰۰۰ ۰۰ ۰۰۰۰
03.B.039a	اهرمن زلفی کی دارد دین ...	13.B.122b	از لبت گر آرزوی یک ...
11.B.111a	اهل معنی را اگر صورت ...	15.B.146b	از مور نهفته تر ...
25.B.175a	او تیغ زن شرق شد اما ...	22.B.169b	از موی میان تو جدا بس ...
25.B.184b	او می رود و عاشق ...	09.B.088b	از کاستن زلف تو ای ...
25.B.179a	او نگار ایزدست و بت ...	25.B.181b	ازین مه پاره عابد ...
11.B.110a	او نگارد بر بقم شمشاد تر ...	01.B.007b	... ۰۰۰۰۰۰ ۰۰۰ ۰ ۰۰۰
09.B.088b	اوقات زمانه را همین ...	11.B.097b	... ۰ ۰ ۰۰۰۰ ۰۰ ۰۰۰۰۰
03.B.021b	اول چو شانه دست به ...	12.B.114b	اسرر تو عشاق تو دانند که ...
02.B.012b	ای از دل شیر فلک آهوی ...	13.B.132a	اسیر شد دل مسکین به ...
03.B.023a	ای از رخ تو خجل شده ...	25.B.176a	اگر آن طایر قدسی ...
25.B.178a	ای از گل جمال تو خرم ...	11.B.109a	اگر به باغ درون لاله ...

25.B.183b	ای آفتاب روشن وی ...	09.B.085b	اگر به دیدن آثار ...
08.B.071b	ای آنکه همیشه در شرابی ...	06.B.057b	اگر چشمت جفا یی ...
03.B.031a	ای باد صبا زمزمه نرم ...	26.B.194b	اگر چه بلبل طبعم ...
11.B.107a	ای بت ماه خد و مار خط ...	11.B.094a	اگر چه در خور است ...
03.B.039a	ای زلف تو اژدهای ...	11.B.093a	ای بر رخ تو سوسن ...
03.B.043b	ای زلف رخت سپهر ...	08.B.072b	ای برده بدان غمزه ترکانه ...
11.B.109a	ای سبزه دمانیده به ...	25.B.178a	ای به دلم گرفته جادم ...
03.B.018a	ای سنبله زلف تو ...	01.B.007a	ای بهار ابر پوشش آب ...
05.B.052b	ای سواد خط تو شرح ...	25.B.184b	ای پاره جگر جگرم ریش ...
03.B.029b	ای شام زلفت بتخانه ...	03.B.032b	ای پیشه زلف تو کمند ...
11.B.110a	ای شام سر زلف تو بر ...	09.B.075b	ای ترک بر بقم ز بنفشه ...
03.B.028a	ای شکن زلف تو غالیه ...	25.B.184b	ای جان شیرینی تو ...
25.B.180a	ای عمر عزیز من ...	25.B.184a	ای جان و جهان و ای ...
01.B.009b	ای فروغ ماه حسن از ...	06.B.059a	ای چشم تو جادوی ...
06.B.055a	ای قبله صاحب نظران ...	03.B.043b	ای چشم تو فتنه فلک ...
21.B.167a	ای قد خوب تو چون ...	01.B.006b	ای چو خورشید بر ...
01.B.007a	ای گل بنازکی بنشین ...	03.B.035b	ای چون تو ندیده ...
09.B.082a	ای گل بیا که از چو تویی ...	16.B.151b	ای حسن باز آی از ...
03.B.023a	ای گیسوت همچون علم ...	12.B.118a	ای خال هندو پیکرت از ...
12.B.114b	ای لب و خالت به هم ...	11.B.109b	ای خط سبزی تو همچون ...
06.B.059b	ای لعل تو پرده دار ...	03.B.022b	ای ...
06.B.064a	ای مردم چشم ازرق ...	03.B.030b	ای دل چو شانه در ره ...
25.B.185a	ای مردم دیده خویشتن ...	18.B.155a	ای دلبر سیمین بر بستی ...
25.B.184a	ای میان مفلسان گنجی ...	09.B.084a	ای دو رخ تو پروین وی ...
25.B.182a	ای نرگس نو رسته این ...	13.B.123b	ای دو لب تو بسد وی دو ...
15.B.147b	ای نقش زیاد طالع ...	09.B.088b	ای رخ جان فزای تو ...
05.B.048b	ای هلال ابرویت ...	09.B.086b	ای رخت آشوب و زلفت ...
12.B.113b	ای کعبه روی چو مهت ...	11.B.102a	ای رفته به باد از هوس ...

03.B.018a	ایا دو زلف تو چون ...	08.B.070b	ای ز ابروانت متصل ...
26.B.196a	این باغ نظم را که پر ...	13.B.123b	ای ز جام لبّت جهانی ...
13.B.130a	این چه چشم است و آن ...	03.B.029b	ای ز رویت جهان چو ...
13.B.127a	این چه نعل است که ...	01.B.008a	ای ز برای مرغ دل ...
05.B.052b	بتی دارم که چین ...	25.B.183b	این دل که رخنه رخنه ...
14.B.137a	بتی کجا لب و دنداننش ...	26.B.190b	این صنم نو که شد اندر ...
03.B.035b	بجنبان زلف میگوننت ...	25.B.186a	این میوه شیرین مگر از ...
14.B.138b	بخند اگر چه ز خندیدنت ...	06.B.064a	این هم کمال خوبی خود ...
22.B.169b	بدان دقیقه باریک عقل ...	06.B.054a	اینچنین باده حسنی که ...
19.B.158a	بدان ساعد که از بس ...	21.B.163b	با آنکه قدم چو دال ...
24.B.174a	بدان نازک میان ...	12.B.119a	با آه و روی زرد ...
13.B.127a	بدر از ستاره ریخت ...	17.B.153b	با ترک من آنکه دست ...
24.B.173a	بدنت در میان ...	08.B.072b	با چشم و غمزه او افکند ...
26.B.195b	بدین رنگین خیال ...	13.B.127b	با خط پیروزه اش لعل ...
05.B.051b	بر ابروی عابد فریبت ...	13.B.125a	با خیال آن دو لب هر دم ...
13.B.131a	بر آتش لعل ...	11.B.106b	با دلبر خویش گفتم ای ...
04.B.046a	بر آفتاب چشمش در ...	15.B.145b	با دهانش پیش آن عارض ...
05.B.050a	بر آفتاب چشمش در ...	21.B.165b	با سیم بران که دید با آتش ...
11.B.097a	بر آن سرکش خوشی ...	18.B.155a	با سیم برت به زر توان پهلو ...
17.B.153a	بر چشم تو آن خال تو ای ...	15.B.142a	با فاخته گفتند حدیث گل ...
12.B.112a	بر چشم و ابرو و دهنت ...	09.B.081b	بارم به تیغ غمزه جگر پاره ...
06.B.056b	بر خوان حسن خود نکو ...	09.B.074b	باز نسیم گلشنم بوی تو یاد ...
01.B.010b	بر درج لعل قفل زمرد ...	07.B.065a	باش کو بر خط تو دیده ...
11.B.095b	بر دل من تیر غمزه ...	09.B.075a	باشد که نهال قد آن گل به ...
06.B.061b	بر رخت آن همه داغ از ...	11.B.109a	باغ ارم جمال تست ار ...
11.B.108a	بر ره اهل نظر غمزه ...	21.B.166b	باغیست پر از گل ...
08.B.070a	بر رو میبچ سلسله زلف ...	18.B.153b	
03.B.038b		26.B.194b	

12.B.112b	بر روی تو خال حبشی ...	25.B.177b	بالله یا ظبیات القاع قلن ...
07.B.064b	بر سر دو جعبه پر تیر ...	25.B.186b	بانوی سرخ روی ...
05.B.051a	بر سر دو جعبه پر ...	09.B.083b	باور نتوان کرد که در ...
03.B.037a	بر سیم خام سلسله بر ...	19.B.158a	ببخش بر من مسکین چو ...
26.B.190b	بزرگان خازن که ...	18.B.156a	بر سینه سیمینش ...
08.B.071a	بس خرقه گرو کند ...	02.B.012a	بر شحنه عشق تو هر ...
02.B.011b	بس که در شهر ...	03.B.035b	بر طرف آفتاب چه در ...
06.B.062b	... بر عارض سمن و لب لعل ...	11.B.104a	بر فلک حسن اگر چه ...
05.B.047a	بسیار بگردیدم اندر ...	04.B.044b	بر فلک حسن تو صنع ...
05.B.051b	بشوخی ابروت زیبا ...	01.B.006b	بر قمر قاعده زلف تو ...
25.B.176b	بط سینه عقاب کینه ...	11.B.103a	بر قمر قاعده زلف تو ...
03.B.028b	بعد از این از گره ...	11.B.093b	بر گل خود روی رویت ...
06.B.056b	بگذشت بصید بیم ...	11.B.092b	بر مرغزار سبز عذارت ...
18.B.153b	بگذشت ز من دوش ...	03.B.026a	بر مو اگر میانیت وقتی ...
25.B.180b	بگرید بر دل من مرغ ...	22.B.170a	بر نظم پاک من نظر ...
13.B.132a	بگشای لب به خنده که ...	26.B.193a	بر هم وزن ای باد تو آن ...
21.B.164b	بلاست آنکه تو نامش ...	03.B.044a	بر و بازو چو بلورین ...
26.B.197a	... بلورین تن و قاقمین ...	19.B.158a	... بر کنار رخ تو زلف ...
20.B.162a	بلورین ساق ساقی ...	01.B.006b	برافکن زلف تازان ...
23.B.171a	بلورین گردنش در ...	03.B.020b	برت چون سیم و زلف ...
17.B.153a	بملک شام لبش شکری ...	03.B.033a	برت هست آیتی از لطف ...
13.B.127b	بند د کمر و سجده کند ...	18.B.154a	بر تخت خال تو خونهای ...
03.B.043a	بند و زنجیر و بلا یا حلقه ...	12.B.112b	بر چو سیمش از آسیب ...
03.B.034a	بنفشه زان سبب آمد بر ...	18.B.155a	بردی از پیل نتان پنجه به ...
13.B.136a	... بنمود ساعدت ید بیضا ...	19.B.157a	برش کز لطف چون در ...
09.B.079a	بنوشته است نقش جنون ...	18.B.154a	برگ بنفشه داغ دل لاله ...
20.B.160a		12.B.121a	
05.B.048a			

11.B.101b	به گرد خاتم لعلت خط ...	19.B.158b	برگ گل یا نسترن ...
14.B.138a	به آب زر نتواند کشید ...	22.B.170a	برگ کاه است میانست ز ...
06.B.060a	به ابروت نتوان کرد ...	02.B.016b	برون خرام چو شهران ...
16.B.150a	به است آن یا زرخ یا سیب ...	18.B.155b	بری از نازکی چون ...
06.B.060b	به دو چشم شوخ جادو ...	03.B.040b	به آن دو طره کژباز ...
06.B.057a	به دو مخمور عروس ...	26.B.192a	به آن هر سه دریا به آن هر ...
06.B.059b	به دور چشم کمان دار ...	25.B.188a	به بازی گل زدم ناگه ...
13.B.123b	به دور حسن رخت ...	02.B.013b	به باغ عشق ناصر ...
06.B.058a	به دور نرگس ...	21.B.166a	به باغ نیشکر از قامت ...
09.B.080a	به رویش حلقه ...	16.B.150a	به بوسه سیب ذفن ...
10.B.091b	به زیر آن دو طاق ...	12.B.118b	به بوی خال تو جانم اسیر ...
26.B.193a	به زیر هر خطی ...	25.B.181a	به تسخیر خیال آن پری ...
12.B.112a	به سر تربت مجنون چو ...	07.B.067a	به تیغ بازی مژگان ...
13.B.135a	به سرشک تر و خون ...	08.B.072a	به تیغ غمزه ام کشت ...
14.B.139b	به سرشک تر و خون ...	15.B.142b	به جز دهان تو در عین ...
03.B.027b	به سودای سر زلفش ...	21.B.165b	به جست وجوی قد سرو ...
16.B.152a	به طوق غبغبش ...	25.B.186b	به چشم آهوان آن ...
13.B.130a	به عیات سخنی گوی ...	12.B.113a	به چشم دانه مشک ...
07.B.066a	به غمزه ز کوهی بر ...	08.B.070b	به چشمت غمزه ...
20.B.160a	به فرمانی که خواهد ...	24.B.174a	به چهر آفتابی به ...
03.B.018b	به فندق ضمیران را ...	03.B.030a	به چین زلف تو چین را ...
20.B.161b	به فندق ضمیران را ...	18.B.154b	به حریر تن و ...
20.B.161b	به فندق های سیمینش ...	06.B.057a	به خاک ما چو ...
20.B.162b	به گاه رنگ حنا می برد ...	25.B.178b	به خدمت شمشه ...
11.B.094b	به گرد خرمن مه آن ...	25.B.186b	به خنده خاست ز پیش ...
11.B.094b	به گرد نقطه سرخت ...	26.B.189a	به خوبی شد این همچو ...
15.B.147b	به گرد نقطه □ □ □ □ ...	12.B.119b	به دانه ای است خالت افتاده ...
20.B.163a	به لاله تخته گل را ...	22.B.170b	به دست آوردم آن سرو ...

11.B.099a	به لوح عارض تو آن ...	11.B.104b	به دفع چشم بد کرد لب ...
03.B.026a	به مجلس هر گل از من ...	19.B.157b	به دفع فتنه های چشم ...
11.B.110a	به مرغزار جمال تو ...	14.B.138a	به دنداننش نگه کردم دو ...
14.B.138b	به مروارید دندانهای ...	03.B.022b	به دو تا موی که ...
25.B.185a	بی لعل لببت پر شد ...	02.B.011b	به نام پادشاه عالم ...
05.B.048b	بیا ای اهل دل را ...	18.B.155b	به نرمی سینه او ...
02.B.011a	بیا مطرب که از بلا ...	01.B.010a	به نقش ابروی تو نیست ...
03.B.032a	بیا که هندوی زلف تو ...	15.B.140a	به هجران جنگها داریم ...
08.B.073a	بیا که هندوی گیسوی ...	15.B.140a	به هوای دهن تنگ تو ...
16.B.150b	بیار سیب ذقن گر چه ...	03.B.030b	به وصف زلف او فتاحی ...
09.B.078a	بیامیزد زهی خا ...	22.B.169a	به کام ما دهانت خوش ...
25.B.182a	بیدادگری ز من ...	19.B.159b	به کردار پر حواصل ...
12.B.113b	بیدق خال تو نرانده ...	15.B.147a	به که سخن نماید دهن ...
22.B.169b	بیرون ز میان تو که ...	21.B.166b	به یاد آن قد و قامت ...
13.B.124a	بیمار دلم را زد و یاق ...	26.B.190b	بهاری به صد نیکویی ...
08.B.073b	بیمار که جان دهد ...	16.B.149b	بهر اکسیریان عالم ...
10.B.091a	بینی است یاسمین ستون یا ...	09.B.075b	بهر جان و دل آن دو ...
09.B.086b	بینی آن زلفش که چون ...	21.B.168b	بهشت است این قامت ...
10.B.090b	بینی خوشبوی او چو ...	09.B.085b	بهر ...
10.B.090b	بینی که بباد حسن همتاش ...	06.B.055a	بودم میان خلق یکی ...
25.B.184b	پاره جان و گوشه ...	15.B.148a	بوسه خواهم و تو لب ...
23.B.172b	پایش که هست ماهی آب ...	14.B.136b	بوی جان یافتم ز ...
25.B.185b	پایه اینست که بر پای ...	24.B.174a	بویی به نسیم صبح ...
02.B.016b	پر آتش است جهان از ...	03.B.022a	بکشت پیچش آن زلف ...
03.B.040b	پر ز پیچ و تاب سر تا پا ...	03.B.038a	بی ابروی هلال تو ...
03.B.037b	پر و بازی چو بلورین ...	05.B.046b	بی براق عشق و سعی ...
03.B.033b	پراکنده از هر دری ...	02.B.014a	بی تو ای جان و جهانم ...
26.B.194a		25.B.184a	

26.B.197a	پرده رازی که سخن ...	25.B.181b	بی تو حسن به هیچ ...
02.B.014a	پروانه شمع عشق ...	15.B.141b	بی دهانی و ملک ...
14.B.138a	پروین چه عجب اگر ...	03.B.018b	بی روی و موی تـا ...
25.B.180b	پریده از چمن کبک ...	16.B.150a	بی سبب زنخدان تو ...
08.B.071b	تا بریزانند خون عالم را ...	03.B.035a	پریشان گشته زلف ...
13.B.133a	تا به چشم من خیال آن لب ...	06.B.061a	پریشانی زلف خود ...
14.B.136b	تا تبسم نکنی عقل نداند ...	18.B.155a	پستان اوست یا به مثل ...
06.B.060a	تا تبسم نکنی عقل نداند ...	18.B.156a	پستان سیمگون تو و ...
12.B.121b	تا تبسم نکنی عقل نداند ...	18.B.156a	پستان یار در خم ...
11.B.095a	تا خط فستقی ترا دید بر ...	03.B.023a	پستان یار در خم ...
02.B.011b	تا خطیب عشق او بر ...	15.B.144a	پسته دهنی که مستم ...
03.B.023b	تا در خم زلف دلبری ...	15.B.143b	پسته را با دهن تنگ ...
03.B.025a	تا در خم زلف دلبری ...	19.B.157a	پشت و پهلوی دوش و ...
09.B.084a	تا رخ نپوشی کی شود ...	03.B.022b	پشمینه سیه از سبب ...
26.B.195a	تا رخ نپوشی کی شود ...	19.B.157b	پنجه با ساعد سیمین ...
06.B.063b	تا سیه چشمی کند ...	12.B.116b	پوشید یار خال خود ...
09.B.087a	تا شیخون برد هندوی ...	13.B.131b	پیچاده لبی بر آن ...
13.B.134a	تا شنیدم لب تو میگون ...	03.B.018a	پیراسته زلف تو چو ...
03.B.036a	تا شکستی زلف ...	05.B.046b	پیش ابروی چو محرایش ...
01.B.010a	تا لب خونیش دیدم ...	05.B.047a	پیش از آن روز که ...
13.B.135a	تا لب خونیش دیدم ...	09.B.089b	پیش از این ابر سیه ...
11.B.095b	تا لباس خضر می پوشد ...	13.B.125a	پیش چشم آن لب ...
16.B.149b	تا موم نرم بینی و در زیر ...	09.B.084a	پیش رخ از رقیب ...
15.B.140a	تا نبینم نقطه موهوم تو ...	09.B.089a	پیش رخسار تو ...
09.B.084a	تا نه بینم بر سر شمشاد ...	09.B.081b	پیش رویت دیده را از ...
02.B.016a	تا کج خورد ز میخانه ...	12.B.115a	پیش رویت هندوانند ...
08.B.071a	تا کی کند آن غمزه عاشق ...	09.B.079a	پیش رویت که زهره ...
03.B.040a	تا شد سرم درکار آن زلف ...	26.B.197a	پیش و پسی بست ...

25.B.178a	تویی سنبل و سرو ...	11.B.107a	تتم در دیده مردم چو ...
11.B.109b	تویی که چون خط ...	15.B.145a	تتم مویی از سنبل لاله ...
05.B.049a	تیر بالا و کمان ...	02.B.016a	تنها نه منم مست زمیخانه ...
11.B.106a	تیره شد چشم طوسی از ...	03.B.036b	تنها یکی تن چون کشم از ...
03.B.021a	چابک مهندس آمده زلفین ...	06.B.059b	تیری ز دست چشم کمان ...
13.B.129a	چاشنی باری از نمک ...	26.B.188b	تیغ ز الماس سخن ...
01.B.010b	چاشنی باری از نمک ...	26.B.195a	تیغی ز الماس سخن ...
13.B.124b	چرا هوای لبث خون من ...	03.B.023b	جاسوس ضمیرم ز ختن ...
25.B.180b	چرا هوای لبث خون من ...	03.B.023a	جامی از آن قید زلف ...
25.B.178b	چرای چرا از ...	09.B.089a	جان پاک است تن تو ...
06.B.056a	چشم است یا خود فرقد ...	13.B.134b	جان سوی لبش رفت ...
06.B.056b	چشم است یا عیان دو سر ...	13.B.130b	جان شیرین گفتم آن لب ...
06.B.055a	چشم است یا عیان دو سر ...	12.B.119a	جان ندارد زندگی بی ...
12.B.120b	چشم است یا عیان دو سر ...	12.B.116b	جان ندارد زندگی بی ...
03.B.029a	چشم به آرزوی تماشای ...	06.B.055b	جان کی برم آهوی ...
06.B.060a	چشم ترکانه اش به هر ...	15.B.142a	جانا دهن تنگت اندر ...
06.B.056b	چشم ترکانه تو شحنه ...	03.B.022a	جانا ز سر زلف نسیمی ...
06.B.060a	چشم ترکستان و لبها ...	25.B.177b	جانان تویی و جان ...
06.B.059a	چشم تو ریخت خون ...	02.B.014a	جانب میخانه مخموران ...
06.B.057b	چشم تو می فروش ...	03.B.041b	جاننداری را به زلف ...
06.B.058b	چشم تو که صد سحر ...	22.B.169a	جانم به امید آنکه ...
05.B.048a	چشم خوش تو که جاش ...	06.B.061a	جانم ز زخم غمزه ...
05.B.052a	چشم را دو ملک خوبی ...	03.B.030a	جانم کجا ز زلف تو ...
06.B.056a	چشم سیهت که بی نظیر ...	11.B.096b	جرعه جام لبث پرده ...
06.B.061a	چشم شوخش که آفتاب ...	03.B.028a	جز اشک فش فش ...
06.B.063b	چشم گریان به لبش داشته ...	08.B.071b	جز به سعی غمزه تیرت ...
06.B.054b	چشم گریان به لبش داشته ...	13.B.125a	جنگ از چه کنند ...
13.B.128a	چشم گریان به لبش داشته ...	25.B.180b	جهان خالی شد از ...

08.B.073b	چشم مستت زهره مژگان ...	18.B.156b	جهان را بحر خوبی ...
16.B.151b	چشم هاروت ار بیدی ...	09.B.089a	جهان روشن به روی ...
13.B.125b	... ۰ ۰۰۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰	15.B.140b	جوهر فرد دهانش ...
06.B.061a	... ۰۰۰۰۰۰ ۰۰ ۰۰۰ ۰ ۰ ۰ ۰	15.B.144a	جوی بهشت است دهانش ...
11.B.103a	چه دام بود که بر رخ ...	07.B.066b	چشم که رسید آیا باز این ...
15.B.140a	چه رمز است گفتن ...	11.B.111a	چشم کوتاه نظران بر ورق ...
21.B.165a	چه سود بر سر خاکم ...	07.B.066a	چشمان سیاه اوست با ...
13.B.135a	چه شیرین حقه باز است ...	06.B.063a	چشمانت که بر روی ...
25.B.176a	چه عجب گر نظر لطف ...	06.B.060b	چشمت از رهنی اهل ...
03.B.038b	چه مرغ زیرک آمد ...	06.B.057b	چشمت از ظلم زلف اگر ...
01.B.007b	چه کم شود ز تو ای ...	03.B.023b	چشمت به جادویی بدل چاه ...
09.B.074b	چهره تو هست باغ ...	06.B.063b	چشمت به جادویی بدل ...
13.B.123b	... ۰۰۰۰ ۰۰۰۰۰۰۰	03.B.031b	چشمت به جادویی شده درد ...
03.B.033a	چو از رخ زلف ببریدی ...	06.B.057a	چشمت طیب جان و دل ...
25.B.182b	چو باغ شگفته به ...	06.B.055b	چشمش چو عهر است ...
19.B.159a	چو بر روی ساعد ...	06.B.060b	چشمش ذکر شمه ...
11.B.101b	... ۰۰۰۰ ۰ ۰۰۰۰	06.B.062a	چشمش ره صبر ...
26.B.194b	چو پام بدین باغ ...	06.B.058a	چشمش ز کرشمه مست ...
03.B.036b	چو ترک دلبر من ...	09.B.089a	چشمه نور است روی ...
22.B.169a	چو جستم آن دهان ...	13.B.130b	چشمه نوش گهر پوش ...
03.B.040b	... ۰۰۰ ۰ ۰۰۰۰۰ ۰۰	03.B.031b	چشمه نوش گهر پوش ...
05.B.048a	چو جیمش زلف ...	13.B.133b	چشمه نوشتست یا کان ...
15.B.144b	چو خط بر صفحه روی ...	21.B.166a	... ۰ ۰۰۰ ۰ ۰۰۰ ۰ ۰۰۰
03.B.034a	چو خیال کشتی ای ...	18.B.156b	چنان نازک خمیری ...
03.B.034a	چو در آتشی تو ای ...	07.B.065b	چند گویی دلت دزدیده ...
08.B.073a	چو در جان کرد ...	25.B.183b	چندان در شک رفتن او ...
09.B.088b	چو دید روی تو ...	21.B.168a	چه ارزد روضه ...
06.B.060b	چو راند جامی از آن ...	03.B.040a	چه آموزی بان طره که ...

05.B.049b	چو رنگ وسمه ...	06.B.060b	چه آهوست چشمت که ...
09.B.082a	چو روی او گل ...	13.B.125a	چه حاصل آنکه ...
09.B.081a	چو روی توست عمر ...	25.B.179a	چه خوش بود ...
03.B.044a	او روی توست عمر ...	11.B.100b	چه خوش عید است ...
26.B.193a	چون ز لب ریخت سر ...	03.B.030b	چو زلف هند ...
03.B.041b	چون زلف تو بالای ...	03.B.038a	... ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰
03.B.026a	چون زلف و رخ نمودی ...	09.B.081b	چو سیب رخ نهم ...
03.B.020a	چون زلفت ای نگار ...	01.B.010a	... ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰
25.B.179a	چون سپر به دست ...	03.B.032b	چو شد ز هجر ...
26.B.189a	چون سخنت شهد شد ...	26.B.194a	... ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰
06.B.064a	چون عابد پر حيله به صد ...	20.B.160b	چو ظاهر گشته ...
15.B.146b	چون غاليه زلفهاش ...	25.B.178a	چو غنچه تنگ ...
07.B.069b	چون گریزد دل غم دیده ...	26.B.190a	چو فرمود شه ...
02.B.016a	چون گشادی شرابخانه ...	26.B.194b	چو فرمود شه ...
05.B.052a	چون لالایی بحاجیان ...	21.B.165a	چو قدت گر چه ...
13.B.124a	چون مار مهره خواستم ...	02.B.014b	چو مرد راه شدی بگذر ...
12.B.120a	چون مهر که از مسک ...	20.B.163a	او نسرین بر گشاده ...
15.B.141a	چون نقش دهان تو ...	02.B.011b	چو نون قامتم در مکتب ...
15.B.147b	چون نقش زیاد ...	01.B.007a	چو کوس حسن زدی قلب ...
19.B.157b	چون نیش به دست آن ...	03.B.040a	چو خاک ره شدم زین پس ...
03.B.040b	چون وعده دیدار شد زلفی ...	02.B.015a	چون از کمند عشق امید ...
13.B.133a	چون کشی خون وصل ...	03.B.042a	چون باد زگیسوی تو یک ...
05.B.050b	چون کمان خانه ابروی ...	15.B.141a	چون ببینی دهن تنگ ...
03.B.044a	چی بودی از سر زلفت ...	03.B.019b	... ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰
12.B.113b	حجرالا سود خال تو ...	15.B.144a	چون چشمه نوش دهند ...
25.B.181b	حریف عشق تو بودم ...	03.B.031a	... ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰
06.B.055b	حریف می طلبد نرگس ...	09.B.076a	... ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰
25.B.185b	حسن زنان بتان سرمپیچ ...	02.B.012b	... ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰

03.B.022a	حلقه شدست بر دو بنا ...	13.B.131a	چون دم خوش نمی زنی ...
19.B.157a	حمایل دادش از بازوی ...	12.B.119a	چون دو گو بر عرصه ...
19.B.157a	حمایل دستها در گردن ...	03.B.018a	چون دید که لعل تو زمرد ...
06.B.054a	حُمرثها من دماء من ...	06.B.055b	چون روی تو نقش هیچ ...
03.B.037b	خرم آنان که سر زلف ...	25.B.177b	حواصل بین کزان ...
09.B.089b	خرمن گل ولی به ...	06.B.059a	حیف از آن نرگس ...
03.B.027a	خرمن مسک است ...	07.B.065a	خار نظر اغیار الماس ...
11.B.096a	خضر است مگر که ...	07.B.068b	خار نظر اغیار الماس ...
11.B.096a	خضر را خواهی ببینی ...	12.B.118a	خال خال خال خال ...
11.B.097a	خال خال خال خال خال ...	12.B.119b	خال او تخم محبت دان که ...
11.B.104b	خط بر آئینه رخس ...	12.B.115a	خال بر آن رخ جهان ...
11.B.106a	خط بر رخ او گویی بر ...	12.B.113a	خال تو بر زرخ چه ...
03.B.019b	خط بر رخ زیبای تو ...	12.B.117b	خال تو برد دین و دلم ...
09.B.080a	خط بر رخ زیبای تو ...	12.B.122a	خال خال خال خال ...
11.B.094a	خط بر رخ زیبای تو ...	05.B.052b	خال تو فراز خم ابروی ...
11.B.098b	خال تو یا مردم چشم است ...	12.B.117a	خال تو یا مردم چشم است ...
11.B.107b	خال تو یا مردم چشم است ...	12.B.114a	خال تو یا مردم چشم است ...
13.B.129a	خال من است خال تو زین ..	13.B.129b	خال من است خال تو زین ..
05.B.048a	خال هند وی تو بنیاد ...	12.B.118b	خال هند وی تو بنیاد ...
09.B.083a	خال و خط تو دام و دانه ...	11.B.103a	خال و خط تو دام و دانه ...
11.B.102b	خالش که فتاده است ...	12.B.117b	خالش که فتاده است ...
11.B.097a	خالص اید چو زراز روی ...	02.B.015b	خالص اید چو زراز روی ...
11.B.096b	خالی که بر آن عارض ...	12.B.114b	خالی که بر آن عارض ...
11.B.102a	خال کی زیر ابروی ...	12.B.115a	خال کی زیر ابروی ...
11.B.109b	خالیست به نزد چشم ...	12.B.120b	خالیست به نزد چشم ...
11.B.100a	خالیست سیاه بر رخ ...	12.B.120a	خالیست سیاه بر رخ ...
11.B.097b	خالیست سیه بر آن ...	12.B.118b	خالیست سیه بر آن ...
01.B.010b	خامه قدرت طلسمی بهر ...	11.B.098b	خامه قدرت طلسمی بهر ...

11.B.104b	... ۰ ۰۰۰۰۰۰۰۰ ۰ ۰	13.B.124b	خانه دل به خیال لب او ...
11.B.102b	... ۰ ۰۰۰ ۰۰۰۰۰۰ ۰ ۰	16.B.150b	خاک بر فرق کسانی که ...
13.B.129a	خط سبز و لبت مشک ...	03.B.034b	خرامان در رسید آن ...
11.B.105a	... ۰ ۰۰۰۰۰ ۰ ۰ ۰ ۰	06.B.057b	خرقهای صوفیان در ...
14.B.138b	خندان به زیر لب گفت ...	09.B.088b	خط سیاه تو گرد رخ به ...
26.B.188b	خواجو اگر چه شعر ...	11.B.102a	خط سیاه تو گرد رخ به ...
25.B.186a	خواست با نکبت تو ...	11.B.111a	خط غبار توام روزنامه ...
15.B.140b	خواستم وصف دهان ...	11.B.096b	خط غبار لبت نسخ گشت ...
17.B.152b	خواندم به ساق عرش ...	03.B.037a	خط ماه رویان چو مشک ...
21.B.164b	خواهم که فشانم همگی ...	11.B.106a	خط مسکین که نبات اسد ...
26.B.196a	خواهی که به از بهت ...	03.B.034b	خط مشکینش دل خون ...
25.B.175a	خور گرچه مسافت است ...	11.B.108b	خط کرد به گرد لب ...
15.B.148b	خوش الحان بلبلی ...	13.B.134b	خط کرد به گرد لب ...
02.B.015b	خوش بافته اند در ...	11.B.093b	خط کشیدی و من شدم ...
09.B.087b	لوش بتکده است ...	11.B.094a	... ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰
09.B.083a	خوش چمن است عارضت ...	13.B.126a	خطت آیت حسن و لب ...
25.B.177b	خوشست گفته رنگین ...	11.B.101b	خطت بر لاله تر ...
13.B.122b	خون جامی چه غم که ...	11.B.103b	خطت بر لب چو زنگی ...
07.B.064b	خون شد دلم از باده که ...	11.B.098b	خطت حرز الهی ...
07.B.065b	خون می خورد مگر که ...	11.B.108b	خطت حرز الهی ...
08.B.071a	خونم بریخت غمزه مستش ...	09.B.082b	خطت سرنامه عنوان ...
14.B.136a	خیال آن لب و دندان ...	11.B.094a	خطت مثال حسن شد ...
12.B.115b	خیال خال تو آسایش ...	11.B.110b	خطی از مشک بر سوسن ...
12.B.119a	خیال خال تو بردم ...	11.B.109a	خطی بنفشه رنگت ...
11.B.102b	خیال خط توام در ...	11.B.107b	خطی کز مشک بر ...
09.B.087b	خیال روی تو بر چشم ...	26.B.191b	خلعت مدحت من ...
05.B.050a	خیز ای خطیب برخوان ...	13.B.126b	خم زلف شکسته ...
07.B.069b	خیل مژگانم دو صف ...	03.B.029b	خم زلفش حریم ...

08.B.072a	د م به دم خون می رود ...	06.B.058b	خمارین نرگش ...
07.B.066b	د یلمی مویی که بی جنگ ...	21.B.166b	خمیده بیدش از سودای ...
06.B.060a	داد ز دستت که ز ترکان ...	18.B.156a	خمیر مایه او از ...
06.B.063a	داده با زنگیان چش ...	02.B.012a	... ۰۰۰ ۰۰۰ ۰۰۰ ۰۰۰
15.B.142b	در دایره روی بت ...	11.B.101b	دار دو خلیفه مجمره دار ...
11.B.105b	در دایره روی گلنار ...	26.B.192b	... ۰۰ ۰۰۰۰۰۰ ۰۰ ۰۰
14.B.136b	در درج عقیق لبث ...	12.B.119a	دارم هوس خالش ...
09.B.084b	در درون آمد خیال روی ...	13.B.124a	داروی جان ز حقه ...
03.B.035a	در دل ریشم خیال آن دو ...	25.B.184a	دام شوای آهوی وحشی ...
03.B.042a	... ۰ ۰۰ ۰ ۰۰۰ ۰۰۰۰۰ ۰۰	12.B.116b	دانه خال به بالای لبث ...
09.B.083b	در دل نهاد عنبر ...	03.B.033b	دانی که به هر دسته ...
19.B.159a	در دل هوسم هست که ...	18.B.155b	دار آب روشن اگر دیده ای ...
11.B.094b	در دورخط تو هاله ...	19.B.158b	در آستین بلورتر است ...
21.B.164b	در دیده خیال قد تو روز ...	05.B.052a	در آمد هم پیش در ...
05.B.053b	در دیده گریان کمال ابرو ...	03.B.034b	در آن بالا و زلف از ...
25.B.184a	در ره جان و جهان جان ...	25.B.174b	در آن خلوت که ...
02.B.013a	در ره عشق اگر می روی ...	06.B.057b	در آینه رنگ رخ ...
03.B.039b	در زیر همه جادویی ...	02.B.012b	... ۰۰۰۰ ۰۰۰ ۰۰۰۰۰
09.B.090a	در سپهر رخ تو هر که ...	02.B.013a	در بساط عشق جانبازی ...
26.B.188b	در سخنهای هوایی یک ...	13.B.129a	... ۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰ ۰۰۰
25.B.183b	در سر کار تو کردم دل ...	09.B.083b	... ۰۰۰ ۰۰ ۰۰۰۰۰۰ ۰۰
03.B.028a	... ۰ ۰ ۰۰ ۰۰۰ ۰ ۰۰	06.B.063b	... ۰۰۰ ۰۰ ۰ ۰۰ ۰۰
21.B.168a	در شمایل قد تو لطف ...	09.B.083b	در جین شکوفه روی ...
12.B.111b	... ط ۰۰ ۰ نقطه خالت ...	02.B.015b	در چار سوی ۰۰۰ ...
02.B.013a	در عشق از صدف کون ...	09.B.077b	در چه آن دم فتاد دل ...
06.B.058b	در عین خمار چند ...	15.B.148a	در حالت تکلم از نازکی ...
02.B.012b	در غم هجرش تن من ...	15.B.145b	در حدیث آی تا کند ...
21.B.164a	در قامت و ابروی بت ...	14.B.136b	در حقه لعل لب ...

05.B.046b	در قبله طاق ابروانش ...	13.B.124a	در حقه کرد و برد ...
02.B.013a	در قمار عشق دل بردند ...	06.B.053b	در خرابات مغان گویی که ...
04.B.045a	... ۰۰۰۰۰۰۰۰ ۰۰۰۰ ۰۰ ۰۰	03.B.032b	... ۰ ۰۰۰۰ ۰۰ ۰ ۰۰ ۰۰۰۰ ۰۰
08.B.070b	در گوشه دل رست ز ...	02.B.017a	در دام عشق بلبل شیرین ...
03.B.031a	دزدید دلم زلف سیاهش ...	03.B.041b	در گوینده جاندار چاوش ...
25.B.182b	دست آن شمشاد ساغر ...	04.B.045a	در لوح جبین باز ...
16.B.151a	دست همه کس بدان ...	26.B.195b	در مدحت صدر تو منم ...
26.B.196b	دفتر چه کنی چو ...	03.B.024b	در مشعر زلف تو حرم ...
08.B.070a	دل از آن غمزه ننالد که ...	02.B.013b	در مطبخ عشق تو کباب ...
03.B.036b	... ۰ ۰ ۰۰۰ ۰۰ ۰۰۰۰	03.B.031b	در میان گریه با زلف تو ...
16.B.149b	دل بر دلم نه ای صنم ...	25.B.187a	در نامدن وداعت ای مایه ...
08.B.071a	دل به آن غمزه خونریز ...	15.B.147b	در هستی و نیستی ...
06.B.055a	دل جامی به فکر نرگس ...	15.B.145b	در همه شهر از دهان ...
06.B.064a	دل دزدی و خونریزی ...	02.B.014b	در وبای عشق تو در ...
03.B.017b	دل را به هیچ روی ...	02.B.012b	در ورطه است کشتی ...
03.B.022b	دل ز جان و تن گذشت ...	13.B.135b	... ۰۰ ۰ ۰۰۰۰ ۰۰ ۰ ۰۰
09.B.083b	دل سرگشته که دایم به ...	26.B.196b	در کام کسان کجا بود ...
08.B.070b	دل گرفتار غمزه تو ...	06.B.063a	در کشتن بیچاره گان ...
03.B.037b	دل گفت تو فارغی از ...	09.B.074a	در کوثر اگر عکس فتد ...
13.B.133a	دل مابی لب لعل تو ...	03.B.029b	درت حاجتگه بخت ...
01.B.007b	دل که چون گوی است ...	13.B.131b	درج گهر آمد لبث آن ...
03.B.017a	دل که در چاه زنخدان ...	13.B.124b	درد دلم اکنون به لب ...
06.B.059a	دلا از چشم سر مستش ...	26.B.193a	درد سر شش ماهه به ...
03.B.037b	دلا به زلف پریشان ...	13.B.125b	درد و لب رنگ به رنگ ...
08.B.070b	دلا ناید و ۰۰۰ ...	25.B.176b	درآج فنی و بازمنش ...
03.B.044a	دلبرای ای زلف جانان ...	09.B.090a	درست گشت که بر چرخ ...
11.B.102b	دلبرم را پر طوطی ...	13.B.126b	درست گشت که بر چرخ ...
03.B.032b	دلدار برید زلف مشکین ...	09.B.086a	دریاست روی آن بت ...

09.B.085a	رخت آینه جان است ...	06.B.062b	دو چشم شوخ تو هر ...
09.B.085b	رخت آینه رنگ ...	16.B.149a	دو چشمش نرگس ...
11.B.104b	رخت به چشم ز خط چون ...	18.B.154b	دو رشاشه دو فقع ...
11.B.100a	رخت به خون دل من ...	14.B.137a	دو رشته در دندان ...
09.B.084a	روزی به سر کوی فلانم ...	11.B.108b	رخت خوشتر از روی ...
03.B.042a	روزی دلم زلف تو آمد که ...	18.B.153b	ت را جز مه روشن ...
20.B.161b	روزی ز پسته اش شکری ...	11.B.104a	... ۰۰۰ ۰۰۰ ۰۰۰ ۰۰۰
12.B.112a	روشن شده از رخت که ...	03.B.018b	رخسار ترا لاله دل سوخته ...
09.B.084a	روی از زلف دیدن ...	03.B.041b	رخسار ترا نگاهبان ...
06.B.054b	روی تو امروز جانا ...	03.B.034b	... ۰۰۰۰ ۰۰۰ ۰۰۰۰۰۰
03.B.021a	روی تو طغرای حسن ...	09.B.075a	... ۰۰۰۰ ۰۰۰ ۰۰۰۰۰۰
09.B.084b	روی تو طغرای حسن ...	09.B.074a	... ۰۰۰ ۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰
09.B.078b	روی تو عید و لبث ...	09.B.084b	رخش پیرایه حسن ...
09.B.079a	روی تو مطلع انوار ...	13.B.123b	رخش چو لاله و وز لاله ...
05.B.053b	روی تو مطلع حسن ...	09.B.089b	رخش رخشنده در برقع ...
09.B.086a	روی تو هست مصحف ...	09.B.076a	رخش روح مصور ...
11.B.093b	روی تو هست مصحف ...	13.B.122b	رخش روح مصوّر ...
09.B.085a	روی تو و خط سبز آینه ...	09.B.088a	رخش سیمین سپر بینم ...
09.B.080a	روی تو و زلفهای ...	11.B.102b	رخش ماه است یا خورشید ...
09.B.089a	روی چه پوشی توزانک ...	03.B.018b	رخش نسرین و زلفش ...
09.B.079a	روی چون صبح تو ...	13.B.131a	رخش یا آب و آتش ...
09.B.080b	روی زیبا مرهم دلهای ...	03.B.030a	رسم است هندوان که ...
25.B.174b	روی سوی قبله باشد هر ...	24.B.173b	رسم دوران است نیلوفر ...
13.B.128a	رویت گل و لب تو شکر ...	25.B.188a	رسیده برگ ریزی در ...
09.B.077b	رویت که هست آیتی از ...	07.B.068a	رشاشه از سرشک کند ...
11.B.096a	ریحان خط سیاه ...	26.B.190a	رطب هایی که کار ...
09.B.075a	ریحان رخی از ...	03.B.033b	رفقی به باغ و سرو ...
11.B.110b	ریش آمد و ریش کرد ...	25.B.176a	رفقی و گفتی به هجران ...

05.B.052b	ز ابروی زنگاری کمان ...	06.B.058a	رفتیم از دیار تو با دیده ...
05.B.051a	ز ابروی شوخ تو پیوسته ...	12.B.117b	رنگورک چشم ماست ...
01.B.009b	... زان غالیه که ابروی تو ...	05.B.053a	باریک چون پرگار ...
19.B.157b	ز آستین ساعد سیمین ...	04.B.045a	روان گوشه گیران را جبینش ...
11.B.103b	ز آن خط سحر پیشه یک ...	03.B.034a	ز اشک نرگس او ...
03.B.027b	زان زلف گره گیر سیه ...	26.B.196a	ز اندیشه دقیقه نغز ...
12.B.112a	زان گونه که قندیل فرو ...	09.B.082b	... ز بس که آورد در ...
05.B.047a	زان نیش که داد بوسه ...	03.B.042a	ز پشت زین بر ...
19.B.158a	زانکه هنگام رگ زدن ...	20.B.162a	ز پیلسته دیبای چین ...
02.B.016a	زاهد چه عجب گر کند از ...	03.B.037a	ز تیره غمزه عاشق ...
15.B.141a	زباریک میانت در کمر ...	06.B.062b	ز چشمت بر دوزم چو ...
03.B.027b	زبس طبیدن دل چون زره ...	25.B.186b	ز خاموشیت عیش بنده ...
06.B.062a	... زدم ز عشق گلش پیش ...	15.B.141b	ز درج لعل چو بنمایی آن ...
11.B.110b	زسودا کاتبی شد خاک ...	03.B.024a	... ز رخ دور نکن زحمت آن ...
03.B.029b	زسیلت کاه و دندان ...	03.B.030b	ز زلفش نافه تاتار ...
05.B.046a	زشوق ابروی او دل به ...	09.B.085b	ز سیم پاک تو داری ...
11.B.092b	ز زلف از سر تا به پا ...	16.B.149b	ز سیم نگر غیغ ...
03.B.022b	زلف او سایه طویبست ...	25.B.183a	ز طفلی تا جوانی نار ...
03.B.039b	زلف تو بر مه پریشان ...	02.B.014b	ز عشق آمد قیامت بر ...
03.B.039a	زلف تو بسی گرد رخ ...	13.B.128b	ز عشق آن لب چون انگبین ...
06.B.057a	زلف تو بهم در شد و در ...	11.B.104b	ز عکس این خط زنگارگون ...
03.B.031a	زلف تو به دزدی دل ...	25.B.180b	ز گلبن ریخته گلبرگ ...
12.B.114a	زلف تو به دزدی دل ...	13.B.134a	ز لب شفتالوی دو لطف ...
03.B.034a	زلف تو به دزدی دل ...	23.B.172a	ز لطف و آب و صفوت ...
03.B.032a	زلف تو به دزدی دل ...	11.B.109b	ز نسرين لب لعل شکر ...
03.B.039b	زلف تو به دزدی دل ...	26.B.192b	ز نظم و نثر بنام تو اندر ...

03.B.027b	زلف تو عنبرینه ...	07.B.067a	ز نیزه بازی مژگان ...
06.B.062a	زلف تو گفت که هندویم ...	26.B.194b	ز هر میوه و گل که چیدم ...
03.B.021a	زلف تو که آیت نا ...	26.B.191a	زاده خاطر خواجه که به ...
16.B.151a	زلف تو ...	25.B.187a	زان ترسیدم که اشک من ...
03.B.022b	زمشک ختن بر عذارش ...	03.B.042a	زلف سبه بر سر سیم ...
02.B.015b	زمین افتاده ای در کوی ...	03.B.035b	زلف سیاه سرکش ...
09.B.086b	زنجیر دلها موی او دلال ...	03.B.029a	زلف سیاهت شام ...
16.B.151b	زلف تو ...	03.B.019b	زلف سیه را با رخت ...
16.B.152a	زنخدانش که برد از ...	03.B.017b	زلف سیه کشیده که این ...
12.B.117b	زنگی خال روی تو مردم ...	09.B.087b	زلف تو ...
13.B.125b	زهی بدایت حسن رخت ...	11.B.095a	زلف تو ...
03.B.020b	زهی دهان تو میم و ز ...	01.B.010a	زلف شبیر نگش که ...
11.B.105a	زهی رویت گل باغ ...	03.B.027b	زلف تو ...
09.B.087b	زهی رویت نگارستان ...	03.B.041a	زلف هندوی تو چینی ...
26.B.191b	زهی سکه کیمیای ...	12.B.115b	زلف هندوی تو چینی ...
01.B.007b	زهی کشیده خطت بر ...	11.B.103b	زلف و خط مردم کشش ...
04.B.045b	زیر تاج زر درخشان ...	09.B.087b	زلف و خط مردم کشش ...
10.B.092a	زیر طاق لاجوردی چون ...	03.B.039b	زلفت بجادویی ببرد ...
05.B.052b	زیر طاق لاجوردی ...	09.B.081a	زلفت بلا و روی تو ...
12.B.111b	زیر لب نقطه بود رسم ...	03.B.043a	زلفت به صفت چون دل ...
22.B.168b	زین سان که چون میانت ...	09.B.090a	زلفت تو ...
14.B.139a	ژاله از نرگس فرو بارید ...	03.B.022b	زلفت ز دیده رفت ...
23.B.171a	زلف تو ...	03.B.039b	زلفت کشید شانه ...
23.B.172a	زلف تو یا دو دسته دندان ...	03.B.018a	زلفت که چو افعی ...
23.B.171b	زلف تو زهم برد به ساق ...	03.B.023b	زلفت که طراز آستینش ...
23.B.171b	زلف تو یا دو دسته ...	05.B.051a	زلفش آمد که بسودا زدگان ...
15.B.141b	زلفش به سیه رویی شد ...	03.B.029b	زلفش به سیه رویی شد ...
08.B.071b	زلفش شد تا ز تیر ...	09.B.079b	زلفش چو شبی رخس ...

03.B.041a	سایبانست برگ خورشید ...	03.B.036a	زلفی که همه سال دل ...
18.B.154a	سپید و نرم چون قاقم بر ...	03.B.025b	زلفین تو پر حلقه و پر بند ...
20.B.162a	سپید و نرم چون قاقم بر ...	25.B.177a	زمرد را سوی کان آورد ...
13.B.127b	سحر اگر دانستی خود را ...	11.B.102b	زمردین پر و بال است ...
25.B.176b	سه دختر بر او نشسته ...	26.B.190b	سخن بلند به ولاست ...
07.B.064b	سهم مژگان تو از دیدار ...	26.B.194a	سخن دانی که دارد ذی ...
11.B.099a	سواد خط تو دیباجه ...	26.B.194a	سخنی کو چو روح بی ...
03.B.023a	سوار گشته همی راند ...	26.B.190b	سخنی کو چو روح بی ...
03.B.017a	سوختن سیم ز عاشق ...	26.B.194a	سر آن ترک چوگان باز ...
19.B.157b	سوره فاتحه روی ترا ...	03.B.031b	سر خداست نقطه آن دهن ...
09.B.077b	سوز خسرو باید و الفاظ ...	15.B.146a	سر در مکش ز ناله ما ای ...
26.B.188b	سوی زلفش رفتم و دیدم که ...	25.B.187b	سر زلف سمن سای تو ...
03.B.031b	سوی لب چشمش اشارت ...	03.B.024a	سر زلفت چو شهپر ...
06.B.062a	سی و دو گهر بینم در ...	03.B.040b	سر سوداییان به خاک ...
13.B.128a	سیب زنخدان تو را به ...	03.B.040b	سر گشته گشت عقل ز ...
16.B.150a	سیب زنخش در دل ...	03.B.040b	سر می نهند پیش خطت ...
16.B.150a	سیب زنخش که هست ...	17.B.153a	سر نامه حسن یا خط است ...
16.B.150b	سیب زنخش که هست ...	11.B.099a	سرنگون کشتیست ابروی ...
16.B.150b	سیم سخن زن که درم ...	09.B.077a	سرو را روزی به بالای تو ...
26.B.192b	سینم در میم هر آنکه ...	05.B.053a	سرو سیمین طرف ماه ...
14.B.138a	سین تو ز سیم آمد و میم ...	21.B.167a	سرو مرا برگرد مه ...
14.B.138a	سینه را زان صدر ...	11.B.095a	سری دارم فدای خاک ...
18.B.153b	شاخ زر است تیغ خدنگ ...	03.B.035a	سعدی خط سبز دوست ...
21.B.166b	شاخ شمشادی که پیچیده ...	03.B.032a	سعدی شیرسخن این ...
21.B.166a	شاخ گلی به گریه مگر ...	09.B.083b	سلطان جمالش را از ...
25.B.188a	شاخیست گویی از سمن ...	25.B.175b	شانه در شمشاد زلفش ...
19.B.158b	شانه در شمشاد زلفش ...	11.B.103b	
03.B.034b		11.B.100a	

25.B.183a	شاه از آن سرخ سیب ...	09.B.078b	سلطان رخس به چتر ...
03.B.041b	شاه زلفش چو می رود ...	02.B.011b	سلطان عشق ملک دل ...
11.B.109a	شاهد آن نیست که دارد ...	07.B.067b	سنبل رخسار تو زنگی ...
03.B.026b	شاهد آن نیست که مویی ...	03.B.027a	... ۰۰۰۰ ۰۰۰ ۰۰۰ ۰۰۰ ۰۰۰
21.B.165a	شکرستان است گویی ...	11.B.103a	شاهنشاه ملک حبش از ...
18.B.156b	شکم چو تخته قاقم کشیده ...	13.B.134a	شاهی از عمر ابد یافته ای ...
03.B.039b	شکنج طره اش بر چهره ...	03.B.028b	شب است آن یا شبه یا ...
06.B.060a	شیرین لب تو هست همه ...	11.B.108a	شب معراج من از خط ...
06.B.059b	شیوه لعل شکر بار تو ...	05.B.046a	شیم در ماتم هجران دو ...
11.B.107a	صبا به سبزه خط تو ...	12.B.118b	شبه خال بر عقیق لبش ...
03.B.021b	صبا چه گفت شنیدی به ...	05.B.047b	شحنه ابروی تو داد به ...
13.B.134a	صبر از آن لب نتوان کرد ...	13.B.131b	شد چشم مرا سفتن پیچاده ...
01.B.009b	صحا القلب عن سلمی ...	11.B.094b	شد خط تو توقیع سلاطین ...
26.B.188b	صد آفرین که در این شعر ...	09.B.075a	شد خطب مشک ...
01.B.010a	صد جان فدایی حسن ...	11.B.106a	شد خیال آن خط از دل ...
07.B.070a	صف کشیده خیل مژگان ...	25.B.180a	شد عمرم آخر در جست ...
15.B.144b	صفت سر دهانت به ...	06.B.061b	شدم در کندن جان نیم ...
12.B.112b	صلای دعوت خوبی ...	16.B.152a	شده است زهره سیماب ...
09.B.078a	صنم اندر بلد کفر پرستند ...	01.B.008b	... ۰۰۰ ۰۰ ۰۰۰۰۰۰ ۰ ۰۰۰
03.B.019b	صنم اندر بلد کفر پرستند ...	26.B.189a	شعبده تازه بر انگیختم ...
11.B.093a	صنما در خط سنبل مه ...	26.B.195a	شعر دگران چو خار ...
12.B.114a	صورت داغ است یا ...	13.B.134a	شفتالو همچو بوسه که ...
05.B.049b	صورت کنند زیبا بر ...	09.B.075a	شقایق بر سر گهار چون ...
06.B.062b	صید آن آهوی رویه باز ...	25.B.175a	شمس تالف الفراق عزو ...
25.B.174b	ض ض ضایع چه کنی ...	21.B.166a	شمشاد شاد در چمن ...
05.B.047a	طاق ابروی ترا قبله جان ...	15.B.148a	شمشیر برق و خنجر ...
05.B.051b	طاق ابروی خوشت یارب ...	06.B.059a	شنیدم که چشمش مسلمان ...
03.B.041a	طالع شده بر تختگاه حسن ...	26.B.193b	شنیده ای که مقالات سعدی ...

13.B.127a	طاوس جان به جلوه درآید ...	25.B.181b	شه دختر بیآمد چون خرّم ...
26.B.192b	طبع تو کمال کیمیا نیست ...	13.B.136a	شهنشه لبش اقطاع از ...
06.B.061b	طبيب ار ببیندت در ...	26.B.190a	شود به نعت سر زلف ...
03.B.020a	طرّاری آن طرّه ...	06.B.062b	شکار پیشه دوتر کند خفته ...
24.B.173b	عجب نیست بر خاک ...	22.B.170a	طرفه آن است که وقتی ...
09.B.079b	عذار او ید بیضای ...	03.B.023a	طره ات نعلم بر آتش تافته ...
09.B.077b	عذارش مطلع مطبوع ...	03.B.028b	طره از ناز مده تاب که ...
03.B.026b	عذارش مطلع مطبوع ...	03.B.021a	طره جعد تو چه طومار ...
11.B.105a	عذر دلها خواست اندر ...	03.B.020a	طره طرّار تو در دلبری ...
09.B.077a	عرقّت بر ورق روی ...	03.B.039a	طره گر دوزخ تو پنداری ...
01.B.008b	... ۰ ۰۰۰۰ ۰۰ ۰ ۰۰۰	03.B.036a	طره ها سر زده ز...
26.B.190b	عروس نظم را آیین ...	08.B.071a	طره های تو کمند ...
25.B.179b	عزم رفتن کرد دلبر ...	26.B.193b	طعم سخنم همچو عسل ...
02.B.014a	عشق است یکی جام که ...	13.B.131b	طوبی بود مرا دوش ...
02.B.017a	... ۰۰۰ ۰ ۰۰۰۰ ۰ ۰۰۰۰ ۰۰	21.B.164b	طوبی و سدره یا الف ...
02.B.016a	... ۰۰۰ ۰۰۰ کشتی نوح ...	03.B.039b	طوبیست قد ناز تو ...
02.B.015b	عشق آینه است لای ...	03.B.024a	طوق کبوتر است خم زلف ...
02.B.016b	عشق تو مهمان و ما ...	03.B.021a	طومار زلف یار که شب ...
02.B.014a	... ۰ ۰۰۰۰۰ ۰۰۰ ۰۰۰	26.B.192b	طویله گهرست این که بدر ...
02.B.016a	عشق دریاییست قعرش ...	05.B.051b	ظاهر آن است که بر ...
02.B.011a	... ۰ ۰۰ ۰ ۰۰۰ ۰۰۰۰ ۰۰	09.B.080b	ظلمت ظلم است زلف تو ...
21.B.164a	علم های او گرچه بالا ...	03.B.025a	عارض چون سیم تو از ...
25.B.179b	عمر دراز در سر این ...	09.B.079b	عارضت را که شد از خال ...
25.B.179b	عمر منی وفا نکند ...	18.B.154a	عاشق آنم که عنابش ...
11.B.094a	عنبرین زلفت که ...	02.B.011a	عاشق کشتی ثواب بود در ...
11.B.093b	... ۰۰ ۰۰۰ ۰ ۰۰۰	13.B.125b	عاشقانت همه جان از لب ...
11.B.108a	.. ۰۰ ۰۰۰ ۰ ۰۰۰	02.B.013b	عالم عشقت جهانی ...
03.B.032a	عهدیست که آشگفتی ...	06.B.059b	عجب از چشم کمان دار تو ...

11.B.097b	عکس خط مسلسل در ...	21.B.167a	عجب است از طبیعت ...
03.B.038b	عکس رویش به زیر ...	09.B.085b	عجب نباشد اگر گوی دل ...
09.B.080b	عکس رویش به زیر ...	03.B.028a	عجب نباشد اگر گیسوی تو ...
13.B.129a	عید آمد و عید برگ ...	24.B.173b	عجب نیست بر خاک ...
11.B.094b	غبار مشک بر سوسن ...	09.B.079b	عذار او ید بیضای ...
09.B.087a	غریب و سخت محبوب ...	09.B.077b	عذارش مطلع مطبوع ...
11.B.110a	غلام ارمنی صد سرو ...	03.B.026b	عذارش مطلع مطبوع ...
25.B.185b	غلامان زرین کمر گرد ...	11.B.105a	عذر دلها خواست اندر ...
12.B.116b	غم ندارم چون خیال ...	09.B.077a	عرق بر ورق روی ...
13.B.128b	غم نوشین لبان زان ...	01.B.008b	غش غش غش غش غش غش ...
03.B.041b	غمزه اش قرچی و یاقوت ...	26.B.190b	عروس نظم را آیین ...
08.B.070b	غمزه او خنجر ساطور ...	25.B.179b	عزم رفتن کرد دلبر ...
08.B.070b	غمزه را هر دم به قصد ...	02.B.014a	عشق است یکی جام که ...
08.B.071a	غمزه سر مست ساقی ...	02.B.017a	عشق عشق عشق عشق عشق ...
08.B.073a	غمزه شوخت به خونریزی ...	02.B.016a	عشق او کشتی نوح ...
08.B.072a	غمزه ها را کشنده آن ...	02.B.015b	عشق آینه است لای ...
15.B.146b	غنچه را با دهنش دعوی ...	02.B.016b	عشق تو مهمان و ما ...
11.B.094a	غیر از خط توقیع تو ...	02.B.014a	غیر از خط توقیع تو ...
02.B.011b	غیر سلطان عشق هیچ ...	02.B.016a	عشق دریابست قعرش ...
03.B.020a	غیرت وجه حالی من ...	02.B.011a	غیرت وجه حالی من ...
25.B.175a	فا جابت بحجه زادت ...	21.B.164a	علم های او گرچه بالا ...
20.B.161a	فا جابت بحجه زادت ...	25.B.179b	عمر دراز در سر این ...
13.B.126a	فا جابت بحجه زادت ...	25.B.179b	عمر منی وفا نکند ...
07.B.069a	فرموده کلاله را ...	11.B.094a	عنبرین زلفت که ...
25.B.187b	فرو رفته به خاک آن ...	11.B.093b	فرو رفته به خاک آن ...
07.B.065a	فرو زده به دو بادام صد ...	11.B.108a	فرو زده به دو بادام صد ...
03.B.022a	فروغ پرتو روی تو ...	03.B.032a	عهدیست که آشگفتی ...
03.B.017b	فروغ روی تو تابان بود ...	11.B.097b	عکس خط مسلسل در ...

11.B.104a	فرب آمیز خالی بر ...	03.B.038b	عکس رویش به زی ...
15.B.141b	فzczجت شققا غشنی ...	09.B.080b	عکس رویش به زیر ...
20.B.161a	فلاح لیل علی صبح ...	13.B.129a	عید آمد و عید برگ ...
12.B.118b	فلفل فکنده است در ...	25.B.176a	عید گاهی چو بهشت است ...
11.B.107b	قیامت است به خوی ...	26.B.197a	قافیه سنجان که ...
11.B.102a	هه بر ماه دو هفته گرد ...	24.B.173a	هه هه هه هه هه هه هه ...
09.B.083a	گذارم دم سرد چون دیدم ...	06.B.054a	قالوا اشتکت عینه ...
03.B.034a	گر از آن سنبل گلبوی ...	25.B.175a	قامت تظللنی من ...
09.B.086a	هه هه هه هه هه هه هه ...	05.B.047a	هه هه هه هه هه هه هه ...
25.B.181a	هان حور صفای ...	21.B.165b	قامنت در چمن حسن چو ...
21.B.163b	گر الف را حرکت نیست ...	21.B.164b	قامتی داری که ...
13.B.128b	گر انگبین که بی لبی سخن ...	21.B.167b	قامتی در خوشی ...
19.B.159a	گر او را یک آیینہ بر ...	05.B.048a	قامتی همچون الف داری ...
09.B.085b	گر او هست کیخسرو ...	02.B.011a	قبله عشقت نزد ...
26.B.190a	گر این ترنج سخن کاتبی ...	21.B.166a	قد تو چنانکه بر لب ...
14.B.137b	گر این مقله دگر بار ...	21.B.163b	هه هه هه هه هه هه هه ...
14.B.139b	گر بار دگر بر گلوی ...	11.B.104a	قد تو هوش جهانی ...
01.B.008b	گر بنگرد عروس جمالت ...	21.B.167a	قد خوبان به سرو ...
15.B.142b	گر تابش خورشید ...	06.B.054b	قد قیامت غمزه آفت ...
12.B.112b	گر جمالت ز خال ...	03.B.020b	هه هه هه هه هه هه هه ...
02.B.013b	گر چه چون عنقا به قاف ...	21.B.168a	قدت را خیسته تیرت ...
06.B.064a	گر چه سودا چشم خوش ...	09.B.089b	هه هه چو کشیده زاد ...
25.B.185a	گر چه همه چشم و ...	21.B.163b	قدم لام است و بالایت ...
06.B.058a	گر چو چشم تو من آشفته ام ...	21.B.163b	قدو بالای ترا دود دل ...
13.B.123b	گر خود نیامد لب او عیبی ...	07.B.070a	قصاب وار مردم ...
03.B.019b	گر در آرد سر به مهر آن ...	03.B.017a	قصد لیلی باشد از ...
09.B.086b	گر در جهان ز عشق ...	05.B.053a	قضا ز مزرع آفاق ...
17.B.152b	گر ز پا چون قد او بالا ...	25.B.175a	قلت زوری فارسلت انا ...

13.B.132b	گر سایه بر خاک افکند ...	13.B.126b	قند است آن لب یا شکر ...
13.B.128b	... ۰۰۰۰ ۰ ۰۰۰۰ ۰۰۰۰ ۰۰	24.B.173a	بند ز شب چو مه فکند ...
12.B.118b	گر شاه حبش به جان دهد ...	25.B.175b	قند و نبات و شکر ...
25.B.183b	گر صید شود کیوتر ...	09.B.075b	قیامت است به خوبی ...
13.B.132b	گفتم ای شکر لبان نزدیک ...	03.B.033a	گر قصد خونم نیستش ...
03.B.037b	گفتم به شکسته دل چون ...	06.B.057b	لعل شدست چشم آن ...
14.B.139a	گفتم به لب که بوسه ای ...	21.B.163b	گر مرا دور کنی دور ...
15.B.145a	گفتم چه بخلیست دهانت ...	25.B.187a	گر منت پیش خویش ...
15.B.145a	گفتم چه تمنا کنم از ...	04.B.044b	گر مه به زمین باشد آن ...
25.B.186b	گفتم ملکی یا بشری ...	12.B.112a	گر نخواهد عود پیش زلف ...
22.B.169b	گفتم همه هیچ است ...	26.B.195a	گر نخواهی که کنی مشک ...
19.B.157a	گفتم هوس ساعد ...	05.B.052a	گر ندارد به کف از غمزه ...
03.B.032b	گفتم که چرا زلف ...	11.B.103a	گر نمی بندند عهد از ...
22.B.169a	گفتم که حقیقت میان ...	03.B.025b	نه ای چون پور آزر ...
09.B.084b	گفتم که نقاب از رخ دلخواه ...	06.B.061a	گر نیست جادو و غمزه ات ...
19.B.159a	گفتم که هست جان من آن ...	06.B.060a	گر نیست کافر چشم تو ...
15.B.146a	گفتمش از دهانت ...	11.B.107a	گرد شکر مورچه ره ...
15.B.146b	گفتمش باری نشانی زان ...	11.B.093a	گرد لب لعل خط کشیده ...
03.B.043b	گفتمش بردی ز جامی دل ...	25.B.178a	گرد شب و روز بیت ...
15.B.145a	گفتمش بوس تو باید به ...	25.B.184a	گردون ز پی تب تو یا ...
09.B.079b	گفتمش پوشیده رخ مگذر ...	26.B.195b	... ۰ ۰ ۰۰۰۰ ۰ ۰۰۰۰ ۰۰
03.B.032a	گفتمش دل را روان کردم ...	03.B.042a	گرفته زلف گره گیر در ...
03.B.036a	گفتمش دین می رباید طره ...	03.B.034b	گر نه شمشادست کز باد ...
09.B.075b	گفتمش روی تو صد ره ...	15.B.142a	گشت آن دهان درج گهر یا ...
11.B.106a	گفتمش سر می نهم بر ...	16.B.150b	گشت به از دانه خال آن ...
13.B.129b	گفتمش قوت ۰۰۰۰ ۰ ...	13.B.132b	گشت ز عکس رخت سینه ...
09.B.086a	گفتمش گنج لطافت رخ ...	24.B.174a	گشتش تن گوهرین ...
24.B.174a	گفتمش نام تو ای سیمین ...	12.B.119b	گفتا ز لطافتی که در ...

25.B.178b	گفته بودم حسن عالم ...	14.B.139a	گفتا که تگرگ شکل دندان ...
09.B.075b	گفته بودی قیامتم بینند این ...	11.B.106b	گفتا که نه سبلت است ...
23.B.172a	گل است آن کف پا گل ...	04.B.044b	گفتم آن زلف و جبینم به ...
09.B.074b	گل بوستان رویت چو ...	13.B.133b	گفتم آن لب کراست ...
13.B.129a	... گل زینق و لیکن ...	10.B.090b	گل زینق و لیکن ...
13.B.131a	لب تو یافته ام چشمه ...	25.B.186a	گلابم ولی درد سر ...
11.B.106a	لب جوی از سبزه ...	26.B.191a	... گلزار جمالش که شده ...
13.B.132b	لب چو برگ گلی که ...	11.B.110b	گلزار رخ تو لاله پوش ...
13.B.134b	لب طلبیدم ز تو زلف ...	09.B.083a	... گلزار رخ تو لاله پوش ...
13.B.132b	لب لعل تو بدان لطف ...	11.B.110b	... گلزار رخ تو لاله پوش ...
13.B.130b	لب لعل دل نوازت به ...	09.B.081a	... گلزار رخ تو لاله پوش ...
13.B.129a	لب لعلش بمزیدم به ...	11.B.108b	گلغذاری که خار ...
13.B.134a	لب می است و بدنت سیم ...	12.B.119b	گندم آدم فریب است ...
06.B.058a	لب میگون ز چشم نیم ...	03.B.025b	گهی با آنکه حاصل ...
14.B.139a	لبان شکرست تا به دندان ...	04.B.045b	گوش است یا شگفته ...
03.B.038b	لبان لعل چون خون ...	04.B.046a	گوشی چو گل خطمی ...
13.B.135a	لبان لعل چون خون ...	12.B.120b	گونه رخسار تو آتشی ...
13.B.135b	لبت از روی باریکی ...	03.B.030b	گوهر چشم ز بحر هند ...
13.B.134a	... لبست مهر سلیمان است ...	21.B.164b	گویند مرا که هست ...
11.B.099a	لبت مهر سلیمان است ...	03.B.029a	گویند هست در چین شهر ...
13.B.134b	لبت مهر سلیمان است ...	03.B.036a	گویند که سرخ است ...
13.B.123b	لبش آن معدن یاقوت ...	06.B.056a	گویی مگر که زیر ...
13.B.130b	... لبش آن معدن یاقوت ...	15.B.147a	گویی که مگر به جهد ...
13.B.123b	... لبش آن معدن یاقوت ...	11.B.107a	گویا مور سلیمان است ...
14.B.136b	لبش مانده لعل است ...	03.B.036b	گیرد همه کسی به ...
23.B.171b	لحی الله بعض الناس ...	03.B.024b	گیرم که همه سلسله ...
08.B.072b	لشکر غمزه تو دین ...	03.B.036b	گیسوی تو در شیوه ...
07.B.069b	لشکر مژگانش قلم ...	26.B.195a	گیسوی دوشیزه همه ...

13.B.123a	لعل تو راهست خون ...	25.B.175a	لا تعجبوا من بلا ...
13.B.122b	لعل حیات بخشش روح الله ...	03.B.030b	لالای سر زلف تو ...
13.B.135a	لعل خونین ترا زان ...	13.B.127a	لب باریک و سلک ...
01.B.009b	لعل را بر آفتاب حسن ...	13.B.125b	لب بلا چشم بلا غمزه ...
03.B.030a	مرا به زلف تو رای است ...	13.B.126b	لعل سیراب تو ...
03.B.036b	مرا به غمزه جادو و زلف ...	14.B.139a	لعلت چو شگوفه ...
13.B.131a	مرا بگشت لب جان ستان ...	13.B.134b	لعلت نگین خاتم ...
25.B.185a	مرا چو مردم چشمی ...	09.B.082a	لعلی ست می سودی ...
07.B.065b	مرا فردا به دشواری ...	02.B.012a	لوای عشق بر افراختی ...
16.B.151a	مراست خضر رو آن ...	25.B.182b	لیلی چمن خزان ندیده ...
09.B.085a	مرتبه سکندری دید ...	03.B.027a	لیک لعل روان پرورکش ...
02.B.016a	مردان راه عشق چه ...	12.B.113a	ما بین دو ابروی تو آن ...
06.B.059a	... ۰۰۰ ۰۰۰ ۰۰۰۰۰۰	25.B.185b	ما را جگر به تیر فراق ...
03.B.022b	... ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰۰۰	03.B.023a	ماره هوس زلف تو ...
11.B.104a	... ۰۰ ۰ ۰۰ ۰ ۰۰۰۰۰	02.B.014a	... ۰۰ ۰۰۰۰۰ ۰ ۰۰ ۰
05.B.050b	مردمک چشم تو ...	10.B.092a	ما بین دو عین راست ...
07.B.068a	مرغ آبی نظر بهوای ...	03.B.039a	مار ضحاکست یا شب ...
02.B.014b	... ۰ ۰۰۰۰ ۰۰۰۰۰	17.B.153a	ماشوره گردنت سپید ...
03.B.017b	مرغ دل من در شکن ...	11.B.105a	ماه دیدی که بر کنار ...
03.B.035a	... ۰۰۰ ۰۰۰ که در پی زلف ...	06.B.058b	... ۰ ۰ ۰۰۰۰ ۰۰ ۰۰ ۰۰
08.B.070b	مرغ روحم به تو خود ...	01.B.008a	مایده حسن تو دعوی ...
25.B.185b	مزاجت راست بهر ...	02.B.013b	مبتلایی ست که امید ...
06.B.055b	مژگان او که یاری ...	03.B.038b	مپرس از دلم کز چه ای ...
07.B.065b	مژگان تو تا تیغ جهانگیر ...	03.B.017b	مپرس از من شمار عقد ...
07.B.066b	مژگان تو صف صف ...	02.B.011a	مپوش رخ ز نظر ها ...
07.B.069a	مژگان تیزش جان سپر شد ...	25.B.175a	مثل پروانه ز تاب ...
07.B.066a	مژه است سوی عذابم ...	12.B.111b	مجلس معطر است به ...
07.B.066a	مژگان اوست آنکه به ...	05.B.047a	محراب دو شد زاهد ...

08.B.070a	مسعود را به غمزه فتان ...	26.B.192a	محکم تر از سجنجل ...
05.B.047a	مسلمان نیستم گر دور از ...	03.B.023b	مدام او را از گیسوی ...
07.B.065b	مسمار و خار و ناک ...	09.B.080a	مذهبیم عشق است و کفر ...
25.B.184b	مشنو که مرا به ز تو یار ...	06.B.063a	مرا آن گوشه چشم دل ...
15.B.143a	موجود نه معدوم نه ...	11.B.094a	مشهور جهان شد که به ...
11.B.106b	مور خط بر شکرت ...	11.B.096a	مشو غره چنین بر ...
07.B.068b	موران به هوای شکرستان ...	09.B.088a	مشو مغرور حسن ...
22.B.170b	موی میان او به کمر ...	02.B.011a	مشکلاست آیت عشق تو ...
09.B.079b	مویت چو کند بر سر ...	13.B.124b	معجون لبش به در ...
03.B.017a	مویم سپید گشت و دلم ...	16.B.149b	معلق است تو گویی به ...
07.B.065a	مویی ز سر خامه ...	09.B.076b	مگر دید شب ترکی ...
25.B.177b	مکن با این همه ...	11.B.099a	مگر فهرست نیکوییست ...
03.B.031a	می برد زلفش دل ...	12.B.116b	مگر که قطره آبی بر آتش ...
12.B.113b	می بینم از زلف دو ...	02.B.015a	مگو اصحاب دل رفتند ...
14.B.138a	می گفت به دندان بتم ...	09.B.088a	ملک دل گیر که شاه رخت ...
15.B.143b	می گفت نگنجد سخن ...	06.B.055a	من آن بازیگرم با چ ...
03.B.020a	می نماید رخت افروخته ...	25.B.187b	من آن شیرین درخت ...
03.B.032b	می کشیدم زلف او را ...	26.B.188b	من به زبان قلم سحر ...
03.B.028b	می کند سجده گیسوی تو ...	26.B.192b	من ...
10.B.091b	میان جزع و لعل ...	25.B.182a	من ...
25.B.180a	میان گریه های تلخ ...	03.B.024a	من چو شاهین تر از او ...
18.B.156a	میان گلستان حسن آن ...	11.B.101a	من داشتم چو سنبل موی ...
15.B.143b	میانتم چون تنم پیدا ...	03.B.033a	من ز خورشید رخس گویم ...
22.B.169a	میانتم گویا رازیست ...	11.B.102a	من سر گشته و مشکین به ...
22.B.169b	میانتم کاتبی در دل ...	11.B.098a	من غلام هند وی آن سرو ...
22.B.170a	میانتم را و مویش را ...	19.B.157b	من فدای جان او بر سر ...
08.B.072b	میروم صد ره چو ...	03.B.025a	من ...
15.B.145b	میگون لب و کوچک ...	03.B.037a	منش با خرقه پشمین چگونه ...

13.B.132a	نارون بالا بتی بر ...	11.B.108a	منشور دولتی که ز عشقم ...
24.B.173a	نازک بدنی چو در ...	09.B.081a	منع نظر از زلف و رخت ...
02.B.012a	ناصر نیافت وجه زر ...	11.B.100b	مه اندر خط زر شکست ...
18.B.156b	ناف او را وصف کردن ...	18.B.154b	مُهَفَهْفَهٗ بَيْضَاءُ غَيْرُ ...
14.B.139a	نقش بندان تصویر لب ...	06.B.055a	نام دو چشمت به که ...
12.B.112a	نقش خال او ببین ای ...	06.B.061b	... ۰۰۰۰۰ ۰۰۰ ۰ ۰۰۰۰
22.B.170a	نقش خطت با میان در ...	26.B.191b	... ۰۰۰۰۰۰۰۰ ۰۰ ۰ ۰۰۰
09.B.084b	نقش رخ تو لوحه دیوان ...	11.B.095a	نبات سبز چو بر سکر ...
11.B.104b	نقش نکوتر از خط ...	09.B.082a	نباشد جز جبین و زلف ...
20.B.162b	نقش و نگار دست نگارین ...	11.B.098b	نَبَتَ الْبَنَفْسِجُ فِي حَوَالِي ...
12.B.111b	نقطه خال سیه بر گوشه ...	11.B.099b	... ۰۰۰۰۰۰ ۰۰۰۰ ۰ ۰۰۰
12.B.111b	نقطه خال و خطت آیت ...	03.B.021a	... ۰۰۰۰۰ جنس نکته ...
13.B.133a	... ۰۰۰ ۰ ۰۰۰۰۰۰ ۰ ۰۰۰۰	25.B.180a	نپایند از پس عمری ...
15.B.146b	نگار غالیه زلفی و ماه ...	01.B.006b	نخاست از صدف حسن ...
09.B.088a	نگذاشت که خال رخ تو ...	12.B.120a	... ۰۰۰۰۰ ۰۰۰۰۰۰۰۰۰ ۰۰۰۰۰
26.B.193b	نگیسا زین رحیق کوثر ...	05.B.046b	ندیده دیده معمار عشق ...
03.B.026b	نمود آن سروسیمین تن ...	02.B.013a	نزد عشقت راست می بازم ...
25.B.178b	نموده می شود آفاق در ...	08.B.072b	نزرگست چون سپاه غمزه ...
11.B.098a	نه بر رویت خط است ...	06.B.062a	نزرگش از کرشمه شور ...
09.B.081b	نه دل آن کس به سینه ...	11.B.096b	... ۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰ ۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰
13.B.134b	نهاد بر لب من لب نماند ...	03.B.034a	... ۰۰۰ ۰ ۰۰۰۰ ۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰
26.B.194a	نهادم نکته گاه افسانه ای ...	03.B.035a	نسیم سحر باد دستش دو ...
04.B.045a	نور محض است عذار ...	03.B.041a	نسیمش در بها هم سنگ ...
26.B.195b	نورد پرنیانت را خدواند ...	09.B.076a	نشانده خال بر روی ...
25.B.183a	نورسته گلی چو ...	13.B.135a	نشد از من خیال زلف ...
13.B.130a	نوش دارو لب یاریست ...	09.B.077a	النشر مسک والوجه ...
13.B.130a	نوش دارو که بدو رنج ...	20.B.161b	النشر مشک والوجه ...
13.B.130a	نوش داروی از آن لب که ...	11.B.110b	نشسته شبنمش بر ...

06.B.061a	کشته است چشمت ...	26.B.195b	ولی بکر مرا کز روی ...
02.B.015a	کشته تیغ عشق او ...	03.B.043b	وی زلف تو بر کلاه ...
13.B.135b	کشته شدگان لب ...	12.B.112b	وی شام صلاى خوش ...
10.B.091b	کشیده بر گل نسرین ...	12.B.119b	وی گفتمش ای گشته دل ...
12.B.116a	یا خسرو ختن که بلاد ...	21.B.165b	کشیده قامتی چون ...
05.B.049a	یا خود بروی تخته ...	06.B.063a	کعبتین چشم غلطانی ...
06.B.056a	یا خود دو ترک ...	07.B.068b	کعبتین گشته گردان ...
20.B.163a	یا خود شکوفه ای که ...	02.B.013a	کعبتین مهر تا درطاس ...
05.B.050a	یا دال مه عید است ...	09.B.078b	کله لعل و قبا لعل ...
12.B.116a	یا در سواد ترک ...	03.B.040b	کلک حسن را زان ...
03.B.021b	یا دسته بنفشه و یا ...	05.B.050b	کم نگرده ز کمان ...
21.B.168a	یا رب آن بالا مگر ...	16.B.149a	کمال اگر نگزینی ...
03.B.021a	یا صورت دو دال ...	03.B.020b	کمال آن زلف دالست ...
11.B.107a	یا عنبر است حل شده ...	13.B.132a	کمال آن لعل لب ...
12.B.112a	یا فلفلی بر آزی یا ...	09.B.085a	کمال روی تو دید ...
12.B.118a	یا فلفلی بر آزی یا ...	09.B.080a	کمال معجزه حسن ...
21.B.164b	یا قد و قامتست چه ...	05.B.050b	کمان ابروش خانه ...
10.B.091b	یا متصل به زیر دو ...	03.B.031a	کمند زلف تو یا رب ...
11.B.095b	یا نور خضر خط ...	13.B.122b	کنایت است ز حسن ...
11.B.106b	یا نور خضر خط تو ...	13.B.123a	کنایت زان لب آمد ...
15.B.148a	یا نی زبان زبانه شمع ...	06.B.062a	کنیم غارت آن لب ...
03.B.026a	یا حلق تا حلق آمد یا ...	14.B.136b	که از جاروب مژگان ...
11.B.095a	یار خطی که بر ...	25.B.178a	که ای رطب دانه ...
25.B.182a	یار ما دوست روی ...	25.B.181b	که بعد از دیدنش ...
13.B.124b	یاری کزو وظیفه ...	02.B.014b	که جهان پرتو ست ...
13.B.129b	یا قوت لب تو قوت ...	13.B.130a	که می گوید دواى ...
11.B.098b	یانی دعایی از ...	03.B.035b	که می کند از لب چو ...
14.B.137a	یافتَر عَن لُولُو رطب ...	13.B.124a	کی دست دهد مفرح ...

25.B.178b	یوسف شده در خوبی ...	07.B.069a	یا دلربا دو جعبه ...
16.B.151a	یوسف شنیده ای که به ...	11.B.108b	یا از پی معیشت ...
26.B.196b	یک بلبل خوشنواي ...	03.B.024b	یا بر سمن ز سنبل ...
26.B.196b	یک صفحه پر ...	10.B.092a	یا توامان دو نایژه ...
03.B.018a	یک دل از فتنه عشق ...	13.B.130b	یک جان اگر رود ...
15.B.144b	یک سر پوست آن ...	26.B.196a	یک دانه نار پخته ...
09.B.080a	یک سو فکن دو زلفش ...	25.B.182a	یک دسته بنفشه داشتم ...
		26.B.196a	یک شاخ که میوه ای ...
		11.B.097b	یک موی من مبادا در ...
		09.B.087a	یکی دیباست روی تو که ...

2.1.5.3 Şairler

Abdu'r-rezzā	03.B.036a		
Abdü'l-azîz	11.B.102b	16.B.149b	16.B.152a
Abdü'l-vāsî -i Cebelî	03.B.034b 03.B.036b 04.B.045a 06.B.054b 06.B.055b 08.B.072b 09.B.075a	09.B.079a 09.B.082a 09.B.082b 09.B.083a 09.B.086a 09.B.087a 11.B.093a	12.B.111b 13.B.131b 16.B.149a 21.B.163b 25.B.176b 03.B.018a 03.B.020b
Accâc	10.B.090a		
A med paşa	05.B.053a		
Amîa -i Bu ârî	22.B.170b	26.B.191a	
Ârifî	15.B.148a	16.B.151a	
Âsî	03.B.033a	06.B.060a	06.B.061a
Aâr	02.B.014b 02.B.015b 03.B.023b 03.B.026b 03.B.029b 03.B.038a 04.B.046a 05.B.049b 05.B.051a 05.B.052a	06.B.054b 09.B.076a 09.B.077b 09.B.084b 10.B.090b 10.B.091a 10.B.091b 11.B.110b 13.B.122b 13.B.123b	15.B.148b 17.B.153a 18.B.155b 18.B.156a 18.B.156b 19.B.157b 20.B.160b 21.B.166a 23.B.172a 26.B.190b
Atî	02.B.012b 03.B.032a 03.B.032b	09.B.077a 13.B.130b	21.B.168a 01.B.010a
Aâr	12.B.111b		
Âzerî	03.B.019b 01.B.007b 02.B.013a 05.B.051b 06.B.054b 06.B.062a	08.B.071b 09.B.089a 11.B.095b 11.B.106b 12.B.111b 12.B.120a	14.B.138b 15.B.144a 15.B.146b 21.B.164a 21.B.166a
Bahâü'd-dîh	15.B.141b		

Bedr	03.B.029b 03.B.035a 03.B.037b 03.B.037b 05.B.047b 09.B.079a 11.B.093a	11.B.095a 11.B.095b 11.B.107a 11.B.110a 12.B.113a 12.B.116b 12.B.117b	13.B.126b 13.B.127a 14.B.138b 15.B.140b 15.B.141a 22.B.169b 26.B.192b
Bedr-i Şîrvânî	02.B.015b 03.B.020b	03.B.032a 03.B.033a	03.B.034a 05.B.048a
Bezrekî	11.B.100a		
Bisâî	03.B.031a 05.B.050b 05.B.050b	11.B.101b 15.B.145a 19.B.157b	21.B.165b 21.B.166b
Burhân	21.B.164b		
Calâlû'd-dîh-i İfihânî	03.B.020b		
Câmî	01.B.010a 03.B.017a 03.B.017b 03.B.017b 03.B.020b 03.B.022b 03.B.023a 03.B.023b 03.B.027a 03.B.029a 03.B.034a 03.B.034b 03.B.036b 03.B.038a 03.B.038b 03.B.039b 03.B.043b 04.B.045a 05.B.046a 05.B.046b 05.B.047a 05.B.048b 06.B.054b 06.B.055a 06.B.057b 06.B.058b 06.B.060b	06.B.060b 06.B.061b 06.B.062b 07.B.064b 08.B.070b 08.B.071a 08.B.072a 08.B.073a 09.B.075b 09.B.088a 09.B.088a 11.B.095a 11.B.096a 11.B.099a 11.B.103a 11.B.104b 11.B.104b 11.B.106a 11.B.108a 12.B.111b 12.B.112b 12.B.113b 12.B.119a 12.B.120b 13.B.122b 13.B.123a 13.B.126b	13.B.129b 13.B.131b 13.B.132b 13.B.134b 14.B.139a 15.B.140b 15.B.141a 16.B.150a 16.B.150b 18.B.154a 18.B.154b 18.B.156b 19.B.158a 21.B.163b 21.B.164a 21.B.166a 22.B.168b 22.B.169b 23.B.172a 24.B.173b 24.B.174a 25.B.176a 25.B.177b 25.B.178a 25.B.180a 25.B.183b 25.B.184a

Celālū'd-dīh-i İfihānī	13.B.132a		
Celālū'd-dīh-i Āzud	19.B.158a		
Cemālū'd-dīh-i İfihānī	03.B.022b 03.B.025a		
Ebū Ālī	25.B.185a		
Ebū Hilāl	11.B.092b		
Edīb ābır	11.B.094b		
Emīr Muizzī	03.B.018a 07.B.065a		
Enverī	03.B.034a 06.B.055b 11.B.096b	11.B.107b 11.B.108a	13.B.129a 26.B.192b
Esedī	07.B.067b		
Eṣṣrū'd-dīh-i Evmānī	16.B.150a 14.B.136b		
Eṣṣrū'd-dīh-i Aṣīketī	12.B.119b		
Eṣref	01.B.009b 01.B.010b 03.B.028b 03.B.043b 06.B.054a	09.B.082a 09.B.088b 11.B.098b 13.B.125a 13.B.125b	13.B.130b 15.B.144b 25.B.184b 25.B.187a
Faṣrū'd-dīh-i Lārī	03.B.032a		
Ferrūfī	04.B.044b 23.B.171a		
Fetūllāh	21.B.164b		
Fettāfī	01.B.008a 01.B.010b 02.B.016a 03.B.022b 03.B.030b	03.B.031a 03.B.035a 07.B.064b 08.B.070b	11.B.107a 13.B.133b 15.B.142b 19.B.157b
Fırdevsī	18.B.156a 25.B.176b 25.B.181b		

Hvācu	03.B.017a	06.B.058b	12.B.115b
	01.B.010b	06.B.059b	12.B.117b
	02.B.011b	06.B.059b	12.B.118b
	02.B.013b	06.B.060b	12.B.118b
	02.B.015a	06.B.061a	13.B.124a
	02.B.015b	06.B.061b	13.B.127a
	03.B.017b	06.B.062b	13.B.129a
	03.B.017b	06.B.063a	13.B.130a
	03.B.018a	08.B.071a	13.B.130b
	03.B.018b	08.B.071a	13.B.130b
	03.B.019b	08.B.073a	13.B.131a
	03.B.020b	09.B.075b	13.B.131a
	03.B.022a	09.B.075b	13.B.131a
	03.B.022b	09.B.076a	13.B.132a
	03.B.023a		13.B.133a
	03.B.027a	09.B.077a	
	03.B.027a	09.B.080a	13.B.133a
	03.B.029a	09.B.080a	13.B.133b
	03.B.029b	09.B.081a	13.B.134b
	03.B.029b	09.B.082b	15.B.143b
	03.B.030a	09.B.083b	15.B.143b
	03.B.030b	09.B.084b	15.B.144a
	03.B.030b	09.B.085a	15.B.144b
	03.B.031a	09.B.086a	15.B.145a
	03.B.031b	09.B.087a	15.B.145a
	03.B.031b	09.B.089b	16.B.150a
	03.B.032a	09.B.089b	18.B.153b
	03.B.032a	11.B.092b	18.B.155a
	03.B.033a	11.B.093b	18.B.155b
	03.B.034a	11.B.094a	18.B.156a
	03.B.035b	11.B.094b	19.B.159b
	03.B.035b	11.B.095b	20.B.161b
		11.B.096a	22.B.168b
	03.B.035b	11.B.096a	
	03.B.037a	11.B.099a	22.B.169b
	03.B.038b	11.B.099b	22.B.169b
	03.B.039a	11.B.101b	22.B.169b
	03.B.039b	11.B.102b	24.B.173b
	03.B.041a	11.B.103b	24.B.174a
	03.B.041b	11.B.106a	25.B.175b
	03.B.041b	11.B.107b	25.B.176b
	03.B.041b	11.B.108a	25.B.179a
	04.B.044b	11.B.108b	25.B.179b
	05.B.047a	11.B.109a	25.B.179b
	05.B.047b	11.B.109b	25.B.182a
	05.B.050b	11.B.111a	25.B.182b
	05.B.051a	12.B.112b	25.B.184a
	05.B.051b		26.B.188b
	05.B.052b	12.B.113b	26.B.191a
	06.B.055b	12.B.115a	26.B.194b
	06.B.056a	12.B.115b	26.B.195a

āfız	03.B.026b 03.B.037a 03.B.038a 04.B.045a	07.B.065b 09.B.083a 25.B.176a 25.B.181b	01.B.008b 01.B.009b 02.B.011a
a anı	03.B.043b 03.B.022b 03.B.038b 03.B.040b 06.B.057a	07.B.065b 09.B.080a 12.B.114b 13.B.135a 14.B.139a	14.B.139b 15.B.147b 18.B.154b 26.B.193a 26.B.193b
a fm Sūzenı	09.B.083b		
arın	14.B.137a	15.B.141b	20.B.161a
asan	01.B.006b 01.B.006b 01.B.006b 01.B.006b 01.B.008a 01.B.008b 01.B.009a 02.B.011a 02.B.011b 02.B.012a 02.B.012a 02.B.013a 02.B.013b 02.B.014b 02.B.016b 03.B.021b 03.B.022a 03.B.022b 03.B.023a 03.B.025a 03.B.029a 03.B.031b 03.B.039a 03.B.039a 03.B.040b 03.B.041a 03.B.041a 03.B.043a	03.B.044b 05.B.047a 05.B.048b 05.B.050a 06.B.055a 06.B.057b 06.B.058b 06.B.059a 06.B.060a 06.B.062b 06.B.063a 06.B.063a 07.B.067a 07.B.069b 08.B.070b 08.B.072b 09.B.075a 09.B.076a 09.B.077b 09.B.078a 09.B.078a 09.B.078b 09.B.079a 09.B.079a 09.B.080b 09.B.081b 09.B.082a 09.B.085b	09.B.085b 09.B.086a 09.B.086b 09.B.087b 09.B.088b 09.B.089a 09.B.090a 11.B.092b 11.B.093b 11.B.094b 11.B.095b 11.B.096a 11.B.097b 11.B.100a 11.B.100b 11.B.102a 11.B.103b 11.B.104a 11.B.104b 11.B.105a 11.B.106a 11.B.107b 11.B.108a 11.B.108b 11.B.108b 12.B.112b 12.B.113a 12.B.115a

asan	12.B.115a 12.B.118a 13.B.123a 13.B.123b 13.B.126a 13.B.128b 13.B.129b 13.B.131a 13.B.132b 13.B.134a 13.B.134b 13.B.135a 13.B.135b 15.B.140b 15.B.142a 15.B.143b	15.B.144a 15.B.146a 15.B.146b 16.B.151b 18.B.153b 21.B.167a 25.B.174b 25.B.175b 25.B.175b 25.B.177b 25.B.178b 25.B.180a 25.B.181a 25.B.181a 25.B.181b	25.B.182a 25.B.182b 25.B.183b 25.B.183b 25.B.184a 25.B.184b 25.B.184b 25.B.185a 25.B.185b 25.B.185b 25.B.186b 03.B.034b 03.B.034b 03.B.035b 03.B.036a
aḥb-i Herī	12.B.112a		
ayālī	03.B.031a 05.B.052a 08.B.071b 09.B.083b	11.B.093b 11.B.103a 15.B.140a	
azret-i Mevlānā	02.B.014a		
Hevāyī	09.B.085a 25.B.176a 25.B.179b	25.B.182b 25.B.184b 26.B.188b	
umeydī	21.B.164a		
usrev	03.B.026a 03.B.029b 03.B.033a 03.B.035a 03.B.036a 03.B.039a 05.B.046b 06.B.055a 06.B.055b 06.B.056a 06.B.058a 06.B.058b 06.B.060a 06.B.060b 06.B.061a 06.B.061b	06.B.062a 07.B.065b 07.B.066a 07.B.067a 07.B.069a 08.B.072b 09.B.081b 09.B.083b 09.B.085b 09.B.086b 11.B.098a 11.B.102b 11.B.108b 11.B.110a 12.B.112a 13.B.124b	13.B.128a 13.B.128a 13.B.128a 13.B.128b 13.B.129a 13.B.131a 13.B.133b 13.B.134b 14.B.136b 14.B.138b 15.B.141b 16.B.149b 16.B.152a 18.B.154a

usrev	18.B.154a 19.B.159a 21.B.164a 21.B.165a 21.B.165b 21.B.166b 21.B.167b 21.B.168a 21.B.168b 22.B.170a 22.B.170b 23.B.172a	24.B.173a 24.B.173a 24.B.173b 24.B.174a 25.B.178b 25.B.181a 25.B.182b 25.B.183a 25.B.183a 25.B.184b 25.B.185a 25.B.185b	25.B.188a 26.B.190a 26.B.190b 26.B.190b 26.B.191b 26.B.193a 26.B.193a 26.B.193b 26.B.195a 26.B.195b 26.B.195b 26.B.196a
usrev- i Hindistânî	03.B.024a		
usrev-i Naâş	03.B.030b		
Hümāmü'd-dîh	21.B.167a	14.B.138b	
üseynî	02.B.011a 02.B.015a	02.B.017a 03.B.035b	03.B.039a
Iraî	09.B.088b 02.B.012a 02.B.016b	02.B.016b 03.B.020a	
İbn-i Bennā	05.B.046b		
İbn-i isām	14.B.136b		
İbn-i Rūmî	06.B.054a		
İbn-i Yemîh	06.B.055a 19.B.159a		
İmād	08.B.070a 08.B.071a	08.B.073a 08.B.073a	13.B.129a 21.B.167a
İmād-ı urûfî	11.B.096b		
İmād-i Zernî	03.B.037b		
İmāmî	15.B.143a	23.B.171b	
İmriü'l-ays	18.B.154b	20.B.159b	23.B.171b
İskenderî orāsânî	15.B.144a		
îmet	01.B.007b 06.B.059a 08.B.072a	13.B.130b 13.B.134b	15.B.144b 21.B.168a

āil	11.B.111a 12.B.114b	16.B.151b	17.B.153a
Kātībī	01.B.007a 01.B.009b 02.B.011a 02.B.011b 02.B.012a 02.B.013a 02.B.013a 02.B.013a 02.B.015a 02.B.015b 02.B.016a 02.B.016b 02.B.016b 03.B.018a 03.B.020b 03.B.021a 03.B.022b 03.B.025a 03.B.027b 03.B.028a 03.B.029b 03.B.030a 03.B.031a 03.B.033b 03.B.037b 05.B.046a 05.B.046b 05.B.047a 05.B.053a 06.B.057a	06.B.059b 06.B.061a 06.B.061a 06.B.062b 06.B.062b 07.B.065a 07.B.065b 07.B.066a 07.B.069b 08.B.070a 08.B.070b 08.B.070b 08.B.070b 08.B.072b 08.B.073b 09.B.079b 09.B.083a 09.B.083b 09.B.084b 09.B.085a 09.B.086a 11.B.092b 11.B.096b 11.B.097b 11.B.102a 11.B.102a 11.B.102b 11.B.103a 11.B.104a	11.B.110b 12.B.112b 12.B.116b 12.B.116b 12.B.117b 12.B.119a 12.B.119a 12.B.119b 12.B.121a 13.B.125a 13.B.125b 13.B.130a 13.B.130a 13.B.135b 15.B.144b 16.B.151a 19.B.157a 20.B.162b 21.B.164a 22.B.169b 22.B.170a 25.B.177b 25.B.178a 25.B.185b 25.B.186b 26.B.190a 26.B.192a 26.B.194a 26.B.196a
Kemāl b. Abdü'l-azîz	01.B.008a 09.B.079b 18.B.153b 03.B.026a 06.B.063a	11.B.101b 11.B.109b 13.B.136a 13.B.136a 13.B.127b	09.B.090a 09.B.085a 09.B.075a
Kemāl b. Ġiyās	03.B.021a 03.B.021a 03.B.021b 03.B.021b	03.B.022a 03.B.026a 03.B.026b 03.B.036a	03.B.036b 03.B.036b 03.B.040b

Kemāl b. Ġiyāsī	05.B.048a 05.B.048b 05.B.049a 05.B.050a 05.B.052b 05.B.053b 06.B.056a 06.B.056a 06.B.056a 06.B.056b 06.B.060a 07.B.064b 07.B.065a 07.B.065b 07.B.066a 07.B.066a 07.B.068b 07.B.069a 09.B.081a	09.B.085a 09.B.087b 09.B.087b 10.B.090b 10.B.091a 10.B.091b 10.B.092a 10.B.092a 11.B.094a 11.B.100a 11.B.109a 12.B.112a 12.B.112a 12.B.114a 12.B.114b 12.B.116a 12.B.116a 12.B.117a 12.B.117a	12.B.117a 12.B.118a 12.B.119a 12.B.119b 12.B.121a 12.B.121a 12.B.121a 12.B.121b 12.B.122a 13.B.126b 13.B.130a 15.B.142a 15.B.145a 15.B.148a 15.B.148a 15.B.148a 15.B.148a 16.B.152a
Kemāl b. Ġiyāsī	17.B.152b 17.B.152b 17.B.153a 18.B.154b 18.B.155a 18.B.156a 18.B.156b 19.B.157a 19.B.158b 19.B.158b 19.B.158b 20.B.162b	20.B.163a 21.B.164b 21.B.164b 21.B.166a 21.B.166b 23.B.171b 23.B.172a 23.B.172b 24.B.173b 24.B.174a 25.B.179b	04.B.045b 04.B.045b 04.B.045b 05.B.051a 06.B.063b 07.B.068b 11.B.095a 25.B.174b 25.B.178a 10.B.091b 13.B.133a
Kemāl-i ū ucendī	01.B.006a 01.B.007a 01.B.007b 01.B.008b 01.B.010a 01.B.010b 02.B.011a 02.B.013b 02.B.014a 02.B.014b 02.B.015a	06.B.064a 07.B.066b 07.B.067a 08.B.070a 08.B.070b 08.B.071b 08.B.071b 08.B.072a 08.B.072a 08.B.072a 08.B.072b	13.B.130a 13.B.130a 13.B.130b 13.B.132a 13.B.132a 13.B.133a 13.B.133a 13.B.134a 13.B.134a 13.B.134a 13.B.134b

Kemāl-i ʿucendī	02.B.016a	08.B.072b	13.B.135a
	03.B.017a	08.B.073a	15.B.140a
	03.B.019b	08.B.073a	15.B.140a
	03.B.020a	09.B.074a	15.B.141a
	03.B.020b	09.B.075b	15.B.141a
	03.B.021a	09.B.079a	15.B.141a
	03.B.021b	09.B.079b	15.B.142a
	03.B.023a	09.B.081a	15.B.143b
	03.B.024a	09.B.081b	15.B.143b
	03.B.026a	09.B.084a	15.B.145a
	03.B.027a	09.B.084a	15.B.145a
	03.B.027a	09.B.084b	15.B.145b
	03.B.028a	09.B.085a	15.B.145b
	03.B.028a	09.B.086a	15.B.145b
	03.B.028b	09.B.088a	15.B.146a
	03.B.029a	09.B.088a	15.B.146a
	03.B.031b	11.B.093a	15.B.146b
	03.B.031b	11.B.094a	16.B.149a
	03.B.033a	11.B.097a	16.B.150a
	03.B.034b	11.B.099a	16.B.150b
	03.B.035a	11.B.104b	16.B.150b
	03.B.035a	11.B.107a	16.B.150b
	03.B.037b	11.B.107b	18.B.155a
	03.B.037b	11.B.108a	19.B.157b
	03.B.038a	11.B.108b	21.B.163b
	03.B.038a	11.B.109a	21.B.164b
	03.B.039b	11.B.109b	21.B.165a
	03.B.040a	12.B.111b	21.B.168a
	03.B.040a	12.B.111b	22.B.168b
	03.B.040a	12.B.112a	22.B.169a
	03.B.040b	12.B.112b	22.B.169b
	03.B.040b	12.B.113b	22.B.170b
	03.B.042a	12.B.114b	24.B.173b
	03.B.042a	12.B.115a	24.B.174a
	04.B.044b	12.B.115b	25.B.176a
	04.B.045a	12.B.116b	25.B.178b
	05.B.047a	12.B.119a	25.B.178b
	05.B.048a	12.B.122a	25.B.179a
	05.B.050a	13.B.123a	25.B.180a
	05.B.051a	13.B.124a	25.B.181a
	05.B.051a	13.B.124a	25.B.184b
	05.B.052a	13.B.124b	25.B.186a
	05.B.053b	13.B.125a	25.B.186a
	06.B.056b	13.B.125a	25.B.186b
	06.B.057b	13.B.125a	25.B.186b
	06.B.059a	13.B.125b	25.B.187b
	06.B.060a	13.B.126a	25.B.188a

Kemāl-i � ucend�	06.B.060b 06.B.061a 06.B.062a 06.B.062a	13.B.127b 13.B.129a 13.B.129b	25.B.188a 26.B.192b 26.B.194b
Kemāl-i � feh�n�	03.B.019a 03.B.030a 11.B.104b 18.B.155b 25.B.185a	05.B.050b 05.B.053a 07.B.068a 11.B.095a	11.B.099a 11.B.100b 11.B.106b 12.B.114a
Kem�l-i � sm���	22.B.169a	22.B.169b	
Kem�l�'d-d��-i B�verd�	15.B.142b		
Kem�l�'d-d��-i � sm���	15.B.144b	14.B.137a	
Ker��m-i Gence	25.B.187a		
Kucec	02.B.016a 03.B.020a 03.B.027b 03.B.032b 05.B.047a	09.B.079b 09.B.080a 09.B.084a 13.B.122b 13.B.124a	15.B.140a 21.B.163b 21.B.164b 25.B.180a 25.B.184a
� u���	11.B.105b		
� utb-i � evg�n�	05.B.052b		
La���	06.B.056b	12.B.118b	03.B.043a
Mehest�	14.B.139b		
Mes����	07.B.066b		
Mes���d	05.B.047a 06.B.056b 06.B.058b 06.B.060b	06.B.062a 07.B.065b 08.B.070a	08.B.070b 09.B.084b 14.B.139a
Mevl�n� �����r	02.B.011b		
Mevl�n� Bedr ����	09.B.090a		

Mevlānā hemāmü'd-dîh	09.B.074a		
Mevlānā Hümām	06.B.058a		
Mift-i Kirmānî	03.B.017b		
Mihri	07.B.070a 21.B.165b		
Mu yî	25.B.175a		
Muizzî	02.B.011b 02.B.015a 03.B.018b 03.B.021a 03.B.022a 03.B.024a 03.B.024a	03.B.024b 03.B.025b 03.B.025b 03.B.025b 03.B.027b 03.B.028a	03.B.035b 03.B.037a 03.B.039a 03.B.039b 03.B.042a 03.B.043a
Muizzî	03.B.043a 03.B.044a 04.B.044b 05.B.049a 06.B.055a 06.B.055b 06.B.059a 06.B.060a 09.B.074b 09.B.075a 09.B.075b 09.B.076a 09.B.079a 09.B.082b 09.B.084a 09.B.085b 09.B.085b	09.B.086a 09.B.086b 09.B.086b 09.B.087a 09.B.088a 09.B.088b 09.B.088b 11.B.101a 11.B.104a 11.B.105a 11.B.106a 11.B.107a 11.B.109a 11.B.110a 13.B.123b 13.B.126b 13.B.128a	13.B.128b 13.B.131b 13.B.132b 14.B.136b 14.B.137a 14.B.138a 14.B.138a 15.B.141b 15.B.147b 16.B.149b 16.B.149b 18.B.154a 18.B.155a 20.B.162b 21.B.165b 25.B.179a 26.B.192b
Mübârek Şâh	15.B.147a		
Mücf-i Beyle ānî	02.B.012b 03.B.020a	03.B.039b 03.B.043b	13.B.127b 13.B.132b
Müncik	13.B.128b		25.B.185b
Mütenebbî	07.B.068a		
Nâır	02.B.013b 02.B.014b 02.B.014b 02.B.014b	05.B.050a 06.B.057a 06.B.058a 06.B.058a	11.B.098b 11.B.101b 11.B.108b 12.B.113b

	02.B.015b 02.B.016a 03.B.017a 03.B.018b 03.B.030a 03.B.030b 03.B.031a 03.B.038b 03.B.041a 03.B.044a 03.B.044a 05.B.046b 05.B.047b 05.B.048a	06.B.059a 06.B.059b 07.B.069a 07.B.070a 09.B.080a 09.B.080a 09.B.081a 09.B.081b 09.B.082b 09.B.083a 09.B.089a 11.B.093a 11.B.097b 11.B.098b	12.B.117a 13.B.124b 13.B.129b 13.B.134a 14.B.136a 15.B.142b 21.B.164a 22.B.169a 22.B.169a 25.B.175b 25.B.179b 25.B.182a 25.B.182a 25.B.184b
Nā'ır-ı Bu'ārī	01.B.010a 01.B.010b 02.B.012a 02.B.012b	02.B.013a 05.B.050a 05.B.051a 06.B.058a	06.B.059b 06.B.062a 03.B.033b 03.B.034b
Nā'ır-ı Şifāzī	04.B.045b		
Nā'ır-ı	15.B.148a		

	03.B.020b 03.B.018b 03.B.022a 03.B.033b 03.B.038b 03.B.041a 03.B.042a 03.B.042a 05.B.053a 06.B.057a 06.B.062b 09.B.075a 09.B.076b 09.B.077a 09.B.078b 09.B.078b 09.B.079b 09.B.080b 09.B.081b 09.B.082b 09.B.089a 09.B.089b 10.B.091a 11.B.093a 11.B.110a 12.B.118a 12.B.118b 12.B.121b 13.B.125a 13.B.131b 13.B.132b	14.B.138b 15.B.146a 15.B.146b 15.B.146b 16.B.149a 16.B.152a 17.B.153a 19.B.157a 19.B.158a 19.B.158a 20.B.160a 20.B.161b 20.B.162a 20.B.163a 20.B.163a 21.B.165b 21.B.166b 24.B.173a 24.B.174a 25.B.175b 25.B.177a 25.B.177a 25.B.177b 25.B.177b 25.B.178a 25.B.178a 25.B.178b 25.B.178b 25.B.180b 25.B.180b 25.B.180b	25.B.180b 25.B.180b 25.B.180b 25.B.182a 25.B.182b 25.B.183a 25.B.183a 25.B.185b 25.B.186a 25.B.186b 25.B.187b 25.B.187b 26.B.188b 26.B.189a 26.B.189a 26.B.190a 26.B.190b 26.B.190b 26.B.192a 26.B.192b 26.B.193a 26.B.194a 26.B.194a 26.B.194b 26.B.195a 26.B.197a
Nîâmî			
Nîâm-ı Buârî	09.B.083a	03.B.032a	
Nizârî	02.B.016b	03.B.027b	
Nûrî	11.B.097a		
Razıyyü'd-dîh	06.B.057b	08.B.071b	
Rûdekî	09.B.074a		
Rûknü'd-dîh-î Rızâyî	20.B.162b		
İ adr-ı Belî	13.B.135b	18.B.153b	
Saâdü'd-dîh Aîlî	18.B.153b		
Sekkākî	01.B.009b	09.B.079b	09.B.076a

Selmān	01.B.006b 01.B.007a 01.B.008b 01.B.009b 01.B.010a 02.B.011b	02.B.012b 02.B.016a 02.B.017a 03.B.023a 03.B.024b 03.B.028b	03.B.028b 04.B.045a 08.B.071a 11.B.098a 11.B.109a 15.B.140b
Seyfū'd-dīn-i İspereṅgī	03.B.023a 06.B.056b 06.B.059b 11.B.102a 11.B.102b 11.B.106a	26.B.188b 26.B.192b 07.B.068b 23.B.171a 06.B.061b 09.B.088b	13.B.132a 15.B.147a 03.B.021b 03.B.028a 06.B.061b
Seyyid Celālū'd-dīn	02.B.015b 02.B.012b	02.B.014a	06.B.058a
Seyyid ĩ āsım	06.B.060a		
Seyyid Niṁmetu'llāh	09.B.074b		
Sulṁān Aṁ med bin Üveys	09.B.084a		
Sulṁān Maṁ mūd	16.B.151b		
Sūzenī	03.B.039a 07.B.066b 07.B.066b 11.B.093b 11.B.095a 11.B.095b 11.B.103a	11.B.109b 11.B.110b 12.B.120b 13.B.123b 13.B.129a 13.B.132a 13.B.135b	15.B.146b 21.B.166a 26.B.190a 26.B.190b 26.B.192b 26.B.195b
Şāhī	03.B.027a 05.B.047a 05.B.051b 06.B.055b	06.B.057b 09.B.077b 11.B.101b	12.B.115b 13.B.134a 13.B.134a

Şā'ir	15.B.142a 15.B.142b 16.B.150b 16.B.150b 16.B.151a 17.B.152b 17.B.153a 17.B.153b 18.B.155a 18.B.155a 19.B.157a 19.B.157b 19.B.158a 20.B.161a	03.B.023b 03.B.030a 03.B.030b 03.B.031a 03.B.031a 03.B.032b 03.B.041b 03.B.041b 03.B.042a 03.B.042a 04.B.046a 05.B.051b 05.B.051b 05.B.052a	11.B.110b 12.B.112b 12.B.113a 12.B.114a 12.B.115a 12.B.115b 12.B.118a 12.B.118b 12.B.120a 12.B.120a 12.B.120b 13.B.122b 13.B.123a 13.B.123b
Şā'ir	20.B.161b 20.B.161b 20.B.161b 20.B.162a 21.B.163b 21.B.165a 21.B.165b 21.B.166a 22.B.169a 23.B.171b 25.B.175a 25.B.177b 25.B.179a 02.B.014a 02.B.015b	05.B.052a 05.B.052a 05.B.052b 06.B.053b 06.B.061a 09.B.074a 09.B.077a 09.B.082a 09.B.083a 09.B.086b 09.B.087b 11.B.094b 11.B.095b 11.B.097a 11.B.100b 11.B.103a	13.B.124b 13.B.124b 13.B.125b 13.B.126a 13.B.126b 13.B.126b 13.B.127b 14.B.138a 14.B.139a 15.B.145a 15.B.145b 15.B.145b 25.B.184a 25.B.185a 26.B.191b 26.B.193a
Şā'ir-i sā'ir	07.B.068b		
Şems-i Gence	03.B.018a 03.B.021a	06.B.063a 08.B.073b	12.B.119b 12.B.119b
Şems-i Herevī	03.B.032b		
Şemsü'd-dīn-i Serāyī	12.B.117b		
Şeref	23.B.171a		
Şerefü'd-dīn	07.B.065a	12.B.120b	
Şeyh Attār	02.B.013b 02.B.014a	02.B.016a	02.B.012b
Şeyh Mağribī	02.B.014a		

Şeyḫ Saḍdī	03.B.019b 03.B.023a 03.B.027b 03.B.028b 03.B.036b 03.B.037a 03.B.037a 03.B.038b 03.B.044a 05.B.049b 05.B.049b 05.B.050b 05.B.051b 05.B.052b 06.B.063a 09.B.074b 09.B.075b	09.B.077a 09.B.077a 09.B.078a 09.B.080b 09.B.083b 09.B.087a 09.B.088a 11.B.094b 11.B.099a 11.B.111a 13.B.133a 13.B.135a 14.B.137b 15.B.146a 15.B.147b 16.B.150a 16.B.151a	19.B.157b 19.B.158b 21.B.164b 21.B.164b 22.B.170a 23.B.171b 24.B.173a 24.B.173a 24.B.173b 25.B.175b 25.B.181b 25.B.183b 25.B.183b 25.B.184a 25.B.186a 25.B.187a 26.B.193b
Tācū'd-dīḥ ḥ alvāyī	13.B.129a		
Tūsī	09.B.084a 03.B.032b 09.B.086a 11.B.093b 11.B.102a	11.B.104a 11.B.106a 12.B.116b 13.B.129b 15.B.145b	19.B.159a 20.B.160a 21.B.164a 22.B.169a
ʿUbeyd	02.B.013b		
ʿUnḫurī	11.B.102a	19.B.159a	20.B.162a
Ẓahīr-i Fāryābī	03.B.023b 03.B.039b 06.B.063b 06.B.063b	11.B.102b 13.B.124a 13.B.124b	13.B.127a 13.B.127b 22.B.169a

SONUÇ

Edebi bilgiler ve mazmunlar konusunda Farsça yazılmış önemli eserlerden biride *Heves-nāme*'dir. Bu eser Osmanlı döneminde yaşamış XV. yüzyılın değerli bilgin ve şairlerinden İsmailî mahlasıyla şöhet bulmuş, Muḥammed b. Muḥammed b. İsmail'din el-İzni'î (öl.927/1520) tarafından yazılmıştır. Taşıdığı öneme rağmen her nedense eserin yazma nüshaları azdır. Çalışmamız *Heves-nāme'nin* ülkemizde Milli Kütüphanede bulunan 439 nolu nüshaya dayanmaktadır.

Tezimizde *Heves-nāme'nin* içindeki değerli malzemeler, mazmunlar, beyitler ve şairler çıkarılıp listeler halinde hazırlanarak ilim âlemine sunuldu.

¶ uḫbî'nin, *Heves-nâme*'yi Arap ve özellikle Fars edebiyatındaki mahsulleri esas alarak yazdığı anlaşılmaktadır. Yine onun Fars edebiyatında bu alanda yazılmış ilk eser olan *Enisü'l-uşşâ*'tan yararlanarak kaleme aldığı ve muhtevasını genişlettiği ortaya konuldu.

Her iki eserin mukayyesinde, kendilerinden örnek alınan şairlerin *Enîsü'l-ıuşşâ' 'ta* 61 iken *Heves-nâme'de* 99 olduğu ve *Enîsü'l-ıuşşâ' 'ta* kullanılan mazmun sayısı 457 adet iken *Heves-nâme'de* 2091 tane olduğu tespit edildi. müellifin Enisü'l-ıuşşâ' 'tan yararlandığı mazmunlar ve beyitler belirlendi.

Müellifin, eserde kendi hayatı hakkında verdiği bilgiler ve kaynaklarda hakkında yer alan malumat doğrultusunda, hayatı ve edebi şahsiyetinin aydınlatılmasında çalışıldı.

Fars edebiyatında, doğrudan veya dolaylı olarak benzetme konusunda yazılmış eserler incelendi ve bunlar arasında önem arz eden bazı eserlere ve “Serāpāy” türüne değinildi.

Heves-nāme üzerine hazırladığımız bu çalışmanın, Fars edebiyat tarihi ve edebi bilgiler sahasında araştırmacılara yardımcı olacağı gibi, Eski Türk edebiyatı sahasında da yeni araştırmalara kaynak teşkil edeceğini ümit ediyoruz.

KAYNAKÇA

- Abdalbaki Göl pınarlı, *Mevlana Müzesi Yazmalar Kataloğu*, I-III, Ankara, 1967.
- Ateş, Ahmed, *Farsça Manzum Eserler*, İstanbul Kütüphanesi, C.I, İstanbul, 1968.
- Atay, Hakan, *Heves-nâme'de Aşk Oyunu: Tâcî-zâde Cafer Çelebi'nin Özgünlük İdeali*, Bilkent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara, 2003.
- Agah Sırrı, Levend, *Divan Edebiyatı*, İstanbul, 1941, s. 505-508.
- Bursalı Mevlâmedî âhır, *Osmanlı Müellifleri*, I-III, İstanbul, 1971.
- Çavuşoğlu, Mehmet, "Divan şiiri", *Türk Dili*, S. 415, 416, 417 (Türk Şiiri Özel Sayısı-2, 1986), s. 2.
- Dihhuda, Ali Ekber, *Lügat-nâme*, I-XL, Tahran, 1325 h.ş.
- Erünsal, İsmail E., "Mu'îdî'nin Miftâhu't-teşbîh'i", *Osmanlı Araştırmaları*, S.7-8, s. 217.
- er-Râdûyânî, Muhammed b. Ömer, *Tercümânü'l-belâga*, nşr. Ahmed Ateş, İstanbul, 1949.
- Modarresi, Fateme, *Sîmurğ der Âyine-i Sîmurğ*, Urmia, 2009.
- Hüma'î, Celâlüddîn, *Fünûn-i belâgat ve sînâ'ât-i edebî*, Tahran, 1354 hş.
- İpekten, Haluk, Mustafa İsen, v.d., *Tezkirelere Göre Divan Edebiyatı İsimler Sözlüğü*, K.T.B. yayınları, Ankara, 1968, s.258.
- Kartal, Ahmet, *Şiraz'dan İstanbul'a Türk-Fars Kültür Coğrafyası Üzerine Araştırmalar*, Kurtuba Kitap, İstanbul, 2010, s. 534-543.
- Kâtib Çelebi, *Keşf-el- Zunun*, I-V, İstanbul, 1941.
- Kandeherî, Nizâmüddîn-i Tireynî, *Kavâidü'l-'urefâ ve âdâbu's-su'arâ*, nşr. Ahmed Mücahid, Tahran, 1374 hş.
- Kedkenî, M. Rıza Şefî'î, *Suvar-i hayâl der şî'r-i Farsî*, 3. bs., Tahran, 1366 hş.
- Mehmet Nâil Tuman, *Tuhfe-i Nâili*, Divan şairlerin muhtasar biyografileri, hzr. Cemal Kurnaz, Mustafa Tatcı, Bizim Büro yayınları, Ankara, 2001, c.2, s.858.

- Mevlâmed Süreyyâ, *Sicill-i Osmânî* I-V, İstanbul, 1971.
- Muhammed Pâdşâh (Şâd), *Ferheng-i ânenderâc*, nşr. Muhammed Debîr Siyâkî, I-VII, Tahran, 1335-1338 hş.
- Muhammed Pâdşâh (Şâd), *Ferheng-i müterâdifât ve ıstılâhât*, nşr. Bîjen Terakkî, Tahran, 1346 hş.
- Muhammed Muşbî, *Heves-nâme*, Milli kütüphane (Adnan Ötüken), Yazma no: 439.
- Münzevî, Ahmed, *Fihrist-i nüshâ-yi hattî-i Fârsî*, Tahran, 1348-1353 h.ş.
- Seyfîpür, Nidâ, *Ta'âî -i İnti'âdîy-i Risâle-i Heves-nâme-i İznîî ba Ta'âî der E'vâl ü Sebk-i Müellif*, Simnân Üniversitesi, 2011, s.23.
- Ergin, Osman “Sadraddin al Qunawî ve Eserleri” *Şarkiyat Mecmuası*, I-II, İstanbul, 1958.
- *Ferheng-i su'enverân*, I-II, Tahran, 1368-1372 h.ş./1989-1993
- Fîrûzbahş, Pejmân, “Perâkenderhâ(3)”, *Buhârâ*, Yıl 15, S.92 Ferv.- Ord. 1393 h.ş., s. 316- 327.
- Öngören, Reşat, “Kutbüddinİznîkî” *DİA*, 2002, c.26, s.485-486.
- Sehî, *Sehî Bey Tezkiresi*, nşr. Mustafa İsen, Ankara, 1998, s.96-97.
- Şafâ, Rızâzâde, *Târîkî -i Edebiyât-i Īrân*, Tahran, 1321 h.ş.
- Şafak, Yakup, *Sürûrî'nin Bahrül'-maârif'i ve Enîsü'l-uşşâk ile Mukayesesi*, Atatürk Ün. SBE, Basılmamış doktora tezi, Erzurum, 1991.
- Şafak, Yakup, “Enîsü'l-uşşâk Tercümesine Dair”, *Yedi İklim*, Sayı: 60 (Mart 1995), s. 70-73.
- Şafak, Yakup, “Sürûrî'nin Bahrü'l'-maârif'i ve Bu Eserdeki Teşbih ve Mecaz Unsurları”, *Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, sayı: 4, Konya, 1997, s. 217-235.
- Şebî Nu'mânî, *Şi'ru'l-Acem*, c. IV, s. 43-44-46-47 .
- Şerefü'd-dîn-i Ramî, *Enîsü'l-uşşâk*, nşr. Abbâs İkbâl, Tahran, 1341 hş.
- Şerefü'd-dîn-i Ramî, *Enîsü'l-uşşâk Klâsik Doğu Edebiyatlarında Sevgiliyle İlgili Mazmunlar*, trc. Turgut Karabey ve diğerleri, Ankara, 1994.
- Şerefü'd-dîn-i Ramî, *Hakâ'iku'l-hadâ'ik*, nşr. Seyyid Muhammed, Kâzım İmam, Tahran, 1341 hş.

- Tuman, Mehmet Nâil, *Tuhfe-i Nâili” Divan Şairlerinin Muhtasar Biyografileri*, hzr. Cemal Kurnaz- Mustafa Tatcı, I-II,bizim büro yayınları, Ankara, 2001
- Tarlan, Ali Nihad, *Şeyhî Divanını Tedkik*, İstanbul, 1964.
- *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, I-XLIV, İstanbul, 1988-2014.
- *Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi*, Dergâh yayınları, 1986, c.6, s. 165
- Togçiyeva, Gülhumar, “Hindistan’ın Dudukuşu”, *A.Ü. Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi*, s. 147-151, sayı 15, 2000.
- Üstünova, Kerime, *uḫbe’d-dîn İzni’î Mukaddime*, Sentez yayınevi, Bursa, 2016.
- Vatvât, Reşîdüddîn, *Hadâ’iku’s-sihr fi dekâ’iki’ş-şi’r*, nşr. Abbâs İkbâl, Tahran, h.ş.1342.
- Zebîhullah, Safâ, *Târîh-i edebiyât der Îrân*, I-V, Tahran 1347 hş.
- Z. Mu’temen, *Ta’vvl-i şîr-i Fârsî* Tahran,1345 h.ş., s. 161-162.